

Δήμος Τρίπολης

Διεύθυνση Προγραμματισμού
Ανάπτυξης και Οργάνωσης
και Πληροφορικής

Σχέδιο

Στρατηγικού Σχεδιασμού

Α' Φάση Υλοποίησης
Επιχειρησιακού Προγράμματος 2014– 2019

(Εκπόνηση :

Δ/ση Προγραμματισμού Ανάπτυξης και Οργάνωσης και Πληροφορικής σε συνεργασία με τις υπηρεσίες του Δήμου)

Όλη η Ευρώπη Μια Αρκαδία.

Τρίπολη Φεβρουάριος 2015

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1.	Κεφάλαιο 1 ^ο Φιλοσοφία, Αρχές και διαδικασίες Εκπόνησης του Επιχειρησιακού Προγράμματος των ΟΤΑ Α΄ Βαθμού.....	4
1.1	<u>Αντικείμενο Σκοποί</u>	5
1.2	<u>Θεσμικό πλαίσιο</u>	7
1.3	<u>Διαδικασίες κατάρτισης- Μεθοδολογία ανάπτυξης επιχειρησιακού προγράμματος</u>	7
1.4	<u>Χρονοδιάγραμμα εκπόνησης</u>	8
1.5	<u>Δομή Επιχειρησιακού Προγράμματος Δήμου Τρίπολης 2014-2019</u>	9
1.6	<u>Διαδικασίες διαβούλευσης/Δημοσιότητα</u>	10
2.	Κεφάλαιο 2 ^ο Στρατηγικός Σχεδιασμός ΕΠ Δήμου Τρίπολης 2014-2020.....	12
2.1	<u>Σύντομη περιγραφή του Δήμου : Γεωγραφική και χωροταξική προσέγγιση</u>	13
2.1.1	Τα βασικά χαρακτηριστικά της περιοχής	13
2.1.1.1	Γεωγραφικά χαρακτηριστικά.....	13
2.1.1.2	Κλιματολογικές συνθήκες.....	15
2.1.1.3	Παρουσίαση των Χαρακτηριστικών του Δήμου Ανά Δημοτική Ενότητα- Χώροι Φυσικού κάλλους και Ιστορικού ενδιαφέροντος – Κυριότεροι Πόροι.....	16
2.1.1.4	Πληθυσμιακά χαρακτηριστικά-Πληθυσμιακή πυκνότητα.....	38
2.1.1.5	Περιγραφή οικονομικά ενεργού πληθυσμού Πληθυσμιακή σύνθεση. Παραγωγικοί τομείς.....	39
2.1.1.6	Παραγωγικοί τομείς και συμβολή τους στην τοπική οικονομία σε περιφερικό επίπεδο.....	41
2.1.2	Περιβάλλον Υποδομές	44
2.1.2.1	Σύμφωνο Δημάρχων.....	44
2.1.2.2	Προβλήματα ρύπανσης και Προβλήματα λόγω κλιματικής αλλαγής.....	45
2.1.2.3	Χωροταξική ανάλυση.....	46
2.1.2.4	Υποδομές-Δίκτυα.....	48
2.1.2.5	Κινητικότητα, Προσβασιμότητα ΑΜΕΑ-Κίνηση με το ποδήλατο.....	54
2.1.2.6	Ευρυζωνικά δίκτυα.....	55
2.1.2.7	Συμπράξεων Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ).....	56
2.1.3	Εκπαίδευση –Κατάρτιση - Απασχόληση.....	57
2.1.3.1	Δράσεις Κοινωνικής Πολιτικής.....	57
2.1.3.2	Εκπαίδευση και δια βίου Μάθηση.....	63
2.1.3.3	Δράσεις Αθλητισμού και Αθλητικές υποδομές.....	66
2.1.4	Ανταγωνιστικότητα-Επιχειρηματικότητα-Καινοτομία.....	71
2.1.4.1	Τουριστική πολιτική.....	71
2.1.4.2	Εναλλακτικές μορφές τουρισμού.....	72
2.1.4.3	Αγροτική Ανάπτυξη.....	76
2.1.4.4	Επιχειρηματικότητα- καινοτομία.....	82
2.1.4.5	Πολιτιστικό απόθεμα: Υποδομές, Δράσεις.....	83
2.1.4.6	Μουσείο Πόλης.....	84

2.1.4.7	Υποψηφιότητα στο θεσμό Ευρωπαϊκή Πρωτεύουσα Πόλη 2021	86
2.1.4.8	Αδελφοποιήσεις	88
2.1.4.9	Διαδημοτικές συνεργασίες	89
2.1.4.10	Συμμετοχή σε Ευρωπαϊκά Δίκτυα.	91
2.2	<u>Σύντομη περιγραφή Διοικητικής Οργάνωσης του Δήμου:</u>	91
2.2.1	Οργάνωση και Λειτουργία του Δήμου	91
2.2.1.1	Όργανα διοίκησης.....	92
2.2.1.2	Διάρθρωση υπηρεσιών.....	93
2.2.1.3	Αρμοδιότητες.....	94
2.2.1.4	ΝΠΔΔ-ΝΠΙΔ	98
2.2.1.5	Ανθρώπινο δυναμικό.....	99
2.2.2	Οικονομικά στοιχεία του	115
2.2.2.1	Κινητή και Ακίνητη περιουσία	115
2.2.2.2	Πορεία υλοποίησης Χρηματοδοτήσεων ΕΣΠΑ κτλ	115
2.2.2.3	Οικονομικά Αποτελέσματα.....	116
2.3	<u>Αξιολόγηση υφιστάμενης κατάστασης</u>	121
2.3.1	Αξιολόγηση υφιστάμενη	121
2.3.1.1	SWOT Ανάλυση	121
2.1.1.1	Συνθετική Διάγνωση	126
2.4	<u>Στρατηγική του Δήμου Τρίπολης και αναπτυξιακές προτεραιότητες ΕΠ 2014-2020</u>	129
2.4.1	Αποστολή –Όραμα-Αρχές.....	129
2.4.2	Στρατηγική.....	130
2.4.3	Γενικοί στρατηγικοί στόχοι	131
2.4.3.1	Γενικοί στρατηγικοί στόχοι Τοπικής Ανάπτυξης.....	131
2.4.3.2	Γενικοί στρατηγικοί στόχοι Εσωτερικής Ανάπτυξης.....	131
2.4.4	Άξονες και μέτρα ΕΠ 2014-2020	132
2.4.5	Αξιοποίηση Χρηματοδοτικών ευκαιριών	133
2.4.5.1	Νέο στρατηγικό πλαίσιο αναφοράς ΣΕΣ 2014-2020	133
2.4.5.2	Πρόταση Σχεδίου CLLD	134
2.4.5.3	Ευρωπαϊκά προγράμματα	139

Εισαγωγή

1. Κεφάλαιο 1^ο Φιλοσοφία, Αρχές και διαδικασίες Εκπόνησης του Επιχειρησιακού Προγράμματος των ΟΤΑ Α΄ Βαθμού

Εισαγωγή

Το επιχειρησιακό πρόγραμμα προσδιορίζει για την νέα δημοτική περίοδο 2014-2019, τις νέες δραστηριότητες που θα αναπτύξει ο Δήμος και καθορίζει την αναπτυξιακή πολιτική του, είναι δε το βασικό εργαλείο για την άσκηση αυτής. Αποτελεί το βασικό πλαίσιο κατεύθυνσης, προσδιορισμού και συντονισμού των ενεργειών όλων των οργάνων διοίκησης και υπηρεσιών και εξειδικεύεται μέσω των ετησίων προγραμμάτων δράσης, τα οποία αποτελούν λεπτομερέστερο προγραμματισμό των δράσεων που προβλέπεται ότι θα υλοποιηθούν από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα κατά έτος, για την νέα περίοδο 2014-2020. Στην κατάρτισή του συμμετέχουν αιρετοί, διοικητικά στελέχη και η τοπική κοινωνία. Το επιχειρησιακό πρόγραμμα αποτελεί προϊόν συλλογικής εργασίας όλων των δομών του Δήμου, οδηγεί στην ανάληψη δεσμεύσεων μεταξύ των διαδοχικών ιεραρχικών επιπέδων, σε ότι αφορά την υλοποίηση του τμήματος εκείνου στο οποίο αυτά εμπλέκονται και είναι ευρύτερα γνωστό στους εργαζόμενους του ΟΤΑ, προκειμένου να υλοποιηθούν οι στόχοι του.

1.1 Αντικείμενο Σκοποί

Το αντικείμενο του Επιχειρησιακού Προγράμματος του Δήμου Τρίπολης και των Νομικών του Προσώπων, για την δημοτική περίοδο 2014-2019 αποτελεί η κατάρτιση ενός ολοκληρωμένου προγράμματος τοπικής ανάπτυξης της ευρύτερης περιοχής του Δήμου Τρίπολης και βελτίωσης της διοικητικής ικανότητας του Δήμου για την επίτευξη της ανάπτυξης αυτής. Ως εκ τούτου, βασική του αποστολή είναι να αποτελέσει κεντρικό επιχειρησιακό εργαλείο σχεδιασμού, ανάλυσης, αξιολόγησης, υλοποίησης και παρακολούθησης των δράσεων και των πολιτικών, που θα οδηγήσουν στη μακροχρόνια ανάπτυξη του Δήμου στα πλαίσια του οράματος της Νέας Δημοτικής Αρχής.

Επιπροσθέτως, το Σχέδιο αυτό καθίσταται αναγκαίο, όχι μόνο για την βέλτιστη αξιοποίηση των Εθνικών και Τοπικών Πόρων, αλλά και για τη χρηματοδότηση των αναπτυξιακών δράσεων από τα Κοινοτικά Προγράμματα και ως εκ τούτου την μεγαλύτερη απορρόφηση Κοινοτικών Πόρων για συγχρηματοδοτούμενες δράσεις.

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα του Δήμου Τρίπολης θέτει το πλαίσιο των στρατηγικών στόχων και των προτεραιοτήτων, τα οποία κωδικοποιούνται σε δράσεις της επόμενης Πενταετίας. Οι στόχοι και οι δράσεις αυτές, βρίσκονται σε απόλυτη εναρμόνιση με τις κατευθύνσεις του αναπτυξιακού σχεδιασμού σε περιφερειακό και εθνικό επίπεδο, θέτοντας στο επίκεντρο τις αναγκαίες οριζόντιες και κάθετες συνεργασίες.

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα για την νέα περίοδο 2014-2019, κατά κύριο λόγο προσδιορίζει τις νέες δραστηριότητες που θα πρέπει να εκτελέσει ο Δήμος στο πλαίσιο των θεσμοθετημένων αρμοδιοτήτων του, με απώτερους σκοπούς :

Α) την προστασία και αναβάθμιση του φυσικού και δομημένου περιβάλλοντος της περιοχής και τη διασφάλιση της ποιότητας ζωής, με παρεμβάσεις στους τομείς όπως: της προστασίας και της αιφόρου διαχείρισης του φυσικού περιβάλλοντος, της βελτίωσης και διαχείρισης του ανθρωπογενούς περιβάλλοντος, των τεχνικών υποδομών και των δικτύων εξυπηρέτησης

Β) τη βελτίωση της κοινωνικής και οικονομικής ευημερίας των κατοίκων της περιοχής του, με παρεμβάσεις στους τομείς όπως: της Κοινωνικής Πολιτικής και της Κοινωνικής Ενσωμάτωσης, της Υγείας, της Παιδείας / Δια βίου μάθησης/ Πολιτισμού / Αθλητισμού, της Ισότητας των Φύλων και των Ευκαιριών.

Γ) τη βελτίωση της τοπικής οικονομίας και απασχόλησης, με παρεμβάσεις στους τομείς όπως: των οικονομικών και παραγωγικών δραστηριοτήτων και της απασχόλησης.

Εκτός από τις δράσεις για την προώθηση της Δημοτικής και τοπικής ανάπτυξης, το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα περιλαμβάνει δράσεις για τη βελτίωση της διοικητικής ικανότητας του Δήμου ως δημόσιου οργανισμού. Η νέα Δημοτική Αρχή στοχεύει στον εκσυγχρονισμό και την βελτίωση του Δήμου ως φορέα παροχής συλλογικών αγαθών και υπηρεσιών αλλά και ως θεσμού διασφάλισης της υλοποίησης πολιτικών σε περιφερειακό επίπεδο, σύμφωνα με τις αρχές της αιφόρου ανάπτυξης και της κοινωνικής συνοχής, στο πλαίσιο των εθνικών και ευρωπαϊκών πολιτικών.

Το επιχειρησιακό πρόγραμμα διατυπώνει μετρήσιμους στόχους, η επίτευξη των οποίων παρακολουθείται μέσω της αξιοποίησης συστήματος δεικτών επίδοσης. Για την παρακολούθηση της εξέλιξης της τιμής των δεικτών αξιοποιούνται τα στοιχεία (εσόδων / δαπανών, πόρων, εκροών, αποτελεσμάτων στους αποδέκτες) που τηρούνται στις βάσεις δεδομένων του ολοκληρωμένου πληροφοριακού συστήματος του Δήμου.

Η λήψη των αποφάσεων προγραμματισμού δεν στηρίζεται μόνο στην ανάλυση της υφιστάμενης κατάστασης, αλλά και στις ανάγκες και προσδοκίες των κατοίκων και του ανθρώπινου δυναμικού του Δήμου, όπως αυτές διατυπώνονται στις διαδικασίες συμμετοχής.

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα του Δήμου Τρίπολης για την νέα δημοτική περίοδο 2014-2019 και προκειμένου για την ορθολογικότερη εφαρμογή του αναπτυξιακού οράματος της νέας Δημοτικής Αρχής για την περίοδο 2014-2019, περιλαμβάνει όλες τις ενέργειες, δράσεις και τα έργα που αφορούν τον εκσυγχρονισμό των διοικητικών υπηρεσιών του Δήμου:

- στην αναδιάρθρωση των δομών του Δήμου για την αποδοτικότερη λειτουργία αυτών και τον ανορθολογισμό τους κόστους λειτουργίας τους
- στην ανάπτυξη του υφιστάμενου προσωπικού
- στην βελτίωση και επέκταση της μηχανοργάνωσης των υπηρεσιών του Δήμου
- στην προμήθεια εξοπλισμού και στην εξασφάλιση κτιριακών εγκαταστάσεων για την στέγαση των διοικητικών υπηρεσιών του Δήμου,
- στη βελτίωση της οικονομικής κατάστασης του Δήμου, μέσω του μεσοπρόθεσμου οικονομικού προγραμματισμού, της παρακολούθησης του κόστους των παρεχόμενων υπηρεσιών και της ορθολογικότερης οικονομικής διαχείρισης,

με στόχο τη βελτίωση τόσο της αποτελεσματικότητας και της αποδοτικότητας τους όσο και της νομιμοποίησης της λειτουργίας του Δήμου, με τελικό σκοπό την καλύτερη εξυπηρέτηση του πολίτη.

Ο ρόλος του Δήμου, πλέον των οριοθετημένων, από το θεσμικό πλαίσιο αρμοδιοτήτων,, είναι να μεριμνά για τη συνολική ευημερία της περιοχής του. Η διοίκηση γίνεται αντιληπτή όχι μόνο ως διοίκηση για τη παροχή ορισμένων πάγιων υπηρεσιών του Δήμου, αλλά ως μέριμνα για το σύνολο των τοπικών υποθέσεων. Σ' αυτή την κατεύθυνση, η νέα Δημοτική Αρχή στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα του Δήμου για την νέα δημοτική περίοδο 2014-2019 δίνει ιδιαίτερη βαρύτητα στον προσδιορισμό της συμβολής που μπορούν να έχουν στην ανάπτυξη του Δήμου: οι τοπικοί κοινωνικοί και οικονομικοί φορείς (ιδιωτικές επιχειρήσεις, σύλλογοι και μη κυβερνητικές οργανώσεις, άτυπες ομάδες δράσης), τα Ανώτερα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα Τριτοβάθμιας εκπαίδευσης(η συμβολή τους στην έρευνα στον τομέα της τοπικής ανάπτυξης), οι γειτονικοί όμοροι Δήμοι, οι λοιποί φορείς του πολιτικο-διοικητικού συστήματος της χώρας (Κεντρικοί φορείς και Περιφέρειες) και της Ευρώπης.

Επομένως, το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα εκτός από τις υπηρεσίες, τα έργα και τις ρυθμίσεις για τα οποία είναι αρμόδιος ο Δήμος,

εντοπίζει δραστηριότητες (διαχείρισης ορεινών όγκων, ανάδειξης αρχαιολογικών χώρων κ.α) που ανήκουν στην αρμοδιότητα (ή στην συναρμοδιότητα) άλλων φορέων και προσδιορίζει τις αναγκαίες ενέργειες συνεργασίας και συντονισμού με αυτούς για την υλοποίηση αυτών.

Στοχεύει επίσης, στην αναβάθμιση του επιπέδου συνεργασίας του Δήμου με φορείς του ιδιωτικού, δημόσιου και κοινωνικού τομέα, σε τοπικό, διαπεριφερειακό, εθνικό και διεθνές επίπεδο, για τη συντονισμένη προώθηση της τοπικής ανάπτυξης και την από κοινού παροχή υπηρεσιών ή υλοποίηση δράσεων και συμφωνιών για το σκοπό αυτό.

Στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα για την νέα δημοτική περίοδο 2014-2019 έχει δοθεί ιδιαίτερη έμφαση

- στην εναρμόνιση της δραστηριότητας του Δήμου με την νέα περιφερειακή στρατηγική 2014-2020 για την Περιφέρεια Πελοποννήσου και
- στην εφαρμογή των επιταγών της «Εξυπνης Εξειδίκευσης» της Ευρωπαϊκής στρατηγικής «Ευρώπη 2020»

1.2 Θεσμικό πλαίσιο

Στο πλαίσιο της διαδικασίας εκσυγχρονισμού της οργάνωσης και λειτουργίας των πρωτοβάθμιων ΟΤΑ και με απώτερο στόχο δημιουργία και υιοθέτηση μόνιμων δομών προγραμματισμού, υλοποίησης και παρακολούθησης των αποτελεσμάτων της δράσης των Δήμων, θεσπίστηκε για πρώτη φορά, με τα άρθρα 203-207 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (Ν.3463/2006) η υποχρέωση κατάρτισης Επιχειρησιακών Προγραμμάτων από τους πρωτοβάθμιους Ο.Τ.Α.

Ακολούθως με το άρθρο 266 του Ν. 3852/2010 (Πρόγραμμα Καλλικράτης) επιβεβαιώνεται η υποχρέωση κατάρτισης Επιχειρησιακών Προγραμμάτων από τους Ο.Τ.Α. α' βαθμού, η γνωμοδότηση της Δημοτικής Επιτροπής Διαβούλευσης και ο έλεγχος της νομιμότητας της διαδικασίας κατάρτισης από την Αποκεντρωμένη Διοίκηση (Αυτοτελής Υπηρεσία Εποπτείας ΟΤΑ), με υποβολή σχετικής έκθεσης εγκεκριμένης από το Δημοτικό Συμβούλιο (αρθρ. 225 Ν.3852/2010).

Το παρόν επιχειρησιακό σχέδιο εκπονήθηκε με βάση τη σχετική νομοθεσία και συγκεκριμένα για την σύνταξή του λήφθηκαν υπόψη τα ακόλουθα:

- Ο Ν. 3463/2006 «Κύρωση του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων»
- Ο Ν. 3852/2010 «Πρόγραμμα Καλλικράτης»
- Το Π.Δ. 185/2007, όπως αυτό τροποποιήθηκε με το Π.Δ. 89/2011 «Όργανα και διαδικασία κατάρτισης, παρακολούθησης και αξιολόγησης των επιχειρησιακών προγραμμάτων των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) α' βαθμού», με τα οποία καθορίζεται η διαδικασία κατάρτισης των επιχειρησιακών προγραμμάτων
- Η υπ' αριθμ. 45/58939/25-10-2006 Εγκύκλιος του Υφυπουργού Εσωτερικών «Επιχειρησιακά Προγράμματα (ΕΠ) Ο.Τ.Α.», για τον σκοπό, τη διάρθρωση και τους στόχους των Ε.Π.
- Η υπ' αριθμ. 66/50837/14-9-2007 Εγκύκλιος του Υφυπουργού Εσωτερικών, σχετικά με τις διαδικασίες κατάρτισης των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων ΟΤΑ α' βαθμού
- Η υπ' αριθμ **41179/23-10-2014 ΥΑ¹** που καθορίζει το περιεχόμενο, την δομή και τον τρόπο υποβολής των Πενταετών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων των ΟΤΑ α βαθμού
- Ο Οδηγός Κατάρτισης Επιχειρησιακού Προγράμματος Ο.Τ.Α. α' βαθμού της ΕΕΤΑΑ Α.Ε.

Οι προαναφερόμενες θεσμικές ρυθμίσεις αποσκοπούν στην εδραίωση μόνιμων εσωτερικών διαδικασιών και συστημάτων προγραμματισμού στους ΟΤΑ. Στόχος είναι η διαδικασία του προγραμματισμού, της παρακολούθησης και της μέτρησης των αποτελεσμάτων των δράσεων των Ο.Τ.Α., να αποτελέσει μια σταθερή εσωτερική λειτουργία, στην οποία θα συμμετέχει σε όλες τις φάσεις, με συγκεκριμένο ρόλο, το ανθρώπινο δυναμικό τους.

1.3 Διαδικασίες κατάρτισης- Μεθοδολογία ανάπτυξης επιχειρησιακού προγράμματος

Σύμφωνα με το αρ 1 παρ 1 του και αρ 2 παρ 1 του ΠΔ 89/2011. Η κατάρτιση του επιχειρησιακού προγράμματος του δήμου πραγματοποιείται μέσα στο πρώτο εξάμηνο της δημοτικής περιόδου από την εκτελεστική επιτροπή η οποία εισηγείται στο δημοτικό συμβούλιο. Για το σκοπό αυτό η αρμόδια, κατά τις οργανικές διατάξεις κάθε δήμου, υπηρεσία επί θεμάτων προγραμματισμού (Δ/νση Προγραμματισμού, Ανάπτυξης και Οργάνωσης και Πληροφορικής για το Δήμο Τρίπολης) προκειμένου να συντάξει το σχέδιο επιχειρησιακού προγράμματος, σε συνεργασία με τα όργανα διοίκησης και τις υπηρεσίες του δήμου και των νομικών προσώπων του, συγκεντρώνει τα απαιτούμενα στοιχεία από τις υπηρεσίες του δήμου, των νομικών προσώπων του, καθώς και τις εισηγήσεις των συμβουλίων των δημοτικών ή τοπικών κοινοτήτων του δήμου προς την εκτελεστική επιτροπή σχετικά με την υφιστάμενη κατάσταση και τις προτάσεις τους για τις αναπτυξιακές προτεραιότητες του δήμου και συντάσσει σχέδιο στρατηγικού σχεδιασμού του δήμου, το οποίο υποβάλλει στην εκτελεστική επιτροπή.

¹ Η υπ' αριθμ. 18183, ΦΕΚ 534, Τεύχος Β, 13-4-2007 Υπουργική Απόφαση «Περιεχόμενο, δομή και τρόπος υποβολής των επιχειρησιακών προγραμμάτων των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) α' βαθμού», και η υπ' αριθμ. 5694/3-2-2011 Υπουργικής Απόφασης του ΥΠ.ΕΣ.Α.&Η.Δ. **καταργούνται**

Η εκτελεστική επιτροπή, αφού διασφαλίσει το συντονισμό των τυχόν απαιτητών δράσεων υπερ-τοπικής ανάπτυξης που απαιτούν διαδημοτικές συνεργασίες, εισηγείται το σχέδιο του στρατηγικού σχεδιασμού στο Δημοτικό συμβούλιο προς συζήτηση και ψήφιση με σχετική Απόφαση της.

Οι Άξονες και τα Μέτρα, εισάγονται στο Δημοτικό Συμβούλιο προς συζήτηση και έγκριση, προκειμένου να αναλυθούν και να εξειδικευτούν αυτοί (οι Άξονες και τα Μέτρα) σε δράσεις. Το εγκεκριμένο κείμενο του Στρατηγικού Σχεδιασμού από το Δημοτικό Συμβούλιο, τίθεται προς συζήτηση στην Δημοτική Επιτροπή Διαβούλευσης και παράλληλα δημοσιεύεται για διαβούλευση τουλάχιστον δυο (2) εβδομάδες με την τοπική κοινωνία, με καταχώριση στην ιστοσελίδα του Δήμου καθώς και με κάθε άλλο πρόσφορο μέσο. Κατά την διάρκεια της δημοσιοποίησης υποβάλλονται προτάσεις εγγράφως ή ηλεκτρονικά.

Οι υπηρεσίες του Δήμου και των Νομικών του Προσώπων, αφού λάβουν υπόψη τους το εγκεκριμένο κείμενο του Στρατηγικού Σχεδιασμού προτείνουν, με γραπτή τους εισήγηση, κατά αντιστοιχία προς τους Άξονες και τα Μέτρα του Στρατηγικού Σχεδίου, τους στόχους της κάθε υπηρεσίας για την επόμενη περίοδο και ιεραρχημένες κατά σειρά προτεραιότητας, τις δράσεις για την επίτευξη αυτών των στόχων. Το διοικητικό συμβούλιο κάθε Νομικού Προσώπου του Δήμου εντός μιας (1) εβδομάδας από την εισήγηση των υπηρεσιών του, λαμβάνει απόφαση για τους στόχους και τις δράσεις που το αφορούν.

Στην συνέχεια γίνεται από την Δ/ση Προγραμματισμού, Ανάπτυξης και Οργάνωσης και Πληροφορικής, η επεξεργασία των προτάσεων των υπηρεσιών, των δημοτικών ή τοπικών κοινοτήτων του Δήμου, των αποφάσεων των Νομικών Προσώπων του Δήμου και των προτάσεων που προέκυψαν από την διαδικασία της διαβούλευσης και συντάσσεται το σχέδιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος το οποίο υποβάλλεται στην Εκτελεστική Επιτροπή και η οποία το εισηγείται στο Δημοτικό Συμβούλιο για συζήτηση και ψήφιση. Η απόφαση του ΔΣ του εγκεκριμένου Επιχειρησιακού Προγράμματος διαβιβάζεται στην Αποκεντρωμένη Διοίκηση (Αυτοτελής Υπηρεσία Εποπτείας ΟΤΑ) για τον έλεγχο της νομιμότητας της διαδικασίας με συνυποβολή σχετικής έκθεσης εγκεκριμένης από το Δημοτικό Συμβούλιο μέσα σε προθεσμία δεκαπέντε (15) ημερών (αρθρ. 225 Ν.3852/2010).

Το εγκεκριμένο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα, μετά τον έλεγχο νομιμότητας για την τήρηση της διαδικασίας κατάρτισης από την Αυτοτελή υπηρεσία Εποπτείας ΟΤΑ (άρθρο 214 ν.3852/2010), καταχωρείται στην ιστοσελίδα του Δήμου και δημοσιοποιείται με κάθε άλλο πρόσφορο μέσο.

1.4 Χρονοδιάγραμμα εκπόνησης

Σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Οδηγό Κατάρτισης Επιχειρησιακών Προγραμμάτων της ΕΕΤΑΑ Α.Ε., τα προβλεπόμενα στην νομοθεσία και τις και τις εκτιμήσεις της Διεύθυνσης Προγραμματισμού, το προτεινόμενο χρονοδιάγραμμα κατάρτισης του επιχειρησιακού προγράμματος του Δήμου Τρίπολης, είναι το ακόλουθο:

ΦΑΣΕΙΣ	ΕΝΑΡΞΗ	ΛΗΞΗ
Προετοιμασία	29/9/2014	28/12/2014
Στρατηγικός Σχεδιασμός	01/01/2014	31/01/2015
Διαδικασίες Διαβούλευσης	02/02/2015	23/2/2015
Επιχειρησιακός & Οικονομικός Προγραμματισμός και Ολοκλήρωση & Έγκριση του Προγράμματος	23/2/2015	28/2/2015

1.5 Δομή Επιχειρησιακού Προγράμματος Δήμου Τρίπολης 2014-2019

Η Δ/ση Προγραμματισμού, Ανάπτυξης και Οργάνωσης και Πληροφορικής του Δήμου Τρίπολης αφού λάβει υπόψη

- τις υποδείξεις της αριθμ 41179/23-10-2014 ΥΑ, για το περιεχόμενο και την δομή των επιχειρησιακών προγραμμάτων των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) α' βαθμού
- την διατύπωση των αρχικών κατευθύνσεων και αναπτυξιακών προτεραιοτήτων της Δημοτικής Αρχής και την επιλογή της στρατηγικής που θα ακολουθηθεί ο Δήμος για την επόμενη περίοδο
- τα στοιχεία από τις υπηρεσίες του Δήμου, των Νομικών Προσώπων του, τις εισηγήσεις των συμβουλίων των δημοτικών ή τοπικών κοινοτήτων του δήμου σχετικά με την υφιστάμενη κατάσταση και τις προτάσεις τους για τις αναπτυξιακές προτεραιότητες του Δήμου καθώς και τις ανάγκες των κατοίκων για την επόμενη περίοδο
- τις αναπτυξιακές προτεραιότητες

θα προχωρήσει στον προσδιορισμό των Αξόνων, Μέτρων (Αναπτυξιακές Προτεραιότητες) και των Στόχων, σύμφωνα με τις οποίες θα διαρθρωθεί το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα για την περίοδο 2014-2019, λαμβάνοντας υπόψη τις εθνικές (τομεακές και περιφερειακές) αναπτυξιακές προτεραιότητες.

Σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 41179/23-10-2014 ΥΑ περί καθορισμού του περιεχόμενου, της δομής και του τρόπου υποβολής των Πενταετών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων των ΟΤΑ α βαθμού καθορίστηκαν η δομή και το περιεχόμενο των επιχειρησιακών προγραμμάτων των Ο.Τ.Α. και περιλαμβάνουν τις ακόλουθες ενότητες και κεφάλαια:

α. Ενότητα 1: Στρατηγικό Σχέδιο (Στρατηγικός σχεδιασμός).

Κεφάλαιο 1.1: Περιγραφή και αξιολόγηση της υφιστάμενης κατάστασης.

Κεφάλαιο 1.2: Στρατηγική του Ο.Τ.Α. και αναπτυξιακές προτεραιότητες.

β. Ενότητα 2: Επιχειρησιακό σχέδιο (Επιχειρησιακός προγραμματισμός)

Κεφάλαιο.2.1: Στόχοι και δράσεις.

Κεφάλαιο 2.2: Τετραετής προγραμματισμός των δράσεων.

γ. Ενότητα 3: Δείκτες παρακολούθησης και αξιολόγησης (Οικονομικός προγραμματισμός)

Κεφάλαιο 3.1: Οικονομικός προγραμματισμός.

Κεφάλαιο 3.2: Δείκτες παρακολούθησης και αξιολόγησης του προγράμματος.

Στο **πρώτο κεφάλαιο** του Στρατηγικού Σχεδίου αποτυπώνονται Α) τα χαρακτηριστικά της γεωγραφικής ενότητας του Ο.Τ.Α., τα χαρακτηριστικά του ίδιου του Ο.Τ.Α. και των Νομικών Προσώπων του, ως οργανισμών, και αξιολογείται η υφιστάμενη κατάσταση. Β) διατυπώνεται το αναπτυξιακό όραμα για την περιοχή του ΟΤΑ και οι κατευθυντήριες αρχές που πρέπει να διέπουν τον τρόπο λειτουργίας του και τον τρόπο διοίκησης των τοπικών υποθέσεων Γ) προσδιορίζεται η στρατηγική του ΟΤΑ προκειμένου να επιτευχθεί το όραμά του.

Η περιγραφή της υφιστάμενης κατάστασης, κατ ελάχιστον, περιλαμβάνει: α. Τα βασικά γεωγραφικά, πληθυσμιακά, κοινωνικά, οικονομικά, πολεοδομικά, περιβαλλοντικά και αναπτυξιακά χαρακτηριστικά της περιοχής του Δήμου., καθώς και των σχέσεων και των αλληλεξαρτήσεων του με τους γειτονικούς Ο.Τ.Α. και την ευρύτερη περιοχή. β. Τα βασικά οργανωτικά και οικονομικά χαρακτηριστικά του Δήμου.

Η αξιολόγηση της υφιστάμενης κατάστασης, κατ ελάχιστον, περιλαμβάνει: α. Τα κρίσιμα ζητήματα ανάπτυξης, τα οποία είναι σκόπιμο να αντιμετωπιστούν από τον Δήμο., κατά την επόμενη μεσοπρόθεσμη περίοδο, ιεραρχημένα κατά σειρά προτεραιότητας. β. Τα μειονεκτήματα και τα πλεονεκτήματα της περιοχής του Δήμου ως προς τα κρίσιμα ζητήματα, τις ανάγκες των πολιτών και την εκτιμώμενη ζήτηση για την παροχή δημοτικών ή κοινοτικών υπηρεσιών. γ. Τις δυνατότητες και τις υφιστάμενες αδυναμίες των υπηρεσιών του Δήμου. και των Νομικών Προσώπων του, σε σχέση με τις λειτουργίες που επιτελούν, το ανθρώπινο δυναμικό και την υλικοτεχνική υποδομή τους, την ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών, καθώς και σε σχέση με την οικονομική τους κατάσταση. δ. Τις ευκαιρίες και τους περιορισμούς από εξωγενείς παράγοντες (όπως θεσμικό πλαίσιο, εθνικές και ευρωπαϊκές πολιτικές και χρηματοδοτήσεις).

Στο **δεύτερο κεφάλαιο** του Στρατηγικού Σχεδίου περιλαμβάνονται τα ακόλουθα: α. Διατύπωση του αναπτυξιακού οράματος για την περιοχή του Δήμου. και των κατευθυντήριων αρχών, που πρέπει να διέπουν τον τρόπο λειτουργίας του και τον τρόπο διοίκησης των τοπικών υποθέσεων. β. Προσδιορισμός της στρατηγικής του Δήμου., δηλαδή των γενικών

στρατηγικών στόχων προκειμένου να πετύχει το όραμα του. γ. Προσδιορισμός των αναπτυξιακών προτεραιοτήτων, σύμφωνα με τις οποίες θα διαρθρωθεί το επιχειρησιακό πρόγραμμα, λαμβάνοντας υπόψη τις εθνικές και περιφερειακές αναπτυξιακές προτεραιότητες.

Το όραμα αποτελεί συνοπτική διατύπωση της μελλοντικής επιδιώξιμης κατάστασης της περιοχής του Δήμου Τρίπολης, και του ίδιου του Δήμου., ως οργανισμού, για την επόμενη μεσοπρόθεσμη περίοδο, την οποία θα επιδιώξει με την εφαρμογή της στρατηγικής που θα επιλέξει και με την ευρύτερη δυνατή κοινωνική συναίνεση.

Η διατύπωση της στρατηγικής του Δήμου γίνεται μέσω του καθορισμού γενικών στρατηγικών στόχων. Ενδεικτικά, οι στρατηγικοί στόχοι θα αφορούν:

- α. Στην προώθηση της οικονομικής, κοινωνικής και πολιτιστικής ανάπτυξης της περιοχής.
- β. Στην ικανοποίηση των αναγκών των αποδεκτών των υπηρεσιών του.
- γ. Στην αναβάθμιση της διοικητικής ικανότητας του (με τη βελτίωση της λειτουργίας των υπηρεσιών και των οργάνων του, την ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού και της υλικοτεχνικής υποδομής του).
- δ. Στη βελτίωση της οικονομικής του κατάστασης.

Οι αναπτυξιακές προτεραιότητες εκφράζονται στο επιχειρησιακό πρόγραμμα με τη μορφή αξόνων.

Οι άξονες καθορίζονται, σύμφωνα με την αριθμ 41179/23-10-2014 ΥΑ , ως εξής:

- α. «Περιβάλλον και ποιότητας ζωής».
- β. «Κοινωνική πολιτική, υγεία, παιδεία, πολιτισμός και αθλητισμός».
- γ. «Τοπική Οικονομία και Απασχόληση».
- δ. «Βελτίωση διοικητικής ικανότητας του Δήμου».

Μεταξύ των αξόνων προτεραιότητας, ένας τουλάχιστον πρέπει να αποσκοπεί στην ανάπτυξη του Ο.Τ.Α. και των Νομικών Προσώπων του, ως οργανισμών, και στη βελτίωση των σχέσεών τους με τους πολίτες, την πολιτεία και τους τοπικούς φορείς.

Ο άξονας αυτός ενδεικτικά αφορά: α. Στη γενική οργάνωση και λειτουργία του Δήμου, καθώς και σε ζητήματα αποτελεσματικότητας, αποδοτικότητας και χρηστής τοπικής διοίκησης, β. Στις οριζόντιες ή υποστηρικτικές λειτουργίες του Δήμου, και των Νομικών Προσώπων του, γ. Στις ανάγκες υποστήριξης των οργάνων διοίκησης και των υπηρεσιών για την αποδοτικότερη και αποτελεσματικότερη άσκηση των αρμοδιοτήτων τους, καθώς και για τη γενικότερη βελτίωση της διοικητικής ικανότητας του Δήμου.

1.6 Διαδικασίες διαβούλευσης/Δημοσιότητα

Με την ολοκλήρωση του Στρατηγικού Σχεδίου και την έγκρισή του από το Δημοτικό Συμβούλιο, το Επιχειρησιακό πρόγραμμα τίθεται σε δημόσια διαβούλευση, χρησιμοποιώντας κάθε πρόσφορο μέσο.

Ο δημόσιος διάλογος αποτελεί κρίσιμο μέρος της διαδικασίας κατάρτισης του Επιχειρησιακού Προγράμματος, αφού η τοπική κοινωνία καλείται να διατυπώσει τη γνώμη της για το αναπτυξιακό μέλλον της περιοχής και για τις προτεραιότητες που θα τεθούν, ενώ είναι σημαντική διαδικασία, ώστε να επιτευχθεί η μέγιστη δυνατή κοινωνική συναίνεση.

Αναλυτικότερα, σύμφωνα με το άρθρο 2, παρ. 4 του Π.Δ. 89/2011 «Το εγκεκριμένο από το δημοτικό συμβούλιο κείμενο στρατηγικού σχεδιασμού, τίθεται προς συζήτηση στη Δημοτική Επιτροπή Διαβούλευσης (άρθρο 76, Ν.3852/2010), και παράλληλα δημοσιοποιείται για διαβούλευση τουλάχιστον επί δύο (2) εβδομάδες, με καταχώρηση στην ιστοσελίδα του δήμου, καθώς και με κάθε άλλο πρόσφορο μέσο. Κατά τη διάρκεια της δημοσιοποίησης υποβάλλονται προτάσεις, εγγράφως ή ηλεκτρονικά.»

Επομένως, μετά την ψήφιση του Στρατηγικού Σχεδίου από το Δημοτικό Συμβούλιο, πραγματοποιείται αναλυτική παρουσίαση του Στρατηγικού Σχεδίου στη Δημοτική Επιτροπή Διαβούλευσης.

Η Δημοτική Επιτροπή Διαβούλευσης:

- γνωμοδοτεί στο δημοτικό συμβούλιο σχετικά με τα αναπτυξιακά προγράμματα και τα προγράμματα δράσης του δήμου, το επιχειρησιακό πρόγραμμα και το τεχνικό πρόγραμμα του δήμου
- εξετάζει τα τοπικά προβλήματα και τις αναπτυξιακές δυνατότητες του δήμου και διατυπώνει γνώμη για την επίλυση των προβλημάτων και την αξιοποίηση των δυνατοτήτων αυτών.

Στο πλαίσιο της διευρυμένης δημόσιας διαβούλευσης, θα πρέπει επίσης:

- να δημοσιευθεί στον τοπικό τύπο περίληψη του επιχειρησιακού προγράμματος του Δήμου και πρόσκληση των πολιτών να υποβάλλουν τις προτάσεις τους , και
- να δημοσιευθεί στον διαδικτυακό τόπο (site) του Δήμου, το πλήρες κείμενο του στρατηγικού σχεδίου με πρόσκληση στους πολίτες να υποβάλλουν τις προτάσεις τους είτε ηλεκτρονικά σε ειδική ηλεκτρονική φόρμα επικοινωνίας είτε εγγράφως προς τον Δήμο με την ένδειξη «ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΤΡΙΠΟΛΗΣ».

Επίσης με απόφαση του Δημάρχου, δύναται να οργανωθεί ημερίδα, θεματικές συναντήσεις, δημόσια συζήτηση και όποια άλλη δημόσια εκδήλωση κριθεί αναγκαία.

Βασικός στόχος είναι η πληρέστερη δυνατή εκπροσώπηση όλων των κοινωνικών ομάδων, των εκπροσώπων του παραγωγικού και επιχειρηματικού κόσμου, της πολιτιστικής ζωής, καθώς και όλων των δημοτικών κοινοτήτων του Δήμου, ώστε να αναδειχθούν τα τοπικά προβλήματα και τα προβλήματα των επιμέρους ομάδων συμφερόντων και να προωθηθεί η συνεργασία μεταξύ των δυνάμεων της τοπικής κοινωνίας.

Στη συνέχεια, μετά τον κοινωνικό διάλογο και τη διαβούλευση, το τελικό Σχέδιο, στο οποίο θα έχουν ενσωματωθεί οι προτάσεις και οι θέσεις των φορέων και της τοπικής κοινωνίας που κρίθηκαν ότι συμβάλλουν στην αναπτυξιακή πορεία του Δήμου, με την γνωμοδότηση της Επιτροπής διαβούλευσης και την εισήγηση της Εκτελεστικής Επιτροπής, θα έρθει προς ψήφιση στο Δημοτικό Συμβούλιο.

Στο διάστημα της προεργασίας έχουν ήδη πραγματοποιηθεί 78 συναντήσεις πολιτών στις Τοπικές Κοινότητες σε όλες τις Δημοτικές Ενότητες προκειμένου η Νέα Δημοτική Αρχή να καταρτίσει την στρατηγική του Δήμου μέσα από τις ανάγκες της τοπικής κοινωνίας και πλήρως προσανατολισμένη στην ικανοποίηση αυτών μέσα από τις ευκαιρίες και επιταγές της Νέας Προγραμματικής Περιόδου της Χώρας.

2. .Κεφάλαιο 2^ο Στρατηγικός Σχεδιασμός ΕΠ Δήμου Τρίπολης 2014-2020

2.1 Σύντομη περιγραφή του Δήμου : Γεωγραφική και χωροταξική προσέγγιση

2.1.1 Τα βασικά χαρακτηριστικά της περιοχής

2.1.1.1 Γεωγραφικά χαρακτηριστικά

Ο Δήμος της Τρίπολης χωροθετείται στη νοτιοδυτική Ελλάδα και συγκεκριμένα στο κέντρο της Πελοποννήσου και είναι ένας από τους 5 δήμους του Νομού Αρκαδίας. Οι υπόλοιποι δήμοι του Νομού Αρκαδίας είναι οι Δήμοι Μεγαλόπολης, Γορτυνίας, Βόρειας Κυνουρίας και Νότιας Κυνουρίας. Στον χάρτη που ακολουθεί φαίνεται η θέση του Δήμου Τρίπολης.

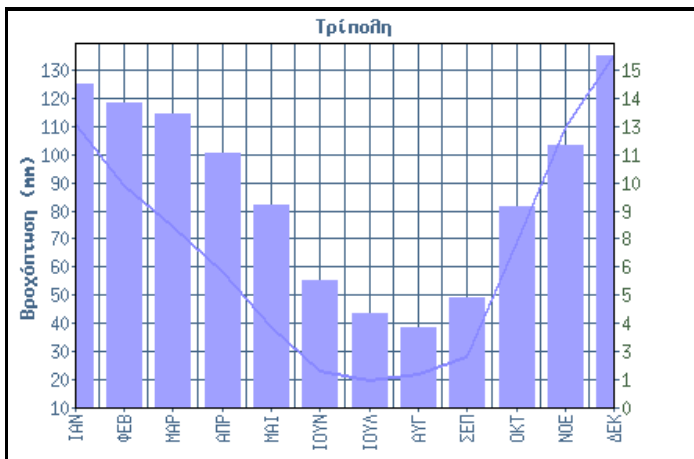
Χάρτης 2: Θέση του Δήμου Τρίπολης

Η έκταση του Δήμου είναι 1.478 τ.χλμ. και ο πληθυσμός του είναι 47.254 δημότες, σύμφωνα με την απογραφή του 2011. Έδρα του δήμου είναι η πόλη της Τρίπολης. Ο Νομός Αρκαδίας είναι ο μεγαλύτερος σε έκταση νομός της Πελοποννήσου και από τους πιο αραιοκατοικημένους νομούς της χώρας, ενώ ο πολυπληθέστερος δήμος του είναι ο Δήμος Τρίπολης. Το κέντρο του Δήμου Τρίπολης καταλαμβάνει το Αρκαδικό - Μαντινειακό οροπέδιο. Πρόκειται για μια προσχωσιγενή, εύφορη και παραγωγική πεδιάδα, με υψόμετρο περίπου 660 μέτρα. Περιβάλλεται από τα όρη Μαίναλο στα δυτικά, Αρτεμίσιο και Λύρκειο στα ανατολικά και Πάρνωνα στα νότια.

Ο δήμος Τρίπολης βρίσκεται στην καρδιά του Αρκαδικού- Μαντινειακού οροπεδίου, το οποίο αποτελεί μια προσχωσιγενή εύφορη και παραγωγική πεδιάδα με υψόμετρο περίπου 660 μέτρα. Περιβάλλεται από το όρος Μαίναλο δυτικά, Αρτεμίσιο και Λύρκειο όρος ανατολικά και όρος Πάρνωνας προς το νότο. Το Αρκαδικό οροπέδιο (καθώς και οι οροσειρές που το περιβάλλουν) παρουσιάζει μία επιμήκη ανάπτυξη με διεύθυνση Β ΒΔ-Ν ΝΑ, ενώ έχει συνολικό μήκος περίπου 36 χλμ. Βόρεια, στην περιοχή του Λεβιδίου, έχει μικρό πλάτος, αλλά νότια πλαταίνει αρκετά, φτάνοντας περίπου τα 18 χλμ. Μεγάλο μέρος από την έκταση των 491.300 στρεμμάτων, που καταλαμβάνουν οι καλλιεργούμενες εκτάσεις του Δήμου (στοιχεία από την απογραφή χρήσεων γης έτους 1999-2000, Ελληνική Στατιστική Αρχή), καταλαμβάνει το Μαντινειακό οροπέδιο. Χωρίζεται σε μικρότερες εκτάσεις, οι οποίες είναι: στο βόρειο άκρο του, βρίσκεται ο κάμπος Λεβιδίου-Κανδήλας, στο κέντρο ο κάμπος της Μαντινείας, στο νότιο άκρο ο κάμπος της Τεγέας και στη νοτιοδυτική πλευρά ο κάμπος της Ασέας. Βορειότερα βρίσκεται ο μικρός κάμπος του Δάρα, ενώ ψηλότερα στο Μαίναλο, στην περιοχή της Δ.Ε. Φαλάνθου, ο μικρός κάμπος της Δαβιάς.

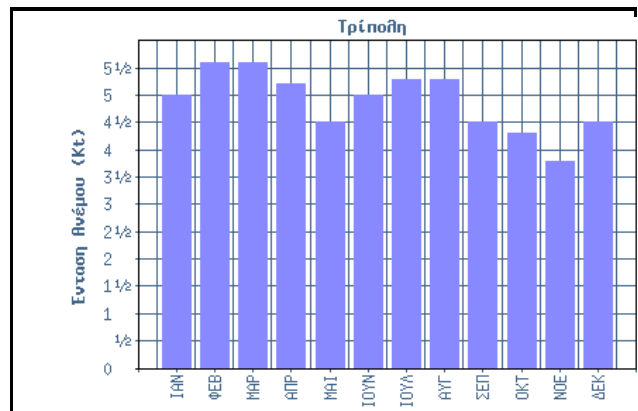
ΔΗΜΟΣ ΤΡΙΠΟΛΗΣ

1ο Εξάμηνο	ΙΑΝ	ΦΕΒ	ΜΑΡ	ΑΠΡ	ΜΑΙ	ΙΟΥΝ	ΙΟΥΛ
Μέση Μηνιαία Βροχόπτωση	11.1	9.5	8.8	7.8	8.6	3.3	2.2
Συνολικές Μέρες Βροχής	4.5	3.7	3.2	1.4	1.1	0.7	0.5
2ο Εξάμηνο	ΑΥΓ	ΣΕΠ	ΟΚΤ	ΝΟΕ	ΔΕΚ		
Μέση Μηνιαία Βροχόπτωση	9.9	2.1	8.1	9.3	09.8	35.6	
Συνολικές Μέρες Βροχής	4.2	1.6	1.9	1.0	1.8	5.8	

ΠΙΝΑΚΑΣ 3: Μηνιαία Βροχόπτωση Τρίπολης
Πηγή: Ε.Μ.Υ.

1ο Εξάμηνο	ΙΑΝ	ΦΕΒ	ΜΑΡ	ΑΠΡ	ΜΑΙ	ΙΟΥΝ	ΙΟΥΛ
Μέση Μηνιαία Διεύθυνση Ανέμων	Β	Δ	Ν	Δ	Δ	Ν	Ν
Μέση Μηνιαία Ένταση Ανέμων	5.0	5.6	5.6	5.2	5.5	4.0	5.0
2ο Εξάμηνο	ΑΥΓ	ΣΕΠ	ΟΚΤ	ΝΟΕ	ΔΕΚ		
Μέση Μηνιαία Διεύθυνση Ανέμων	Β	Β	Β	Β	Δ	Ν	Ν
Μέση Μηνιαία Ένταση Ανέμων	5.3	5.5	5.4	4.3	4.8	3.5	4.4

ΠΙΝΑΚΑΣ 4: Μηνιαία Ένταση Ανέμου Τρίπολης
Πηγή: Ε.Μ.Υ.

Από τα παραπάνω στοιχεία προκύπτει ότι το κλίμα της Τρίπολης, αλλά και της ευρύτερης περιοχής του Δήμου είναι ηπειρωτικό, με υψηλές θερμοκρασίες το καλοκαίρι και πολύ χαμηλές το χειμώνα (απόλυτη μέγιστη θερμοκρασία: 43οC, απόλυτη ελάχιστη θερμοκρασία -17οC), ενώ η σχετική υγρασία είναι υψηλή το χειμώνα. Βέβαια εκτός της Τρίπολης που έχει γεωγραφικό μήκος 22024'0'', γεωγραφικό πλάτος 37032'0'' και υψόμετρο 650,87 m, υπάρχουν και άλλες περιοχές εντός του Δήμου, με μεγαλύτερο υψόμετρο, που σίγουρα ο χειμώνας είναι πιο βαρύς και το καλοκαίρι πιο ήπιο, με αποτέλεσμα το κλίμα τους να ταιριάζει περισσότερο στο ορεινό, ενώ παρατηρούνται και συχνές χιονοπτώσεις

2.1.1.3 Παρουσίαση των Χαρακτηριστικών του Δήμου Ανά Δημοτική Ενότητα- Χώροι Φυσικού κάλλους και Ιστορικού ενδιαφέροντος – Κυριότεροι Πόροι

Στη συνέχεια ακολουθεί μία σύντομη περιγραφή του Δήμου Τρίπολης ανά Δημοτική Ενότητα (Δ.Ε.), προκειμένου να παρουσιαστούν τα πιο σημαντικά στοιχεία του.

α) Δ.Ε. Τεγέας

Η Δ.Ε. Τεγέας, ήταν δήμος του νομού Αρκαδίας με έδρα το Στάδιο. Λειτουργησε την περίοδο 1999-2010 (πρόγραμμα Καποδίστριας), οπότε και καταργήθηκε με την εφαρμογή του προγράμματος Καλλικράτης και εντάχθηκε στο νέο Δήμο Τρίπολης.

Βρίσκεται στο Νοτιοανατολικό τμήμα του Δήμου, νότια της πόλης της Τρίπολης και αποτελείται από 16 Τοπικές Κοινότητες (Στάδιο, Αλέα, Βουνό, Γαρέα, Επισκοπή, Καμάρι, Κάνδαλος, Κερασίτσα, Λιθοβούνια, Μαγούλα, Μανθυρέα, Μαυρίκι, Ρίζες, Στρίγκος, Τζίβας και Ψηλή Βρύση).

Η Δ.Ε. Τεγέας χωροθετείται στο εύφορο οροπέδιο της Μαντινείας, στην περιοχή της **αρχαίας Τεγέας**, της σημαντικότερης πόλης της Αρκαδίας στην αρχαιότητα. Η παρουσία της στη μυθολογία και την ιστορία είναι σπουδαία. Η αρχαία Τεγέα είχε αγορά, θέατρο και στάδιο, όπου γίνονταν οι τοπικοί αγώνες Αλέαια. Καταστράφηκε τον 4ο μ.Χ. αιώνα από τους Γότθους και στα ερείπιά της κτίστηκε η βυζαντινή πόλη Νίκλι.

Ο **αρχαίος ναός της Αλέας Αθηνάς** οικοδομήθηκε από το γλύπτη Σκόπα και στέγασε το ελεφάντινο άγαλμα της Αθηνάς. Το πρωτοχριστιανικό κέντρο της Τεγέας βρίσκεται στην Επισκοπή από τον 1ο μ.Χ. αιώνα. Σώζονται τα ερείπια της πρωτοχριστιανικής εκκλησίας του Θύρσου με θαυμάσια ψηφιδωτά του 4ου αιώνα στο δάπεδό της. Ο βυζαντινός ναός της Παλαιάς Επισκοπής βρίσκεται πάνω στο κοίλο του αρχαίου θεάτρου και είναι του 10ου αιώνα.

Ανάμεσα στα χωριά Μαυρίκι και Βέρβενια υπάρχουν ερείπια του αρχαίου ιερού της Αρτέμιδος της Κνακεάτιδος ενώ στην Αλέα βρίσκεται ο βυζαντινός ναός του Αγίου Ιωάννη του Προβατινού. Σημαντικά ευρήματα από την περιοχή εκτίθενται στο Αρχαιολογικό Μουσείο Τεγέας. Στο χώρο της Επισκοπής, κάτω από τα αιωνόβια πλατάνια και το μεσαιωνικό τείχος, πάρθηκε το 1934 από τη Διεθνή Ολυμπιακή Επιτροπή η Απόφαση για τη θέσπιση της πρώτης ολυμπιακής λαμπαδηδρομίας.

Δίπλα βρίσκεται το Λαογραφικό Μουσείο της Τεγέας που στεγάζεται στο πετρόκτιστο κτίριο της Οικοκυρικής Σχολής, δημιούργημα –όπως και το πάρκο– του Τεγεατικού Συνδέσμου. Στην Τεγέα βρίσκονται 65 εκκλησίες και εξωκλήσια.

Η μεγάλη εμποροπανηγυρη της Τεγέας γίνεται από το 1885 στην Επισκοπή τον Δεκαπενταύγουστο και είναι το μεγαλύτερο πανηγύρι στην Πελοπόννησο. Σημαντική επίσης είναι και η εμπορική-πολιτιστική έκθεση που διοργανώνεται κάθε χρόνο στα πλαίσια του πανηγυριού.

Στην Αλέα Τεγέας βρίσκεται το **Αρχαιολογικό Μουσείο Τεγέας**. Κτίστηκε στις αρχές του 20ου αι. (1906 – 1910). Το Μουσείο είναι ένα από τα πρώτα επαρχιακά μουσεία της χώρας, πλέον και από τα πιο σύγχρονα, καθώς η νέα παρουσίαση των εκθεμάτων του γίνεται με τη βοήθεια της τελευταίας λέξης της τεχνολογίας. Αφηγείται την ιστορία της γέννησης και εξέλιξης της ισχυρότερης πόλης της αρχαίας Αρκαδίας, της Τεγέας. Στο επίκεντρο βρίσκονται τα ιερά της και δη το ιερό της Αθηνάς Αλέας, ένα από τα πιο φημισμένα πελοποννησιακά ιερά. Ο επισκέπτης διαδρώντας με την ψηφιακή τράπεζα πληροφοριών, έχει άμεση πρόσβαση στο αρχαιολογικό υλικό και μπορεί να επιλέξει το τι θα δει από το σύνολο των σπονδυλωτά ιεραρχημένων επιπέδων παρουσίασης των πληροφοριών. Μέσω των διαδραστικών επιφανειών τα γεωγραφικά δεδομένα με τη χωρική τους ανάλυση στο Σύστημα Γεωγραφικών Πληροφοριών, είναι σε θέση να απεικονίσουν χαρτογραφικά τη διαχρονική εξέλιξη όλων των ανθρωπογενών και φυσικών φαινομένων στο

χώρο. Οι διαδραστικές επιφάνειες με τη δημιουργία χρονικού ιστορικού και εμπλουτισμού του με εικονιστικές παραστάσεις από την αρχαία τέχνη, παρουσιάζουν σχηματική απεικόνιση σημαντικών γεγονότων, όπως για παράδειγμα μαχών.

Η Τεγέα είναι αγροτική περιοχή. Ο κάμπος της Τεγέας είναι γεμάτος περιβόλια, κήπους, οπωρώνες και χωράφια με καλλιέργειες. Ονομαστά είναι τα γεωργικά προϊόντα της: κεράσια, βύσσινα, μήλα, πατάτες, σκόρδα και περίφημο κρασί. Σημαντικό ρόλο στην τοπική γεωργική παραγωγή αναμένεται να παίξει το αναπτυξιακό έργο της κατασκευής του ταμιευτήρα της λίμνης Τάκας.

Η λίμνη της Τάκας βρίσκεται 10 χιλιόμετρα από την Τρίπολη και αποτελεί έναν από τους σημαντικότερους υδροβιότοπους της Αρκαδίας και όλης της Πελοποννήσου. Έχει ενταχθεί στο δίκτυο NATURA 2000 (τύπος SCI, κωδικός GR 2520002, έκταση 10.331,5 στρέμματα). Οι πηγές τροφοδοτούν την λίμνη με νερό η οποία αποστραγγίζεται μέσα από ένα σύστημα από καταβόθρες σε υπόγειους ποταμούς. Το καλοκαίρι αποστραγγίζεται ολοκληρωτικά, ενώ το φθινόπωρο αρχίζει να γεμίζει πάλι ώσπου φτάνει σε πληρότητα το μεσοχείμωνο. Η Τάκα είναι ο πάροχος νερού για τις καλλιέργειες του Τεγεατικού πεδίου. Προνομιακή θέαση της λίμνης μπορεί να έχει κάποιος από το χωριό Κάνδαλος που βρίσκεται στα ορεινά της. Σε διερευνητικές ανασκαφές που έχουν γίνει στη λίμνη έχουν εντοπιστεί ίχνη της αρχαίας πόλης της Μανθυρέας, από όπου και το παλιό όνομα της περιοχής «Μανθουρικό πεδίο». Επίσης η Τάκα είναι σημαντικός τόπος κατά την ανοιξιάτικη μετανάστευση των πτηνών. Στα μεταναστευτικά είδη περιλαμβάνονται ο Λευκοσκικνιάς (*Egretta garzetta*), η Χαλκόκοτα (*Plegadis falcinellus*) και αρκετά είδη παρυδάτιων πτηνών και γλαρονιών. Αναπαράγόμενα είδη είναι ο Φιδαετός (*Circaetus gallicus*), ο Καλαμόκιρκος (*Circus aeruginosus*), ο Σπιζαετός (*Hieraetus fasciatus*) και η Αλκυόνη (*Alcedo atthis*).

Λόγω της κοντινής απόστασης από την Τρίπολη και του εύφορου εδάφους, τα χωριά της Τεγέας γνώρισαν αξιόλογη ανάπτυξη και οικονομική πρόοδο. Σε αυτό συνέβαλαν και πολλοί Τεγεάτες ευεργέτες οι οποίοι, αφού διέπρεψαν στο εσωτερικό και εξωτερικό, χρηματοδότησαν διάφορα κοινωφελή έργα και άφησαν πλούσια κληροδοτήματα. Σημαντική δράση αναπτύσσει το «**Κοινωφελές Ίδρυμα Μιχαήλ Ν. Στασινόπουλος-ΒΙΟΧΑΛΚΟ**», με σκοπό την προβολή του πολιτισμού και την επιμόρφωση των κατοίκων της περιοχής. Διαθέτει Πολιτιστικό Κέντρο στην Τ.Κ. Σταδίου, όπου πραγματοποιείται το σύνολο σχεδόν των εκδηλώσεων του.

β) Δ.Ε. Λεβιδίου

Η Δ.Ε. Λεβιδίου, ήταν δήμος του νομού Αρκαδίας με έδρα το Λεβίδι. Λειτουργήσε την περίοδο 1999-2010 (πρόγραμμα Καποδίστριας), οπότε και καταργήθηκε με την εφαρμογή του προγράμματος Καλλικράτης και εντάχθηκε στο νέο Δήμο Τρίπολης.

Καταλαμβάνει το βόρειο τμήμα του Δήμου, στα σύνορα με τους νομούς Αχαΐας, Κορινθίας και Αργολίδας. Η Δ.Ε. Λεβιδίου απλώνεται στις ανατολικές πλαγιές του Μαινάλου και στις δυτικές των ορέων Ολίγυρτος και Τραχύ και αποτελείται από 11 Τοπικές Κοινότητες (Λεβίδι, Βλαχέρνα, Δάρας, Κανδήλα, Καρδαράς, Κώμη, Λίμνη, Ορχομενός, Παλαιόπυργος, Παναγίτσα και Χωτούσσα).

Το Λεβίδι έπαιξε σπουδαίο ρόλο στη νεότερη ελληνική ιστορία. Στην κεντρική πλατεία δεσπόζει ο ανδριάντας του Αναγνώστη Στριφτόμπολα, που μαζί με 70 μόνο Έλληνες, αντιμετώπισε την επίθεση 3.000 Τούρκων και τους κατατρόπωσε στις 15 Απριλίου του 1821, πεθαίνοντας στην ένδοξη μάχη.

Εντυπωσιακά είναι τα πετρόκτιστα σπίτια. Στο Λεβίδι λειτουργεί το **Μουσείο Αλέξανδρου Παπαναστασίου**, πρωταγωνιστή του δημοκρατικού πολιτεύματος και πρωθυπουργού της Ελλάδος το 1924, που γεννήθηκε εδώ. Στο λόφο της Παναγίτσας, όπου υπήρχε η αρχαία πόλη Ελυμία με το ναό της Υμνίας Αρτέμιδος, βρίσκεται το βυζαντινό ξωκλήσι της Παναγίας, χτισμένο τον 11ο αιώνα πάνω στα ερείπια του αρχαίου ναού.

Κοντά στην κορυφή του Μαινάλου και σε υψόμετρο 1.600 μέτρα, βρίσκεται το οροπέδιο της Οστρακίνας με **ορειβατικό καταφύγιο και χιονοδρομικό κέντρο**. Στην πάνω πόλη του αρχαίου Ορχομενού βρίσκεται το περίφημο αρχαίο θέατρο του 3ου π.Χ. αιώνα, με εκπληκτική θέα και ακουστική. Στον αρκαδικό Ορχομενό, τα τελευταία χρόνια ανασκάφηκε μέρος ενός σημαντικού μυκηναϊκού οικισμού που περιλαμβάνει μνημεία, τα οποία προσδιορίζουν τη χωροταξία και τη μνημειακή πληρότητα των δημοσίων ιδρυμάτων μιας αρχαίας ελληνικής πόλης.

Η Κανδήλα είναι ένα ακόμη γραφικό κεφαλοχώρι. Το μοναστήρι της Κανδήλας δεσπόζει πάνω από τον κάμπο, σφηνωμένο μέσα σε ένα τεράστιο βράχο. Κτίσμα των μετά την Άλωση χρόνων, έγινε καταφύγιο για τους κατοίκους της περιοχής κατά την τουρκοκρατία και την Επανάσταση.

Η Βλαχέρνα (Μπεζενικό παλαιότερα), είναι κτισμένη στις βόρειες υπώρειες του Μαινάλου. Το κάστρο του Μπεζενικού και το Αγγελόκαστρο, φυσικά οχυρά, υπήρξαν προπύργια της ελευθερίας κατά την Επανάσταση. Το φημισμένο μοναστήρι της Παναγίας Βλαχέρνας βρίσκεται στην κορυφή του βουνού Καστανιά. Πήρε το όνομά του από εικόνα της Παναγίας, που, κατά την παράδοση, έφεραν από τη Μονή Βλαχερνών της Κωνσταντινούπολης. Στην κοιλάδα του Τράγου, κοντά στην πηγή του Παλαιόπυργου, δόθηκε σημαντική μάχη το 1715, σε μία από τις επιτυχείς προεπαναστατικές προσπάθειες των Ελλήνων εναντίον των Τούρκων.

Στο Μουσείο του Δάρα φιλοξενείται όλη η εργασία του λαϊκού καλλιτέχνη Γ. Μπακόπουλου.

Το Λεβίδι φημίζεται για τα γαλακτοκομικά προϊόντα, το μέλι και την ποιότητα των κρεάτων, αφού η κτηνοτροφία ανθεί στο μεγάλο κάμπο. Η κοιλάδα του Τράγου είναι ο οπωρώνας της περιοχής και στον Παλαιόπυργο υπάρχει ιστορικός αμπελώνας.

γ) Δ.Ε. Μαντινείας

Η Δ.Ε. Μαντινείας, ήταν δήμος του νομού Αρκαδίας με έδρα τη Νεστάνη. Λειτουργήσε την περίοδο 1999-2010 (πρόγραμμα Καποδίστριας), οπότε και καταργήθηκε με την εφαρμογή του προγράμματος Καλλικράτης και εντάχθηκε στο νέο Δήμο Τρίπολης.

Βρίσκεται στο βορειοανατολικό τμήμα του Δήμου, καταλαμβάνοντας ένα τμήμα του ομώνυμου οροπεδίου. Απλώνεται και στις δυτικές πλαγιές των βουνών Λύρκειο και Αρτεμίσιο και αποτελείται από 7 Τοπικές Κοινότητες (Νεστάνη, Αρτεμίσιο, Κάψια, Λουκά, Πικέρνη, Σάγκα και Σιμιάδες).

Η Δ.Ε. Μαντινείας, αποτελεί την πύλη εισόδου στο αρκαδικό οροπέδιο, αφού στα διοικητικά της όρια βρίσκεται η σήραγγα του Αρτεμισίου. Η αρχαία Μαντινεία οφείλει την ονομασία της στον Μαντινέα, γιο του Λυκάονα και, σύμφωνα με τον Πολύβιο, υπήρξε η αρχαιότατη και μέγιστη πόλη της Αρκαδίας.

Από τον Όμηρο, η **αρχαία Μαντινεία** αναφέρεται ως «πολυάμπελος χώρα» ενώ ο Παυσανίας, στις περιηγήσεις του, προβάλλει τον πλούτο της σε θρησκευτικό βίο, σε έργα τέχνης, σε πνευματική κίνηση, αλλά και σε πολεμική δραστηριότητα. Πλούσια είναι τα αρχαιολογικά ευρήματα στην περιοχή, όπως τα τείχη, το αρχαίο θέατρο, τα ερείπια του ναού του Δία και της Αγοράς, το Βουλευτήριο και πλήθος σπουδαίων γλυπτών που φυλάσσονται στο Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο. Η αρχαία Νεστάνη υπήρξε ένας από τους πέντε δήμους των Μαντινέων.

Στον Γουλά σώζονται ερείπια από το κάστρο του βυζαντινού οικισμού Κηπιανά ή Τσιπιανά, όπως ήταν μέχρι το 1927 η ονομασία της Νεστάνης. Στην κορυφή του Γουλά υπάρχει πύργος οχυρός, το εκκλησάκι του Άη- Γιώργη και ερείπια της Ανάληψης με βυζαντινές τοιχογραφίες. Στη Νεστάνη βρίσκεται η Φιλίππειος Κρήνη, έργο του Φιλίππου. Άφθονα είναι τα ιστορικά και πολιτιστικά στοιχεία της περιοχής. Ο Άη-Γιάννης Πρόδρομος ο Θερμολόγος, στα θεμέλια του οποίου έχουν αναγνωριστεί απομεινάρια αρχαίου ναού. Η μονή της Γοργοεπηκόου, που λέγεται ότι ιδρύθηκε το 1030 ή το 1080, η μονή Αγίου Νικολάου Κλήμη, ο ναός και ο λόφος του Άη-Γιώργη. Επίσης, η Κόκκινη Εκκλησία, ο ναός της Ζωοδόχου Πηγής, αλλά και ο ναός της Αγίας Φωτεινής, αρχιτεκτονικό δημιούργημα του τέλους του 20ού αιώνα. Στην περιοχή της αρχαίας Νεστάνης λατρεύονταν ο Ίππιος Ποσειδώνας, θεός χθόνιος, και η Δήμητρα, θεά της βλάστησης και της καρποφορίας.

Ο χορός και τα τραγούδια που ζωντανεύουν στο πανηγύρι του Άη-Γιώργη είναι απόηχος της ίδιας ανάγκης της ζωής, της ίδιας ορμής της νιότης. Όσοι συμμετέχουν είναι ντυμένοι με την παραδοσιακή τσιπιανίτικη φορεσιά και κρατούν γκλίτσα, στολισμένη στην κορυφή με μάρδες, πασχαλιές και αγριοσέλινα. Κατεβαίνουν από ψηλά το Γουλά και τον Άη-Γιώργη, εμπρός από τη Γοργοεπήκοο, μέχρι την πλατεία της Νεστάνης, χορεύοντας και τραγουδώντας.

Το **σπήλαιο Κάψια**, ένα από τα πλέον αξιόλογα της Ελλάδας, ανήκει στο περίπλοκο σύστημα των 18 καταβοθρών του οροπεδίου Μαντινείας. Στο εσωτερικό του παρουσιάζονται σπάνιοι χρωματισμοί λιθωματικού υλικού. Η Μαντινεία είναι διάσημη από το ομώνυμο λευκό ξηρό κρασί ονομασίας προέλευσης που παράγεται από την ευγενική ποικιλία «μοσχοφίλερο» που καλλιεργείται στο μαντινειακό κάμπο.

δ) Δ. Ε. Σκιρίτιδας

Η Δ.Ε. Σκιρίτιδας, ήταν δήμος του νομού Αρκαδίας με έδρα τη Βλαχοκερασιά. Λειτουργήσε την περίοδο 1999-2010 (πρόγραμμα Καποδίστριας), οπότε και καταργήθηκε με την εφαρμογή του προγράμματος Καλλικράτης και εντάχθηκε στο νέο Δήμο Τρίπολης.

Καταλαμβάνει το νότιο τμήμα του Δήμου, στα σύνορα με το νομό Λακωνίας και αποτελείται από 7 Τοπικές Κοινότητες (Αγ. Βαρβάρας, Αλεποχωρίου, Βλαχοκερασιάς, Βουρβούρων, Κερασιάς, Κολλινών και Πηγαδακίων).

Η Δ.Ε. Σκιρίτιδας καλύπτεται στο μεγαλύτερο μέρος του από κατάφυτο δάσος, ιδιαίτερου φυσικού κάλλους. Το **δάσος της Σκιρίτιδας** υπήρξε ο πρώτος τεχνητός δρυμός στην Ελλάδα και δημιουργήθηκε χάρη στην έμπνευση του οραματιστή Τάσου Στεφάνου από την Κερασιά. Από το δάσος της Σκιρίτιδας διέρχεται και το ευρωπαϊκό μονοπάτι E4.

Από την περιοχή αυτή ξεκινούν πολλοί παραπόταμοι του Ευρώτα ενώ, στο νότιο τμήμα της Δ.Ε., αρχίζουν να υψώνονται οι πρώτες βορειοδυτικές πλαγιές του Πάρνωνα. Τα περισσότερα σπίτια στα όμορφα χωριά της Δ.Ε. είναι λιθόκτιστα και διατηρούν ένα ξεχωριστό παραδοσιακό χρώμα. Στις γραφικές πλατείες τους λειτουργούν καφεενεδάκια, παραδοσιακές ταβέρνες και ψησταριές που σερβίρουν ντόπιες νοστιμιές. Σε ολόκληρη τη Δ.Ε. διατηρούνται πολλές παλιές βρύσες και αρκετοί παραδοσιακοί νερόμυλοι. Οι Κολλίνες και η Βλαχοκερασία υπήρξαν κατά τον προηγούμενο αιώνα σημαντικά κεφαλοχώρια με έντονη τη σφραγίδα της παράδοσης. Στην Τ. Κ. της Βλαχοκερασίας ξεχωρίζει η εκκλησία της Κοίμησης της Θεοτόκου και το κτίριο του σχολείου που παρουσιάζει ιδιαίτερο αρχιτεκτονικό ενδιαφέρον, τα οποία είναι προσφορά των Αρκάδων ομογενών.

Στη Βλαχοκερασία λειτουργεί **αιολικό πάρκο** για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας με ήπια μέσα. Στα Βούρβουρα υπάρχουν ερείπια βυζαντινών εκκλησιών. Στα δυτικά του χωριού, στην περιοχή της Ανάληψης, σώζονται ερείπια των αρχαίων πόλεων Ιασός και Ιάσαια, καθώς επίσης και θολωτός μυκηναϊκός τάφος.

Οι κάτοικοι της Δ.Ε. Σκίριτιδας είναι κυρίως γεωργοί, ενώ τα παραγόμενα βασικά προϊόντα είναι κηπευτικά, σιτηρά, μέλι, πατάτες για σποροπαραγωγή, λάδι, μήλα, καρύδια, κεράσια. Στην Κερασία δημιουργήθηκε την δεκαετία του 1920, από τον Ηλία Πιλαφά, η περίφημη ποικιλία μήλων, Ντελίσιους Πιλαφά Τριπόλεως, που είναι προϊόν Π.Ο.Π. και καλλιεργείται κατά βάση, μόνο σε περιοχές του Δήμου Τριπόλεως.

Στα Βούρβουρα και τις πλαγιές του Πάρνωνα παράγονται κάστανα εξαιρετικής ποιότητας της ποικιλίας «μαρόνι» και τα τελευταία χρόνια πολλές καλλιέργειες κάστανου είναι βιολογικές. Η παραγωγή πατάτας είναι ονομαστή. Παράγονται επίσης και εξαιρετικά κτηνοτροφικά προϊόντα.

Στην αρχαιότητα κατοικούσαν εδώ οι Σκίριτες, οι οποίοι ήταν υποτελείς στους Σπαρτιάτες, διατηρώντας όμως αρκετές ελευθερίες. Οι μεγαλύτεροι οικισμοί της Σκίριτιδας ήταν το Οίον και οι Καρυές (τόπος καταγωγής των Καρυάτιδων). Αποτελούσε περιοχή στρατηγικής σημασίας για το κράτος της Σπάρτης, αφού ήλεγχε το δρόμο προς την Τεγέα. Ο Σκίριτης λόχος που αποτελούνταν από άντρες της περιοχής, διαδραμάτιζε σημαντικό ρόλο στο σπαρτιατικό στρατό. Παρατασσόταν τιμητικά στο αριστερό άκρο του σπαρτιατικού στρατεύματος, διέθετε δύναμη 600 ανδρών, ενώ είχε ρόλο παρόμοιο με αυτό των "ειδικών δυνάμεων".

ε) Δ.Ε. Κορυθίου

Η Δ.Ε. Κορυθίου, ήταν δήμος του νομού Αρκαδίας με έδρα το Στενό. Λειτουργήσε την περίοδο 1999-2010 (πρόγραμμα Καποδίστριας), οπότε και καταργήθηκε με την εφαρμογή του προγράμματος Καλλικράτης και εντάχθηκε στο νέο Δήμο Τρίπολης.

Βρίσκεται στο ανατολικό τμήμα του Δήμου, στα σύνορα με τον νομό Αργολίδας. Η Δ.Ε. απλώνεται στις δυτικές πλαγιές των ορέων Λύρκειο και Αρτεμίσιο και αποτελείται από 6 Τοπικές Κοινότητες (Στενό, Αγιωργίτικα, Ελαιοχώρι, Ζευγολατειό, Νεοχώρι και Παρθένι).

Η ιστορική ονομασία είναι πιθανό να προέρχεται από το μυθικό βασιλιά Κόρυθο. Κατά την ανασκαφική έρευνα έχει αποκαλυφθεί μια συστάδα μεταλλουργικών κλιβάνων και συμπληρωματικές εγκαταστάσεις (πλυντήρια, δεξαμενές και εργαστήρια). Η περιοχή, λόγω πιθανής ύπαρξης χαλκού, αποτελούσε σημαντικό μεταλλευτικό κέντρο της προϊστορικής

αρχαιότητας. Κατά τον Παυσανία, στο Παρθένιο όρος υπήρχε τέμενος του Τήλεφου, ο οποίος, σύμφωνα με τη μυθολογία, ανατράφηκε εκεί από ένα ελάφι, και πολλές χελώνες προστατευόμενες του Πάνα.

Ιστορικό ενδιαφέρον παρουσιάζουν τα ερείπια της καστροπολιτείας στο **Μουχλί**, με εντυπωσιακή τριπλή οχυρωματικά διάταξη τειχών. Το Μουχλί χτίστηκε το 1295 και για 140 χρόνια ήταν ένα από τα προπύργια του Μιστρά στους αγώνες εναντίον των Φράγκων. Μητρόπολή του ήταν η Παναγία η Μουχλιώτισσα. Ίχνη από παλιά μονοπάτια και δρόμους, καθώς και ύπαρξη πολλών βυζαντινών εκκλησιών, μαρτυρούν το μεγαλείο ενός βυζαντινού κέντρου πολιτισμού. Άλλο **βυζαντινό μνημείο είναι η Μονή Βαρσών που χτίστηκε το 1030**. Η εξωτερική της εμφάνιση έχει φρουριακό χαρακτήρα, διαθέτει μεγάλη βιβλιοθήκη και αρχείο με πολλά κειμήλια. Εκεί έχει ενταφιαστεί ο Νεομάρτυρας Δημήτριος που αποκεφαλίστηκε το 1803 στην Τρίπολη ενώ, το άφθονο νερό που τρέχει από τους κρουνούς της αυλής, έρχεται από κρυφή πηγή μέσα από το ιερό βήμα του ναού.

Το μεγαλύτερο μέρος του οικονομικά ενεργού πληθυσμού της περιοχής ασχολείται με τη γεωργία. Η μορφολογία και η ποιότητα του εδάφους εξασφαλίζει σημαντικές καλλιέργειες και προσφέρει γεωργικά προϊόντα φημισμένα σε όλη την Ελλάδα. Τα παραγόμενα προϊόντα προκύπτουν από τις δενδροκαλλιέργειες (μήλα, αχλάδια, βύσσινα, κεράσια) αλλά και από τα κηπευτικά, με πρώτη τη φημισμένη καλλιέργεια πατάτας καθώς και το σκόρδο.

Το Ελαιχώρι, με το διατηρητέο παραδοσιακό σιδηροδρομικό σταθμό, φημίζεται για το λάδι του. Ιδιαίτερα σημαντική είναι και η αμπελοκαλλιέργεια η οποία, ιδιαίτερα στην περιοχή του Ζευγολατιού, συγκροτεί έναν από τους πιο ποιοτικούς ελληνικούς αμπελώνες. Ο αμπελώνας αυτός, όπου καλλιεργείται η φημισμένη ποικιλία «**μοσχοφίλερο**», εκτείνεται στη ζώνη παραγωγής των κρασιών ονομασίας προέλευσης «Μαντινεία» και περιλαμβάνει και αρκετά στρέμματα οικολογικής καλλιέργειας αμπέλου.

στ) Δ.Ε. Βαλτετσίου

Η Δ.Ε. Βαλτετσίου, ήταν δήμος του νομού Αρκαδίας με έδρα την Ασέα. Λειτουργήσε την περίοδο 1999-2010 (πρόγραμμα Καποδίστριας), οπότε και καταργήθηκε με την εφαρμογή του προγράμματος Καλλικράτης και εντάχθηκε στο νέο Δήμο Τρίπολης.

Καταλαμβάνει το νοτιοδυτικό τμήμα του Δήμου και αποτελείται από 14 Τοπικές Κοινότητες (Ασέα, Αγριακόνα, Αθήναιο, Αμπελάκι, Αραχαμίτες, Βαλτέτσι, Δάφνη, Δόριζα, Καλτεζές, Κεραστάρης, Μάναρη, Μαυρογιάννης, Παλαιόχουνη και Πάπαρη).

Το Βαλτέτσι είναι πασίγνωστο για τη συμμετοχή του στον Αγώνα του 1821. Έμεινε στην ιστορία από τις δύο συγκρούσεις μεταξύ Ελλήνων και Τούρκων, που έγιναν στις 25 Απριλίου και στις 12-13 Μαΐου του 1821. Η νίκη των Ελλήνων προετοίμασε την άλωση της Τρίπολης.

Στη Δ.Ε. βρίσκεται η **Μονή Καλτεζών**, το φημισμένο μοναστήρι όπου συντελέστηκε ένα από τα πρώτα συμβάντα της Ελληνικής Επανάστασης: η πρώτη εθνοσυνέλευση και η σύσταση της Πελοποννησιακής Γερουσίας τον Μάιο του 1821. Η Μονή Καλτεζών άρχισε να χτίζεται το 1719. Ανάμεσα στα κειμήλια της Μονής διατηρείται το επάργυρο Ευαγγέλιο (έκδοση Βενετίας 1785) όπου, κατά την παράδοση, ορκίστηκαν οι προύχοντες του Μοριά ως μέλη της πρώτης Πελοποννησιακής Γερουσίας. Η Μονή Καλτεζών υπήρξε καταφύγιο όλα τα χρόνια του Αγώνα.

Λίγο έξω από την Ασέα, στην κορυφή του υψώματος του Προφήτη Ηλία βρίσκονται τα ερείπια αρχαίου ναού, ο οποίος πιθανολογείται ότι ήταν αφιερωμένος στον Ποσειδώνα. Κατά τις ανασκαφές που έγιναν το 1936 ανακαλύφθηκαν ερείπια κτισμάτων και κεραμικά ευρήματα νεολιθικής εποχής.

Στην Ασέα γεννήθηκε και αναπαύεται ο κατ' εξοχήν εκφραστής του ελληνικού ποιητικού υπερρεαλισμού και μεγάλη μορφή του ελληνικού τραγουδιού Νίκος Γκάτσος. Στη Δ.Ε. Πάπαρη, υπάρχουν τα ερείπια πύργου από την εποχή της Φραγκοκρατίας. Κοντά στο Μάναρη βρίσκεται η μεγαλύτερη **τοξωτή γέφυρα** στην Ελλάδα, υπόδειγμα αρχιτεκτονικής, κατασκευασμένη για το σιδηρόδρομο από γαλλική εταιρεία το 1897. Στα όρια της Δ.Ε. Βαλτετσίου με το Δήμο Μεγαλόπολης απλώνεται το φαράγγι του Ελισσώνα ποταμού. Πρόκειται για παρθένο μαγευτικό τοπίο. Λίγο πριν από το χωριό Αραχαμίτες βρίσκεται ο χώρος αναψυχής της Μεταμόρφωσης.

Το στοιχείο της τοπικής παράδοσης είναι ιδιαίτερα έντονο στην περιοχή, ιδίως κατά τους καλοκαιρινούς μήνες, όταν οι πολιτιστικοί σύλλογοι και ο Δήμος οργανώνουν εκδηλώσεις, γιορτές και πανηγύρια. Οι κάτοικοι είναι κυρίως γεωργοί και κτηνοτρόφοι και τα παραγόμενα βασικά προϊόντα είναι κηπευτικά, μήλα, μέλι, κάστανα, γαλακτοκομικά κ.ά. Στην περιοχή λειτουργούν γραφικά καφενεία και ταβέρνες με παραδοσιακή κουζίνα.

ζ) Δ.Ε. Φαλάνθου

Η Δ.Ε. Φαλάνθου, ήταν δήμος του νομού Αρκαδίας με έδρα το χωριό Δαβιά. Λειτουργήσε την περίοδο 1999-2010 (πρόγραμμα Καποδίστριας), οπότε και καταργήθηκε με την εφαρμογή του προγράμματος Καλλικράτης και εντάχθηκε στο νέο Δήμο Τρίπολης.

Βρίσκεται στο δυτικό τμήμα του Δήμου, στο **όρος Μαίναλο** και περιλαμβάνει 7 Τοπικές Κοινότητες (Τσελεπάκου, Αλωνίσταινα, Μαίναλο, Πιάνα, Ροεινό, Σιλίμνα, Χρυσοβίτσι).

Ο Φάλανθος ήταν πόλη της αρχαίας Αρκαδίας, επί του ομώνυμου Φαλάνθου Όρους, το οποίο ταυτίζεται σήμερα με τα βουνά που βρίσκονται στα δυτικά της Αλωνίσταινας. Ολόκληρη η περιοχή του Φαλάνθου συνδέεται με τον αρχιστράτηγο του Αγώνα, Θεόδωρο Κολοκοτρώνη και την Επανάσταση του 1821. Στο **Λιμποβίσι βρίσκεται το σπίτι των Κολοκοτρωναίων**. Ο χώρος σήμερα έχει αναπλαστεί και αποτελεί ένα σύγχρονο πάρκο αναψυχής. Το κτίριο λειτουργεί ως μουσείο και περιέχει σύγχρονο εικονογραφικό υλικό από τη ζωή του Κολοκοτρώνη.

Στην ίδια περιοχή, στα λημέρια των Κολοκοτρωναίων, το Αρκουδόρεμα υπήρξε κεφαλοχώρι με μεγάλη άνθηση στη διάρκεια της Τουρκοκρατίας. Σήμερα σώζονται ερείπια σπιτιών και η πανέμορφη εκκλησία της Παναγίας του Αρκουδορέματος με μοναδικές τοιχογραφίες και σπάνιες επιγραφές.

Στην αρχαιότητα, στην περιοχή αυτή βρισκόταν κατά το μύθο ο τάφος της Καλλιστούς, θυγατέρας του Λυκάονα, που γέννησε τον Αρκάδα. Ξεκινώντας ο επισκέπτης από την Τρίπολη φτάνει ανηφορίζοντας στην ιστορική τοποθεσία «Τρίκορφα», όπου στη διάρκεια του επαναστατικού αγώνα έγιναν φοβερές μάχες κατά των Τούρκων.

Μετά συναντάμε τη Σιλίμνα που, λόγω της στρατηγικής θέσης της, πραγματοποιήθηκε η πρώτη αξιόλογη επιτυχία της Επανάστασης επί αρκαδικού εδάφους. Στην πλατεία υπάρχει προτομή του Πάνου Κολοκοτρώνη, γιού του Θεόδωρου. Δύο κυρίως διαδρομές δίνουν στον επισκέπτη την ευκαιρία της γνωριμίας με τον τόπο και οι δύο μέσα στο κατάφυτο ελατοδάσος του Μαιναλού. Ακολουθώντας τον επαρχιακό δρόμο από Τρίπολη για Δαβιά, Αλωνίσταινα και τέλος

Βυτίνα, συναντάμε το χωριό Μαίναλο, την Άνω και Κάτω Δαβιά, το Ροεινό με πετρόχτιστα σπίτια, την Πιάνα με το μουσείο λαογραφικής τέχνης και, τέλος, την Αλωνίσταινα.

Επίσης στο «διάσελο» της Αλωνίσταινας μια χαριτωμένη οφθαλμαπάτη δίνει στον ταξιδιώτη την εντύπωση ότι βρίσκεται συνέχεια στην ίδια θέση. Στη δεύτερη διαδρομή, από Τρίπολη προς Στεμνίτσα, περνώντας από τον Τσελεπάκο και τα Μαντέικα, φτάνουμε στο ιστορικό Χρυσοβίτσι.

Το Χρυσοβίτσι υπήρξε μεγάλο υλοτομικό κέντρο. Το 1939 κατασκευάστηκε ένα μεγάλο εργοστάσιο ξυλείας το οποίο διαδραμάτισε σπουδαίο ρόλο στην οικονομία της Αρκαδίας. Σε αυτό το εργοστάσιο στεγάζεται το **Μουσείο Δασικής Ιστορίας**. Πρόκειται για έναν χώρο που ιχνηλατεί τα πρώτα βήματα της βιομηχανικής επανάστασης στον αρκαδικό χώρο. Και ταυτόχρονα αναδεικνύει τη σημασία του σπουδαίου βουνού, του Μαίναλου, στην ιστορία του τόπου. Πράγματι, το όρος Μαίναλο έχει διαδραματίσει σπουδαίο ρόλο στην αρκαδική ιστορία. Είτε ως κρησφύγετο και ορμητήριο των ανυπότακτων Αρκάδων, είτε ως πάροχος πρώτων υλών, όπως η δασική ύλη. Στο μουσείο λειτουργούν εκθέσεις εργαλείων και πρακτικών υλοτόμησης και επεξεργασίας του ξύλου. Αναβιώνει έτσι μια ολόκληρη σελίδα της Αρκαδίας. Γίνονται επίσης περιβαλλοντολογικά σεμινάρια ευαισθητοποίησης του κοινού στο ζήτημα της προστασίας του δάσους και της ορθολογικής χρήσης των πρώτων υλών. Οι ιστορικοί χώροι του Φαλάνθου, η πλούσια πολιτιστική κληρονομιά αλλά και το φυσικό κάλλος, σε συνδυασμό με την απασχόληση των κατοίκων στη γεωργία, συμβάλλουν σημαντικά στην ανάπτυξη του αγροτουρισμού στην περιοχή.

Τα παραγόμενα προϊόντα είναι κηπευτικά, μέλι, πατάτες, αχλάδια, μήλα, καρύδια, βύσσινα, κεράσια, κάστανα. Στη Δ.Ε. Φαλάνθου παράγονται και κτηνοτροφικά προϊόντα, ιδίως γαλακτοκομικά και τυροκομικά, εξαιρετικής ποιότητας. Επίσης σημαντική είναι και η υλοτομία από το ελατοδάσος του Μαινάλου.

η) Δ.Ε. Τρίπολης

Η Δ.Ε. Τρίπολης βρίσκεται στο κέντρο του καλλικρατικού Δήμου Τρίπολης. Την περίοδο 1999-2010 (πρόγραμμα Καποδίστριας), λειτούργησε ως Δήμος, οπότε και καταργήθηκε με την εφαρμογή του προγράμματος Καλλικράτης και εντάχθηκε στο νέο διευρυμένο Δήμο Τρίπολης.

Αποτελείται από 1 Δημοτική Κοινότητα (Τρίπολη) και 10 Τοπικές Κοινότητες (Αγίου Βασιλείου, Αγίου Κωνσταντίνου, Ευάνδρου, Θάνα, Μάκρης, Μερκοβουνίου, Παλλαντίου, Πελάγους, Περθωρίου και Σκοπής). Καταλαμβάνει το μεγαλύτερο τμήμα του οροπεδίου της Τρίπολης.

Ιστορική εξέλιξη της Τρίπολης (14ος-21ος αιώνας)

Οι υποθέσεις σχετικά με τη γέννηση του οικισμού και την προέλευση της ονομασίας του είναι πολλές. Μία θέση θέλει την ίδρυση να τοποθετείται στα μέσα του 14ου αιώνα, την περίοδο που Δεσπότες ήταν οι Παλαιολόγοι, ως επακόλουθο έλευσης στη Πελοπόννησο αλβανικών, αγροτικών πληθυσμών, στο πλαίσιο μιας εποικιστικής πολιτικής. Ακόμα μία υπόθεση τοποθετεί την ίδρυσή της στο 15ο αιώνα, στις παρυφές του Μαινάλου, από αυτόχθονες Αρκάδες και νεοαφιχθέντες Αλβανούς. Μία άλλη, ευρύτερα αποδεκτή τοποθέτηση, υποστηρίζει ότι η αρχική ανάπτυξη του οικισμού

σχετίζεται με την έλευση στην Πελοπόννησο (στην περίοδο του 6ου- 8ου αιώνα μ.Χ.) βλαχόφωνων, Σλάβων εποίκων, που επέλεξαν τη περιοχή για ασφάλεια, για το νερό από τις πηγές και για τα βοσκοτόπια. Οι εν λόγω πληθυσμοί θεωρείται ότι σταδιακά εκχριστιανίστηκαν/εξελληνίστηκαν και δημιούργησαν με επίκεντρο ίσως ένα κάστρο/φρούριο, τον ομώνυμο οικισμό. Με βάση αυτή τη θέση, το Drobolitza ήταν ένα σλαβικό τοπωνύμιο που αναφερόταν στο έδαφος. Σταδιακά η περιοχή αποτέλεσε λοιπόν ένα βυζαντινό, οργανωμένο κέντρο, αν και φαίνεται δύσκολο ακόμα να προσδιοριστεί η ακριβής τοποθεσία του αρχικού οικισμού. Η προέλευση της πόλης από τη συνένωση τριών πόλεων της αρχαιότητας δείχνει να προσεγγίζεται με σημαντική επιφυλακτικότητα. Εκτιμάται ότι στη συνέχεια ο συνοικισμός άρχισε να αναπτύσσεται στο σημείο της μετέπειτα «Μεγάλης Τάπιας» έως το λόφο «Μπιζανίου», όπου μπορούσε καλύτερα να οχυρωθεί και να υδροδοτηθεί

Πάντως, κατά την περίοδο της οθωμανικής κατάκτησης και γύρω στα 1460 τοποθετείται μία αξιοσημείωτη, περαιτέρω ανάπτυξη του οικισμού. Μία πρώτη μνεία του συναντάμε στο 15ο αιώνα [1467] σε απογραφή των ερειπωμένων κάστρων του Μοριά που ανήκαν στους Οθωμανούς, όπου και αναφέρεται ως Droboliza/ Drobogliza.

Πρώτη οθωμανική περίοδος

Κατά τη διάρκεια της πρώτης οθωμανοκρατίας (1460-1687) η Τριπολιτσά ή Νταραμπολιτσά ή Ταραμπολιτσά, όπως την ονόμαζαν οι Οθωμανοί, γνώρισε μια περαιτέρω εξέλιξη, σίγουρα όχι αδιάφορη αλλά όχι και τόσο αξιόλογη ώστε να αποτελέσει οικισμό πρωτεύουσας σημασίας.

Στον 17ο αιώνα πιθανόν εμφανίζεται για πρώτη φορά το όνομα Τριπολιτσά και σε έγγραφα ο οικισμός χαρακτηρίζεται ως «χώρα» και «κώμη». Στα μέσα της περιόδου δείχνει να είναι ανεπτυγμένος, διατηρώντας ωστόσο πάντα τον γεωργοκτηνοτροφικό του χαρακτήρα. Μάλιστα εκτιμάται πως διέθετε ήδη από αυτή τη περίοδο εβδομαδιαία αγορά και ετήσια εμποροπανήγυρη.

Η σταδιακή ανάπτυξη της Τριπολιτσάς κατά την πρώτη αυτή οθωμανική περίοδο προσέλκυσε κατοίκους από όλη την γύρω περιοχή γεγονός που ενέτεινε το πρόβλημα της λειψυδρίας, μια χαρακτηριστική δυσκολία στη διαχρονική εξέλιξη της πόλης. Οι οθωμανικές αρχές της περιόδου επιχειρήσαν να αντιμετωπίσουν το θέμα, χωρίς όμως να καταφέρουν να το επιλύσουν οριστικά, κατασκευάζοντας το πρώτο υδραγωγείο, που από την ομώνυμη πηγή έλαβε το όνομα «Μάνα του νερού». Επίσης σε αυτή τη πρώτη οθωμανική φάση, ο οικισμός είχε κάποια υποτυπώδη αυτοδιοίκηση.

Βενετοκρατία

Μετά το τέλος του πολέμου [1686-1699] οι Βενετοί κατέλαβαν την Πελοπόννησο θεωρώντας τη μόνιμη κτήση τους. Αποδείχτηκε όμως πως εγκαινίασαν μια σύντομη κυριαρχία λίγων δεκαετιών. Η Τριπολιτσά κατά την διάρκεια αυτής της περιόδου συνεχίζει να παρουσιάζει μια εξέλιξη, σίγουρα όμως όχι θεαματική. Στην απογραφή του 1700 χαρακτηρίζεται ως «χώρα» με πληθυσμό μόνο 966 κατοίκων.

Επί Βενετοκρατίας η πόλη ενώ θα μπορούσε να καταστεί υπολογίσιμο περιφερειακό κέντρο, όπως εξάλλου και άλλοι οικισμοί της ενδοχώρας, δεν αναπτύχθηκε σημαντικά. Και αυτό γιατί δεν μπορούσε να ενταχθεί στο σύστημα επικοινωνιών, που εστίαζε στο παράλιο αστικό δίκτυο, εφόσον πρωταγωνιστούσε μια δύναμη ναυτικού χαρακτήρα και η επικοινωνία δια θαλάσσης λόγω του πενιχρού, εσωτερικού οδικού δικτύου, εξυπηρετούσε περισσότερο.

Οθωμανική ανάκτηση

Οι Οθωμανοί χρειάστηκαν μόλις λίγους μήνες για να ανακαταλάβουν τη βενετοκρατούμενη Πελοπόννησο (από τις 29 Ιουνίου έως τις 7 Σεπτεμβρίου 1715). Η Τριπολιτσά απέκτησε πλέον μεγάλη σημασία. Η σπουδαιότητά της οφείλεται στο γεγονός, ότι επελέγη από τις οθωμανικές αρχές ως έδρα του πασαλικίου του Μοριά και ως έδρα του Μορά Βαλεσί

(του διοικητή του Μοριά, του πασά). Τα χαρακτηριστικά γνωρίσματα του οικισμού, η ανάδειξή του ουσιαστικά σε πόλη, η οικιστική συγκρότηση και εξέλιξη καθώς και η πολυτάραχη ζωή των κατοίκων, θα προσδιοριστούν στο εξής καθοριστικά από αυτή τη διπλή ιδιότητα.

Η οθωμανική κατάκτηση είχε αρχικά ως συνέπεια μια μείωση του πληθυσμού της Πελοποννήσου κατά 25.000 ψυχές. Ωστόσο σε βάθος χρόνου, παρατηρείται μία αξιοσημείωτη δημογραφική ανάπτυξη στον ευρύτερο πελοποννησιακό χώρο. Επίσης πολλά και ισχυρά αστικά κέντρα αναδεικνύονται αυτή την περίοδο, όπως η Πάτρα, το Ναύπλιο, η Κόρινθος, η Τριπολιτσά. Δεν θα πρέπει όμως να ξεχνάμε ότι διατηρούν στην ουσία τον αγροτικό τους χαρακτήρα. Λόγω ποικίλων εξωγενών και ενδογενών παραγόντων, όπως θα δούμε, η οικονομία αυτής της περιοχής γνώρισε πολλές διακυμάνσεις.

Στην ιστοριογραφία, η περίοδος της δεύτερης οθωμανοκρατίας στο Μοριά είθισται να διακρίνεται σε δύο υποπεριόδους, με σημείο τομή τα Ορλωφικά. Τα τελευταία, αφορούν ωστόσο ιστορικά γεγονότα που τείνουν να εξετάζονται διαχρονικά πολύ γενικά, επιφανειακά και αποσπασματικά. Η πρώτη περίοδος (1715-1770) ήταν ο «καλός καιρός» κατά τη γνωστή ρήση του Κ. Δεληγιάννη. Την εποχή αυτή η Τριπολιτσά παρουσιάζει γενικά την εικόνα μιας πυκνοκατοικημένης πόλης, εφόσον μετά την ανάκτηση παρατηρήθηκε αθρόα εισροή προηγούμενων και νέων ιδιοκτητών στους οποίους παραχωρήθηκαν και αρκετές γαίες. Κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου και όσο προχωράμε στο 18ο αιώνα με αποκορύφωμα το δεύτερο μισό του, αρχίζει ουσιαστικά να αναπτύσσεται ως πόλη και η ανάπτυξή της, όπως ήταν φυσικό, δεν θα μπορούσε να μην επηρεαστεί από την οθωμανική αντίληψη για την οργάνωση του χώρου και δη του αστικού. Μία πρώτη γενική εικόνα είναι ότι η καθιέρωσή της ως έδρας του πασαλικίου και του Μορά Βαλεσί υπαγόρευσε την ανέγερση όλων των οικοδομημάτων που σε επίπεδο συμβολικό, ιδεολογικό, λειτουργικό, θα τόνιζαν την ιδιότητά της ως κέντρου θρησκευτικής, στρατιωτικής και διοικητικής εξουσίας. Η εγκατάσταση επίσης ισχυρών οθωμανικών, μουσουλμανικών οικογενειών θα συνέβαλε και στην οικοδόμηση των ανάλογων ιδιωτικών κτισμάτων.

Στη μεταορλωφική περίοδο και ειδικά στο τελευταίο τέταρτο του 18ου αιώνα, η Τριπολιτσά δείχνει να ξαναβρίσκει τους ρυθμούς της. Αξίζει να διερευνηθεί εδώ κατά πόσο στην εικόνα και τη ζωή της πόλης, σε όλες της εκφάνσεις της, έχουν αποκρυσταλλωθεί αλλαγές και χαρακτηριστικά που παρατηρούνται από την αρχή της περιόδου. Μια γενική εκτίμηση είναι ότι ο πληθυσμός της σταδιακά αρχίζει να αυξάνεται, εφόσον πολλοί κάτοικοι επιλέγουν να επιστρέψουν μετά το τέλος των γεγονότων. Αναφέρεται πως στα τέλη του 18ου αιώνα η πόλη αριθμεί πλέον γύρω στις είκοσι με τριάντα χιλιάδες ψυχές. Η εμπορική και οικονομική δραστηριότητα αναλαμβάνει και πάλι, γεγονός στο οποίο συνέβαλε οπωσδήποτε η προσωπικότητα και η τακτική του σημαντικότερου ίσως διοικητή της, Βελή Πασά [1807-1812]. Για την τελευταία περίοδο έως τις αρχές του 19ου αιώνα, οι πληροφορίες, κυρίως από ποσοτικής απόψεως, είναι πλούσιες. Επίσης πρόκειται για ένα διάστημα που μέχρι την έναρξη της Επανάστασης αποδεικνύεται ποικιλοτρόπως ταραχώδες.

Επανάσταση

Η Τριπολιτσά, παρ' όλο που αποτελούσε έδρα του πασαλικίου, δεν ήταν καλά προετοιμασμένη πριν τα γεγονότα της επαναστατικής περιόδου από τις οθωμανικές αρχές. Ο αμυντικός και στρατιωτικός εξοπλισμός της ακρόπολης, του τείχους, που είχε πρόχειρα ανακαινιστεί, παρουσίαζε ελλείψεις. Στις αποθήκες υπήρχαν αρκετά όπλα ενώ η πόλη διέθετε μία πυριτιδαποθήκη και 18 ή για άλλους 30 κανόνια, που όμως λόγω της παλαιότητάς τους δύσκολα θα μπορούσαν να είναι αποτελεσματικά. Παρ' όλα αυτά ήταν μία τειχιωμένη, οχυρή θέση στην οποία συγκεντρώθηκαν Οθωμανοί από τις γύρω περιοχές για ασφάλεια.

Η πολιορκία της πόλης από τις ελληνικές δυνάμεις ξεκίνησε τον Απρίλιο του 1821. Τον ίδιο μήνα ενισχύσεις 3.500 Αλβανών με επικεφαλής τον Μουσταφά μπέη ήρθαν στη Πελοπόννησο και προωθήθηκαν έως την Τριπολιτσά, όπου και έφθασαν στις 6 Μαΐου 1821. Στην πρωτεύουσα του πασαλικίου ο Θ. Κολοκοτρώνης ενίσχυσε τις δυνάμεις των στρατοπέδων γύρω από την πόλη. Οι Οθωμανοί άρχισαν επίσης να οργανώνονται περισσότερο δυναμικά, όχι όμως και αποτελεσματικά. Ο Θεόδωρος Κολοκοτρώνης με τη μοναδική διορατικότητα, τη στρατιωτική ευφυΐα που τον χαρακτήριζε, ήταν εκείνος που εγκαίρως και εύστοχα αντιλήφθηκε, μεταξύ άλλων, τον ρόλο (και ήταν ένας ρόλος τόσο ουσιαστικός, στρατηγικός όσο και συμβολικός) που θα είχε η κατάληψη της Τριπολιτσάς στις γενικότερες επιχειρήσεις. Έχοντας αντιληφθεί επίσης τη δυσκολία του εγχειρήματος, έφτασε στα Τρίκορφα όπου και στρατοπέδευσε με 2.500 άνδρες, περιμένοντας ενισχύσεις. Στις 26 Μάη, οι Οθωμανοί της πόλης εξήλθαν με δύναμη 9.000 ανδρών. Ήταν απλώς μία επίδειξη ισχύος, χωρίς να σημειωθεί κάποια σύγκρουση επέστρεψαν στη βάση τους, κάτι που επανέλαβαν αρκετές φορές ακόμα. Μέχρι τον Ιούνιο η κατάσταση είχε αρχίσει να γίνεται ασφυκτική για τους πολιορκημένους στην πόλη. Το στρατόπεδο του Κολοκοτρώνη είχε φτάσει πλέον σε απόσταση αναπνοής από τα τείχη. Τον Ιούλιο έγινε μια ανεπιτυχής προσπάθεια να ανατιναχθεί το τείχος μέσω του υπονόμου, έτσι οι γύρω πηγές τροφοδοσίας νερού μολύνθηκαν με «φλόμο», γεγονός που πραγματικά αποτέλεσε μεγάλο πλήγμα για τους πολιορκημένους. Στις 10 Αυγούστου, επίσης χάρη στην ετοιμότητα και τη σωστή κρίση του «γέρου» του Μοριά, έλαβε χώρα η επιτυχής για τους πολιορκητές μάχη της Γράνας. Η επιτυχία αυτή ήταν καθοριστική για την εξέλιξη της πολιορκίας αφού απέκοψε κάθε δυνατότητα τροφοδοσίας της πόλης και αποθάρρυνε τους πολιορκημένους. Η θετική για τους πολιορκητές έκβαση άρχισε να γίνεται ορατή, γεγονός που οδήγησε στην έλευση πολύ σημαντικών ενισχύσεων στη περιοχή.

Μέσα στα τείχη της Τριπολιτσάς βρίσκονταν οι ντόπιοι κάτοικοι, επίσημοι Οθωμανοί όπως ο Κιαμήλ μπέης, ο Μουσταφά μπέης, ο Σεχ Νετζίπ και άλλοι από διάφορες περιοχές του Μοριά που είχαν καταφύγει εκεί, Αλβανοί που ήρθαν να συνδράμουν με τον Ελμάζμπεη επικεφαλής, πολλοί στρατιώτες, λίγοι χριστιανοί και Εβραίοι που είχαν απομείνει. Συνολικά μέσα στην πόλη βρίσκονταν περίπου 30.000 ψυχές. Η θέση των αιχμαλώτων, Πελοποννησίων προεστών και αρχιερέων, ήταν εξαιρετικά δύσκολη. Τέλη Απριλίου ο Κιαχαγάμπεης έφτασε στην Τρίπολη με 3.500 άνδρες και πολλούς αιχμαλώτους ενώ 200 πάσαλοι στήθηκαν μπροστά στη φυλακή των προυχόντων και των αρχιερέων. Ο Θεόδωρος Δεληγιάννης επιχείρησε να οργανώσει δραπέτευση επικοινωνώντας με τον Αχμέτ-Δέμο (Αρβανίτη με τον οποίο διατηρούσε φιλικές σχέσεις), όμως τους πρόλαβαν τα γεγονότα. Τον Ιούλιο του 1821, κατόπιν πιέσεων των υπολοίπων φυλακισμένων, ο Δανιήλ απευθύνθηκε στον Σ. Κουγιά μήπως μεσιτεύσει για την ελευθερία τους αλλά ο τελευταίος συνέστησε να εναποθέσουν τις ελπίδες τους στον Θεό. Λίγες μέρες πριν τη λύση της πολιορκίας, οι οθωμανικές αρχές, φοβούμενες ότι η τραγική κατάσταση των φυλακισμένων θα εξερέθιζε περισσότερο τους πολιορκητές (που όλα έδειχναν ότι το να καταλάβουν την πόλη ήταν θέμα λίγου χρόνου) έδωσαν στους αιχμαλώτους ρούχα, έφεραν κουρέα, τους ανέβασαν σε δωμάτιο του σεραγιού.

Σε έγγραφα σχετικά με την πολιορκία της πόλης που δημοσίευσε ο Ν. Βέης, αναφέρει πως, όταν μετά την άφιξη του Υψηλάντη στην Τρίπολη η πολιορκία της εντάθηκε, οι πολιορκημένοι αγόραζαν τρόφιμα από το στρατόπεδο, γεγονός, που καθυστερούσε την έκβασή της. Βέβαια, όπως αποδείχθηκε, αυτή η επικοινωνία βοήθησε τελικά στην απελευθέρωση της πόλης, αφού τον ίδιο «δρόμο» ακολούθησαν πολιορκητές για την κατάληψή της. Αναφέρει επίσης ότι στις 11 Σεπτεμβρίου 1821 στο στρατόπεδο ορίζονταν οι αμοιβές των στρατιωτών σε περίπτωση που η πόλη παραδοθεί με συνθήκη ή οι Τούρκοι αποχωρήσουν ή «παρθεί με ρεσάλτο», και για τις περιπτώσεις των στρατιωτών που θα σκοτωθούν κατά τη διάρκεια της πολιορκίας.

Ενώ προηγήθηκαν οι πολιορκίες των κάστρων της Μονεμβασιάς, της Κορίνθου, του Ναυπλίου, του Ναυαρίνου, της Μεθώνης, της Κορώνης, στις 23 Σεπτεμβρίου έλαβε χώρα η απελευθέρωση της Τριπολιτσάς. Πρώτος στο τείχος ανέβηκε ο Μανώλης Δούνιας, που έδωσε και το σύνθημα της γενικής εφόδου, και τον ακολούθησαν οι Σπετσιώτες Αυραντίνης και Γκίκας Ρουμάνης. Αναφορικά με την πολιορκία και κατάληψη της πόλης από τις ελληνικές δυνάμεις, δεν υπήρξε κάποια συμφωνία/συνθήκη παράδοσης ή συμβιβασμού με τους πολιορκημένους κατοίκους, αν και κάποιες διαπραγματεύσεις είχαν γίνει. Τον Σεπτέμβριο, η κατάσταση εντός των τειχών ήταν εξαιρετικά δύσκολη. Οι Οθωμανοί συζητούσαν, μεταξύ τους, για το αν θα έπρεπε να παραδοθούν ή όχι και τρεις απόψεις είχαν διατυπωθεί. Οι Αρβανίτες μισθοφόροι μόνο «έκαμαν μπέσα» με τους πολιορκητές (18 Σεπτεμβρίου 1821) και το «τραπτάτο» τηρήθηκε. Περίπου 2.500 χιλιάδες με αιχμάλωτο τον Κολιόπουλο και συνοδεία 300 ανδρών πέρασαν στο ελληνικό στρατόπεδο, και αφού εφοδιάστηκαν με τις απαραίτητες προμήθειες κατευθύνθηκαν στη Βοστίτσα και από εκεί στις περιοχές τους. Με την παρέμβαση και διαταγή του Θεόδωρου Κολοκοτρώνη, δεν τους έβλαψε κανείς και εξήλθαν οδηγούμενοι από τον Πλαπούτα. Εφόσον η πόλη (με ισχυρή συμβολική σημασία, μετά από πολύμηνη πολιορκία και ακρότητες, που λόγω της ανασφάλειας των οθωμανικών αρχών είχαν εκδηλωθεί πιο νωρίς τόσο στις γύρω περιοχές όσο και εντός των τειχών) δεν παραδόθηκε αλλά καταλήφθηκε εξ εφόδου, οι συνέπειες ήταν μάλλον αναμενόμενες για τους πολιορκημένους. Ο Οθωμανός αξιωματούχος Mir Yusuf Bey al-Morani, στην αφήγησή του για τα γεγονότα της πολιορκίας, θεωρεί ότι ήταν υπεύθυνοι και οι τελευταίοι για αυτή την εξέλιξη.

Σκηνές από την εικόνα της πόλης αμέσως μετά την απελευθέρωσή της περιγράφει και ο Μακεδόνας αγωνιστής Νικόλαος Κασομούλης. Ο Θ. Κολοκοτρώνης, αναφέρει ότι μέχρι το σεράι το άλογο του δεν πάτησε έδαφος. Αναφέρεται ότι σημειώθηκαν ακρότητες που κράτησαν τρεις μέρες (από την Παρασκευή έως την Κυριακή) και ότι θανατώθηκε ένοπλος και άμαχος πληθυσμός. Για τους αριθμούς οι πληροφορίες είναι συγκεχυμένες. Σημειώνουμε ότι οι πολιορκητές μπορεί να νίκησαν αλλά δεν είχαν εδραιώσει ακόμα την παρουσία τους. Επίσης, ενώ βρίσκονταν στην πόλη, έφταναν ειδήσεις για επικείμενη έλευση του οθωμανικού στόλου και σχετικών ενισχύσεων.

Αυτό, που συνέβαλε στην καλλιέργεια ενός κλίματος ιδιόμορφου, ίσως να εξηγεί πολλά σχετικά με την κατάσταση που επικράτησε αμέσως μετά τη λύση της πολιορκίας, μία νίκη η οποία δεν αποτέλεσε το τέλος αλλά την ουσιαστική αρχή του Αγώνα.

Η Τριπολιτσά μπορεί να απελευθερώθηκε τον Σεπτέμβρη του 1821, αλλά δοκιμάστηκε σκληρά και πάλι. Στην πορεία του Αγώνα, ο Ιμπραήμ εμφανίστηκε στα μεσσηνιακά παράλια τον Φεβρουάριο του 1825 και η αναχαίτισή του αποδείχθηκε μια δύσκολη υπόθεση. Στις 5 Ιουνίου κατέλαβε την Πολιανή και μετά την αποσύνθεση του ελληνικού στρατοπέδου της Δραμπάλας προέλασε προς την Τριπολιτσά. Αν και ο Κολοκοτρώνης (που είχε πρόσφατα αμνηστευθεί) είχε εισηγηθεί σχετικές προτάσεις για την καταστροφή των οχυρωμάτων της πόλης, ώστε να αποτραπεί η έλευση και παραμονή του Ιμπραήμ, δεν εισακούστηκε και μάλιστα εγκαίρως, στο πλαίσιο ενός γενικότερου κλίματος επιφυλακτικότητας. Ο Ιμπραήμ δεν κατέλαβε αμέσως την Τριπολιτσά γιατί φοβόταν το ενδεχόμενο ενέδρας, την περικύκλωσε όμως. Στις 10 Ιουνίου κατέλαβε τελικά την πόλη, που αποτέλεσε για το επόμενο διάστημα το ορμητήριό του.

Η άφιξη του κυβερνήτη στο Μοριά τον Ιανουάριο του 1828 σηματοδοτούσε το τέλος των προσδοκιών του Ιμπραήμ για τη δημιουργία ενός ευρωπαϊκού προγεφυρώματος. Καθώς η πικρία του ήταν μεγάλη, αποφάσισε να εγκαταλείψει τη περιοχή, αφήνοντας ένα τραγικά αξέχαστο ενθύμιο της τελευταίας οθωμανικής παρουσίας εκεί. Έτσι, φεύγοντας αποφάσισε να καταστρέψει εκ θεμελίων την Τριπολιτσά. Έφτασε με 12.000 άνδρες εκ των οποίων οι 3.000 ήταν ιππείς. Η

συστηματική και πολυήμερη καταστροφή της πόλης κράτησε από τις 4 έως τις 16 Φεβρουαρίου του ίδιου χρόνου. Όταν ο Καποδίστριας βρέθηκε εκεί λίγους μήνες μετά, είχαν απομείνει τρεις μικρές οικίες όρθιες, ελάχιστα εργαστήρια σκεπασμένα πρόχειρα με κλαδιά δέντρων και οι κάτοικοι ανέρχονταν σε «15 φοβισμένες οικογένειες».

Ο Ρήγας Παλαμήδης απευθυνόμενος σε αναφορά του προς τη Δ' Εθνική Συνέλευση (5 Αυγούστου 1829), ως πληρεξούσιος της πόλης, μας προσφέρει μια εικόνα της δύσκολης ζωής των κατοίκων της κατά τη διάρκεια της περιόδου που μας ενδιαφέρει και κυρίως κατά την έναρξη του Αγώνα. Τονίζει ότι η πόλη, ως φρούριο, έδρα του «οθωμανικού σατράπου» και των φρουρών του, ήταν κατοικημένη από Τούρκους περισσότερο από οποιαδήποτε άλλη περιοχή του Μοριά. Οι χριστιανοί κάτοικοι της Τριπολιτσάς, «άνθρωποι βίου εμπορικού» πρόθυμα συνέβαλαν σε όλη τη διαδικασία της απελευθέρωσης. Εκείνο που τονίζει είναι κάτι, που συχνά μας διαφεύγει. Το ότι οι χριστιανοί κάτοικοι της πόλης ήταν απελπιστικά εκτεθειμένοι στα γεγονότα. Με την εκδήλωση της εξέγερσης ορισμένοι έφυγαν. Άλλοι πάλι έμειναν και υπέμειναν πολλά στη καρδιά της οθωμανικής εξουσίας στη χερσόνησο, την πολιορκία της πόλης, την έλευση του Ιμπραήμ και τα τραγικά της επακόλουθα. Γι' αυτό και ο ίδιος, όπως επανειλημμένα και οι κάτοικοι, ζητούν τη βοήθεια, τη δικαιοσύνη, το έλεος και τη συνδρομή της κυβέρνησης προκειμένου να μπορέσουν τελικά να ορθοποδήσουν.

Η Τρίπολη στο Ελληνικό Έθνος-Κράτος

Σταδιακά από το 1828 φτιάχνονται νέα μικρά σπίτια τα οποία θα αποτελέσουν τη βάση της νεοελληνικής πόλης. Το 1829 με εντολή του Κυβερνήτη Ιωάννη Καποδίστρια φτιάχνεται ρυμοτομικό σχέδιο, το οποίο εφαρμόζεται το 1836. Τα μέλη της Επιστημονικής Αποστολής στο Μοριά στα 1828-29 αναφέρουν πληθυσμό 2.380 κατοίκων. Ο Άγγλος επίσκοπος και περιηγητής Wordsworth στα 1832-33 περιγράφει τα πρώτα νεόχτιστα σπίτια κοντά στα ερείπια του τείχους, καθώς και τα σπίτια των αγωνιστών και των προκρίτων στο κέντρο της πόλης, Τον Απρίλιο 1833 η Τριπολιτσά έγινε έδρα της Προσωρινής Διοίκησης και των δύο Σωμάτων, του Βουλευτικού και του Εκτελεστικού. Κατά τα Οθωμανικά χρόνια 1834-38 αναφέρονται 750 κατοικίες, οι εκκλησίες των Ταξιαρχών και του Αγίου Βασιλείου και πληθυσμός 4.600 κατοίκων. Ο πρώτος Δήμαρχος Γιαννάκος Πετρινός 1835 κατασκεύασε και δενδροφύτευσε την κεντρική πλατεία και μερίμνησε για τον εξωραϊσμό της πόλης.

Τα χρόνια εκείνα σταδιακά αναπτύσσεται και πολιτιστική δραστηριότητα. Αρχίζει σιγά-σιγά η ανάπτυξη του θεάτρου και της τυπογραφίας. Το 1850 ιδρύθηκε στην Τρίπολη γυμνάσιο. Ο πληθυσμός παρουσίαζε συνεχή αύξηση. Το 1853 οι κάτοικοι ανέρχονταν σε 6.600, το 1856 σε 7.271, το 1861 σε 7.292, το 1879 σε 10.057, το 1889 σε 10.698, το 1896 σε 10.465, το 1907 σε 10.789.

Η Τρίπολη στις απαρχές του νεοελληνικού κράτους αποτελεί συμβολικό σημείο λόγω της γεωγραφικής της θέσης και της ιστορικής της εξέλιξης. Το 1865 ο Γεώργιος Α' αποφασίζει να θεμελιώσει ανάκτορα στην πόλη.

Στα μέσα του 19ου αιώνα ξεκινά η ανοικοδόμηση της πόλης με νεοκλασικά κτήρια στις επιταγές της εποχής. Η πόλη ήταν προσιτή με ιστιοφόρα έως τους Μύλους Αργολίδας και από εκεί το ταξίδι συνεχιζόταν με ημίονους. Το ταξίδι Αθήνα-Τρίπολη διαρκούσε δύο μέρες. Το 1856 πραγματοποιείται η διάνοιξη του δρόμου και οι ημίονοι αντικαθίστανται από καρότσες, οπότε η διάρκεια του ταξιδιού μειώθηκε κατά 10 ώρες. Το 1891 πραγματοποιείται η σύνδεση της Τρίπολης με την πρωτεύουσα μέσω του σιδηροδρόμου.

Το 1858 ο Σωτήρης Λαγοπάτης δημιουργεί την πλατεία Άρεως στη θέση που ήταν το Οθωμανικό Σαράι. Ο ανιψιός του Νικόλαος Λαγοπάτης, δήμαρχος (1899-1903) δημιουργεί το Δημοτικό Πάρκο στη βόρεια πλευρά της πλατείας. Τον Ιούλιο του 1896 ξεκίνησε η ανοικοδόμηση του Δημοτικού Νοσοκομείου «Ευαγγελίστρια» με σχέδια του Τσίλερ και την

21η Μαΐου 1913 λειτούργησε. Το 1951 μεταφέρθηκε στο Παναρκαδικό Νοσοκομείο και στη θέση του εγκαταστάθηκε αργότερα το Αρχαιολογικό Μουσείο.

Η πόλη στα Οθωμανικά χρόνια αναπτύσσεται οικιστικά ακολουθώντας τους τέσσερις κύριους εμπορικούς δρόμους, στη συμβολή των οποίων βρίσκεται. Καταγράφεται η μορφολογία του ιστού της, με ατρακτοειδή διαμόρφωση των κύριων αξόνων και οικοδομικές νησίδες με βάση το τρίγωνο ή το τραπέζιο, πιο πυκνές στο κέντρο της πόλης, μεγαλύτερες στην περιφέρεια, με περίπλοκη κεντρομόλο διάταξη, που παρουσιάζει εμφανείς ομοιότητες με τον ιστό άλλων οθωμανικών πόλεων του βαλκανικού χώρου.

Οι δύο κύριοι πόλοι της πολεοδομικής της συγκρότησης εντοπίζονται στο συγκρότημα κτηρίων εμπορικού και κοινωνικοθηρησκευτικού χαρακτήρα που βρίσκονται στο κέντρο της (τυπικό για τις οθωμανικές πόλεις) και στο συγκρότημα κτηρίων του Σεραγιού. Στο κέντρο της πόλης εντοπίζονται τα κυριότερα τζαμιά, κοινωφελή ιδρύματα και το μεγάλο χάνι. Σε συνάρτηση με αυτά χωροθετούνται τόσο οι εμπορικοί δρόμοι της καθημερινής αγοράς, όσο και η εβδομαδιαία ανοιχτή αγορά και το μπεζεστένι (κλειστή αγορά και τόπος φύλαξης πολύτιμων εμπορευμάτων).

Το πρώτο σχέδιο της πόλης στο νεοελληνικό κράτος το αναλαμβάνει ο στρατιωτικός μηχανικός Βούλγαρης με τη βοήθεια του συναδέλφου του Garnot. Το σχέδιο του Βούλγαρη εντάσσεται στις απόψεις για το σχεδιασμό των πόλεων που επικρατούσαν στην Ευρώπη, ειδικά στη Γαλλία στα τέλη του 18ου και στις αρχές του 19ου αιώνα, όπου η νεοκλασική γεωμετρία αποτελεί όργανο ορθολογικής επέμβασης. Ο Βούλγαρης αντιπαραθέτει στο δαιδαλώδη ιστό της οθωμανικής πόλης το εξής μοντέλο: δύο κύριοι οδικοί άξονες που τέμνονται σε σχήμα σταυρού στην κεντρική, τετράγωνη και με κλειστές γωνίες πλατεία, ενώ τέσσερις ακόμα πλατείες τοποθετούνται στα μεσοδιαστήματα των αξόνων. Η κλασική γεωμετρία έχει εδώ μια εξ ίσου σημαντική ιδεολογική λειτουργία, να σημάνει δηλαδή στο επίπεδο του χώρου τη ρήξη μ' ένα επώδυνο παρελθόν. Η στροφή στην Ευρώπη, σαν χώρο που είχε αφομοιώσει τα ιδανικά και τις μορφές του αρχαίου ελληνικού πολιτισμού, αποτελεί στροφή στην κεντρική ιδεολογία του νεοσύστατου κράτους και αποκτά τη μορφολογική-πολεοδομική της έκφραση.

Από το τέλος του 19ου αιώνα στις απαρχές του 21ου

Η πόλη στο τέλος του 19ου και στις αρχές του 20ου αιώνα εξοπλίζεται με στοιχειώδη έργα υποδομής. Παράλληλα από τα μέσα του 19ου αιώνα ανθίζει το εμπόριο και η βιοτεχνία και σταδιακά η βιομηχανία στην περιοχή. Μέχρι το 1954, οπότε και δημοσιεύεται η νέα αναθεώρηση και επέκταση του σχεδίου πόλης, 49 νομοθετικά διατάγματα ρυθμίζουν την πολεοδομική εξέλιξη της Τρίπολης, επιφέροντας μικρές τροποποιήσεις στο σχέδιο του 19ου αιώνα. Η πόλη ύστερα αποκτά μια σύγχρονη μορφή με μικρές πολυκατοικίες στην αρχή σε λιτές γραμμές και προς το τέλος του 20ου αιώνα αποκτά σύγχρονες μεγάλες πολυκατοικίες οι οποίες αλλοιώνουν την ιστορική της εικόνα.

Το 1940 έχει 14.961 κατοίκους και δεν θα αγγίξει τους ρυθμούς της προεπαναστατικής περιόδου παρά μετά τον πόλεμο: 18.500 κάτοικοι το 1961. Ο πόλεμος και ο εμφύλιος επηρεάζουν, όπως είναι φυσικό, τη ζωή στην πόλη.

Η Τρίπολη παραδόθηκε στους Γερμανούς στις 28 Απριλίου 1941 αφού είχαν πλέον αποχωρήσει από την πόλη και οι τελευταίες ελληνικές στρατιωτικές δυνάμεις και όσες από τις αγγλικές και νεοζηλανδικές δυνάμεις είχαν καταφέρει να φτάσουν μέχρις εδώ.

Λόγω της γεωγραφικής της θέσης η Τρίπολη έγινε κέντρο διοίκησης τόσο από τις Ιταλικές όσο και από τις Γερμανικές δυνάμεις κατοχής. Ταυτόχρονα, στη Τρίπολη άρχισαν να λειτουργούν τα στρατοδικεία των στρατών κατοχής τα οποία δίκαιαν υποθέσεις αντίστασης Ελλήνων πατριωτών από τους νομούς Αρκαδίας, Λακωνίας και Μεσσηνίας.

Παράλληλα, επιτάχθηκαν μια σειρά από κτήρια τα οποία λειτούργησαν ως φυλακές για τους Έλληνες πατριώτες. Τα κυριότερα από αυτά ήταν τέσσερα: τα σφαγεία, οι ποινικές φυλακές, το μέγαρο Καλλούτση και το Δικαστικό Μέγαρο. Η πλειοψηφία των Ελλήνων πατριωτών φυλακίστηκε και βασανίστηκε σε αυτά τα κτήρια, ενώ για πολλούς από αυτούς ήταν το μέρος από το οποίο ξεκίνησαν για να βρεθούν μπροστά από το εκτελεστικό απόσπασμα.

Από τους Ιταλούς δικάστηκαν και φυλακίστηκαν 2.840 πατριώτες. Από τους Γερμανούς 2.140. Από τα τάγματα ασφαλείας 1.417. Συνολικά δηλαδή στην Τρίπολη κατά την διάρκεια της Κατοχής φυλακίστηκαν πάνω από 6.400 άνθρωποι που το μόνο τους έγκλημα ήταν ότι αγαπούσαν την πατρίδα τους και έκαναν το καθήκον τους απέναντί τους. Δεν ήταν λοιπόν παράξενο που στην Τρίπολη δόθηκε ο τίτλος «Χαϊδάρη του Μοριά».

Η πολιτιστική ζωή στην Τρίπολη καθ' όλο τον 20ο αιώνα αναπτύσσεται γύρω από το θέατρο, τους πολιτιστικούς συλλόγους, τα μουσικά και αθλητικά σωματεία και τους χορευτικούς συλλόγους. Παράλληλα η δημιουργία Παιδαγωγικής Ακαδημίας στην πόλη δίνει νέα ώθηση στην εκπαιδευτική και πνευματική της ζωή. Σημαντικά καλλιτεχνικά και πνευματικά πρόσωπα γεννήθηκαν ή είχαν κάποια σχέση με την πόλη και επηρέασαν την πολιτιστική της δραστηριότητα.

Η πόλη της Τρίπολης σήμερα

Η Τρίπολη σήμερα είναι μία σύγχρονη πόλη που τα τελευταία χρόνια αναπτύσσεται συνεχώς. Χαρακτηρίζεται για τις πολλές, όμορφες πλατείες και πάρκα που διαθέτει. Πάνω από σαράντα (40) χώροι πρασίνου (πάρκα, πλατείες, παιδικές χαρές κλπ) συνολικού εμβαδού πλέον των 150 στρεμμάτων, σε συνδυασμό με τα πανέμορφα νεοκλασικά κτίρια, καθιστούν την πόλη από τις πιο όμορφες και ανθρώπινες της χώρας. Πλατεία Άρεως, Κολοκοτρώνη, Αγίου Βασιλείου, Πετρινού, Ανεξαρτησίας είναι μερικές από τις χαρακτηριστικές πλατείες της πόλης. Έχει κρατήσει όλη της την αρχοντιά και είναι ένα πρότυπο ανάπτυξης από τη μια και παράδοσης από την άλλη. Με σπουδαία εμπορική και παραγωγική ιστορία, είναι ταυτόχρονα μια πόλη φιλόξενη, ζεστή, με ανθρώπινους ρυθμούς και μοναδικό χρώμα.

Τα έργα ανάπλασης στο κέντρο της πόλης, βελτιώνουν την εικόνα της πόλης και αναβαθμίζουν το ιστορικό κέντρο της Τρίπολης.

Γύρω από την πόλη της Τρίπολης βρίσκονται επίσης πολλά αλσύλλια στον περιβάλλοντα χώρο εξωκκλησίων. Πρόκειται για 24 εξωκλήσια που βρίσκονται διάσπαρτα γύρω από την Τρίπολη. Ιδιαίτερη είναι η σχέση των εξωκκλησίων -αλσυλλίων με τους συλλόγους και τις επαγγελματικές οργανώσεις της πόλης της Τρίπολης, οι οποίοι έχουν αναλάβει την συντήρηση και φροντίδα των χώρων αυτών.

Η μεγάλη οικονομική και πολιτιστική ανάπτυξη που γνώρισε η Τρίπολη μετά την απελευθέρωση, είχε ως αποτέλεσμα την ανέγερση πολλών νεοκλασικών κτηρίων που προσέδωσαν στην πόλη ένα κοσμοπολίτικο χαρακτήρα. Η άναρχη οικοδομική ανάπτυξη των τελευταίων χρόνων κατάστρεψε μεγάλο μέρος από αυτά τα πανέμορφα κτήρια. Παρόλα αυτά, πολλά νεοκλασικά κτίρια, σώζονται στην πόλη, τα οποία μας θυμίζουν το αρχιτεκτονικό και ιστορικό παρελθόν της.

Ενδεικτικά, κάποια σημαντικά κτίρια είναι:

1) Κτήριο παλαιού Δημαρχείου Τριπόλεως

Το παλαιό Δημαρχείο της Τρίπολης είναι ένα διόρωφο νεοκλασικό που βρίσκεται στο κέντρο της πόλης, στη συμβολή των οδών Εθνικής Αντιστάσεως και Δαρείωτου. Αποτελείται από δύο κτίρια τα οποία επικοινωνούν μεταξύ

τους εσωτερικά, όμως για την τοπική κοινωνία και την ιστορική μνήμη θεωρείται ολόκληρο το συγκρότημα ως «το κτίριο του Παλαιού Δημαρχείου Τριπόλεως». Το παλαιότερο κτίριο είναι διώροφο λιθόκτιστο με υπερυψωμένο το ισόγειο και ξύλινη τετράρριχτη στέγη επικαλυμμένη με κεραμίδια. Έχει χτιστεί με πελεκητή μαρμαρόπετρα το έτος 1893. Η αρχική του χρήση ήταν κατοικία ιδιοκτησίας του φαρμακοποιού Γρηγορίου Δαρειώτου, ο οποίος στη συνέχεια το δώρισε στο Δήμο. Για αυτό η οδός στην οποία βρίσκεται το κτίριο έλαβε το όνομα του δωρητή. Παλαιό συμβόλαιο του 1927 αναφέρει τη χρήση του κτηρίου ως Δημαρχείο κατά την εποχή. Έχει χαρακτηριστεί ως μνημείο, βάσει του Ν. 3028/2002. Το δεύτερο κτίριο είναι μεταγενέστερο (1986), με πρόσοψη επί της οδού Δαρειώτου σε συνέχεια του παλαιότερου κτηρίου. Το θαυμάσιο αυτό κτήριο, φτιαγμένο όλο με πελεκητή μαρμαρόπετρα, ανήκει στον νεοκλασικό αρχιτεκτονικό ρυθμό. Αρχιτεκτονήματα όπως το Δημαρχείο, με λογικό ύψος και συμμετρικές αναλογίες, με κομψό διάκοσμο, στόλισαν την πόλη από το 19ο αιώνα. Μέχρι το 2013 στεγάζονταν το γραφείο Δημάρχου, μέρος των δημοτικών υπηρεσιών και συνεδρίαζε το Δημοτικό Συμβούλιο του Δήμου Τρίπολης

2) Μαντζούνειο Μέγαρο

Το Μαντζούνειο έχει κτιστεί πάνω σε σπαράγματα καθολικού εκκλησίας της Θεοτόκου. Στα μέσα του 19ου αιώνα λειτούργησε στο κτίριο σχολή κορασίδων. Το 1927 αγοράζεται από τους αδελφούς Μαντζούνη, επιφανείς Τριπολίτες που δραστηριοποιούνταν στο χώρο της βιομηχανίας. Ακολουθώντας την παράδοση των ευπόρων Αρκάδων, οι οποίοι μεριμνούν για τον τόπο τους, το κτήριο ανακαινίζεται και προσφέρεται για να στεγαστούν νυκτερινές σχολές και η βιβλιοθήκη. Αποκτά δε μία πρότυπη αίθουσα διαλέξεων όπου γίνονται επιστημονικές διαλέξεις μεγάλου κύρους. Το Μαντζούνειο αποκαθίσταται στην πρώτη του αίγλη. Αποτελεί ζωντανή και δρώσα ιστορία για την Τρίπολη.

Το κτίριο του Μαντζουνείου, δωρεά των αδελφών Ματζούνη στο δήμο Τρίπολης, αποτελεί σήμερα περιουσία του Πνευματικού κέντρου Τρίπολης. Είναι χαρακτηρισμένο διατηρητέο κτήριο με την αρ 6554/3529/2-6-1994 Απόφαση του ΥΠΕΧΩΔΕ (ΦΕΚ 636/27-6-1994). Έως την μεταφορά της στην Δημόσια Βιβλιοθήκη Τρίπολης, στεγάζονταν σημαντικότερη βιβλιοθήκη της πόλης με κοντά 25.000 τίτλους. Η βιβλιοθήκη ανασυγκροτήθηκε μετά τον 2ο Παγκόσμιο πόλεμο. Πρόκειται για επέκταση της Βιβλιοθήκης του Πανός που λειτουργούσε στο ίδιο κτήριο από το 1929

Στο κτήριο φιλοξενείται η φιλαρμονική ορχήστρα του Δήμου Τριπόλεως. Πρόκειται για έναν πολύ δραστήριο καλλιτεχνικό οργανισμό, με παράδοση και προσφορά στην πόλη. Λειτουργεί μάλιστα και σχολή μουσικής, δωρεάν, για να μπορέσουν τα παιδιά να μνηθούν στον κόσμο της μουσικής. Πρόκειται για ένα από τα πολλά κτήρια που αποτελούν ζωντανή ιστορία της Τριπόλεως.

Ο Δήμος Τρίπολης σε συνεργασία με το Υπουργείο Πολιτισμού, μεριμνά για την εξασφάλιση χρηματοδότησης για την αποκατάσταση του κτιρίου και τη λειτουργική του αξιοποίηση και επανένταξη του στην ζωή της πόλης, καθώς αποτελεί σημαντικό στοιχείο για την διατήρηση της πολιτισμικής ταυτότητας της πόλης μας. Ο Δήμος έχει υποβάλει πρόταση χρηματοδότης στο ΕΣΠΑ, ΕΠ ΔΕΠΙΝ, για την ανακαίνιση και λειτουργικότητα του κτηρίου.

3) Μαλλιαροπούλειο Δημοτικό Θέατρο

Πρόκειται για ένα πραγματικό στολίδι για την Τρίπολη. Το υπεραιωνόβιο θέατρο, που έχει στεγάσει όλη τη θεατρική ιστορία της Ελλάδας, ανακαινίστηκε πλήρως και πρόκειται να ζήσει μια δεύτερη περίοδο λάμψης.

Το θέατρο θεμελιώθηκε το 1905 και εγκαινιάστηκε πέντε χρόνια αργότερα. Είναι ευγενική προσφορά του Ιωάννη Μαλλιαρόπουλου ο οποίος ήταν γιατρός και φλογερός φιλότεχνος.

Πρόκειται για έργο του μεγάλου αρχιτέκτονα Αναστάσιου Μεταξά. Καθώς ο ευεργέτης Μαλλιαρόπουλος δεν φειδωλεύτηκε τις δαπάνες ο Μεταξάς μπόρεσε να χρησιμοποιήσει άριστους τεχνίτες. Στη διακόσμηση εργάστηκε ο

διάσημος Γάλλος αρχιτέκτονας Ζολί. Με βαθυκόκκινα βελούδινα καθίσματα, δερμάτινες κουίντες, πολυτελή θεωρεία και δώδεκα καμαρίνια, έμελλε να σημαδέψει την πολιτιστική ζωή όλης της Πελοποννήσου.

Η πρώτη παράσταση δόθηκε από το θίασο της θρυλικής κυρίας του θεάτρου, της Ροζαλίας Βονασέρα. Από τη σκηνή του πέρασαν η Κοτοπούλη, η Παξινού, ο Μίνωτης, ο Γιώργος Παπάς, η αφρόκρεμα της θεατρικής τέχνης. Επίσης φιλοξένησε σπουδαίες μουσικές βραδιές.

Το 1940 λεηλατείται βάνουσα από τους Ιταλούς και διακόπτεται η λειτουργία του. Το 1977 άρχισε σταδιακά η αποκατάστασή του που πια έχει ολοκληρωθεί. Η Θεατρική Ομάδα Τρίπολης και το Κέντρο Καλλιτεχνικής Πράξης, δύο φίλεργοι οργανισμοί με προσφορά στον πολιτισμό δίνουν παραστάσεις και οργανώνουν εκδηλώσεις. Το Μαλλιαροπούλειο είναι ένα αυθεντικό κομμάτι της λαμπερής πολιτιστικής ζωής της Τρίπολης.

Το θέατρο, αφού αναπαλαιώθηκε κρατώντας όλα τα αρχιτεκτονικά και διακοσμητικά του στοιχεία τόσο στο εσωτερικό όσο και στο εξωτερικό του περιβάλλον, επαναλειτούργησε το 2013, μετά από πολλά χρόνια, ώστε να γίνει μια στέγη πολιτισμού για τα καλλιτεχνικά δρώμενα της πόλης και της ευρύτερης περιφέρειας.

4) Οικία Καρυωτάκη

Το κομψό δίπατο που στεγάζει σήμερα το Πρυτανείο ήταν το πατρικό σπίτι του μελαγχολικού ποιητή. Ο Κωνσταντίνος Καρυωτάκης γεννήθηκε στην Τρίπολη στις 30 Οκτωβρίου του 1896. Ο άνθρωπος που έφυγε από τη ζωή μην αντέχοντας τις κοινωνικές συμβάσεις και την αδικία, είναι σίγουρο πως αν είχε γεννηθεί λίγο νωρίτερα, στην επανάσταση, ή και πάλι λίγο αργότερα, στην αντίσταση, θα είχε λάβει μέρος στους αγώνες. Από όλο του το έργο διαφαίνεται ο ηρωικός χαρακτήρας του που δεν μπόρεσε να εκφραστεί σε καιρούς αδράνιας.

Η Τρίπολη αγάπησε πολύ τον αδικοχαμένο νεαρό. Η προτομή του, έργο του Μιχαήλ Τόμπρου, κοσμεί την πόλη. Το σπίτι του, στη συμβολή των οδών Ερυθρού Σταυρού και Κώστα Καρυωτάκη ανακαινίστηκε το 1998 από το ΥΠΕΧΟΔΕ.

Το οίκημα είναι αντιπροσωπευτικό δείγμα του νεοκλασικού ρυθμού. Με έναν σχετικό εκλεκτικισμό και με δάνεια από την παράδοση ο νεοκλασικισμός σφράγισε την αρχιτεκτονική ιστορία της Τρίπολης και της έδωσε ένα πραγματικά αρχοντικό χαρακτήρα. Το κτήριο ανήκε στην μητέρα του Καρυωτάκη, την Αικατερίνη Σκάγιαννη. Το γένος της μητέρας του ήταν από τις επιφανέστερες οικογένειες της Τρίπολης. Ο πατέρας της ήταν σχολάρχης, σεβαστός για την ευρυμάθειά του. Ο Καρυωτάκης βέβαια ακολούθησε την οικογένειά του στις πολλές μετοικήσεις, λόγω των μεταθέσεων του πατέρα του. Όμως επέστρεψε πάντα στην Τρίπολη και αγάπησε πολύ την Αρκαδία. Άλλωστε η «συμφιλίωση με το άπειρο» που πόθησε, είναι αρκαδικό φαινόμενο.

5) Βίλα Τουρκοβασίλη

Η βίλα Τουρκοβασίλη είναι ένα εμβληματικό κτήριο της Τρίπολης. Πνιγμένη στο πράσινο, κοντά στην εκκλησιά του Αγίου Τρύφωνα, αποπνέει μυστήριο και προδίδει αλλοτινή δόξα.

Η βίλα Τουρκοβασίλη χτίστηκε στις αρχές του 20ου αιώνα από Ιταλό αρχιτέκτονα για λογαριασμό του Κωνσταντίνου Αργυρόπουλου, πλούσιου Έλληνα της διασποράς, ο οποίος την ήθελε για παραθερισμό της οικογένειάς του. Το οικόπεδο όπου χτίστηκε η βίλα ήταν προικώ της συζύγου του Αργυροπούλου Σοφίας η οποία ήταν κόρη του Δήμαρχου Δημητρίου Γεωργίτσα (1903- 1907).

Η βίλα ανήκει αρχιτεκτονικά στο ρυθμό του αρτ- νουβώ (Art nouveau). Αυτό το αρχιτεκτονικό κίνημα εμφανίστηκε στην Ευρώπη στα τέλη του 19ου αιώνα ως αντίδραση στο πομπώδες και αυστηρό ύφος που επικρατούσε τότε στην Ευρωπαϊκή αρχιτεκτονική. Ήταν μια χαρούμενη, αυθόρμητη αντίδραση στην γκριζα ομοιομορφία του περιβάλλοντος σπιτιών, επίπλων, επιτραπέζιων σκευών και άλλων αντικειμένων. Επίκεντρα αυτού του ρυθμού ήταν οι χώρες της

Κεντρικής Ευρώπης με προεξέχουσες την Γερμανία και την Αυστρία κυρίως. Ο Πρώτος Παγκόσμιος Πόλεμος έδωσε θανάσιμο πλήγμα στο κίνημα, καθώς μετά τη λήξη του θα επικρατήσουν άλλες αρχιτεκτονικές ιδέες πιο αυστηρές και γεωμετρικές.

Στην Ελλάδα το αρτ- νουβώ εμφανίζεται στις αρχές του 20ου αιώνα. Η Βίλα Τουρκοβασίλη αποτελεί ένα από τα πιο σημαντικά δείγματα αυτού του ρυθμού στην Ελλάδα καθώς λέγεται ότι είναι ανάμεσα στα 10 πιο αξιόλογα κτίρια αυτής της κατηγορίας στην Ελλάδα. Σημειώνουμε δε ότι ελάχιστα κτίρια αυτού του ρυθμού έχουν διασωθεί στην Ελλάδα και κάτω από αυτό το πρίσμα η Βίλα Τουρκοβασίλη αποτελεί ένα κομμάτι της ιστορίας της Ελληνικής Αρχιτεκτονικής κατά τη διάρκεια του 20ου αιώνα και ως τέτοιο πρέπει να διασωθεί.

Εκτός όμως από τα αξιόλογα αρχιτεκτονικά στοιχεία που έχει, η βίλα είναι συνδεδεμένη στενά με την ιστορία της Τρίπολης καθώς σ' αυτήν διέμενε κατά καιρούς ο Αρκάς πολιτικός Θεόδωρος Τουρκοβασίλης. Στην κυριότητα του Θεόδωρου Τουρκοβασίλη η βίλα ήρθε μετά τον γάμο του με την κόρη του Αργυρόπουλου όταν και του δόθηκε ως προίκα. Από τότε η βίλα συνδέθηκε με το γνωστό Αρκάδα πολιτικό και μέσω του επωνύμου του έγινε γνωστή στον πολύ κόσμο. Ο Θεόδωρος Τουρκοβασίλης, όπως είναι γνωστό, γεννήθηκε στην Αλωνίσταινα στις 17 Ιουλίου 1891 και ήταν δισέγγονος του Αλωνιστιώτη αγωνιστή του 1821 Βασιλείου Δημητρακόπουλου τον οποίο για την σκληρότητά του, ο Κολοκοτρώνης αποκαλούσε «Τουρκοβασίλη». Σπούδασε νομικά αλλά από πολύ νέος ασχολήθηκε με την πολιτική. Η πολιτική δράση του Τουρκοβασίλη την περίοδο 1920-1965 υπήρξε πολύπλευρη και μερικές φορές καθοριστική για τα πολιτικά πράγματα της Ελλάδας. Διετέλεσε βουλευτής το 1920, υπουργός το 1926, 1927, 1932, 1933 και 1935, γερουσιαστής την περίοδο 1928-1932. Το 1936 ίδρυσε το Κόμμα των Εθνικοφρόνων με το οποίο συμμετείχε επανειλημμένως στις βουλευτικές εκλογές. Ο Τουρκοβασίλης πέθανε στο Φάληρο τον Μάρτιο του 1975 και σύμφωνα με προσωπική του επιθυμία τάφηκε στο κοιμητήριο του Αγίου Αθανασίου Τρίπολης.

Κατά τη διάρκεια της Κατοχής στη Βίλα στεγάστηκαν το στρατηγείο και οι επικοινωνίες των Γερμανών. Το 1958, και αφού η οικογένεια Τουρκοβασίλη είχε εγκατασταθεί μόνιμα πλέον στην Αθήνα, ο δικηγόρος – ιστοριοδίφης Δημήτριος Αθανασιάδης πρότεινε στο τότε Δήμαρχο Πολυχρονόπουλο να εξαγοράσει για λογαριασμό του Δήμου την Βίλα και να στεγάσει σ' αυτήν το Ιστορικό Αρχείο της Τρίπολης. Δυστυχώς η πρόταση Αθανασιάδη δεν εισακούστηκε. Δύο χρόνια αργότερα, το 1960, η βίλα προσφέρεται στο Δήμο έναντι τιμήματος 1500 λιρών προς στέγαση οίκου ευγηρίας. Όμως και αυτή η πρόταση δεν εισακούστηκε, και η βίλα εγκαταλείφθηκε για χρόνια.

Ο Δήμος Τρίπολης έχει εξασφαλίσει μέρος της χρηματοδότησης από το Πράσινο Ταμείο και βρίσκεται σε διαδικασία αγοράς του χώρου καθώς αποτελεί σημείο αναφοράς για την πόλη, και σημαντικό πνεύμονα πρασίνου.

6) Δικαστικό Μέγαρο

Το Δικαστικό Μέγαρο της Τρίπολης είναι ένα στιβαρό κτήριο στην Πλατεία του Άρεως. Και, πολύ ταιριαστά, ο έφιππος Κολοκοτρώνης, συνομιλεί με τους αδέκαστους δικαστές, τον Τερτσέτη και τον Πολυζωΐδη, τα αγάλματα των οποίων κοσμούν την πρόσοψη του μεγάρου.

Το Μέγαρο θεμελιώθηκε το 1914 και εγκαινιάστηκε το 1934. Με την άριστη λιθοδομή, τους κομψούς κίονες, το αέτωμα και τα κατακόκκινα παράθυρα αποτελεί ένα από τα ομορφότερα κτήρια της Πελοποννήσου. Ο εσωτερικός διάκοσμος είναι πλούσιος. Το κτήριο είναι διώροφο εξωτερικά, με έναν ακόμη υπόγειο όροφο. Στο ισόγειό του υπάρχουν και διαφυλάττονται τα χαραγμένα μηνύματα από τους μελλοθάνατους της αντίστασης, αποτελώντας ένα μνημείο ιστορικής μνήμης ενάντια στο φασισμό, της πρόσφατης ιστορίας της πόλης

7) Κτίριο Αρχαιολογικού Μουσείου Τριπόλεως

Το Αρχαιολογικό Μουσείο της Τρίπολης είναι σημαντικό και το ίδιο ως κτήριο, πέρα από τη σημαντικότητά του λόγω των εκθεμάτων. Βρίσκεται κοντά στην πλατεία Κολοκοτρώνη. Είναι χτισμένο το 1896 με σχέδια του ελληνολάτρη Τσίλερ. Αρχικά στέγαζε το νοσοκομείο της Ευαγγελίστριας. Είναι διώροφο, με θαυμάσια είσοδο. Ο κήπος του είναι καταστόλιστος από τα πάμπολλα ευρήματα της Αρκαδίας. Το ισόγειο χωρίζεται από τον πρώτο όροφο με μαρμάρινη ταινία. Το ίδιο μοτίβο συναντάμε και στην επίστεψη του κτηρίου. Οι γωνίες του απομιμούνται λιθοδομή. Ο εξωτερικός του περίβολος είναι πετρόχτιστος, με αυθεντικά χυτοσίδηρα κιγκλιδώματα. Στο εσωτερικό του έχουν διαμορφωθεί οκτώ αίθουσες για να φιλοξενήσουν τη μνήμη της Αρκαδίας. Πάνω από 7000 ευρήματα από όλη την Αρκαδία βρίσκονται εδώ. Το Μουσείο άρχισε να λειτουργεί το 1986. Λειτουργεί και ως κέντρο των Αρχαιολογικών Υπηρεσιών της Αρκαδίας. Έχει μεγάλη πολιτιστική και παιδαγωγική προσφορά όχι μόνο για την Τρίπολη και την Αρκαδία αλλά και για όλη την Ελλάδα.

8) Κτίριο Νομαρχίας- Παλαιά Εθνική Τράπεζα

Το κτήριο της Νομαρχίας δεσπόζει στην Πλατεία Ανεξαρτησίας. Είναι ένα νεοκλασικό κομψοτέχνημα που παλιά στέγαζε την Εθνική Τράπεζα. Είναι διώροφο, όπως τα περισσότερα κτήρια του 19ου αιώνα και έχει κεραμοσκεπή. Η κυκλική πλατεία μοιάζει να είναι προέκταση του κτηρίου. Δημιουργεί ένα αρμονικό σύνολο με την Ιερατική σχολή. Η Πλατεία Ανεξαρτησίας είναι από τις γωνίες της Τρίπολης που έχουν κρατήσει τον χαρακτήρα της παλιάς πόλης. Αποπνέει αριστοκρατικότητα και έχει τον αέρα μιας αλλοτινής πολιτείας, αυθεντικής.

9) Αποστολοπούλειο Πνευματικό Κέντρο Δήμου Τρίπολης

Το Αποστολοπούλειο Πνευματικό Κέντρο Τρίπολης ανήκει στο Δήμο Τρίπολης και εποπτεύεται από αυτόν. Παρ' όλο που είναι νέο οικοδόμημα είναι ένα από τα πλέον αξιόλογα νεοκλασικά κτίρια της πόλης. Βρίσκεται στη Β.Δ. πλευρά της, κοντά στην πλατεία Άρεως, στην άκρη του Πάρκου.

Η ανέγερση του κτιρίου περατώθηκε το 1988, οπότε άρχισε η λειτουργία του. Η κατασκευή του χρηματοδοτήθηκε κυρίως από του κληροδότημα του ομογενούς Τριπολίτη Δημήτριου Αποστολόπουλου (James Poulos). Στις αίθουσες του Πνευματικού Κέντρου γίνονται συνέδρια, εκθέσεις, συμβούλια, ομιλίες, συγκεντρώσεις, χοροί και δεξιώσεις

10) Οικία Τσιχριτζή

Στην οδό Γρηγορίου Ε' αριθ. 3 της πόλης μας, βρίσκεται το κληροδότημα Τσιχριτζή, ένα νεοκλασικό κτίριο, που έχει ανεγερθεί προ 120 περίπου ετών παραπλεύρως της πλατείας Κολοκοτρώνη προκειμένου να λειτουργήσει ως Δημοτική Πινακοθήκη. Το κτήριο αποτελεί διατηρητέο μνημείο τέχνης και το έχει δωρίσει ο δικηγόρος Φίλιππος Τσιχριτζής στο δήμο, εδώ και 20 περίπου χρόνια (12 Ιουλίου του 1999) για να χρησιμοποιηθεί ως « Εκθετήριο έργων Τέχνης»

Σήμερα φιλοξενούνται τα γραφεία και εντευκτήριά του Φιλοτεχνικού Ομίλου Τρίπολης και διοργανώνονται πολλές εκθέσεις ζωγραφικής και άλλες καλλιτεχνικές εκδηλώσεις.

11). Πετροπούλειο

Το Πετροπούλειο κληροδότημα είναι ένα νεοκλασικό διατηρητέο κτίριο στην Πλατεία Πετρινού, που ανήκει στο Δήμο Τρίπολης. Πρόσφατα (2014), ο Δήμος Τρίπολης παραχώρησε το κτίριο στο Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο (ΕΑΠ), για τη δημιουργία μιας νέας δομής του Ανοικτού Πανεπιστημίου της «Πύλης – Πόλου» για την Περιφέρεια Πελοποννήσου. Η δομή έχει ως στόχο να συμβάλει στην αναβάθμιση της ποιότητας και του εύρους παρεχόμενων υπηρεσιών στους φοιτητές του Ε.Α.Π. (ως Πύλη γνώσης), αλλά και στη βελτίωση της πρόσβασης της ελληνικής κοινωνίας στη γνώση (ως Πόλος).

Μουσεία στην πόλη της Τρίπολης

Αρχαιολογικό Μουσείο της Τρίπολης

Κατ' αρχάς το ίδιο του Αρχαιολογικό Μουσείο της Τρίπολης είναι ένα αξιοθέατο. Πρόκειται για ένα υπέροχο νεοκλασικό που έχει γίνει με σχέδια του Ερνέστου Τσίλερ. Παλιότερα στεγαζόταν εδώ το Νοσοκομείο της Ευαγγελίστριας. Σήμερα φιλοξενεί τους αναρίθμητους θησαυρούς της αρκαδικής αρχαιότητας.

Στην είσοδο του Μουσείου υποδέχονται τον επισκέπτη 50 επιτύμβιες στήλες και επιγραφές. Υπάρχουν τρεις αίθουσες με γλυπτά και ανάγλυφα, τόσο αρχαϊκά όσο και ρωμαϊκά. Μία αίθουσα φιλοξενεί διάφορα ιερά αντικείμενα από όλο το φάσμα της αρκαδικής ιστορίας. Μία άλλη αίθουσα είναι αφιερωμένη στην επιγραφική ιστορία και τα δείγματα πολιτικής και κοινωνικής ζωής, ψηφίσματα, συμβάσεις και λοιπές μαρτυρίες. Οι ανασκαφές στο Σακοβούνι Καμενίτσας έφεραν στο φως σπουδαία νεολιθικά και πρωτοελλάδικά σκεύη της καθημερινότητας. Υπάρχουν επίσης δείγματα Υστερομυκηναϊκών και Υπομυκηναϊκών χρόνων από το Παλαιόκαστρο της Γόρτυνας τα οποία βρίσκονται πια στο Μουσείο. Υπάρχει μεγάλο πλήθος ειδωλίων, σπάνιας τεχνοτροπίας, ο γνωστός ντόπιος ψευδόστομος αμφορέας από τη γόρτυνα και πλήθος άλλων εκθεμάτων.

Πολεμικό Μουσείο Τρίπολης

Στην πλατεία του Αγίου Βασιλείου και στη γωνία με την οδό Εθνομαρτύρων, στεγάζεται το πολεμικό μουσείο της Τρίπολης. Καταλαμβάνει το ισόγειο του κομψού οικήματος του Μαλλιαρόπουλου. Εγκαινιάστηκε το 2000 απαντώντας στην ανάγκη και την απαίτηση της πόλης του Αγώνα και της Επανάστασης. Έχει έντεκα ενότητες που καλύπτουν θεματικά τους αγώνες των Ελλήνων: όπλα και τεκμήρια από την επανάσταση του 1821, τον Ελληνοτουρκικό πόλεμο, τον Μακεδονικό Αγώνα και μέχρι τη Μέση Ανατολή και την Απελευθέρωση φιλοξενούνται στις αίθουσες του Μουσείου. Προτομή του Κολοκοτρώνη καθώς και ένα μεγάλο εκμαγείο μνημειώνουν τον μεγάλο στρατηγό ως ένδειξη τιμής και μνήμης. Αλλά βέβαια τα μπαρουτοκαπνισμένα τουφέκια και οι αυθεντικές σπάθες είναι που προκαλούν δέος. Στις αίθουσες του Πολεμικού Μουσείου και στις συλλογές του βλέπει κανείς ανάγλυφη την ιστορία αυτής της μεγάλης πόλης, της Τρίπολης και όλης της Αρκαδίας.

Μουσείο Χαλκού Τρίπολης

Στην οδό Χρονά και στο νούμερο 18, σε έναν γραφικό δρόμο στην καρδιά της Τρίπολης, ένα δώρο περιμένει τον περιπατητή. Ένα περίεργο και αναπάντεχο μουσείο. Πρόκειται για το μουσείο χαλκού. Είναι προϊόν της αγάπης και της αφοσίωσης ενός σπάνιου ανθρώπου, του Τάσου Μπιρμπίλη, που μετέτρεψε το πατρικό του σπίτι σε κιβωτό του κοκκινωπού χαλκού. Έχει με μεγάλη υπομονή συλλέξει εκατοντάδες χάλκινα αντικείμενα από όλη την Αρκαδία. Εργαλεία, μηχανές, καθημερινά σκεύη, λεπτουργήματα, όλα με κοινό χαρακτηριστικό ότι είναι φτιαγμένα από το αρχέγονο και φιλόδοξο υλικό, το χαλκό. Τα αντικείμενα της συλλογής εκτίθενται στο χαγιάτι και στην αυλή του σπιτιού. Μέρος της συλλογής του κ. Μπιρμπίλη έχει εκτεθεί κατά καιρούς σε διάφορες λαογραφικές εκδηλώσεις, όπως του Τεγεατικού Συνδέσμου στην Επισκοπή Τεγέας (1993). Αξιοσημείωτο είναι ότι κομμάτια της συλλογής έχουν ευγενώς προσφερθεί στη Στρατιωτική Σχολή Ευελπίδων και τοποθετηθεί μαζί με άλλα σημαντικά εκθέματα σε ειδική προθήκη που κοσμεί το συγκρότημα αμφιθεάτρων ακαδημαϊκής εκπαίδευσης που ονομάζεται "Πελοπόννησος".

Περιαστικά άλση

Η ανάπτυξη των χώρων πρασίνου και αναψυχής υπήρξε αποτέλεσμα της άμιλλας μεταξύ της κοινωνικής και πολιτιστικής δράσης επαγγελματικών συλλόγων και συλλόγων φυσιολατρικών. Υπό την εποπτεία και φροντίδα των ιδίων συλλόγων, οι χώροι αυτοί διατηρούν και σήμερα την υπόστασή τους και το ρόλο τους στη διαμόρφωση του κοινωνικού ιστού της πόλης. Τέτοιοι χώροι είναι τα άλση του λόφου Μάη-Θανασάκου, των Λόφων του Άη-Γιάννη και

του Άη-Λιά, του Αη-Νικόλα, το ύψωμα του Άγιο-Θόδωρα που ήταν το παρατηρητήριο του Κολοκοτρώνη στα χρόνια της Επανάστασης, το Άλσος της Κάρτσοβας με το σπάνιο είδος Πεύκης, το Άλσος του Αγίου Κωνσταντίνου και το μεγάλο άλσος του Αη-Γιώργη με τα 185 πευκόφυτα στρέμματα, και το υπαίθριο θέατρο. Σε αυτά πρέπει να προσθέσουμε και άλλους χώρους μικρότερους όπως αυτόν της Δεξαμενής, αλλά και τους λίγο μακρινότερους με σημαντικότερους το μεγάλο Πάρκο της Επισκοπής Τεγέας και τον Αρχαιολογικό χώρο της Αρχαίας Μαντινείας.

2.1.1.4 Πληθυσμιακά χαρακτηριστικά-Πληθυσμιακή πυκνότητα

Στο Δήμο Τρίπολης υπάρχουν 7 Δημοτικές ενότητες 110 οικισμοί 79 Τοπικές Κοινότητες. Στο Δήμο Τρίπολης η Έκταση είναι 1.475.805 τετρ. χιλ, και ο Πληθυσμός : 47.254 κάτοικοι

Δημοτικές Ενότητες (Δ.Ε.)	Πληθυσμός 2001	Πληθυσμός 2011
Τρίπολης	32.167	33.785
Βαλτετσίου	1.357	917
Κορυθίου	2.379	2.133
Λεβιδίου	3.433	3.094
Μαντινείας	3.142	2.114
Σκιρίτιδας	1.597	1.265
Τεγέας	3.858	3.544
Φαλάνθου	635	402
ΔΗΜΟΣ ΤΡΙΠΟΛΗΣ	48.568	47.254

ΠΙΝΑΚΑΣ 5: Πληθυσμός Δημοτικών Ενοτήτων Δήμου Τρίπολης 2001, 2011

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ

Όπως φαίνεται από τον παραπάνω Πίνακα παρατηρείται μείωση του πληθυσμού κατά τη δεκαετία 2001-2011, σχεδόν σε όλους τους οικισμούς και κατ' επέκταση σε όλες τις Δημοτικές Ενότητες του Δήμου Τρίπολης, με μόνη εξαίρεση τη Δ.Ε. Τρίπολης, η οποία σημείωσε μικρή αύξηση, γεγονός που δείχνει την τάση μετακίνησης του πληθυσμού προς το αστικό κέντρο της έδρας του Δήμου. Η Πυκνότητα του Πληθυσμού είναι 32,02 (Κάτοικοι ανά τετρ. χιλ). Ο πληθυσμός του Δήμου είναι κυρίως αγροτικός και ακολουθεί την τάση την Περιφέρεια Πελοποννήσου.. Το ποσοστό του Αγροτικού πληθυσμού αγγίζει το 67.8% της Περιφέρειας Πελοποννήσου.

Όσον αφορά στην πυκνότητα του νεοσυσταθέντα Καλλικρατικού Δήμου της Τρίπολης, με βάση την απογραφή του 2011, αναλυτικά για κάθε Δ.Ε., αλλά και συνολικά του Δήμου, αποτυπώνεται στον Πίνακα που ακολουθεί.

Δημοτικές Ενότητες (Δ.Ε.)	Πληθυσμός	Έκταση (τ.χιλμ)	Πυκνότητα
Τρίπολης	33.785	119.287	283,22
Βαλτετσίου	917	210.243	4,36
Κορυθίου	2.133	115.182	18,52
Λεβιδίου	3.094	312.641	9,90
Μαντινείας	2.114	205.393	10,29
Σκιρίτιδας	1.265	186.164	6,80
Τεγέας	3.544	118.350	29,95
Φαλάνθου	402	208.545	1,93
ΔΗΜΟΣ ΤΡΙΠΟΛΗΣ	47.254	1.475.805	32,02

ΠΙΝΑΚΑΣ 6: Πληθυσμός, Έκταση και Πυκνότητα των Δ.Ε. και του Δήμου ΤΡΙΠΟΛΗΣ (2011)

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ.

Η πυκνότητα του Δήμου Τρίπολης (32,02) είναι πολύ μικρότερη από τη μέση πυκνότητα της Ελλάδας (81,86), ενώ για το Νομό Αρκαδίας (19,62), η σύγκριση είναι δυσμενέστερη κι αυτό εξηγείται από το γεγονός ότι πρόκειται για μια ορεινή – ημιορεινή περιοχή, όπου οι σκληρές παραγωγικές συνθήκες, οι χαμηλοί βαθμοί αλληλεπίδρασης και οι περιορισμένες δυνατότητες κοινωνικής και οικονομικής ανάπτυξης των διάσπαρτων οικισμών, οδήγησαν τους κατοίκους τους στη μετακίνηση προς τα μεγάλα αστικά κέντρα, αλλά και τη μετανάστευση προς χώρες του εξωτερικού, με αποτέλεσμα την εγκατάλειψη των οικισμών, με τις ανάλογες δημογραφικές και οικονομικές συνέπειες. Πέραν όμως της μετανάστευσης και της μετακίνησης στα μεγάλα αστικά κέντρα της χώρας, πραγματοποιούνται και μετακινήσεις στο εσωτερικό του νομού και του δήμου, με αποτέλεσμα την εγκατάλειψη των ορεινών περιοχών και την αντίστοιχη ανάπτυξη του αστικού κέντρου του δήμου, δηλαδή της Τρίπολης.

2.1.1.5 Περιγραφή οικονομικά ενεργού πληθυσμού Πληθυσμιακή σύνθεση. Παραγωγικοί τομείς

Τα δημογραφικά χαρακτηριστικά κάθε νομού αποτελούν σημαντική παράμετρο για το βαθμό ανάπτυξής του.

Σύμφωνα με στοιχεία της ΕΣΥΕ κατά την απογραφή του 2001, ο οικονομικά ενεργός πληθυσμός του Δήμου Τρίπολης, ανέρχεται στο 45,17% του συνολικού πληθυσμού, ενώ το αντίστοιχο ποσοστό στο Νομό Αρκαδίας είναι μικρότερο κι ανέρχεται στο 37,04%. Σε αντίθεση, το αντίστοιχο ποσοστό στην Περιφέρεια Πελοποννήσου ήταν πολύ υψηλότερο κι έφτανε στο 73,54%.

Σύμφωνα με στοιχεία που παρουσίασε ο Περιφερειακός Διευθυντής Πελοποννήσου του ΟΑΕΔ, σε ημερίδα στην Τρίπολη, το Δεκέμβριο 2014, με θέμα τις Ενεργητικές Πολιτικές Απασχόλησης, η ανεργία στη χώρα μας ξεπέρασε το 27%, με το 58% του ποσοστού αυτού να είναι νέοι. Τα νούμερα της ανεργίας στην Αρκαδία δεν είναι επιθυμητά. Στον Νομό Αρκαδίας υπάρχουν 6.662 εγγεγραμμένοι άνεργοι στα μητρώα του ΟΑΕΔ από τους οποίους οι 4.321 βρίσκονται στην Τρίπολη. Από τα παραπάνω νούμερα, το 62% είναι νέοι και γυναίκες. Αυτοί οι αριθμοί είναι ιδιαίτερος ανησυχητικοί, καθώς αφορούν μακροχρόνια άνεργους.

Είναι γεγονός επίσης, ότι οι νέοι ιδιαίτερα αναζητούσαν εργασία κυρίως στον τριτογενή τομέα, για το λόγο αυτό παρατηρήθηκε και η μετακίνηση αυτών προς την Τρίπολη, που ως το διοικητικό, εμπορικό και οικονομικό κέντρο του Δήμου, θα μπορούσε να τους προσφέρει την εργασία που επιθυμούσαν. Η προσφορά όμως της εργασίας ήταν μικρότερη από αυτή της ζήτησης κι αυτό οδήγησε στο φαινόμενο της ανεργίας. Το φαινόμενο αυτό έχει ενταθεί πανελλαδικά την τελευταία πενταετία, με τη μεγάλη οικονομική κρίση που βιώνει η χώρα μας και η οποία έχει εκτοξεύσει την ανεργία σε πολύ μεγάλα ποσοστά.

«Στην Αρκαδία ο Τριτογενής τομέας παρουσιάζει διαφοροποίηση στην εργασιακή συμμετοχή ως προς την αντίστοιχη περιφερειακή αγορά εργασίας. Στις μεταφορές και επικοινωνίες, στον χρηματοοικονομικό χώρο, στην εκπαίδευση και στην διοίκηση το μερίδιό της στην αντίστοιχη συνολική απασχόληση στην περιφέρεια είναι γύρω στο 15-17%. Στην υγεία και στην κοινωνική μέριμνα η εργασιακή συμμετοχή της Αρκαδίας έχει επιτύχει ποσοστά πάνω από το 22% αποτελώντας έτσι έναν περιφερειακό πόλο υπηρεσιών στις συγκεκριμένες δραστηριότητες.» Επόμενο είναι η πόλη της Τρίπολης, ως το κυρίαρχο αστικό κέντρο της ευρύτερης περιοχής, να είναι ο κυρίως πόλος των δραστηριοτήτων αυτών.

«Στην Αρκαδία το φαινόμενο της ηλικιακά ετεροχρονισμένης εισόδου και εξόδου γυναικών και ανδρών είναι πιο έντονο από τις υπόλοιπες Περιφερειακές ενότητες. Η είσοδος των γυναικών στην αγορά εργασίας στην Αρκαδία εμφανίζει μια κατακόρυφη αύξηση πριν από το εικοστό έτος της ηλικίας και μια προοδευτικά πιο περιορισμένη

ποσοστιαία συμμετοχή μετά τα 30. Είναι ενδεικτικό ότι πάνω από το 1/5 του συνόλου των εργαζομένων γυναικών αντιστοιχεί σε ηλικίες μεταξύ των 15 έως 24 ετών. Ταυτόχρονα, στην Αρκαδία παρατηρείται μια ιδιομορφία με την διατήρηση των ποσοστών των εργαζομένων γυναικών στο μεγαλύτερο τμήμα της ηλικιακής ομάδας των 50-60ετών, ενώ ακολουθεί συνεχής πτώση πριν και μετά τις δύο αυτές 5ετίες.

Από την άλλη μεριά, ο ανδρικός πληθυσμός στην Αρκαδία είναι περισσότερο ισο-κατανεμημένος μεταξύ των ηλικιών από 25ετών έως και 49. Κατόπιν, το ποσοστό συμμετοχής φθίνει αισθητά, όμως και πάλι σε ποσοστιαία μεγέθη είναι υψηλότερο από τις αντίστοιχες ηλικίες των γυναικών: πχ το 10% των εργαζομένων ανδρών στην Αρκαδία είναι μεταξύ των 55 και των 64 ετών με το αντίστοιχο ποσοστό γυναικών να ανέρχεται σε μόλις 6%»

2.1.1.6 Παραγωγικοί τομείς και συμβολή τους στην τοπική οικονομία σε περιφερικό επίπεδο

Βασικά Οικονομικά Χαρακτηριστικά

Κατά κεφαλή ακαθάριστο εγχώριο προϊόν κατά περιφέρεια και νομό Σε ευρώ. Σε τρέχουσες τιμές

Έτη	2005	2006	2007	2008*	2009*	2010*	2011*
Περιφέρειες και νομοί							
Πελοπόννησος	14.437	15.755	16.597	16.741	16.664	15.968	15.166
Αργολίδα	14.501	15.547	16.129	17.188	17.315	16.813	15.109
Αρκαδία	15.434	17.186	18.347	18.414	19.087	17.402	16.989
Κορινθία	17.977	19.658	20.917	20.161	19.005	18.686	17.752
Λακωνία	11.902	12.697	13.637	13.467	13.479	12.940	11.958
Μεσσηνία	12.109	13.303	13.685	14.287	14.593	13.891	13.654

* Προσωρινά στοιχεία.

Σημείωση: Χρησιμοποιήθηκε ο υπολογιζόμενος πληθυσμός στις 30/6 κάθε έτους, εκτιμημένος βάση της απογραφής πληθυσμού του 2011.

Πηγή ΕΛ.ΣΤΑΤ

Διάρθρωση ανά Τομέα

Τομεακή διάρθρωση της Πελοποννήσου και της Ελληνικής Οικονομίας (ποσοστιαία συμμετοχή τομέων στην αγοραία αξία της προστιθέμενης αξίας Πελοποννήσου (ΑΠΑ))					
		Πρωτογενής %	Δευτερογενής %	Τριτογενής %	Συνολική ΑΠΑ εκ € (σταθ τιμές 2010)
2001	Πελοπόννησος	14,30	32,20	53,50	8.044
	Επικράτεια	6,90	20,90	72,20	172.794
2004	Πελοπόννησος	11,80	28,30	59,90	8.617
	Επικράτεια	5,40	18,90	75,70	202.771
2008	Πελοπόννησος	7,60	26,40	66,20	10.532
	Επικράτεια	3,60	17,70	78,80	222.200

Πηγή ΕΛ.ΣΤΑΤ. 2010 Περιφερικοί Λογαριασμοί

Σύμφωνα με μελέτη του 2011 του (INE) Ινστιτούτο Εργασίας, σε συνεργασία με ομάδα εργασίας του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου, με το τίτλο «Αναπτυξιακές δυνατότητες της Περιφέρειας Πελοποννήσου: Περίπτωση Μελέτης ο Νομός Αρκαδίας»: Από την ανάλυση Σύγκλισης-Απόκλισης προκύπτει ότι η Περιφέρεια Πελοποννήσου κατατάσσεται στον τύπο 5, δηλαδή αναπτύσσεται με χαμηλότερο ρυθμό από το μέσο όρο της χώρας και αυτό οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στη δυσμενή κλαδική της διάρθρωση, παρόλο που εμφανίζει θετικούς τοπικούς παράγοντες. Αντίστοιχα, ο νομός Αρκαδίας κατατάσσεται στον τύπο 6, δηλαδή αναπτύσσεται με χαμηλότερο ρυθμό από το μέσο όρο της περιφέρειας λόγω των μη ευνοϊκών τοπικών παραγόντων, παρόλο που εμφανίζει θετική κλαδική διάρθρωση. Έτσι, στην περίπτωση της περιφέρειας απαιτείται βελτίωση της κλαδικής διάρθρωσης, ενώ στην περίπτωση του νομού απαιτείται βελτίωση των υποδομών. Σε δυσμενέστερη θέση για τον νομό Αρκαδίας είναι ο πρωτογενής τομέας και οι κατασκευές, για την ανάπτυξη των οποίων απαιτείται και βελτίωση της κλαδικής διάρθρωσης και βελτίωση των υποδομών. Το γενικότερο συμπέρασμα που προκύπτει είναι ότι η θέση του νομού Αρκαδίας σε σχέση με την περιφερειακή οικονομία της Πελοποννήσου είναι δυσμενέστερη από τη θέση της περιφέρειας Πελοποννήσου σε σχέση με την εθνική οικονομία.

Ακολουθεί σύντομη αναφορά στην εξέλιξη των μακροοικονομικών μεγεθών στην Ελλάδα

Εξέλιξη μακροοικονομικών μεγεθών, διαφθοράς και ανταγωνιστικότητας							
Έτος	Αύξηση ΑΕΠ %	Χρέος % ΑΕΠ	Έλλειμμα %ΑΕΠ	Πληθωρισμός	Ανεργία	Διαφθορά	Ανταγωνιστικότητα
2009	-3,15	129,7	15,7	1,2	9,5	3,8	71
2010	-4,85	148,3	10,9	4,7	12,5	3,5	83
2011	-7,15	170,3	9,6	3,3	17,7	3,4	90
2012	-6,95	157,2	8,9	1,5	24,2	3,6	96
2013	-3,87	175,1	12,7	-0,9	27,3	4,0	91
2014	0,6	177,7	2,5	-2,5	24,8	4,3	81

Copyright © Κ.Γαλιώτος, 2014

Ο Αναπτυξιακός ρόλος του Δήμου της Τρίπολης στην ευρύτερη περιοχή είναι σημαντικός και η δράση του καθορίζει σημαντικά την αναπτυξιακή πολιτική της περιοχής, καθώς συμπαρασύρει τους υπόλοιπους αστικούς οικισμούς και τους μικρότερους Δήμους της περιοχής.

Οι αναπτυξιακές δυνατότητες του Δήμου Τρίπολης και η συμβολή των παραγωγικών τομέων σε αυτές, αναλύονται ακολούθως, όμως αναφορές γίνονται στην πλειοψηφία των πεδίων του παρόντος σχεδίου του Επιχειρησιακού Σχεδιασμού.

ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΙ ΤΟΜΕΙΣ

Ο Δήμος Τρίπολης με το αστικό του κέντρο, την Τρίπολη, διαθέτει όλα εκείνα τα στοιχεία που τον χαρακτηρίζουν ως τον πυρήνα των εμπορικών, οικονομικών και διοικητικών δραστηριοτήτων του νομού Αρκαδίας, αλλά και της Περιφέρειας Πελοποννήσου. Διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στην τοπική ανάπτυξη και η γενικότερη κατάσταση του Δήμου επηρεάζει άμεσα και την ευρύτερη περιοχή. Η

ισχυροποίηση του αστικού κέντρου της Τρίπολης προς αυτήν την κατεύθυνση (Ο ρόλος αυτός ενισχύθηκε όταν η Τρίπολη έγινε έδρα της Περιφέρειας Πελοποννήσου), ασφαλώς μπορεί να συμβάλει στη συνολική ανάπτυξη του Δήμου, αλλά και της ευρύτερης περιοχής.

Η νέα Δημοτική Αρχή στοχεύει στην δημιουργία μιας πρωτοποριακής μητροπολιτικής ανάπτυξης όπου η ομορφιά και τα μοναδικά χαρακτηριστικά της περιοχής θα συνδυάζονται με εμβληματικά κτίρια, πρωτοποριακές υποδομές και ποικίλες υπηρεσίες υψηλού επιπέδου, που θα βελτιώσουν την καθημερινότητα εκατομμυρίων κατοίκων, ταυτόχρονα με την τόνωση και ισόρροπη ανάπτυξη στον αγροτικό χώρο που αποτελεί το σημαντικότερο πλουτοπαραγωγικό πεδίο του Δήμου μας.

Υπάρχουν πολλές δυνατότητες ανάπτυξης σε όλους τους παραγωγικούς τομείς, οι οποίες θα μπορούσαν να συμβάλουν στην ανάπτυξη του Δήμου, ιδιαίτερα τη συγκεκριμένη χρονική περίοδο, της οικονομικής κρίσης, όπως αναλυτικά πιο κάτω παρουσιάζεται από την ανάλυση ανά τομέα.

Το αστικό κέντρο της Τρίπολης αποτελεί κομβικό σημείο ενδοπεριφερειακών διασυνδέσεων, με κυριότερες αυτές με τα αστικά κέντρα της Σπάρτης και της Καλαμάτας και δευτερευόντως με Κόρινθο, Άργος και Ναύπλιο. Σε διαπεριφερειακό επίπεδο δεν εμφανίζονται ισχυρές διασυνδέσεις – εξαρτήσεις με την Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας.

Ως προωθητικές δραστηριότητες για την πόλη αποτελούν οι Περιφερειακές Υπηρεσίες, οι Ειδικές Μορφές Τουρισμού και η Τριτοβάθμια Εκπαίδευση (έδρα του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου). Ο άξονας Αθήνας-Τρίπολης-Καλαμάτας λειτουργεί ως εθνικής εμβέλειας αναπτυξιακός άξονας, ενώ ως δευτερεύοντες άξονες με διαπεριφερειακή εμβέλεια αναμένεται να λειτουργήσουν οι οδικές συνδέσεις προς Σπάρτη, Πάτρα και Ολυμπία.

Ο ρόλος της Τρίπολης και οι συνεπαγόμενες λειτουργίες της την καθιστούν υποδοχέα σειράς δραστηριοτήτων του τριτογενή τομέα. Έτσι ο τριτογενής τομέας εμφανίζει συνεχώς αυξανόμενο μερίδιο τόσο στο ΑΕΠ όσο και στην απασχόληση του Δήμου και του Νομού γενικότερα. Παρά τον προσανατολισμό του Νομού σε αγροτικές δραστηριότητες, ο πρωτογενής τομέας είναι εξαιρετικά περιορισμένος στο Δήμο της Τρίπολης, αποτελώντας μία από τις κύριες δραστηριότητες απασχόλησης των κατοίκων των γύρω οικισμών. Ενδεικτικά αναφέρουμε ότι στον πρωτογενή τομέα και κατά τα περισσότερα χρόνια της τελευταίας δεκαετίας η Αρκαδία κατέχει μαζί με την Μεσσηνία την πρωτιά στην συμμετοχή του συνόλου του τομέα της Περιφέρειας Πελοποννήσου. Στον δευτερογενή τομέα, ο οποίος εμφανίζει επίσης κάμψη, κύριο ρόλο διατηρεί η ΒΙ.ΠΕ. που βρίσκεται πολύ κοντά στην πόλη και είναι μία από τις καλύτερα οργανωμένες ΒΙ.ΠΕ. της χώρας, καθώς και η παρουσία ειδικών δραστηριοτήτων στον κλάδο της ενέργειας. Σημαντικός είναι και ο κατασκευαστικός κλάδος, που βρίσκεται σε ύφεση σήμερα.

Στον πρωτογενή τομέα διαπιστώνονται αρκετά προβλήματα, τα οποία έχουν να κάνουν κυρίως με την έλλειψη υποδομών, με τον μικρό βαθμό οργάνωσης και εκσυγχρονισμού, με το εγγειοδιαρθρωτικό, με την απουσία δυναμικών συνεταιρισμών, τόσο στην παραγωγή όσο και στη διάθεση των προϊόντων και κυρίως με την εγκατάλειψη του τομέα αυτού, αφού όλο και λιγότεροι νέοι ασχολούνται πλέον με αυτόν.

Βασικό πρόβλημα στο γεωργικό τομέα αποτελεί η έλλειψη υδατικών πόρων. Η υπεράντληση του υδροφόρου ορίζοντα, σε συνδυασμό με λανθασμένες πρακτικές αρδεύσεως, έχουν επιδεινώσει το πρόβλημα τα τελευταία χρόνια. Στην περιοχή του Κορυθίου οι γεωτρήσεις φτάνουν σε βάθος 250-300

μέτρα και αυτό επιφέρει επιπλέον κόστος στην παραγωγή. Στην περιοχή της Τεγέας, όπου η μισή περίπου έκταση του κάμπου αρδεύεται από τη Λίμνη Τάκα, η άντληση του νερού γίνεται με άναρχο τρόπο και με μεγάλο κόστος. Η κατασκευή του ταμιευτήρα της λίμνης δεν έχει ολοκληρωθεί ενώ το αρδευτικό δεν έχει κατασκευαστεί ακόμη, ώστε να δώσει λύση, σε ένα μεγάλο και ιδιαίτερα παραγωγικό τμήμα του κάμπου της Τεγέας. Για το αρδευτικό έργο στην περιοχή του κάμπου Λεβιδίου –Κανδήλας απαιτείται η ολοκλήρωση των βασικών υποέργων ώστε το αρδευτικό έργο να αποδοθεί ολοκληρωμένο και πλήρως λειτουργικό.

Άλλα προβλήματα του αγροτικού τομέα αποτελούν η έλλειψη Ομάδων Παραγωγών και δυναμικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων, η έλλειψη επιμόρφωσης των αγροτών, οι απαρχαιωμένες μέθοδοι καλλιέργειας και η απουσία νέων μεθόδων καλλιέργειας, η διάθεση στην αγορά μη πιστοποιημένων και τυποποιημένων προϊόντων, η έλλειψη Ινστιτούτων για τα βασικά προϊόντα της περιοχής, ο πολυτεμαχισμένος κλήρος, οι υποδομές που χρειάζονται βελτίωση.

Η εγγύτητα των αγροτικών περιοχών με την πόλη της Τρίπολης, αλλά και με άλλα αστικά κέντρα, αποτελεί ένα πλεονέκτημα που δεν εκμεταλλεύεται όμως πλήρως, καθώς μεγάλο μέρος των αγροτικών προϊόντων που παράγεται στο Δήμο, μπορεί να διατίθεται μέσω των λαϊκών αγορών.

2.1.2 Περιβάλλον Υποδομές

2.1.2.1 Σύμφωνο Δημάρχων

Ο Δήμος Τρίπολης στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού έργου «Adding to SEAP – more participants, more content across Europe SEAP-PLUS» (SEAP-PLUS), συγχρηματοδοτούμενο από το Πρόγραμμα «Ευφυής Ενέργεια για την Ευρώπη» (IEE/11/978/SI2.615950), υπέγραψε την 27η Φεβρουαρίου του 2013 το Σύμφωνο των Δημάρχων, που αποτελεί πρωτοβουλία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με αντικείμενο τη μείωση του ποσοστού εκπομπής CO₂ κατά τουλάχιστον 20% έως το 2020, σύμφωνα με την απόφαση 123/2013 ΑΔΣ. Ο Δήμος Τρίπολης είναι ένας από τους δήμους στην Ελλάδα που επωφελήθηκε από το έργο SEAP-PLUS, στο πλαίσιο του οποίου διοργανώθηκαν επιμορφωτικά σεμινάρια, συναντήσεις εργασίας και τεχνικές τηλεδιασκέψεις για την προώθηση του Συμφώνου των Δημάρχων, την διάχυση γνώσης, καθώς και την παροχή τεχνικής υποστήριξης για την εκπόνηση Σχεδίων Δράσης για την Αειφόρο Ενέργεια.

Προκειμένου να μετατρέψουν την πολιτική δέσμευσή τους σε συγκεκριμένα μέτρα και έργα, ο Δήμος Τρίπολης ανέθεσε (1150/2013 ΑΔΣ) στην Αναπτυξιακή Ανώνυμη Εταιρεία ΟΤΑ με την επωνυμία «Πληροφόρηση – Επιμόρφωση – Τοπική Ανάπτυξη» (Π.Ε.Τ.Α. Α.Ε.) την «Κατάρτιση Σχεδίου Δράσης για τη Βιώσιμη Ενέργεια στο πλαίσιο του Συμφώνου των Δημάρχων» βάσει Προγραμματικής Σύμβασης. Η ομάδα έργου που δημιουργήθηκε, προχώρησε στην απογραφή των ενεργειακών δεδομένων του Δήμου και των κύριων πηγών εκπομπών CO₂ (έτος αναφοράς το 2010) και στη συνέχεια συνέταξε το Σχέδιο Δράσης Αειφόρου Ενέργειας (Σ.Δ.Α.Ε.). Στο Σχέδιο Δράσης Αειφόρου Ενέργειας προσδιορίζεται η ενεργειακή πολιτική του Δήμου μέχρι το 2020, μέσα από συγκεκριμένα μέτρα - δράσεις, κοστολογημένα και χρονικά προσδιορισμένα, για την επίτευξη του παραπάνω στόχου και εγκρίθηκε με το αρ 297/2014 ΑΔΣ και υποβλήθηκε στο Σύμφωνο .

2.1.2.2 Προβλήματα ρύπανσης και Προβλήματα λόγω κλιματικής αλλαγής

Οι υψηλές θερμοκρασίες, τα ακραία καιρικά φαινόμενα, η ανακατανομή ή και έλλειψη υδάτινων πόρων, είναι μόνο μερικές από τις φυσικές επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής που αναμένεται να επηρεάσουν σημαντικά την ευρύτερη περιοχή του Δήμου.

Ο Δήμος καλείται να επιτύχει την άριστη κατανομή των περιορισμένων δημόσιων πόρων, έτσι ώστε να συνεχίσει να διατηρεί το φυσικό περιβάλλον αλλά και να βελτιώνει το “περιβάλλον” της επιχειρηματικής δραστηριότητας. Η Νέα Δημοτική Αρχή επιδιώκει και εδραιώνει συμμαχίες όλων των εμπλεκόμενων φορέων προκειμένου να επιτευχθεί με επιτυχία και βιώσιμο τρόπο η αναπτυξιακή διαχείριση των σημαντικών φυσικών πόρων της ευρύτερης περιοχής (όπως ο ορεινός όγκος Μαινάλου).

Η προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, απαιτεί μια συνολική, ολιστική προσέγγιση με διατομεακό, διαδημοτικό χαρακτήρα, που να συμπεριλαμβάνει όλους τους εμπλεκόμενους φορείς σε ισότιμη βάση και συμμετοχή. Πριν όμως από αυτό απαιτείται να εκπονηθεί από την επιστημονική και ερευνητική κοινότητα το υπόβαθρο μια συνολικής στρατηγικής προσέγγισης για την προσαρμογή της ευρύτερης περιοχής. Η κρίση προσφέρει μια μεγάλη ευκαιρία ώστε να ξεπεραστεί ο κατακερματισμός και διοχετευθεί η προσπάθεια όλων των εμπλεκόμενων στην οικοδόμηση μιας ολοκληρωμένης προσέγγισης παραγωγή με την αξιοποίηση των καλύτερων καινοτόμων λύσεων και ιδεών.

Όσον αφορά στην ποιότητα των υπόγειων υδάτων της ευρύτερης περιοχής, δεν υπάρχουν επιβαρύνσεις από χημικές ενώσεις και μικροοργανισμούς, με μόνη εξαίρεση την περιοχή του Στενού, όπου ο υδροφόρος ορίζοντας παρουσιάζει μια συνεχώς αυξανόμενη συγκέντρωση σε νιτρικά ιόντα, λόγω των καλλιεργειών της περιοχής, η οποία όμως δεν έχει ξεπεράσει τα όρια ώστε να χαρακτηρίζεται ως μη πόσιμο το νερό. Παρόλα αυτά θα πρέπει να ληφθούν εγκαίρως μέτρα ώστε να ανακοπεί η κατάσταση αυτή και να ληφθούν τα κατάλληλα μέτρα αποκατάστασής της.

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ

Η επιβάρυνση του περιβάλλοντος από το πρόβλημα της διάθεσης των απορριμμάτων, είναι έντονο, με μεγάλο κίνδυνο και για τη δημόσια υγεία. Η νέα Δημοτική Αρχή επιδιώκει την ενίσχυση της ανακύκλωσης με την διαλογή στην πηγή με στοχευόμενες ενέργειες ευαισθητοποίησης των πολιτών όπως την δημιουργία ενημερωτικής μονάδας με την επωνυμία "Σπίτι της Ενημέρωσης". Η νέα Δημοτική Αρχή υποστηρίζει και προωθεί την άποψη ότι τα απορρίμματα έχουν αξία και μπορούν να αποτελέσουν πηγή εσόδου για το Δήμο. Προωθεί μεθόδους όπως την κομποστοποίηση, την δημιουργία διαμέσου ξηράνσεως υποπροϊόντων μορφής πέλετ- άριστη πρώτη ύλη βιο-καυσίμων. Στοχεύει στην ανάληψη ενεργειών ενημέρωσης στα σχολεία, στις εθελοντικές οργανώσεις, με ενημερωτικά σποτ στην τηλεόραση και στο ραδιόφωνο, με την συνδρομή της Ελληνικής Εταιρείας Ανακύκλωσης. Βασικός στόχος είναι η μέγιστη επαναχρησιμοποίηση της ύλης. Ο Δήμος μεριμνά για την απόκτηση των απαιτούμενων αδειοδοτήσεων νόμιμου χώρου προσωρινής εναπόθεσης .

Η αποκομιδή των απορριμμάτων της Δ.Ε. Τρίπολης γίνεται από απορριματοφόρα και το προσωπικό καθαριότητας του Δήμου Τρίπολης. Η εναπόθεση των στερεών απορριμμάτων, αναμένεται να γίνεται σύμφωνα με τον Περιφερειακό Σχεδιασμό και πραγματοποιούνται οι απαραίτητες ενέργειες για τον καθορισμό χώρων προσωρινής μεταφόρτωσης, σε νόμιμα λειτουργούντες χώρους εναπόθεσης ή απόρριψης απορριμμάτων. Για την υλοποίηση του Π.Ε.Σ.Δ.Α. έχει συσταθεί Φορέας Διαχείρισης (ΦΟ.Δ.Σ.Α.), περιφερειακής εμβέλειας.

2.1.2.3 Χωροταξική ανάλυση

ΓΕΩΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΤΡΙΠΟΛΗΣ

Το οροπέδιο της Τρίπολης βρίσκεται σε υψόμετρο 660μ και περιβάλλεται από ψηλά βουνά. Η περιοχή του Δήμου της Τρίπολης στο δυτικό τμήμα παρουσιάζει έντονο ανάγλυφο και καλύπτεται από ορεινούς όγκους και το ανατολικό τμήμα με ήπιο ανάγλυφο που καλύπτεται από πλειστοκαινικές αποθέσεις.

Στην ευρύτερη περιοχή του δήμου συναντώνται αλπικοί σχηματισμοί των ενοτήτων Γαβρόβου-Τρίπολης που περιλαμβάνει πετρώματα φυλλιτών-χαλαζιτών, Πίνδου που περιλαμβάνει ασβεστόλιθο και φλύσχη και οι μεταλπικοί σχηματισμοί που καλύπτουν τις πεδινές εκτάσεις και περιλαμβάνουν πλειστοκαινικές αποθέσεις.

Η κύρια διεύθυνση ανάπτυξης των λεκανών της Τρίπολης αλλά και της ευρύτερης περιοχής είναι ΒΒΔ και ταυτίζεται με τη διεύθυνση των κυριότερων ρηγμάτων της περιοχής. Η διεύθυνση των κλάδων των χειμάρρων έχει άμεση σχέση με την τεκτονική και ταυτίζεται κυρίως με τις διευθύνσεις των ρηγμάτων.

Η αποστράγγιση της περιοχής των ορίων του δήμου γίνεται μέσω καταβοθρών, που παρουσιάζονται στους ασβεστόλιθους και έχουν κατακόρυφη ανάπτυξη. Μεγάλες καταβόθρες συναντώνται στην περιοχή Κάψια, Σιμιάδες Δάρα Παρθένι, Μηλιάς, Φτέρης, Σκοπής, και Τάκας .

Στην πεδινή περιοχή εξαιτίας των μικρών μορφολογικών κλίσεων και τις αδυναμίας πολλές φορές των καταβοθρών να παροχετεύσουν τα νερά των βροχών στις περιόδους έντονων βροχοπτώσεων μεγάλες περιοχές κατακλύζονται από νερά.

ΣΕΙΣΜΙΚΟΤΗΤΑ ΔΗΜΟΥ ΤΡΙΠΟΛΗΣ

Σύμφωνα με την τροποποίηση των διατάξεων του Ελληνικού Αντισεισμικού Κανονισμού ΕΑΚ 2000 λόγω αναθεώρησης του χάρτη σεισμικής επικινδυνότητας ΦΕΚ 1154Β/12-08-2003, οι δημοτικές ενότητες του Δήμου Τρίπολης ανήκουν στη ζώνη σεισμικής επικινδυνότητας: Δ.Ε Βαλτετσίου Ζώνη Ι, Δ.Ε Κορυθίου Ζώνη Ι, Δ.Ε Σκυρίτιδας Ζώνη Ι, Δ.Ε Τεγέας Ζώνη Ι, Δ.Ε Τρίπολης Ζώνη Ι, Δ.Ε Φαλάνθου Ζώνη Ι, Δ.Ε Λεβιδίου Ζώνη ΙΙ, Δ.Ε Μαντινείας Ζώνη ΙΙ.

ΔΟΜΗΣΗ ΚΑΙ ΧΡΗΣΕΙΣ ΓΗΣ ΣΤΟ ΔΗΜΟ ΤΡΙΠΟΛΗΣ

Για τη δόμηση στην πόλη της Τρίπολης ισχύει το Β.Δ 9-11-1955 ΦΕΚ 320Α/21-11-1955 με σχετικές τροποποιήσεις αυτού και δεν υπάρχουν καθορισμένες χρήσεις γης ενώ περιμετρικά του παλιού σχεδίου υπάρχουν οι επεκτάσεις Σπάρτης ΦΕΚ 795Δ/ 6-11-91, 278Δ 26-03-2003, Σταδίου ΦΕΚ 794Δ/6-11-91, Σέχι ΦΕΚ 795Δ/6-11-91, Φιλικών ΦΕΚ 301Δ/3-04-1992 και ΦΕΚ 423Δ/7-06-2001, Οίκου Τυφλών 883Δ/1-11-95) και Κολοκοτρώνη ΦΕΚ131Δ/11-02-1992. Στις επεκτάσεις υπάρχουν χρήσεις γης που περιγράφονται στα ανωτέρω ΦΕΚ.

Υπάρχει επίσης εγκεκριμένο ΓΠΣ Απόφαση Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ 60677/2711/11.9.1986 «Έγκριση γενικού πολεοδομικού σχεδίου (ΓΠΣ) Τρίπολης και Αγ. Κων/νου Ν. Αρκαδίας» ΦΕΚ 1092Δ/12-11-1986, το οποίο τροποποιήθηκε με το ΦΕΚ 1244Δ/4-10-1993. Επιπλέον βρίσκεται σε εξέλιξη η μελέτη «Σχέδιο Χωροταξικής Οργάνωσης Δήμου Τρίπολης – ΓΠΣ Τρίπολης».

Βορειανατολικά της Τρίπολης υπάρχει Βιομηχανική Περιοχή με ρυμοτομικό σχέδιο και ΦΕΚ 632Δ/9-10-1989, ΦΕΚ 88Α.Α.Π/4-03-2008.

Το Λεβίδι έχει σχέδιο πόλης και ισχύει το Β.Δ 14-02-1955 ΦΕΚ 59Δ/10-03-1955, χωρίς καθορισμένες χρήσεις γης. Το σχέδιο πόλης Λεβιδίου βρίσκεται σε διαδικασία αναθεώρησης.

Στα όρια του Δήμου Τρίπολης υπάρχουν οικισμοί οριοθετημένοι και μη, προϋφιστάμενοι του 1923 και στάσιμοι, με τα εξής διατάγματα κατά περίπτωση: το Π.Δ. 24.4/3.5.1985 (ΦΕΚ 181/Δ') «Τρόπος καθορισμού ορίων οικισμών της χώρας μέχρι 2000 κατοίκους, κατηγορίες αυτών και καθορισμός όρων και περιορισμών δόμησης τους», όπως τροποποιήθηκε με το ΦΕΚ 289 ΑΑΠ/4-11-2011, το Π.Δ 2/13.3.1981(ΦΕΚ138/Δ') «Περί των ληπτέων υπ' όψιν στοιχείων και του τρόπου καθορισμού των ορίων των προ της 16.8.1923 υφισταμένων οικισμών των στερουμένων εγκεκριμένου ρυμοτομικού σχεδίου, ως και καθορισμού των όρων και περιορισμών δομήσεως των οικοπέδων αυτών» και Π.Δ. 6/23.12.1982 (ΦΕΚ 588/Δ') των στάσιμων οικισμών.

Στην εκτός σχεδίου περιοχή του Δήμου Τρίπολης δεν υπάρχουν καθορισμένες χρήσεις γης ή ΖΟΕ και ισχύει το Π.Δ. 24/31.5.1985 (ΦΕΚ 270 Δ') «Τροποποίηση των όρων και περιορισμών δόμησης των γηπέδων των κείμενων εκτός των ρυμοτομικών σχεδίων των πόλεων και εκτός των ορίων νομίμως υφισταμένων προ του έτους 1923 οικισμών». Επίσης στα όρια του Δήμου υπάρχουν περιοχές NATURA 2000, όπου ισχύει ο Ν.3937/31-03-2011(ΦΕΚ60Α') «Διατήρηση Βιοποικιλότητας και άλλες διατάξεις» και το ΦΕΚ προστασίας για το όρος του Μαινάλου ΦΕΚ 178 ΑΑΠ/18-06-2011.

ΧΡΗΣΕΙΣ ΓΗΣ

Οι Π.Ε. που αναπτύσσονται εξωτερικά του περιφερειακού άξονα της Τρίπολης, ο οποίος δεν έχει ολοκληρωθεί, περιλαμβάνουν κυρίως περιοχές γενικής κατοικίας και δευτερευόντως αμιγούς και μικρότερους (σ.δ.), χαρακτηρίζονται από νεώτερες κατασκευές και ύπαρξη κοινοχρήστων χώρων ή κοινωφελών εγκαταστάσεων.

Την εποχή που εγκρίθηκε το Γ.Π.Σ. της Τρίπολης, προτάθηκε και εγκρίθηκε μόνο το περίγραμμα Ζώνης Οικιστικού Ελέγχου (Ζ.Ο.Ε.). Στη συνέχεια δεν εγκρίθηκαν επιτρεπόμενες χρήσεις γης, όρια

κατάτμησης και όροι δόμησης, με αποτέλεσμα η (Ζ.Ο.Ε.) να στερείται περιεχομένου. Αυτό είχε σαν αποτέλεσμα την οικιστική εξάπλωση – διάχυση που παρατηρείται στο βόρειο τμήμα της Τρίπολης, αλλά και τη διασπορά ποικίλων εγκαταστάσεων στον εξωαστικό χώρο.

Όσον αφορά στις χρήσεις γης, σημαντικό μέρος της έκτασης του Καποδιστριακού Δήμου καταλαμβάνει η γεωργική γη, με έμφαση στο ανατολικό και νότιο τμήμα του. Οι αστικές περιοχές περιλαμβάνουν την αστική εντός σχεδίου περιοχή της Τρίπολης και τις επεκτάσεις της και τους οικισμούς, με κύρια χρήση την κατοικία. Στο ανατολικότερο άκρο λειτουργεί η ΒΙ.ΠΕ, για την οποία έχει γίνει πολεοδομική μελέτη και πράξη εφαρμογής. Στο νοτιοδυτικό άκρο βρίσκεται λατομική ζώνη. Επίσης σειρά ειδικών χρήσεων έχει χωροθετηθεί εντός των ορίων του Καποδιστριακού Δήμου, όπως τμήματα του Πανεπιστημίου, στρατιωτικές εγκαταστάσεις, στρατιωτικό αεροδρόμιο κτλ, ενώ σημαντική επιφάνεια καταλαμβάνει το μεταφορικό δίκτυο της περιοχής. Μια σειρά υπερτοπικών ή και οχλουσών χρήσεων τοποθετούνται παροδίως, κυρίως στις εισόδους της πόλης, ενώ ασυμβατότητες παρατηρούνται και εντός των ορίων ορισμένων οικισμών (π.χ. νεκροταφεία) ή σε άμεση γειτνίαση με αυτά (π.χ. κτηνοτροφικές μονάδες). (ENVIPLAN: Γ.Θ. Τσεκούρας & Συνεργάτες, Α. Ρήγα, Κ. Αντωνιάδης, Ξ. Κόζαρης (Ιούλιος 2010), Σχέδιο Χωροταξικής Ανάπτυξης του Δήμου Τρίπολης και της Περιαστικής Περιοχής – Γ.Π.Σ. Δήμου Τρίπολης – ΤΕΛΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ [ΣΤΑΔΙΟ Α': Ανάλυση – Διάγνωση – Προοπτικές (ΕΠΙΚΑΙΡΟΠΟΙΗΣΗ)].

Όσον αφορά στους υπόλοιπους πρώην Δήμους και νυν Δημοτικές Ενώτητες (Δ.Ε.) που συνθέτουν τον νέο Καλλικρατικό Δήμο της Τρίπολη, δεν υπάρχουν καθορισμένες χρήσεις γης. Υπάρχει βέβαια μια σειρά από Νόμους και Π.Δ. που καθορίζουν τους περιορισμούς για τη δόμηση εντός και εκτός των ορίων των οικισμών, όπως π.χ. για την ανέγερση βιομηχανικών – βιοτεχνικών εγκαταστάσεων ισχύουν τα αναφερόμενα στην παρ. 3 του άρθρου 7 του Π.Δ. 24-4/3-5-1985 (ΦΕΚ 181Δ'), σύμφωνα με το οποίο «απαγορεύεται η ανέγερση βιομηχανικών και βιοτεχνικών εγκαταστάσεων μέσης και υψηλής όχλησης εντός των εγκεκριμένων ορίων των οικισμών και εντός ζώνης που εκτίνεται περιμετρικά αυτών και σε απόσταση 500 m από τα όρια του οικισμού, όπως αυτά ισχύουν». Για τις περιοχές εντός οικισμών προϋφιστάμενων του 1923 (6-8-1923) και σε απόσταση 500 m από τα όρια αυτών, ισχύουν οι περιορισμοί που αναφέρονται στο άρθρο 6 του Ν.3325/2005 (ΦΕΚ 68Α'). Επίσης είναι πιθανό να υπάρχουν και συγκεκριμένοι περιορισμοί, λόγω ειδικών συνθηκών, όπως δασικές εκτάσεις, περιοχές Natura, αρχαιολογικοί χώροι, εκτάσεις υψηλής παραγωγικότητας κ.α.).

2.1.2.4 Υποδομές-Δικτυα

ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ

α) Οδικό Δίκτυο

Η νευραλγική θέση που κατέχει ο Δήμος Τρίπολης στο Νομό Αρκαδίας αλλά και στην Περιφέρεια Πελοποννήσου, αποτελεί την αιτία ανάπτυξης ενός πυκνού δικτύου οδικής συγκοινωνίας που διέρχεται

από το Δήμο. Με κυριότερο άξονα αυτόν της Εθνικής Οδού Αθήνα-Κόρινθος-Τρίπολη-Καλαμάτα, αλλά και τις εθνικές οδούς που ενώνουν την Τρίπολη με τους υπόλοιπους νομούς, καθώς και το δίκτυο των επαρχιακών οδών που ενώνει την Τρίπολη με τις πρωτεύουσες των όμορων δήμων και με τα μεγάλα χωριά του δήμου, ο Δήμος Τρίπολης αποτελεί κόμβο, τόσο σε επίπεδο νομού, όσο και σε επίπεδο περιφέρειας. Επίσης σημαντικής σημασίας είναι και το αγροτικό δίκτυο, η συντήρηση του οποίου είναι στην αρμοδιότητα του Δήμου, αλλά και το δασικό δίκτυο.

Ο Δήμος Τρίπολης συνδέεται ικανοποιητικά με πολλές πόλεις με το ΚΤΕΛ Αρκαδίας, το οποίο εκτελεί καθημερινά πλήθος δρομολογίων και καλύπτει επίσης τις περισσότερες από τις ανάγκες διασύνδεσης της Τρίπολης με τα χωριά του Δήμου.

Οι τοπικές οδοί που συνδέουν την πόλη με τις υπερτοπικές αρτηρίες, λειτουργούν σαν συλλεκτήριες οδοί, με αποτέλεσμα την κυκλοφοριακή επιβάρυνση των γειτονιών της πόλης. Οι περιφερειακοί δρόμοι που λειτουργούν παρακάμπτουν το κέντρο της πόλης βοηθώντας στην κυκλοφοριακή αποσυμφόρηση. Έχουν γίνει μονοδρομήσεις και πεζοδρομήσεις που έχουν αυξήσει την ασφάλεια και την ποιότητα στην κίνηση οχημάτων και πεζών στο κέντρο. Ωστόσο πολλά πεζοδρόμια είτε έχουν μικρό πλάτος, είτε δεν έχουν κατασκευαστεί. Επίσης δεν υπάρχει ιδιαίτερη μέριμνα για άτομα που αντιμετωπίζουν δυσκολία στην κίνηση. Τα τελευταία χρόνια έχουν γίνει από το Δήμο σημαντικά έργα ανάπλασης, με αποτέλεσμα την πεζοδρόμηση του κέντρο της Τρίπολης, αλλάζοντας τελείως την εικόνα της πόλης και επιτρέποντας στους πολίτες και στους επισκέπτες την ασφαλή, απρόσκοπτη διέλευσή τους. Στα κεντρικά σημεία, μετά τα έργα ανάπλασης που έχουν γίνει, έχει ληφθεί μέριμνα για τα άτομα με ειδικές ανάγκες, καθώς και για αυτούς που έχουν δυσκολία στην κίνηση, αφού έχει εφαρμοστεί η νομοθεσία που επιβάλλει τις προϋποθέσεις μην αποκλεισμού των ατόμων με δυσκολίες κινητικότητας. Το πρόβλημα έλλειψης χώρων στάθμευσης, έχει ενταθεί πλέον μετά και από την πεζοδρόμηση στο κέντρο της πόλης, παρόλο που ο Δήμος έχει ενοικιάσει κάποια οικόπεδα σε κεντρικά σημεία και έχει δημιουργήσει χώρους δωρεάν στάθμευσης.

Το ποδήλατο, ένα μέσο που θα μπορούσε να βοηθήσει πολύ στον τομέα της μετακίνησης, αφού η Τρίπολη ενδείκνυται για τη χρήση αυτού, τόσο εντός της πόλης όσο και για τα περίχωρα αυτής, δεν είναι ιδιαίτερα δημοφιλές, λόγω του ότι δεν υπάρχουν ποδηλατόδρομοι, που θα διευκόλυναν την κίνησή του. Παρόλα αυτά, τα τελευταία χρόνια παρατηρείται αύξηση των χρηστών του ποδηλάτου και λογο των πεζοδρομήσεων του κέντρου.

Αστική συγκοινωνία υπάρχει, αλλά δεν καλύπτει τις ανάγκες μετακίνησης εντός της πόλης, όπως για παράδειγμα διαδρομές που συνδέουν το Νοσοκομείο, το ΙΚΑ, με το Κέντρο της πόλης, αλλά μόνο τη μετακίνηση από και προς τους γύρω οικισμούς.

Η δημιουργία χώρων στάθμευσης εκτός του κέντρου της πόλης σε συνδυασμό με την ύπαρξη αστικής συγκοινωνίας στο κέντρο και τα περίχωρα της πόλης, καθώς και η λειτουργία συστήματος μικρών λεωφορείων (mini bus) και η δημιουργία υπόγειων parking στο κέντρο της πόλης, θα μπορούσε να μειώσει το μεγάλο κυκλοφοριακό φόρτο στο κέντρο της πόλης.

β) Σιδηροδρομικό Δίκτυο

Το σιδηροδρομικό δίκτυο του Ο.Σ.Ε., που διερχόταν από το Νομό Αρκαδίας και περιελάμβανε τη γραμμή Πειραιάς-Τρίπολη-Καλαμάτα, εδώ και χρόνια δε λειτουργεί, αφού το δίκτυο είναι πολύ παλιό. Αυτό αποτελεί ένα μειονέκτημα για την περιοχή, αφού το τρένο είναι ο πιο οικονομικός τρόπος μετακίνησης των ανθρώπων, αλλά και των προϊόντων. Η αναβάθμιση του σιδηροδρομικού δικτύου της Πελοποννήσου θα μπορούσε να συνδράμει σημαντικά στις μετακινήσεις επιβατών και εμπορευμάτων και θα βοηθούσε σημαντικά στην οικονομία της περιοχής. Κάτι τέτοιο όμως, από ότι φαίνεται, έχει μειωμένη προτεραιότητα στον εθνικό σχεδιασμό.

γ) Αεροπορικό Δίκτυο

Στην Τρίπολη υπάρχει ένα στρατιωτικό αεροδρόμιο, το οποίο λειτουργεί και ως ελικοδρόμιο. Λόγω του γεγονότος ότι στην Περιφέρεια Πελοποννήσου υπάρχει μόνο ένα αεροδρόμιο, αυτό της Καλαμάτας, οι υπόλοιποι όμοροι νομοί της Αρκαδίας (Αργολίδα, Κορινθία, Λακωνία), αλλά και η Αρκαδία, έχουν εκφράσει την επιθυμία να αξιοποιηθεί το στρατιωτικό αεροδρόμιο της Τρίπολης, ώστε να χρησιμοποιηθεί ως πολιτικό για την εξυπηρέτηση πτήσεως charter. Αυτό θα είχε ως αποτέλεσμα την αυξημένη προσέλευση επισκεπτών στους ανωτέρω νομούς, από το εξωτερικό και όχι μόνο, αλλά κυρίως θα βοηθούσε στον τομέα του εμπορίου, αφού θα βοηθούσε σημαντικά στις εξαγωγές των προϊόντων παραγωγής των νομών αυτών. Ο αεροδιάδρομος τα προηγούμενα χρόνια χρησιμοποιούνταν για την διεξαγωγή αγώνων ταχύτητας αυτοκινήτων και μοτοσυκλετών

ΥΔΡΕΥΣΗ - ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗ

α) Δίκτυο Ύδρευσης

Ο Δήμος Τρίπολης υδρεύεται κατά κύριο λόγο από τις πηγές του Μεθυδρίου, με εξαίρεση τις Δ.Ε. Βαλτετσίου, Σκυρίτιδας (πηγές και γεωτρήσεις) και Φαλάνθου (τα «πάνω» χωριά: Πιάνα, Αλωνίσταινα, Ροεινό, Χρυσοβίτσι υδρεύονται από την γεώτρηση στο Λιμποβίσι). Κάποιες Τοπικές Κοινότητες των ΔΕ Μαντινείας, Κορυθίου, Λεβιδίου, Τεγέας και Τρίπολης που δεν περιλαμβάνονται στο δίκτυο του Μεθυδρίου, υδρεύονται από τοπικά συστήματα. Υπάρχει το Δίκτυο από πηγές Πιάνας που τροφοδοτεί πολλές κοινότητες του Φαλάνθου και την Τρίπολη.

Το συνολικό δίκτυο του Μεθυδρίου έχει μήκος 143 χλμ. Ο Κεντρικός Αγωγός Μεταφοράς Μεθυδρίου αποτελείται από τρία τμήματα. Το πρώτο περιλαμβάνει το τμήμα του αγωγού από τις πηγές Μεθυδρίου μέχρι το αντλιοστάσιο Σκοπής. Είναι κατασκευασμένος από χαλυβδοσωλήνες διαμέτρου Φ400 συνολικού μήκους 39.600 μέτρων. Το δεύτερο περιλαμβάνει το τμήμα του αγωγού από το αντλιοστάσιο Σκοπής μέχρι τις Δεξαμενές της Τρίπολης. Είναι κατασκευασμένος από χαλυβδοσωλήνες διαμέτρου Φ250 συνολικού μήκους 7.200 μέτρων. Και το τρίτο περιλαμβάνει το τμήμα του αγωγού από το αντλιοστάσιο Σκοπής μέχρι τις Δεξαμενές Στενού. Είναι κατασκευασμένος από χαλυβδοσωλήνες

διαμέτρου Φ250 συνολικού μήκους 10.300 μέτρων. Το νερό από το Μαίναλο (πηγές Μεθυδρίου – Πυργακίου – Μαγούλιανα), μέσω του κεντρικού αγωγού, κατευθύνεται προς την Τρίπολη με φυσική ροή και φτάνει στους καταναλωτές σε λιγότερο από 24 ώρες. Το δευτερεύον δίκτυο, αποτελείται από τους διακλαδιζόμενους αγωγούς προς τους οικισμούς.

Το δίκτυο ύδρευσης είναι κατασκευασμένο από αγωγούς πλαστικούς και πολυαιθυλενίου, ενώ προχωράει η αντικατάσταση των παλαιών δικτύων στα χωριά, ή αυτών που χρήζουν επισκευής.

Υπεύθυνη για την ύδρευση όλου του Δήμου είναι από 2014 η Δ.Ε.Υ.Α. Τρίπολης. Στην αρμοδιότητά της είναι η διασφάλιση της ποιότητας του νερού που φτάνει στους καταναλωτές, αλλά και η ελαχιστοποίηση των διαρροών και της απώλειας των υδατικών αποθεμάτων. Μεγάλα συγχρηματοδοτούμενα από ΕΣΠΑ έργα ύδρευσης εκτελούνται στις πηγές Πιάνας και στο δίκτυο της Τεγέας.

Στους στόχος για το έτος 2015 είναι η εγκατάσταση συστημάτων ταχυμετρίας κατανάλωσης νερού και ο έλεγχος της ποιότητας.

β) Δίκτυο Άρδευσης

Έργα άρδευσης είχαν πραγματοποιηθεί στους πρώην Καποδιστριακούς Δήμους και νυν Δημοτικές Ενότητες (Δ.Ε.) του Δήμου Τρίπολης, στις περιοχές όπου υπήρχαν σημαντικές καλλιέργειες, όπως το αρδευτικό έργο της Κανδήλας, που έλυσε το πρόβλημα άρδευσης στον κάμπο Λεβιδίου – Κανδήλας. Άλλα μικρότερης απόδοσης αρδευτικά δίκτυα είναι στην περιοχή Δάρα-Παναγίτσας και στο Φάλανθο. Για τη Δ.Ε. Βαλτετσίου έχουν γίνει προτάσεις από το Δήμο για ένταξη σε προγράμματα χρηματοδότησης ΕΣΠΑ νέων έργων άρδευσης. Στη Δ.Ε. Τεγέας η μισή περίπου έκταση του κάμπου αρδεύεται από τη λίμνη της Τάκας και η άντληση του νερού γίνεται με άναρχο τρόπο και με μεγάλο κόστος. Η κατασκευή του ταμιευτήρα της λίμνης δεν έχει ολοκληρωθεί, ενώ το αρδευτικό δεν έχει κατασκευαστεί ακόμα, ώστε να δώσει λύση σε αυτό το κομμάτι του ιδιαίτερα παραγωγικού κάμπου της Τεγέας. Εξετάζεται το ενδεχόμενο (Φράγμα ταμίευσης ή υδρομάστευσης) αξιοποίησης υδάτων Πιάνας για την άρδευση της περιοχής.

Η έλλειψη υδατικών πόρων είναι βασικό πρόβλημα του γεωργικού τομέα, που επιφέρει επιπλέον κόστος στην παραγωγή. Η υπεράντληση του υδροφόρου ορίζοντα μέσω γεωτρήσεων σε περιοχές όπως το Στενό κα, σε συνδυασμό με λανθασμένες πρακτικές άρδευσης, έχουν επιδεινώσει το πρόβλημα τα τελευταία χρόνια, οπότε η δημιουργία αρδευτικών δικτύων αποτελεί ανάγκη για τη βιωσιμότητα του αγροτικού τομέα. Συντάσσεται η μελέτη παρεμβάσεων στο βιολογικό καθαρισμό ώστε να βελτιωθεί η ποιότητα των επεξεργασμένων αποβλήτων ώστε να είναι κατάλληλα για ελεύθερη άρδευση. Θα εξασφαλίσει σημαντικό ποσοστό του Κοριθίου τμήμα της Τρίπολη και ΒΙΠΕ και μεγάλο μέρος της Τεγέας.

Στο Δήμο Τρίπολης υπάρχει δίκτυο ακαθάρτων και όμβριων υδάτων, αλλά δεν καλύπτει το Δήμο στο σύνολό του. Για το λόγο αυτό, αλλά και για τις ανάγκες επικαιροποίησης και συμβατότητας των υπάρχοντων συστημάτων με τις απαιτήσεις της νέας νομοθεσία, ο Δήμος και η Δ.Ε.Υ.Α. Τρίπολης σχεδιάζουν και προγραμματίζουν έργα με στόχο τη βελτίωση του υπάρχοντος δικτύου, αλλά και την επέκταση αυτού.

Από το 1997 λειτουργεί μονάδα Βιολογικού Καθαρισμού (ΒΙΟ.ΚΑ.) των αστικών λυμάτων της Τρίπολης και βιομηχανικών αποβλήτων της Βιομηχανικής Περιοχής (ΒΙ.ΠΕ.) της Τρίπολης. Στην αρχή της λειτουργίας του αντιμετώπιζε σοβαρά τεχνικά προβλήματα, με αποτέλεσμα να λειτουργεί με μειωμένο βαθμό απόδοσης κι αυτό είχε ως αποτέλεσμα, ένα μέρος των λυμάτων να απορρίπτεται χωρίς να έχει επεξεργαστεί. Ύστερα όμως από τα έργα αναβάθμισης που έγιναν στη μονάδα, λειτουργεί πλέον χωρίς πρόβλημα, ενώ είναι σε θέση να καλύψει τις αυξημένες ανάγκες της Τρίπολης. Προγραμματίζονται παρεμβάσεις στο βιολογικό καθαρισμό ώστε να βελτιωθεί η ποιότητα των επεξεργασμένων αποβλήτων ώστε να είναι κατάλληλα για ελεύθερη άρδευση.

Επίσης όσον αφορά στον οικισμό του Λεβιδίου, βρίσκεται σε εξέλιξη η εκπόνηση της μελέτης για την κατασκευή αποχετευτικού δικτύου και εγκατάστασης επεξεργασίας λυμάτων (Ε.Ε.Λ.), ένα έργο που όταν ολοκληρωθεί θα δώσει λύση στο πρόβλημα των λυμάτων του Λεβιδίου, ενός οικισμού που είναι ο δεύτερος σε πληθυσμό στο Δήμο Τρίπολης και ο οποίος δέχεται πολλούς επισκέπτες, που τον έχουν αναδείξει σε δημοφιλή τουριστικό προορισμό κι ένα έργο σαν κι αυτό θα ενισχύσει το προφίλ του όσον αφορά στις υποδομές που διαθέτει.

ΕΝΕΡΓΕΙΑ – ΔΙΚΤΥΟ ΗΛΕΚΤΡΟΦΩΤΙΣΜΟΥ

Η εξυπηρέτηση σε ηλεκτρική ενέργεια, τόσο των οικισμών του Δήμου, όσο και της Τρίπολης, είναι επαρκής. Στο δίκτυο ενέργειας δεν παρατηρούνται εποχικές διακυμάνσεις και η παροχή ενέργειας γίνεται με τις υπάρχουσες εναέριες γραμμές. Την ευθύνη και την επιμέλεια του ηλεκτροφωτισμού των κοινοχρήστων χώρων του Δήμου έχει η Δ.Ε.Η. Ωστόσο, σε κάποιους δρόμους και κοινόχρηστους χώρους, που διαπιστώνεται ότι ο ηλεκτροφωτισμός δεν επαρκεί, ο Δήμος πραγματοποιεί επεκτάσεις στο δίκτυο ηλεκτροφωτισμού, όπου χρειάζεται, ώστε να λυθεί το πρόβλημα.

Οι μορφές ενέργειας που χρησιμοποιούνται στο Δήμο Τρίπολης είναι αντίστοιχες με αυτές που συναντούμε πανελλαδικά. Έτσι στις Μεταφορές παρατηρείται καθολική χρήση πετρελαίου και παραγώγων του, αν και τα τελευταία χρόνια παρατηρείται μια τάση για χρησιμοποίηση φυσικού αερίου, για οικονομικούς λόγους. Στις Βιομηχανίες/Βιοτεχνίες χρησιμοποιούνται στερεά καύσιμα, ηλεκτρισμός και πετρέλαιο. Τέλος, ενώ παλαιότερα το πετρέλαιο και ο ηλεκτρισμός ήταν οι κύριες μορφές ενέργειας για τη θέρμανση και ψύξη των Κτιρίων, με εξαίρεση τα χωριά, όπου σε αρκετά σπίτια χρησιμοποιούσαν

τα τζάκια ή ξυλόσομπες, τα τελευταία χρόνια, λόγω της οικονομικής κρίσης και της μεγάλης αύξησης της τιμής του πετρελαίου, παρατηρείται μεγάλη τάση στη χρήση τζακιών, συμβατικών ή ενεργειακών, αλλά και μετατροπή στους καυστήρες, ώστε να χρησιμοποιούν στερεά καύσιμα (ξύλα, πέλετ κλπ).

Ο Δήμος Τρίπολης λόγω των τοπικών συνθηκών της ευρύτερης περιοχής προσφέρεται για την εφαρμογή Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ). Πολλά αιολικά πάρκα έχουν ήδη κατασκευαστεί, όπως στην περιοχή του πρώην Δήμου Σκυριτίδας. Ο συγκεκριμένος Δήμος είχε αξιοποιήσει σε μεγάλο βαθμό τις δυνατότητες της περιοχής του στον τομέα των ΑΠΕ, με αποτέλεσμα αυτή τη στιγμή να υπάρχει μια παραγωγή 80 περίπου MWatt από τα αιολικά πάρκα και 3,5 MWatt περίπου από τα φωτοβολταϊκά, ενώ υπάρχει προοπτική η παραγωγή αυτή να αυξηθεί στα 200 MWatt (αιολικά) και 20 MWatt (φωτοβολταϊκά), αν δωθούν οι εγκρίσεις, καθώς επίσης και 10 MWatt περίπου από χρήση βιομάζας. Οι παραπάνω ΑΠΕ έκαναν πολύ δυναμική είσοδο στον τομέα παραγωγής ενέργειας, συμβάλλοντας έτσι στην αύξηση της συνολικής ισχύος της ηλεκτρικής ενέργειας της περιοχής και θεωρήθηκαν από πολλούς ως μια κερδοφόρα επένδυση.

Ο αριθμός των αιτήσεων από εταιρείες και φυσικά πρόσωπα για νέες άδειες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από τις παραπάνω ΑΠΕ ήταν πολύ μεγάλος, μέχρι πρόσφατα, αλλά η τάση αυτή ανακόπηκε, λόγω του ότι έπαψε να είναι τόσο κερδοφόρα. Ούτως ή άλλως, δε γινόταν να δοθούν άδειες σε όλες τις αιτήσεις, διότι το υφιστάμενο δίκτυο δε θα μπορούσε να “σηκώσει” όλη αυτή την παραγόμενη ισχύ. Είναι απαραίτητο οπότε να αναβαθμιστεί το υπάρχον δίκτυο και σταδιακά να υποκατασταθούν οι συμβατικές μορφές ενέργειας.

Επίσης, έχει καθοριστεί η ζώνη διέλευσης του αγωγού φυσικού αερίου, εντός των ορίων του Δήμου Τρίπολης και αποκλείεται η δόμηση σε ζώνη 20 m εκατέρωθεν του άξονα του αγωγού, ενώ υπάρχει σκέψη, για την συνεργασία του Δήμου Τρίπολης με τη ΔΕΣΦΑ ΑΕ, να χρησιμοποιηθεί ο αγωγός φυσικού αερίου, μέσω της τηλεθέρμανσης, για την παροχή ζεστού νερού στους κατοίκους της Τρίπολης με χαμηλό κόστος.

Έργο Αναβάθμισης συστήματος δημοτικού οδοφωτισμού

Η νέα Δημοτική Αρχή έχει πρωταρχικό στόχο την αλλαγή όλων των δημοτικών φωτιστικών σωμάτων σε οδούς και αντλιοστάσια για την μείωση της κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας αλλά και της μείωσης της ρύπανσης.

Επίσης έχει δοθεί προέγκριση έργου (προϋπολογισμού 1.834.571,19€) «Αναβάθμιση συστήματος οδοφωτισμού με χρήση λαμπτήρων Light Emitting Diode (LED)» στον χρηματοδοτικό μηχανισμό Jessica. Το προτεινόμενο έργο στοχεύει στην αναβάθμιση του συστήματος οδοφωτισμού του Δήμου με σκοπό την μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης, της εξοικονόμηση ενέργειας και του κόστους λειτουργίας. Το έργο καλύπτει το σύνολο των λαμπτήρων του Δημοτικού οδοφωτισμού σε δρόμους και πλατείες και εκτείνεται σε όλες τις αστικής και ημιαστικής φύσης περιοχές του Δήμου. Το σύνολο των προς αποκατάσταση / αναβάθμιση λαμπτήρων ανέρχεται σε 4.237.

Επιπλέον η στοχευόμενη αναβάθμιση του φωτισμού του Δήμου και των πολιτισμικών

χαρακτηριστικών (μνημεία- αρχαιολογικοί χώροι- παραδοσιακοί οικισμοί) της, λειτουργεί προς όφελος της τοπικής ευημερίας και ανάπτυξης σε τομείς όπως ο εναλλακτικός τουρισμός και ο πολιτισμός. Η παρέμβαση στον οδοφωτισμό της πόλης και η προσαρμογή τους σε προκαθορισμένα πρότυπα οδηγεί σε αύξηση της λειτουργικότητας όχι μόνο στα αστικά και ημιαστικά κέντρα του Δήμου, αλλά στο σύνολο της περιοχής.

Στα πλαίσια της πρωτοβουλίας JESSICA, Joint European Support for Sustainable Investment in City Areas” δηλαδή «Κοινή Ευρωπαϊκή Υποστήριξη για Βιώσιμες Επενδύσεις σε Αστικές Περιοχές» επιδιώκεται, η χρηματοδότηση επενδυτικών προγραμμάτων για ολοκληρωμένες δράσεις αστικής ανάπτυξης και με παράλληλη προσέλκυση και κινητοποίηση ιδιωτικών κεφαλαίων, εκτός των δημόσιων πόρων. Η χρηματοδότηση παρέχεται βάσει ενός Ολοκληρωμένου Σχεδίου Αστικής Ανάπτυξης, το οποίο διαμορφώνει το πλαίσιο υλοποίησης των έργων. Ουσιαστικά είναι μια συνεργασία δημόσιων και ιδιωτικών πόρων, για την εκτέλεση συγκεκριμένων ολοκληρωμένων προγραμμάτων αστικής ανάπτυξης, μοχλεύοντας τους δημόσιους πόρους των συγχρηματοδοτούμενων επιχειρησιακών προγραμμάτων με πόρους του ιδιωτικού τομέα. Το JESSICA επιτρέπει παρεμβάσεις σε κρίσιμους τομείς, όπως είναι τα έργα υδροδότησης, η διαχείριση των απορριμμάτων, η αξιοποίηση των στερεών και υγρών αποβλήτων, τα έργα εξοικονόμησης ενέργειας, τα έργα παραγωγής ενέργειας από Α.Π.Ε., οι αστικές αναπλάσεις, έργα κοινωνικών, τουριστικών και πολιτιστικών υποδομών, καθώς και έργα δημόσιων αστικών μεταφορών.

Για την χρηματοδότηση του έργου στην περίπτωση που δεν είναι εφικτή από το μηχανισμό Jessica, μπορεί να προταθεί 100% στην Νέα Προγραμματική Περίοδο 2014-2020.

2.1.2.5 Κινητικότητα, Προσβασιμότητα ΑΜΕΑ-Κίνηση με το ποδήλατο

Η απρόσκοπτη και ασφαλής διακίνηση των ατόμων που αντιμετωπίζουν πρόβλημα κινητικότητας είναι για την Νέα Δημοτική Αρχή προτεραιότητα και μείζον θέμα, το οποίο αποτελεί έκφραση πολιτισμού για μια οργανωμένη κοινωνία.

Τα αστικά περιβάλλοντα είναι τις περισσότερες φορές εχθρικά περιβάλλοντα για τα άτομα με αναπηρίες, και γενικά τα εμποδιζόμενα άτομα, με αποτέλεσμα να στερούνται προσβασιμότητας σε κτήρια και περιοχές και να μην μπορούν να αναπτύξουν ελεύθερα την δραστηριότητα τους και που τελικά αυτό καθορίζει και το βαθμό συμμετοχής ή αποκλεισμού των πολιτών στα κοινά.

Με τον όρο προσβασιμότητα στο δομημένο περιβάλλον εννοούμε τη δυνατότητα να επισκεφθεί κάποιος ένα κτίριο ή να διακινηθεί στο πεζοδρόμιο ή να χρησιμοποιήσει τα μέσα δημόσιας μεταφοράς, αυτόνομα και σε όποια ηλικία και φυσική κατάσταση κι αν βρίσκεται. Κι όλα αυτά σε μια αλυσίδα, ένα συνεχές σύστημα δηλαδή, όπου η μια διευκόλυνση οδηγεί στην επόμενη. Αυτή η αλυσίδα προσβασιμότητας αποτελεί και τη βασική προϋπόθεση για την κοινωνική και οικονομική ένταξη των ΑμεΑ.

Η νέα Δημοτική Αρχή στοχεύει, τηρώντας τις ειδικές διατάξεις και Ευρωπαϊκές οδηγίες, να αναπτύξει ευρύ φάσμα δραστηριοτήτων οι οποίες να καλύπτουν το φάσμα της κινητικότητας στο

περιβάλλον, που προωθούν την απρόσκοπτη, ασφαλή και αυτόνομη πρόσβαση όλων των πολιτών την προώθηση της προσβασιμότητας των Εμποδιζόμενων Ατόμων στο δομημένο περιβάλλον: Δημόσια κτήρια, πεζοδρόμια, πεζόδρομοι, πλατείες και γενικά όλους τους υπαίθριους ή κλειστούς χώρους όπου έχει πρόσβαση το κοινό. Επίσης πραγματοποιεί ενέργειες για την λειτουργία υπαίθριων χώρων στάθμευσης και την δημιουργία υπόγειων πάρκιν προκειμένου για την λύση του προβλήματος στάθμευσης στο κέντρο της πόλης.

Στην πόλη μας υπάρχουν κάποιες «νησίδες προσβασιμότητας», ενώ οι ελάχιστες «αλυσίδες προσβασιμότητας» είναι γεμάτες με «αδύναμους κρίκους». Η νέα Δημοτική αρχή επιδεικνύει οι μελέτες σχεδιασμού και τα έργα να μην γίνονται αποσπασματικά, αλλά στα πλαίσια μιας συνολικής εικόνας, ενημερώνοντας και τους πολίτες ώστε να έχουν την απαιτούμενη ευαισθησία για την τήρηση και σεβασμό αυτών. Συνεπώς, συντηρείται ένα περιβάλλον που δημιουργεί αποκλεισμούς.

Η προσβασιμότητα, παράλληλα, είναι η βάση για την αλλαγή της νοοτροπίας της τοπικής κοινωνίας και το πέρασμά της από το ιατρικό μοντέλο θεώρησης της αναπηρίας, στο κοινωνικό μοντέλο. Ο Δήμος πρόκειται να ευαισθητοποιήσει με κάθε πρόσφορο μέσο τους πολίτες προκειμένου αυτοί να επιδείξουν την αρμόζουσα συμπεριφορά και ευαισθησία για το θέμα.

Η νέα αυτή θεώρηση απαιτεί και την αναθεώρηση του τρόπου σχεδιασμού, με μέτρο όχι τον μέσο όρο της ανθρώπινης δύναμης, αλλά τη διευκόλυνση της ανθρώπινης αδυναμίας. Και βέβαια, τη συνειδητοποίηση ότι: η απομόνωση των ΑμεΑ δεν οφείλεται στην αναπηρία τους, αλλά στον τρόπο που σχεδιάζουμε το δομημένο περιβάλλον, ένα περιβάλλον ανίκανο να προσφέρει τις απαραίτητες διευκολύνσεις στην κατηγορία αυτή των πολιτών ώστε να αναπτύξουν το μέγιστο των δυνατοτήτων τους.

Εξάλλου, η προσβασιμότητα είναι ζήτημα κεντρικής σημασίας για τα δικαιώματα των ανθρώπων στο πλαίσιο της «Στρατηγικής για την Αναπηρία 2010-2020» της Ευρωπαϊκής Ένωσης η οποία αναγνωρίζει την προσβασιμότητα ως πρωταρχικό τομέα δράσης.

Στην νέα προγραμματική περίοδο να καταθέσουν συγκεκριμένα προγράμματα και σχέδια δράσης που να περιγράφουν πώς και σε ποιο χρόνο θα μπορέσουμε να απολαμβάνουμε πόλεις φιλικές για όλους.

Ο Δήμος συμμετέχει στο Πρόγραμμα FREE MOBILITY ώστε να χτίσουμε νέες αντιλήψεις και συμπεριφορές στην ανάγκη ελεύθερης προσβασιμότητας και κυκλοφορίας στις πόλεις μας από τους συμπολίτες μας με κινητικές δυσκολίες.

2.1.2.6 Ευρυζωνικά δίκτυα

Ο Δήμος της Τρίπολης διαθέτει Μητροπολιτικό ευρυζωνικό δίκτυο οπτικών ινών (Metropolitan Area Network – MAN) μέσω του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Κοινωνία της Πληροφορίας». Το δίκτυο περιλαμβάνει υπόγειες υποδομές δικτύων οπτικών ινών, υποδομές ενεργού τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού σύνδεσης στο δίκτυο, καθώς και υποδομές ασύρματης δικτύωσης και πρόσβασης.

Βασικός στόχος των υποδομών αυτών είναι: τα ευρυζωνικά δίκτυα, ως Μητροπολιτικά δίκτυα, να διασύνδεουν τα κτίρια δημοσίου συμφέροντος στο Δήμο. Βασική αρχή είναι η δημιουργία συνθηκών ανταγωνισμού στην παροχή υπηρεσιών τόσο πρόσβασης όσο και περιεχομένου προς όφελος του

καταναλωτή-χρήστη, που θα βασίζεται στη διαθεσιμότητα ανοικτών υποδομών οπτικών ινών με κοστοεπίδη τρόπο.

Σκοπός είναι η εξυπηρέτηση του πολίτη και η βελτίωση της ποιότητας ζωής στην ευρύτερη Ελληνική περιφέρεια με την ένταξη σε παραγωγική λειτουργία, ολοκληρωμένων συστημάτων πληροφορικής και επικοινωνιών σε κρίσιμους τομείς, όπως η δημόσια διοίκηση, η υγεία, οι μεταφορές και το περιβάλλον. Παράλληλα θα δημιουργηθούν κατάλληλες συνθήκες για την ενίσχυση της οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης, όπου η τεχνολογία συμβάλει στην αύξηση της παραγωγικότητας, των εισοδημάτων και της απασχόλησης του ανθρώπινου δυναμικού.

Η νέα Δημοτική Αρχή επιδιώκει την Ανάπτυξη Συμπληρωματικών Ευρυζωνικών Υποδομών, οι οποίες θα διευκολύνουν ακόμα περισσότερο την απελευθέρωση της αγοράς, θα αυξήσουν τον ανταγωνισμό και παράλληλα, θα βελτιώσουν την ποιότητα ζωής των δημοτών με άνοδο του επιπέδου υπηρεσιών υγείας, εκπαίδευσης και εμπορικών εφαρμογών. Επίσης καταρτίζει ολοκληρωμένο Σχέδιο δράσης για την ανάπτυξη τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών στο Δήμο.

2.1.2.7 Συμπράξεων Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ)

Η νέα Δημοτική Αρχή προωθεί υλοποίηση έργων μέσω Συμπράξεων Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ) Σύμφωνα με το άρθρ. 2, παρ. 1 και 2 του Ν. 3389/2005 (ΦΕΚ 232/Α'/22.9.2005) «Συμπράξεις Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα» ισχύει:

«Οι Συμπράξεις μπορούν να υπάγονται στις διατάξεις του νόμου αυτού, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 3 του άρθρου 4, εφόσον πληρούν σωρευτικά τις κατωτέρω προϋποθέσεις:

(α) έχουν ως αντικείμενο την εκτέλεση έργων ή και την παροχή υπηρεσιών, που ανήκουν στην αρμοδιότητα των Δημόσιων Φορέων ,με βάση διάταξη νόμου ή σύμβαση ή το καταστατικό τους,

(β) προβλέπουν ότι οι Ιδιωτικοί Φορείς, έναντι ανταλλάγματος που καταβάλλεται εφάπαξ ή τμηματικά από τους Δημόσιους Φορείς ή τους τελικούς χρήστες των έργων ή υπηρεσιών αυτών, αναλαμβάνουν ουσιαδεις μέρος των κινδύνων που συνδέονται με τη χρηματοδότηση, την κατασκευή, τη διαθεσιμότητα ή τη ζήτηση του αντικειμένου της Σύμπραξης και των συναφών κινδύνων όπως, ενδεικτικά, το διαχειριστικό και τον τεχνικό κίνδυνο,

(γ) προβλέπουν ότι η χρηματοδότηση, εν όλω ή εν μέρει, της κατασκευής των έργων ή της παροχής των υπηρεσιών θα γίνει με κεφάλαια και πόρους, που εξασφαλίζουν οι Ιδιωτικοί Φορείς και,

(δ) το συνολικό συμβατικό προϋπολογιζόμενο κόστος της υλοποίησης του αντικειμένου της Σύμπραξης δεν υπερβαίνει το ποσό των διακοσίων εκατομμυρίων ευρώ χωρίς συνυπολογισμό του αναλογούντος Φόρου Προστιθέμενης Αξίας.

Με ομόφωνη απόφαση της Διυπουργικής Επιτροπής των Συμπράξεων Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα του άρθρου 3 είναι δυνατή, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, η υπαγωγή Συμπράξεων στις διατάξεις του νόμου αυτού χωρίς να συντρέχει μία ή περισσότερες από τις προϋποθέσεις των εδαφίων (β) έως και (δ) της παραγράφου 1».

Γενικά, τα έργα ΣΔΙΤ χωρίζονται σε:

Ανταποδοτικά έργα ΣΔΙΤ, τα οποία είναι εκείνα τα έργα ή οι υπηρεσίες, στις οποίες πέρα από τη χρηματοδότηση, το σχεδιασμό, την κατασκευή και τη συντήρησή τους, ιδιωτικοί φορείς αναλαμβάνουν και την εκμετάλλευσή τους. Από την εκμετάλλευση αυτή, μέσω της είσπραξης τελών από τους πολίτες για τη χρήση του έργου ή της υπηρεσίας, οι ιδιωτικοί φορείς αποπληρώνουν την αρχική χρηματοδότηση και προσδοκούν στην εξασφάλιση εύλογου κέρδους. Στην περίπτωση αυτή, οι ιδιωτικοί φορείς αναλαμβάνουν, πέρα από τους κινδύνους της χρηματοδότησης και της κατασκευής, και τον κίνδυνο της ζήτησης, το εάν δηλαδή οι πολίτες θα κάνουν την προβλεπόμενη χρήση του έργου ή της υπηρεσίας, ώστε κατ' επέκταση οι ιδιώτες να μπορέσουν να εισπράξουν τα προσδοκώμενα από την σύμπραξη έσοδα.

Μη ανταποδοτικά έργα ΣΔΙΤ, τα οποία είναι εκείνα τα έργα ή οι υπηρεσίες, στις οποίες δεν υπάρχει το στοιχείο της εκμετάλλευσης για τους ιδιωτικούς φορείς. Πρόκειται ουσιαστικά για κοινωνικού χαρακτήρα υποδομές ή υπηρεσίες, τις οποίες λειτουργεί το κράτος και απολαμβάνουν δωρεάν οι πολίτες. Σε τέτοια έργα, όπως για παράδειγμα τα σχολεία, οι ιδιώτες, που αναλαμβάνουν την υλοποίησή τους, αποπληρώνονται απευθείας από το κράτος, ενώ αναλαμβάνουν τους κινδύνους που σχετίζονται με τη χρηματοδότηση και την κατασκευή, όχι όμως και τον κίνδυνο της ζήτησης. Αντ' αυτού αναλαμβάνουν τον κίνδυνο της διαθεσιμότητας, δηλαδή τη διαχείριση και συντήρηση της υποδομής ή της υπηρεσίας, ώστε να την καθιστούν διαθέσιμη, να διατηρούν δηλαδή τη λειτουργικότητά της σε σαφώς καθορισμένα από το δημόσιο επίπεδα ποιότητας για όσο χρόνο ορίζει η σύμβαση σύμπραξης.

Σύμφωνα, λοιπόν, με την φιλοσοφία των ΣΔΙΤ, η κατασκευή υποδομών είναι ένα προαπαιτούμενο για την παροχή των υπηρεσιών και, επομένως, οι προδιαγραφές, που τίθενται από το Δημόσιο Φορέα, είναι προδιαγραφές απόδοσης ή/και λειτουργίας. Ο ιδιώτης, επομένως, θα πληρωθεί, είτε από το Δημόσιο Τομέα, είτε από τους τελικούς χρήστες, με την έναρξη της λειτουργίας του έργου ή της υπηρεσίας, δηλαδή μετά την παράδοση των υποδομών προς χρήση, η δε πληρωμή είναι τμηματική, εκτείνεται σε όλη τη διάρκεια της σύμπραξης, που είναι μακροχρόνια και συναρτάται άμεσα με την ποιότητα των παρεχομένων, από τον Ιδιώτη, υπηρεσιών.

2.1.3 Εκπαίδευση –Κατάρτιση - Απασχόληση

2.1.3.1 Δράσεις Κοινωνικής Πολιτικής

Το γεγονός ότι οι ΟΤΑ ά βαθμού αποτελούν τον πρώτο βαθμό αυτοδιοίκησης και της εγγύτητας τους στο πολίτη έχουν πληρέστερη και ουσιαστική πληροφόρηση αλλά και τα μέσα για την δραστηριοποίηση στον ευαίσθητο τομέα των κοινωνικών παροχών και γενικότερα ζητημάτων που άπτονται της πολιτείας των πολιτών. Ο όρος Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη ή Επιχειρηματική Κοινωνική Ευθύνη αναφέρεται στις ενέργειες που αποσκοπούν στη συμβολή αντιμετώπισης κοινωνικών και περιβαλλοντικών ζητημάτων, στην περιοχή δραστηριοποίησης ενός οργανισμού.

Η λειτουργία του Δήμου, εκ του ρόλου του, είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με την κοινωνία των πολιτών. Αναγνωρίζοντας επομένως την ευθύνη που του αναλογεί, απέναντι στην κοινωνία και το περιβάλλον και αποτελώντας τον κατεξοχήν οργανισμό ο οποίος οφείλει να ενσωματώσει τους κοινωνικούς και

φιλοπεριβαλλοντικούς στόχους στην καθημερινή του δραστηριότητα , μεριμνά για την κοινωνική πρόνοια και την ενσωμάτωση πολιτικών ίσων ευκαιριών σε τοπικό επίπεδο

Η νέα Δημοτική Αρχή αναγνωρίζοντας την σημαντικότητα του ρόλου των κοινωνικών υπηρεσιών του Δήμου έχει ήδη προχωρήσει στην πραγματοποίηση των ενεργειών που απαιτούνται για την δημιουργία και λειτουργία ΚΔΑΠ-ΑΜΕΑ σε ιδιόκτητο δημοτικό οικόπεδο (έναντι του Παναρκαδικού Νοσοκομείου Τρίπολης) για την δημιουργία κοινωνικής Σύμπραξης για το επισιτιστικό πρόγραμμα του νέου Ευρωπαϊκού ταμείου FEAD, την δημιουργία Αναπτυξιακής Σύμπραξης για την στήριξη του θεσμού των κοινωνικών επιχειρήσεων, την ανάπτυξη μηχανισμού στήριξης για την απόδοση του κατώτατου εγγυημένου εισοδήματος και ενεργοποιεί τις υπηρεσίες του Δήμου για την στήριξη όλων των δράσεων κοινωνικής πολιτικής υπάρχουν στο Δήμο.

Δράσεις στα πλαίσια της κοινωνικής ευθύνης του Δήμου Τρίπολης

Λόγω της οικονομικής κρίσης που βιώνει η χώρα μας τα τελευταία χρόνια, ο Δήμος Τρίπολης ανέπτυξε δομές και δράσεις για την κοινωνική συνοχή και την εξάλειψη της φτώχειας σε επίπεδο Δήμου όπως: **Δημοτικός λαχανόκηπος. Κοινωνικό Ιατρείο, Οδοντιατρείο και Φαρμακείο**, που στεγάζονται στο Δημοτικό Κατάστημα.

Κοινωνικό Παντοπωλείο, που στεγάζεται σε δημοτικό κτίριο στην πλατεία Βαλτετσίου.

Τα κοινωνικά παντοπωλεία που θεσμοθετήθηκαν επισήμως με το άρθρο 2, του Ν. 4071/2012, συμβάλλουν στην καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού, στην ανακούφιση των ευπαθών κοινωνικών ομάδων αλλά και στην ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής μέσα από την συλλογική εθελοντική προσπάθεια.

Ιδρύοντας και λειτουργώντας το Κοινωνικό Παντοπωλείο ο Δήμος Τρίπολης, στηρίζει τους πολίτες που αδυνατούν να καλύψουν τις βασικές τους ανάγκες, κυρίως αυτών που είναι οικονομικά αδύναμοι, δρώντας με τρόπο δημιουργικό και ουσιαστικό για τους ασθενέστερα κοινωνικά κατοίκους του. Περισσότερο από όλα δίνεται σε αυτούς τους ανθρώπους η ώθηση να κερδίσουν ή να ανακτήσουν ένα αξιοπρεπές βιοτικό επίπεδο.

Το Κοινωνικό Παντοπωλείο Δήμου Τρίπολης παρέχει δωρεάν τυποποιημένα είδη διατροφής, ένδυσης, παιχνίδια, σχολικά, είδη οικιακού εξοπλισμού, κ.ά. στους αποδεδειγμένα οικονομικά αδύναμους κατοίκους. Το Κοινωνικό Παντοπωλείο στηρίζουν εθελοντικές προσφορές, εισφορές, τόσο σε είδος όσο και σε χρήμα, από επιχειρήσεις, εταιρείες, οργανώσεις, συλλόγους, σωματεία, ιδρύματα, ιδιώτες και δωρεές, χορηγίες και άλλες εθελοντικές προσφορές, αλλά και ο ίδιος ο Δήμος, προκειμένου να ενισχύεται διαρκώς το επίπεδο των παρεχόμενων υπηρεσιών. Οι επιχειρηματίες της πόλης και της ευρύτερης περιοχής με την στήριξη του θεσμού αυτού αποδεικνύουν την μεγάλη συναίσθηση της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης τους. Η λειτουργία καθορίζεται από τον Κανονισμό λειτουργίας του, από το Δημοτικό Συμβούλιο. Η αποτελεσματικότητα της λειτουργίας του κρίνεται από την μεγάλη συμμετοχή της ίδιας της κοινωνίας.

Κοινωνικό Φροντιστήριο, που παρέχει βοήθεια σε μαθητές, για όλα τα μαθήματα και για ξένες γλώσσες και λειτουργεί με την προσφορά των επαγγελματιών του χώρου, αλλά και με τη μορφή παροχής κοινωφελούς εργασίας για μετατροπή της ποινής φυλάκισης σε ποινή παροχής υπηρεσίας.

Τοπικές Δράσεις κοινωνικής ένταξης για ευάλωτες ομάδες (ΤΟΠ.ΕΚΟ.) και Τοπικά Σχέδια Δράσης για την απασχόληση (ΤΟΠ.ΣΑ)

- I. Ο Δήμος συμμετέχει στην υλοποίηση Τοπικών Δράσεων Κοινωνικής Ένταξης για Ευάλωτες Ομάδες (ΤΟΠ-ΕΚΟ) που απευθύνονται ειδικές ομάδες ανέργων.

Στόχος των Τοπικών Δράσεων Κοινωνικής Ένταξης για Ευάλωτες Ομάδες (ΤΟΠ-ΕΚΟ) είναι να συμβάλουν στην ένταξη ή επανένταξη στην αγορά εργασίας ανέργων που ανήκουν σε ευάλωτες κοινωνικά ομάδες, μέσα από ένα ευρύ πλέγμα δράσεων που καλύπτουν συμπληρωματικά διαφορετικές ανάγκες των ωφελούμενων. Οι δράσεις εντάσσονται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Πρόγραμμα «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού» 2007-2013 του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και αποσκοπούν στην κινητοποίηση των τοπικών φορέων για τη δημιουργία θέσεων απασχόλησης και ταυτόχρονα στην πολύπλευρη και ουσιαστική προετοιμασία των ωφελουμένων ανέργων ώστε να τοποθετηθούν σε θέσεις εργασίας υφιστάμενων επιχειρήσεων, ιδρύσουν επιχειρήσεις που θα αξιοποιούν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της περιοχής τους, αποκτήσουν τις προϋποθέσεις για να επιδοτηθούν/επιχορηγηθούν από άλλα επενδυτικά προγράμματα, αποκτήσουν δεξιότητες που θα καλύψουν τις πραγματικές και διαπιστωμένες ανάγκες των τοπικών επιχειρήσεων που θα τους προσλάβουν. Οι δράσεις καλύπτουν όλη τη χώρα και υλοποιούνται σε τοπικό επίπεδο από Αναπτυξιακές Συμπράξεις, οι οποίες λειτουργούν με τη μορφή αστικής μη κερδοσκοπικής εταιρείας με τη συμμετοχή δημόσιων και ιδιωτικών φορέων. Οι Συμπράξεις προσδιορίζουν σε Σχέδια Δράσης τους τομείς παρέμβασης και τις συγκεκριμένες περιοχές υλοποίησής τους.

Ο Δήμος Τρίπολης συμμετέχει ως μέλος (εταίρος) στην σύμπραξη με την επωνυμία **«ΘΕΡΜΟΚΟΙΤΙΑ ΔΙΑ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ»** για την υλοποίηση της Πράξης με τίτλο «ΑΡΚΑΔΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΝΟΧΗ» και συντονιστική εταιρο την εταιρία ανάπτυξης Πελοποννήσου «ΑΓΑΠΗΝΩΡ», στα πλαίσια της οποίας υλοποιεί δράσεις για 70 ανέργους (δράση συμβουλευτικής και κατάρτισης), με σκοπό να προωθηθούν τα άτομα αυτά σε προγράμματα εργασίας ή ενίσχυσης της επιχειρηματικότητας του ΟΑΕΔ.

Ο Δήμος μας, συμμετέχει στην Αναπτυξιακή Σύμπραξη (Α.Σ.) με την επωνυμία **«ΤΑΥΓΕΤΕΙΑ-πρωτοβουλία απασχόλησης και επιχειρηματικότητας σε δυναμικούς κλάδους της τοπικής οικονομίας στη Νότια Πελοπόννησο»** για την υλοποίηση του Έργου με τίτλο «Ταυγέτια – Πρωτοβουλία απασχόλησης και επιχειρηματικότητας σε δυναμικούς κλάδους της τοπικής οικονομίας στη Νότια Πελοπόννησο» και συντονιστή εταιρο ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ & ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΑΘΗΝΩΝ (Ε.Π.Ε.Κ.Α.), με στόχο την κάλυψη των πολλαπλών αναγκών των ανέργων μας σε επίπεδο κοινωνικής στήριξης και απασχόλησης, υπογράφοντας το σχετικό καταστατικό Α.Σ. Στόχος της πράξης είναι η κοινωνική - επαγγελματική ένταξη των ανέργων, εγγεγραμμένων στα Μητρώα του ΟΑΕΔ καθώς και δυνητικών ωφελούμενων, νέων επιστημόνων και ασφαλισμένων στον ΟΓΑ, που πληρούν τις προϋποθέσεις της πρόσκλησης, στην περιοχή της Νότιας Πελοποννήσου, και ειδικότερα στην περιοχή των όμορων Δήμων Βόρειας Κυνουρίας, Τρίπολης, Μεγαλόπολης και Καλαμάτας, που διατρέχουν τον Ταύγετο, μέσα από ένα ευρύ πλέγμα δράσεων που παρέχουν ολοκληρωμένη υποστήριξη, προς το

σκοπό απασχόλησης των ωφελούμενων σε τοπικές επιχειρήσεις καθώς και ίδρυσης κοινωνικών συνεταιριστικών επιχειρήσεων του Ν. 4019/2011.

II. Ο Δήμος συμμετέχει επίσης στην υλοποίηση Τοπικών Σχέδιων Δράσης για την απασχόληση (ΤΟΠ.ΣΑ), που απευθύνονται σε ανέργους.

Ο Δήμος συμμετέχει στην Αναπτυξιακή Σύμπραξη με την επωνυμία «**Αρκαδικό Δίκτυο**» ως μέλος (εταίρος), για την υλοποίηση της Πράξης με τίτλο: «Πρωτοβουλία Επιχειρηματικότητας και Απασχόλησης». Η πράξη εντάσσεται στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού» 2007-2013 του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, Δράση 7: «Τοπικά σχέδια για την απασχόληση, προσαρμοσμένα στις ανάγκες των τοπικών αγορών εργασίας» (ΤΟΠΣΑ) και διαχειρίζεται από την Περιφέρεια Πελοποννήσου. Το σχέδιο δράσης «Πρωτοβουλία Επιχειρηματικότητας και Απασχόλησης» αποτελεί μια ολοκληρωμένη πρόταση ενεργειών και δράσεων που στόχο έχει την αποτελεσματική ενσωμάτωση στην εργασία 100 ωφελούμενων, ανέργων/ εγγεγραμμένων στους καταλόγους του ΟΑΕΔ, ασφαλισμένων στον ΟΓΑ και νέων επιστημόνων βάσει διαγνωσμένων αναγκών των ιδίων αλλά και της τοπικής αγοράς εργασίας της περιοχής παρέμβασης που είναι οι Δήμοι Γορτυνίας, Μεγαλόπολης και Τρίπολης.

III. Ο Δήμος συμμετέχει επίσης στην δημιουργία Περιφερειακών Υποστηρικτικών Μηχανισμών για την στήριξη των κοινωνικών επιχειρήσεων

Ο Δήμος συμμετέχει ως μέλος (εταίρος) στην σύμπραξη με την επωνυμία «**Κοινωνικό Επιχειρείν Πελοποννήσου (ΑΣΚΕΠ)**» για την πρόταση και υλοποίηση σχετικής Πράξης από τον συντονιστική εταίρο. Σκοπός της προτεινόμενης πράξης, είναι δημιουργίας Περιφερειακού Υποστηρικτικού Μηχανισμού, για την υποστήριξη της δημιουργίας, λειτουργίας και ανάπτυξης Κοινωνικών Επιχειρήσεων σε τοπικό επίπεδο, τη διάχυση της ιδέας της Κοινωνικής Οικονομίας και την εδραίωσή της μέσω μόνιμων δικτύων συνεργασίας και τοπικών συμφωνιών. Στόχος της προτεινόμενης δράσης είναι η παροχή υπηρεσιών μιας στάσης (one stop shop) για τους κοινωνικούς επιχειρηματίες και τις κοινωνικές επιχειρήσεις καθώς και η λειτουργία κόμβου πληροφόρησης για την κοινωνική οικονομία και την κοινωνική επιχειρηματικότητα.

Προγράμματα Κοινωφελούς Εργασίας, με τα οποία ο Δήμος απασχολεί άτομα, μέσω του ΟΑΕΔ, με σκοπό την πεντάμηνη εργασία σε διάφορες Υπηρεσίες του. Έχουν υλοποιηθεί δύο κύκλοι του προγράμματος 2013-2014 και έχουν απασχοληθεί 132 ατόμων όλων των κλάδων ΥΕ ΔΕ ΤΕ ΠΕ.

«Ξενώνας Φιλοξενίας γυναικών θυμάτων βίας μετά των τέκνων τους»

Από 2012 λειτουργεί Ξενώνας Φιλοξενίας, πλήρους και μικρής διαμονής και υπηρεσιών υποστήριξης των γυναικών και των παιδιών τους, θυμάτων βίας, στο πλαίσιο της Πρόσκλησης της Γενικής Γραμματείας Ισότητας των Φύλων, με κωδικό 07.08.09.69.02.03.08/ΕΥΕ.ΓΓΙΦ της Γενικής Γραμματείας Ισότητας των Φύλων, Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής «Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΚΠΣ 2000-2006, του ΕΣΠΑ και λοιπών Συγχρηματοδοτούμενων Επιχειρησιακών Πρ/των», για την υλοποίηση της πράξης με τίτλο: «Ανάπτυξη δομών και υπηρεσιών της Τοπικής Αυτοδιοίκησης προς όφελος των γυναικών και για την καταπολέμηση της βίας», η οποία εντάχθηκε σύμφωνα με την υπ αρ 1968/27-10-2011 Απόφαση Ένταξης, προϋπολογισμού για το Δήμο Τρίπολης 700.000,00€ .

Στον Ξενώνα Φιλοξενίας Κακοποιημένων Γυναικών φιλοξενούνται γυναίκες θύματα έμφυλης βίας μαζί με τα παιδιά τους, μέχρι την ηλικία των δεκαοκτώ ετών, εφόσον πρόκειται για κορίτσια, και των δώδεκα, εφόσον πρόκειται για αγόρια. Ο Ξενώνας Φιλοξενίας Κακοποιημένων Γυναικών διαδραματίζει καθοριστικό ρόλο, λόγω της ανάγκης απομάκρυνσης των θυμάτων από την εστία της βίας, και, ειδικότερα, κατά την περίοδο της κρίσης. Τους παρέχεται ασφαλή διαμονή και προστασία από τον θύτη, η δέουσα ψυχοκοινωνική και άλλη στήριξη στις γυναίκες αυτές, ώστε να αντιμετωπίσουν τόσο τα προβλήματα που προκύπτουν από την εν λόγω συνθήκη, όσο και τις τραυματικές τους εμπειρίες. Λειτουργεί καθημερινά, όλο το εικοσιτετράωρο, καθ' όλη τη διάρκεια του χρόνου σε κατάλληλα διαμορφωμένο και εξοπλισμένο χώρο. Διαθέτει επαρκή στελέχωση και καλύπτει πλήρη διατροφή και εικοσιτετράωρη φύλαξη του χώρου.

Παιδικές Κατασκηνώσεις

Οι Παιδικές Κατασκηνώσεις του Δήμου Τρίπολης βρίσκονται σε ιδιόκτητη έκτασή του, στην θέση «Ατσίγγανος» της Τ.Κ. Παραλίου Άστρους του Δήμου Βόρειας Κυνουρίας και εκπληρούν για την πόλη μας ένα σημαντικό και μη καλυπτόμενο από κανένα άλλο φορέα, κοινωνικό σκοπό. Λειτουργούν για δύο μήνες περίπου το καλοκαίρι (από 17/06 έως 12/08) κάθε έτος μετά από χορήγηση σχετικής άδειας λειτουργίας από την Περιφέρεια Πελοποννήσου. Η κατασκηνώση φιλοξενεί επτακόσια (700) παιδιά περίπου, ηλικίας 6 - 12 ετών, σε επτά (7) κατασκηνωτικές περιόδους διάρκειας οκτώ (8) ημερών η κάθε μία. Κάθε κατασκηνωτική περίοδο φιλοξενεί περίπου 100 παιδιά, αγόρια ή κορίτσια, οκτώ ομάδων εκάστη. Για το σκοπό αυτό προσλαμβάνονται 30 άτομα διαφόρων ειδικοτήτων (ιατρός, απόφοιτοι παιδαγωγικών σχολών για ομαδάρχες, καθηγητές φυσικής αγωγής, μάγειρας, τραπεζοκόμοι, φύλακας, καθαρίστριες, εργάτης κλπ).

Ευαίσθητες Πληθυσμιακές ομάδες

Ένα τμήμα του πληθυσμού του Δήμου αποτελούν οι ειδικές πληθυσμιακές ομάδες όπως οι ΑΜΕΑ, οι Αλλοδαποί, οι Αθίγγανοι, οι Άποροι και οι Μονογονεϊκές Οικογένειες. Οι ομάδες αυτές αντιμετωπίζουν συγκεκριμένα προβλήματα για τα οποία ο Δήμος και το Νομικό Πρόσωπο του Δήμου «Κοινωνική Πρόνοια» μεριμνούν έτσι ώστε να βελτιώνεται η ποιότητα ζωής των ανθρώπων αυτών.

Αθίγγανοι

Οι Ρομά αποτελούν μία από τις σημαντικότερες ειδικές πληθυσμιακές ομάδες του Δήμου Τρίπολης, παρότι δεν κατοικούν πάρα πολλές οικογένειες ρομά, σε σχέση με άλλους Δήμους της Περιφέρειας. Συνολικά στο Δήμο Τρίπολης κατοικούν περίπου 40-50 οικογένειες ρομά. Περίπου 30 οικογένειες ζουν σε καταυλισμούς (άναρχα χωροθετημένους και χωρίς οργάνωση) και περίπου 10 οικογένειες σε ιδιόκτητες κατοικίες, όπου διατίθενται οι στοιχειώδεις βασικές υποδομές (πρόσβαση, ύδρευση κλπ.)

Ο Δήμος Τρίπολης υλοποιεί σειρά δράσεων για την ανακούφιση αυτών των ευπαθών ομάδων του πληθυσμού, οι οποίες όμως δεν είναι αρκετές για την επίλυση των κρίσιμων ζητημάτων που τους απασχολούν. Η επίλυση του προβλήματος της στέγασης για τις οικογένειες που ζουν σε καταυλισμούς και επίσης η βελτίωση των βασικών υποδομών για όσες οικογένειες έχουν ιδιόκτητες κατοικίες, είναι θέματα προτεραιότητας για την νέα Δημοτική Αρχή.

Κοινωνικές δράσεις που υλοποιεί ο Δήμος για τους Ρομά είναι: Το Κοινωνικό Παντοπωλείο του Δήμου, όπου παρέχονται δωρεάν είδη διατροφής, είδη ένδυσης/υπόδησης παιχνίδια, σχολικά, είδη οικιακού εξοπλισμού κ.ά. σε τριάντα (30) οικογένειες ρομά οι οποίες αποτελούνται από 5-6 άτομα η κάθε μία.

Το πρόγραμμα παιδικής προστασίας που χειρίζεται ο Δήμος και αφορά την οικονομική βοήθεια τριάντα τριών (33) παιδιών, με εισοδηματικά κριτήρια, εκτός γάμου ή φυλακισμένων γονέων. Έκδοση βιβλιαρίων απορίας και απόδοση προνοιακών επιδομάτων. Συμμετοχή στο πρόγραμμα παροχής κοινωφελούς εργασίας ανηλίκων όπως προβλέπεται στο άρθρο 122 παρ. 1 περ. ζ' του ΠΚ, καθώς και στο πρόγραμμα παροχής κοινωφελούς εργασίας που αφορά ενηλίκους. Πρόσληψη σε θέσεις εργασίας που προκηρύσσει ο Δήμος. Συμμετοχή στο πρόγραμμα για το ελάχιστο εγγυημένο εισόδημα που εφαρμόζεται πιλοτικά σε 13 Δήμους της χώρας. Στο πλαίσιο του Ολοκληρωμένου σχεδίου Περιφερειακής Στρατηγικής για τους Ρομά που εκπονείται από την Περιφέρεια Πελοποννήσου για την νέα προγραμματική περίοδο, ο Δήμος Τρίπολης σχεδιάζει ένα σύνολο δράσεων που αφορούν τους ρομά, όπως:

Δράσεις για την επίλυση του προβλήματος στέγασης και παροχής βασικών υποδομών. Προτείνεται πρωτίστως η χρήση δανείων για την απόκτηση κατάλληλων οικοπέδων για ανέγερση ιδιόκτητων κατοικιών ή για αγορά διαμερισμάτων-κατοικιών. Δράσεις που συμβάλουν στην καταπολέμηση του αναλφαβητισμού. Δράσεις για τη βελτίωση των συνθηκών υγιεινής και την περιθαλψη. Δράσεις ενημέρωσης-ευαισθητοποίησης για θέματα προληπτικής ιατρικής, καθαριότητας, την εκπαίδευση, το θέμα της εγκατάλειψης του σχολείου από τα παιδιά κλπ. Δράσεις και οι ενέργειες για την άρση των στερεοτύπων που αναπτύσσονται και οδηγούν τους ρομά στην περιθωριοποίηση, την απομόνωση, και τον κοινωνικό αποκλεισμό. Δράσεις για την καταπολέμηση της ανεργίας

Αλλοδαποί: Στον Δήμο Τρίπολης είναι εγγεγραμμένοι 2.500 νόμιμοι υπήκοοι τρίτων χωρών. Οι άνθρωποι αυτοί καταβάλουν προσπάθειες ένταξης τους στο κοινωνικό σύνολο με θετικά αποτελέσματα. Οι ενήλικες έχουν ενσωματωθεί μερικώς στο κοινωνικό και οικονομικό σύνολο του Δήμου ενώ τα περισσότερα παιδιά συμμετέχουν ενεργά στο εκπαιδευτικό σύστημα. Μοναδική τροχοπέδη στην πλήρη ένταξή τους στο κοινωνικό σύνολο αποτελεί η μικρή συμμετοχή των αλλοδαπών στην πολιτιστική ζωή του τόπου.

Άποροι: Στον Δήμο Τρίπολης υπάρχουν περίπου 1.300 οικογένειες άπορων εκ των οποίων πολλές χρίζουν μεγάλης βοήθειας και στήριξης δεδομένων των πολλαπλών προβλημάτων τους. Περίπου 700 άτομα λαμβάνουν οικονομική βοήθεια από τις υπηρεσίες πρόνοιας του Δήμου. Στο βοήθεια στο σπίτι είναι εγγεγραμμένοι 280 άτομα που είτε είναι άτομα που χρίζουν οικονομικής βοήθειας είτε σωματικής υποστήριξης λόγω γήρατος ή κάποιας αναπηρίας. Τα μεγαλύτερα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι άπορες οικογένειες αφορούν θέματα υγείας αφού δεν διαθέτουν τους απαιτούμενους οικονομικούς πόρους για ιατροφαρμακευτική κάλυψη. Ο Δήμος φροντίζει για την συνεχή υποστήριξή τους τόσο σε θέματα υγείας όσο και σε θέματα καθημερινότητας. Διατηρεί στενές διαπροσωπικές σχέσεις έτσι ώστε να παρέχει άμεση και αποτελεσματική βοήθεια. Μερικές από τις ενέργειες του Δήμου αφορούν υπηρεσίες

συμβουλευτικές, κοινωνικοποίησης και συνολικής υποστήριξης των παιδιών. Τέλος, ο Δήμος δίνει συμβολικά δώρα στα παιδιά των οικογενειών αυτών σε εορταστικές περιόδους.

Μονογονεϊκές Οικογένειες: Μονογονεϊκές είναι οι οικογένειες με ένα γονέα (αρχηγό οικογένειας), άνδρα ή γυναίκα. Στον Δήμο Τρίπολης έχουν καταγραφεί 1.801 μονογονεϊκές οικογένειες και πρόκειται για πολύ μεγάλο αριθμό συγκριτικά με άλλους Δήμους.

ΑΜΕΑ: Τα άτομα με ειδικές ανάγκες αντιμετωπίζουν καθημερινά προβλήματα πρόσβασης στους κοινόχρηστους χώρους του Δήμου, στα Δημοτικά κτίρια καθώς και στις δημόσιες υπηρεσίες. Για την βελτίωση του επιπέδου ζωής των ανθρώπων αυτών ο Δήμος θα προχωρήσει στην δημιουργία ειδικών μπαρών έτσι ώστε να μπορούν να εξυπηρετούνται με σχετική ευκολία.

ΑΝΕΡΓΟΙ: Σε όλες τις ηλικιακές ομάδες υπάρχει πρόβλημα επιβίωσης με αποτέλεσμα την εκδήλωση ψυχικών διαταραχών, όπως κατάθλιψη και στροφή στην ανασφάλιστη εργασία και την παραβατικότητα.

Ηλικία 20-35ετών. Αναγκάζονται να διαβιούν με τις πατρικές οικογένειες για να επιβιώσουν. Παρατηρείται στασιμότητα στην επαγγελματική εξέλιξη και αύξηση κρουσμάτων κατάθλιψης και επιθετικότητας. Εργάζονται περιστασιακά συχνά χωρίς ασφάλιση.

Ηλικία 40-60ετών. Μακροχρόνια άνεργοι ή άτομα που έχασαν την εργασία τους. Στηρίζονται από κοινωνικές δομές ή επιστρέφουν στην πατρική οικογένεια αν υπάρχει για την καθημερινή τους επιβίωση. Δεν έχουν ιατρική και φαρμακευτική περίθαλψη κυρίως λόγω χρεών στα ασφαλιστικά ταμεία.

Ηλικία άνω των 65ετών. Συνταξιούχοι με χαμηλή σύνταξη. Έχουν αδυναμία στα πάγια έξοδα και αναγκάζονται να στηρίζονται στα παιδιά τους όταν αυτό είναι δυνατό.

2.1.3.2 Εκπαίδευση και δια βίου Μάθηση

Κέντρο Δια Βίου Μάθησης

Ο Δήμος μας ήταν από τους πρώτους Δήμους που ανταποκρίθηκε στην πρόσκληση της Γενικής Γραμματείας Δια Βίου Μάθησης, το Μάιο του 2012, για ίδρυση και λειτουργία Κ.Δ.Β.Μ. προκειμένου να υλοποιηθεί η παροχή προγραμμάτων Γενικής Εκπαίδευσης Ενηλίκων. Υπέβαλλε φάκελο συμμετοχής στον οποίο συμπεριλάμβανε την ίδρυση των Κ.Δ.Β.Μ. όχι μόνο στην έδρα του Δήμου αλλά και σε όλες τις Δημοτικές Ενότητες, δίνοντας έτσι τη δυνατότητα σε όλους τους κατοίκους του Δήμου μας να συμμετέχουν στα προγράμματα εκπαίδευσης που θα υλοποιηθούν.

Στη συνέχεια υπογράφηκε το Σύμφωνο Συνεργασίας με τη Γενική Γραμματεία Δια Βίου Μάθησης και ακολούθησε η υπογραφή της Προγραμματικής Σύμβασης μεταξύ της Γενικής Γραμματείας Δια Βίου Μάθησης, του Ινστιτούτου Νεολαίας και Δια Βίου Μάθησης και του Δήμου και η υποβολή προτάσεων για Προγράμματα Εθνικής και Τοπικής Εμβέλειας.

Το Κ.Δ.Β.Μ. του Δήμου μας ξεκίνησε τη λειτουργία του τον Απρίλιο του 2013 με σκοπό να υλοποιήσει όλα τα προτεινόμενα προγράμματα που ανήκουν στις διαθέσιμες θεματικές ενότητες:

Οικονομία και επιχειρηματικότητα/Ποιότητα Ζωής – Περιβάλλον/Νέες Τεχνολογίες/Γλώσσα και Επικοινωνία/Κοινωνικές Δεξιότητες και Δράσεις/Πολιτισμός και Τέχνη/Προγράμματα ευάλωτων κοινωνικών ομάδων

Τα προσφερόμενα προγράμματα μπορούν να παρακολουθήσουν ενήλικες κάθε εθνικής προέλευσης, ηλικίας και μόρφωσης, είναι δωρεάν και μετά από επιτυχή παρακολούθηση χορηγείται σχετική βεβαίωση. Θα πρέπει να τονίσουμε ότι υπάρχει μεγάλο ενδιαφέρον από τους δημότες για όλα τα προγράμματα εθνικής και τοπικής εμβέλειας και υπήρξε μεγάλη συμμετοχή.

Την εκπαιδευτική περίοδο Μαΐου – Ιουνίου 2013 το Κ.Δ.Β.Μ. Τρίπολης υλοποίησε με επιτυχία επτά (7) προγράμματα γενικής εκπαίδευσης, τα οποία παρακολούθησαν συνολικά εκατόν δώδεκα (112) εκπαιδευόμενοι. Την εκπαιδευτική περίοδο Σεπτέμβριο 2013 – Ιούνιο 2014 υλοποιήθηκαν με επιτυχία σαράντα έξι (46) προγράμματα γενικής εκπαίδευσης, τα οποία παρακολούθησαν συνολικά οκτακόσιοι (800) εκπαιδευόμενοι.

Το εν λόγω έργο εντάσσεται στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, Πολιτισμού και Αθλητισμού με τίτλο Πράξεων «Κέντρα Διά Βίου Μάθησης – Προγράμματα Τοπικής Εμβέλειας» ΑΠ7 και «Κέντρα Διά Βίου Μάθησης – Προγράμματα Τοπικής Εμβέλειας» ΑΠ8 και συγχρηματοδοτείται από το Ε.Κ.Τ. (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και το Ελληνικό Δημόσιο.

Υποδομές εκπαίδευσης Δήμου Τρίπολης

Οι υποδομές εκπαίδευσης του Δήμου Τρίπολης, καταγράφονται στον παρακάτω πίνακα:

ΠΑΙΔΙΚΟΙ ΣΤΑΘΜΟΙ	
ΟΝΟΜΑΣΙΑ	ΠΕΡΙΟΧΗ
ΠΑΙΔΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ Δ.Ε ΘΑΝΑ	ΠΑΛΑΙΟ ΔΗΜ/ΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ Δ Ε ΘΑΝΑ
ΠΡΩΙΝΟΣ ΒΡΕΦΟΝΗΠΙΑΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ ΒΕΡΒΑΙΝΩΝ	ΟΔΟΣ ΒΕΡΒΑΙΝΩΝ, ΤΡΙΠΟΛΗ
ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΟΣ ΒΡΕΦΟΝΗΠΙΑΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ ΒΕΡΒΑΙΝΩΝ	ΟΔΟΣ ΒΕΡΒΑΙΝΩΝ, ΤΡΙΠΟΛΗ
ΒΡΕΦΟΝΗΠΙΑΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ ΣΧΙΖΑ	ΟΔΟΣ ΤΡΙΚΟΡΦΩΝ, ΤΡΙΠΟΛΗ
ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΑ	
ΟΝΟΜΑΣΙΑ	ΠΕΡΙΟΧΗ
1ο ΝΗΠ.ΤΡΙΠΟΛΗΣ	ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ Ε', ΤΡΙΠΟΛΗ
2ο ΝΗΠ.ΤΡΙΠΟΛΗΣ	ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ 12, ΤΡΙΠΟΛΗ
3ο ΝΗΠ.ΤΡΙΠΟΛΗΣ	ΑΡΑΚΛΟΒΟΥ 12, ΤΡΙΠΟΛΗ
4ο ΝΗΠ.ΤΡΙΠΟΛΗΣ	ΜΟΥΤΖΟΥΡΠΟΥΛΟΥ 67, ΤΡΙΠΟΛΗ
5ο ΝΗΠ.ΤΡΙΠΟΛΗΣ	ΑΧΑΙΟΥ 2, ΤΡΙΠΟΛΗ
6ο ΝΗΠ.ΤΡΙΠΟΛΗΣ	ΕΛ.ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ 28, ΤΡΙΠΟΛΗ
7ο ΝΗΠ.ΤΡΙΠΟΛΗΣ	ΑΓ.ΤΡΥΦΩΝΟΣ 18, ΤΡΙΠΟΛΗ
8ο ΝΗΠ.ΤΡΙΠΟΛΗΣ	ΚΑΡΙΑΣΚΑΚΗ 69, ΤΡΙΠΟΛΗ
9ο ΝΗΠ.ΤΡΙΠΟΛΗΣ	ΑΡΑΚΛΟΒΟΥ 12, ΤΡΙΠΟΛΗ
10ο ΝΗΠ.ΤΡΙΠΟΛΗΣ	ΑΛΚΙΒΙΑΔΟΥ 2, ΤΡΙΠΟΛΗ
11ο ΝΗΠ.ΤΡΙΠΟΛΗΣ	ΣΥΝ.ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗ, ΤΡΙΠΟΛΗ
12ο ΝΗΠ.ΤΡΙΠΟΛΗΣ	ΤΕΡΜΑ ΛΥΚΑΙΟΥ, ΤΡΙΠΟΛΗ
13ο ΝΗΠ.ΤΡΙΠΟΛΗΣ	ΑΓ.ΤΡΥΦΩΝΟΣ 18, ΤΡΙΠΟΛΗ
14ο ΝΗΠ.ΤΡΙΠΟΛΗΣ	ΑΤΑΛΑΝΤΗΣ 32β, ΤΡΙΠΟΛΗ
15ο ΝΗΠ.ΤΡΙΠΟΛΗΣ	ΑΝΩΝ.ΔΗΜ.ΟΔΟΣ ΕΝΑΝΤΙ ΣΤΑΔΙΟΥ, ΤΡΙΠΟΛΗ
ΝΗΠ.ΒΛΑΧΟΚΕΡΑΣΙΑΣ	ΒΛΑΧΟΚΕΡΑΣΙΑ
ΝΗΠ. ΖΕΥΓΟΛΑΤΟΥ	ΖΕΥΓΟΛΑΤΙΟ, ΤΡΙΠΟΛΗ
ΝΗΠ. ΚΑΝΔΗΛΑΣ	ΚΑΝΔΗΛΑ
ΝΗΠ.ΛΕΒΙΔΙΟΥ	ΛΕΒΙΔΙ

ΝΗΠ. ΝΕΣΤΑΝΗΣ	ΜΕΣΤΑΝΗ
ΝΗΠ.ΣΤΑΔΙΟΥ	ΣΤΑΔΙΟ
ΝΗΠ. ΡΙΖΩΝ	ΡΙΖΕΣ
ΝΗΠ.ΕΛΑΙΟΧΩΡΙΟΥ	ΡΙΖΕΣ (Παράρτημα Νηπιαγωγείου Ριζών)
ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΣΧΟΛΕΙΑ	
ΟΝΟΜΑΣΙΑ	ΠΕΡΙΟΧΗ
1ο Δ.ΣΧ.ΤΡΙΠΟΛΗΣ	ΤΕΡΜΑ ΛΥΚΑΙΟΥ, ΤΡΙΠΟΛΗ
2ο Δ.ΣΧ.ΤΡΙΠΟΛΗΣ	ΠΑΝΟΣ 16, ΤΡΙΠΟΛΗ
3ο Δ.ΣΧ.ΤΡΙΠΟΛΗΣ	ΑΓ.ΤΡΥΦΩΝΑ 18, ΤΡΙΠΟΛΗ
4ο Δ.ΣΧ.ΤΡΙΠΟΛΗΣ	ΔΗΜΗΤΡΟΣ 27, ΤΡΙΠΟΛΗ
5ο Δ.ΣΧ.ΤΡΙΠΟΛΗΣ	ΑΧΑΙΟΥ 2. ΤΡΙΠΟΛΗ
6ο Δ.ΣΧ.ΤΡΙΠΟΛΗΣ	ΔΕΡΒΕΝΑΚΙΩΝ 2 ΣΥΝ.ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗ, ΤΡΙΠΟΛΗ
7ο Δ.ΣΧ.ΤΡΙΠΟΛΗΣ	ΑΤΑΛΑΝΤΗΣ 42. ΤΡΙΠΟΛΗ
8ο Δ.ΣΧ.ΤΡΙΠΟΛΗΣ	ΣΑΒΒΑ ΚΟΥΝΑ 8, ΤΡΙΠΟΛΗ
9ο Δ.ΣΧ.ΤΡΙΠΟΛΗΣ	ΧΑΤΖΗΧΡΗΣΤΟΥ 27, ΤΡΙΠΟΛΗ
10ο Δ.ΣΧ.ΤΡΙΠΟΛΗΣ	ΑΡΑΚΛΟΒΟΥ 12, ΤΡΙΠΟΛΗ
11ο Δ.ΣΧ.ΤΡΙΠΟΛΗΣ	ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ 10, ΤΡΙΠΟΛΗ
12ο Δ.ΣΧ.ΤΡΙΠΟΛΗΣ	ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ 10, ΤΡΙΠΟΛΗ
ΕΙΔΙΚΟ Δ.ΣΧ. ΤΡΙΠΟΛΗΣ	ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ 12, ΤΡΙΠΟΛΗ
Δ.ΣΧ.ΒΛΑΧΟΚΕΡΑΣΙΑΣ	ΒΛΑΧΟΚΕΡΑΣΙΑ
Δ.ΣΧ. ΚΑΝΔΗΛΑΣ	ΚΑΝΔΗΛΑ
Δ.ΣΧ. ΛΕΒΙΔΙΟΥ	ΛΕΒΙΔΙ
Δ.ΣΧ. ΝΕΣΤΑΝΗΣ	ΝΕΣΤΑΝΗ
Δ.ΣΧ. ΡΙΖΩΝ	ΡΙΖΕΣ, ΣΤΑΔΙΟ
Δ.ΣΧ. ΣΤΑΔΙΟΥ	ΣΤΑΔΙΟ
ΓΥΜΝΑΣΙΑ- ΛΥΚΕΙΑ	
ΟΝΟΜΑΣΙΑ	ΠΕΡΙΟΧΗ
1ο ΓΥΜΝΑΣΙΟ	ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ 70 - ΤΡΙΠΟΛΗ
2ο ΓΥΜΝΑΣΙΟ	ΠΕΛΑΓΟΥΣ ΤΕΡΜΑ - ΤΡΙΠΟΛΗ
3ο ΓΥΜΝΑΣΙΟ	ΠΕΛΑΓΟΥΣ 1 - ΤΡΙΠΟΛΗ
4ο ΓΥΜΝΑΣΙΟ	ΤΡΙΠΟΛΗ
ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΛΕΒΙΔΙΟΥ	ΛΕΒΙΔΙ
ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΤΕΓΕΑΣ	ΣΤΑΔΙΟ ΤΕΓΕΑΣ
1ο ΛΥΚΕΙΟ	ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ 70 - ΤΡΙΠΟΛΗ
2ο ΛΥΚΕΙΟ	ΠΕΛΑΓΟΥΣ ΤΕΡΜΑ - ΤΡΙΠΟΛΗ
3ο ΛΥΚΕΙΟ	ΠΕΛΑΓΟΥΣ 1 - ΤΡΙΠΟΛΗ
4ο ΛΥΚΕΙΟ	ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ 12 - ΤΡΙΠΟΛΗ
ΛΥΚΕΙΟ ΛΕΒΙΔΙΟΥ	ΛΕΒΙΔΙ
ΛΥΚΕΙΟ ΤΕΓΕΑΣ	ΣΤΑΔΙΟ ΤΕΓΕΑΣ
ΕΣΠΕΡΙΝΟ ΛΥΚΕΙΟ	ΤΡΙΠΟΛΗ
1ο ΕΠΑ.Λ.	ΤΕΡΜΑ ΤΕΓΕΑΣ -ΤΡΙΠΟΛΗ
2ο ΕΠΑ.Λ.	ΤΕΡΜΑ ΤΕΓΕΑΣ - ΤΡΙΠΟΛΗ
3ο ΕΠΑ.Λ.	ΤΕΡΜΑ ΤΕΓΕΑΣ - ΤΡΙΠΟΛΗ
Σ.Ε.Κ.	ΤΡΙΠΟΛΗ
ΜΟΥΣΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ	ΤΡΙΠΟΛΗ
Ε.Ε.Ε.Ε.Κ. ΜΑΝΤΙΝΕΙΑΣ	ΚΑΨΙΑ ΜΑΝΤΙΝΕΙΑΣ
Σ.Δ.Ε.ΤΡΙΠΟΛΗΣ (Σχολείο Δεύτερης Ευκαιρίας)	ΤΡΙΠΟΛΗ

ΤΡΙΤΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Στην πόλη της Τρίπολης εδρεύει το Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου. Το Πανεπιστήμιο ιδρύθηκε με το Προεδρικό Διάταγμα 13/2000 και αναπτύσσεται σε επίπεδο ολοκληρωμένων Σχολών στις πέντε πρωτεύουσες των νομών της Περιφέρειας Πελοποννήσου. Η λειτουργία του Πανεπιστημίου

εγκαινιάστηκε στις 20 Σεπτεμβρίου 2002 με την έναρξη λειτουργίας του τμήματος «Επιστήμης και Τεχνολογίας Υπολογιστών» και του τμήματος «Επιστήμης και Τεχνολογίας Τηλεπικοινωνιών».

Στόχος της ίδρυσης και λειτουργίας του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου είναι η δημιουργική συμβολή στην ανάπτυξη της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στην ελληνική περιφέρεια, με υψηλές ποιοτικές προδιαγραφές που να ανταποκρίνονται ως προς το περιεχόμενο των σπουδών, την έρευνα και τη διδασκαλία στις απαιτήσεις ενός σύγχρονου Πανεπιστημίου με εθνική, ευρωπαϊκή και διεθνή εμβέλεια.

Στην Τρίπολη λειτουργεί η Σχολή «Οικονομίας, Διοίκησης και Πληροφορικής» που περιλαμβάνει δύο τμήματα, το τμήμα «Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών» (που αποτελεί συγχώνευση των τμημάτων «Επιστήμης και Τεχνολογίας Υπολογιστών» και «Επιστήμης και Τεχνολογίας Τηλεπικοινωνιών») και το τμήμα «Οικονομικών Επιστημών».

2.1.3.3 Δράσεις Αθλητισμού και Αθλητικές υποδομές

Ο Δήμος με επίκεντρο τον άνθρωπο και σκοπό την καλλιέργεια του αθλητικού πνεύματος και την προσφορά του μέγιστου δυνατού επίπεδου υπηρεσιών άθλησης που να ανταποκρίνονται στις προσωπικές τους ανάγκες των δημοτών, μεριμνά για την λειτουργία άρτιων, ασφαλών και σύγχρονων αθλητικών εγκαταστάσεων για την υλοποίηση προγραμμάτων και δραστηριοτήτων άθλησης που στοχεύοντας στην βελτίωση της ποιότητας ζωής των πολιτών, στην ανάδειξη νέων ταλέντων και στην ανάπτυξη του Αθλητικού τουρισμού. Οι παρεχόμενες υπηρεσίες του Δήμου στον τομέα του αθλητισμού στοχεύουν στην εξυπηρέτηση του κοινωνικού συμφέροντος της πόλης μας, στην ανάπτυξη του αθλητικού πνεύματος και στην ανάδειξη της νεολαίας μέσα από τον αθλητισμό, πρεσβεύοντας πάντα το ιδεώδες του «Ευ Αγωνίζεσθαι».

Με σκοπό την ανάδειξη του κομβικού ρόλου του Δήμου Τρίπολης στην ευρύτερη περιοχή της Αρκαδίας πραγματοποιείται διερεύνηση των προοπτικών ανάπτυξης του Αθλητικού Τουρισμού με έμφαση στα ομαδικά αθλήματα στο Δήμο Τρίπολης. Σύμφωνα με ποιοτική έρευνα που υλοποιήθηκε, αναδεικνύεται η ανάγκη υλοποίησης νέου μοντέλου αθλητικής τουριστικής ανάπτυξης, που θα ενσωματώνει τις κοινωνικο-οικονομικές και περιβαλλοντικές συνθήκες του προορισμού, με απώτερο στόχο την ολοκλήρωση των δράσεων που απαιτούνται για την ανάπτυξη του Αθλητικού Τουρισμού.

Η νέα Δημοτική Αρχή σχεδιάζει την δημιουργία αθλητικών γηπέδων στον οικισμό Αγ Βασιλείου και στον οικισμό Τεγέας και τεσσάρων γηπέδων τένις σε ιδιόκτητο χώρο, κατασκευή νέου σκοπευτηρίου Τεγέας και αναβάθμιση του υπάρχοντος στο Αγ Γεώργιο.

Οι αθλητικές υποδομές που αφορούν το σύνολο του Δήμου παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα:

α/α	ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ	ΦΥΣΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΟ/ΝΠΔ Δ/ΝΠΙΔ ΠΟΥ ΑΝΗΚΕΙ	ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	ΔΗΜΟΤΙΚ Η/ ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
1	ΚΛΕΙΣΤΟ ΓΥΜΝΑΣΤΗΡΙΟ (ΜΠΑΣΚΕΤ-ΒΟΛΛΕΥ)	ΝΠΔΔ ΔΗΜΟΥ ΤΡΙΠΟΛΗΣ	ΚΑΛΑΒΡΥΤΩΝ ΤΕΡΜΑ - ΤΡΙΠΟΛΗ	Δ.Κ. ΤΡΙΠΟΛΗΣ	

2	ΚΛΕΙΣΤΟ ΚΟΛΥΜΒΗΤΗΡΙΟ	ΝΠΔΔ ΔΗΜΟΥ ΤΡΙΠΟΛΗΣ	ΚΑΛΑΒΡΥΤΩΝ - ΤΡΙΠΟΛΗ	Δ.Κ. ΤΡΙΠΟΛΗΣ	
3	ΤΡΙΑ ΑΝΟΙΚΤΑ ΓΗΠΕΔΑ ΤΕΝΝΙΣ	ΝΠΔΔ ΔΗΜΟΥ ΤΡΙΠΟΛΗΣ	ΚΑΛΑΒΡΥΤΩΝ ΤΕΡΜΑ - ΤΡΙΠΟΛΗ	Δ.Κ. ΤΡΙΠΟΛΗΣ	
4	ΔΥΟ ΑΝΟΙΚΤΑ ΓΗΠΕΔΑ ΜΠΑΣΚΕΤ	ΝΠΔΔ ΔΗΜΟΥ ΤΡΙΠΟΛΗΣ	ΚΑΛΑΒΡΥΤΩΝ ΤΕΡΜΑ - ΤΡΙΠΟΛΗ	Δ.Κ. ΤΡΙΠΟΛΗΣ	
5	ΓΗΠΕΔΟ BEACH VOLLEY	ΝΠΔΔ ΔΗΜΟΥ ΤΡΙΠΟΛΗΣ	ΚΑΛΑΒΡΥΤΩΝ ΤΕΡΜΑ - ΤΡΙΠΟΛΗ	Δ.Κ. ΤΡΙΠΟΛΗΣ	
6	ΓΗΠΕΔΟ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟΥ ΚΑΙ ΣΤΙΒΟΣ	ΝΠΔΔ ΔΗΜΟΥ ΤΡΙΠΟΛΗΣ	ΚΑΛΑΒΡΥΤΩΝ - ΤΡΙΠΟΛΗ	Δ.Κ. ΤΡΙΠΟΛΗΣ	
7	ΒΟΗΘΗΤΙΚΟ ΓΗΠΕΔΟ ΡΙΨΕΩΝ	ΝΠΔΔ ΔΗΜΟΥ ΤΡΙΠΟΛΗΣ	ΚΑΛΑΒΡΥΤΩΝ ΤΕΡΜΑ - ΤΡΙΠΟΛΗ	Δ.Κ. ΤΡΙΠΟΛΗΣ	
8	ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΚΟΠΕΥΤΗΡΙΟ	ΝΠΔΔ ΔΗΜΟΥ ΤΡΙΠΟΛΗΣ	ΑΛΣΟΣ ΑΓ.ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΤΡΙΠΟΛΗ	Δ.Κ. ΤΡΙΠΟΛΗΣ	
9	ΓΗΠΕΔΟ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟΥ «ΠΑΝΑΡΚΑΔΙΚΟΥ»	ΔΗΜΟΣ ΤΡΙΠΟΛΗΣ	ΑΓ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ 91-93 ΤΡΙΠΟΛΗ	Δ.Κ. ΤΡΙΠΟΛΗΣ	ΧΟΡΤΟ
0	ΓΗΠΕΔΟ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟΥ «ΦΙΛΙΚΩΝ»	ΔΗΜΟΣ ΤΡΙΠΟΛΗΣ	ΟΔΟΣ ΚΑΡΤΣΟΒΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗ ΦΙΛΙΚΩΝ ΤΡΙΠΟΛΗ	Δ.Κ. ΤΡΙΠΟΛΗΣ	ΠΛΑΣΤΙΚΟ
1	ΓΗΠΕΔΟ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟΥ ΑΓ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ	ΔΗΜΟΣ ΤΡΙΠΟΛΗΣ	Τ.Κ. ΑΓ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ	Τ.Κ. ΑΓ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ	ΞΕΡΟ
2	ΓΗΠΕΔΟ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟΥ ΝΕΣΤΑΝΗΣ	ΔΗΜΟΣ ΤΡΙΠΟΛΗΣ	Τ.Κ. ΝΕΣΤΑΝΗΣ	Τ.Κ. ΝΕΣΤΑΝΗΣ	ΞΕΡΟ
3	ΓΗΠΕΔΟ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟΥ ΚΑΨΙΑ	ΔΗΜΟΣ ΤΡΙΠΟΛΗΣ	Τ.Κ. ΚΑΨΙΑ	Τ.Κ. ΚΑΨΙΑ	ΞΕΡΟ
4	ΓΗΠΕΔΟ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟΥ ΛΕΒΙΔΙΟΥ	ΔΗΜΟΣ ΤΡΙΠΟΛΗΣ	Τ.Κ. ΛΕΒΙΔΙΟΥ	Τ.Κ. ΛΕΒΙΔΙΟΥ	ΠΛΑΣΤΙΚΟ
5	ΓΗΠΕΔΟ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟΥ ΚΑΝΔΗΛΑΣ	ΔΗΜΟΣ ΤΡΙΠΟΛΗΣ	Τ.Κ. ΚΑΝΔΗΛΑΣ	Τ.Κ. ΚΑΝΔΗΛΑΣ	ΞΕΡΟ
6	ΓΗΠΕΔΟ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟΥ ΑΣΕΑΣ	ΔΗΜΟΣ ΤΡΙΠΟΛΗΣ	Τ.Κ. ΑΣΕΑΣ	Τ.Κ. ΑΣΕΑΣ	ΞΕΡΟ
7	ΓΗΠΕΔΟ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟΥ ΕΛΑΙΟΧΩΡΙΟΥ	ΔΗΜΟΣ ΤΡΙΠΟΛΗΣ	Τ.Κ. ΕΛΑΙΟΧΩΡΙΟΥ	Τ.Κ. ΕΛΑΙΟΧΩΡΙΟΥ	ΞΕΡΟ
8	ΓΗΠΕΔΟ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟΥ ΤΕΓΕΑΣ	ΔΗΜΟΣ ΤΡΙΠΟΛΗΣ	Τ.Κ. ΣΤΑΔΙΟΥ	Τ.Κ. ΣΤΑΔΙΟΥ	ΞΕΡΟ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗ ΣΤΟ ΔΗΜΟ ΑΠΟ ΤΟΝ ΤΕΓΕΑΤΙΚΟ ΣΥΝΔΕΣΜΟ ΓΙΑ 25 ΕΤΗ
9	ΓΗΠΕΔΟ ΑΣΤΕΡΑ	ΔΗΜΟΣ ΤΡΙΠΟΛΗΣ	ΘΕΣΗ ΑΝΕΜΟΜΥΛΟΣ Ή ΚΑΤΑΒΟΘΡΑ ΠΕΡΙΟΧΗ ΑΡΣΕΝΕΙΚΑ ΤΡΙΠΟΛΗ	Δ.Κ. ΤΡΙΠΟΛΗΣ	
0	ΓΗΠΕΔΟ ΜΠΑΣΚΕΤ	ΔΗΜΟΣ ΤΡΙΠΟΛΗΣ	ΚΑΤΩ ΑΣΕΑ Τ.Κ. ΑΣΕΑΣ	Τ.Κ. ΑΣΕΑΣ	
1	ΓΗΠΕΔΟ ΜΠΑΣΚΕΤ	ΔΗΜΟΣ ΤΡΙΠΟΛΗΣ	ΟΙΚΙΣΜΟΣ ΜΑΝΙΑΤΗ Τ.Κ. ΔΑΦΝΗΣ	Τ.Κ. ΔΑΦΝΗΣ	ΑΣΦΑΛΤΟ- ΣΤΡΩΜΕΝΟ
2	ΧΩΡΟΣ ΑΘΛΟΠΑΙΔΙΩΝ ΜΕ Α. ΓΗΠΕΔΟ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟΥ Β. ΓΗΠΕΔΟ ΜΠΑΣΚΕΤ	ΔΗΜΟΣ ΤΡΙΠΟΛΗΣ	Τ.Κ. ΔΟΡΙΖΑΣ	Τ.Κ. ΔΟΡΙΖΑΣ	Α. ΧΩΜΑ Β. ΣΦΑΛΤΟ- ΣΤΡΩΜΕΝΟ
3	ΓΗΠΕΔΟ ΜΠΑΣΚΕΤ	ΔΗΜΟΣ ΤΡΙΠΟΛΗΣ	Τ.Κ. ΠΑΛΑΙΟΧΟΥΝΗΣ	Τ.Κ. ΠΑΛΑΙ ΟΧΟΥΝΗΣ	ΑΣΦΑΛΤΟ- ΣΤΡΩΜΕΝΟ
4	ΓΗΠΕΔΟ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟΥ	ΔΗΜΟΣ ΤΡΙΠΟΛΗΣ	Τ.Κ. ΣΤΕΝΟΥ	Τ.Κ. ΣΤΕΝΟΥ	
5	ΓΗΠΕΔΟ ΜΠΑΣΚΕΤ	ΔΗΜΟΣ ΤΡΙΠΟΛΗΣ	Τ.Κ. ΑΓΙΩΡΓΗΤΙΚΑ	Τ.Κ. ΑΓΙΩΡΓΗΤΙΚΑ	ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ

6	2	ΓΗΠΕΔΟ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟΥ 5Χ5	ΔΗΜΟΣ ΤΡΙΠΟΛΗΣ	Τ.Κ. ΑΓΙΩΡΓΗΤΙΚΑ	Τ.Κ. ΑΓΙΩΡΓΗΤΙΚΑ	ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ
7	2	ΓΗΠΕΔΟ ΜΠΑΣΚΕΤ	ΔΗΜΟΣ ΤΡΙΠΟΛΗΣ	Τ.Κ. ΝΕΟΧΩΡΙΟΥ	Τ.Κ. ΝΕΟΧΩΡΙΟΥ	ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ
8	2	ΑΘΛΗΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΝΕΟΧΩΡΙΟΥ Α. ΓΗΠΕΔΟ ΜΠΑΣΚΕΤ Β. ΓΗΠΕΔΟ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟΥ	ΔΗΜΟΣ ΤΡΙΠΟΛΗΣ	Τ.Κ. ΝΕΟΧΩΡΙΟΥ	Τ.Κ. ΝΕΟΧΩΡΙΟΥ	
9	2	ΓΗΠΕΔΟ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟΥ	ΔΗΜΟΣ ΤΡΙΠΟΛΗΣ	Τ.Κ. ΛΕΒΙΔΙΟΥ	Τ.Κ. ΛΕΒΙΔΙΟΥ	ΠΑΛΑΙΟ ΓΥΜΝΑΣΙΟ
0	3	Τ.Κ. ΒΛΑΧΕΡΝΑΣ ΓΗΠΕΔΟ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟΥ ΓΗΠΕΔΟ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟ Υ5Χ5 ΠΡΟΓΡ. ΕΛΛΑΔΑ 2004	ΔΗΜΟΣ ΤΡΙΠΟΛΗΣ	Τ.Κ. ΒΛΑΧΕΡΝΑΣ	Τ.Κ. ΒΛΑΧΕΡΝΑΣ	ΕΧΕΙ ΠΑΡΑΧΩΡΗΘΕΙ ΣΤΟΝ ΑΘΛΗΤΙΚΟ ΣΥΛΛΟΓΟ ΒΛΑΧΕΡΝΑΣ
1	3	ΧΩΡΟΣ ΠΟΛΛΑΠΛΩΝ ΧΡΗΣΕΩΝ ΓΗΠΕΔΟ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟΥ ΓΗΠΕΔΟ 5Χ5	ΔΗΜΟΣ ΤΡΙΠΟΛΗΣ	Τ.Κ. ΔΑΡΑ	Τ.Κ. ΔΑΡΑ	ΧΩΡΟΣ ΠΟΛΛΑΠΛΩΝ ΧΡΗΣΕΩΝ
2	3	ΓΗΠΕΔΟ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟΥ	ΔΗΜΟΣ ΤΡΙΠΟΛΗΣ	Τ.Κ. ΔΑΡΑ	Τ.Κ. ΔΑΡΑ	ΧΩΜΑ
3	3	ΓΗΠΕΔΟ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟΥ 5Χ5 ΜΕ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ .. ΕΛΛΑΔΑ 2004	ΔΗΜΟΣ ΤΡΙΠΟΛΗΣ	Τ.Κ. ΔΑΡΑ	Τ.Κ. ΔΑΡΑ	
4	3	ΓΗΠΕΔΟ 5Χ5 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΛΛΑΔΑ2004	ΔΗΜΟΣ ΤΡΙΠΟΛΗΣ	Τ.Κ. ΚΑΝΔΗΛΑΣ	Τ.Κ. ΚΑΝΔΗΛΑΣ	
5	3	ΓΗΠΕΔΟ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟΥ	ΔΗΜΟΣ ΤΡΙΠΟΛΗΣ	Τ.Κ. ΛΟΥΚΑ	Τ.Κ. ΛΟΥΚΑ	ΞΗΡΟΥ ΤΥΠΟΥ
6	3	ΓΗΠΕΔΟ ΜΠΑΣΚΕΤ	ΔΗΜΟΣ ΤΡΙΠΟΛΗΣ	Τ.Κ. ΠΙΚΕΡΝΙΟΥ	Τ.Κ. ΠΙΚΕΡΝΙΟΥ	ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ
7	3	ΓΗΠΕΔΟ ΜΠΑΣΚΕΤ	ΔΗΜΟΣ ΤΡΙΠΟΛΗΣ	Τ.Κ. ΓΑΡΕΑΣ	Τ.Κ. ΓΑΡΕΑΣ	
8	3	ΓΗΠΕΔΟ 5Χ5	ΔΗΜΟΣ ΤΡΙΠΟΛΗΣ	Τ.Κ. ΚΑΜΑΡΙΟΥ	Τ.Κ. ΚΑΜΑΡΙΟΥ	
9	3	ΓΗΠΕΔΟ ΜΠΑΣΚΕΤ	ΔΗΜΟΣ ΤΡΙΠΟΛΗΣ	Τ.Κ. ΜΑΓΟΥΛΑΣ	Τ.Κ. ΜΑΓΟΥΛΑΣ	
0	4	ΓΗΠΕΔΟ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟΥ	ΔΗΜΟΣ ΤΡΙΠΟΛΗΣ	Τ.Κ. ΜΑΓΟΥΛΑΣ	Τ.Κ. ΜΑΓΟΥΛΑΣ	
1	4	ΓΗΠΕΔΟ 5Χ5	ΔΗΜΟΣ ΤΡΙΠΟΛΗΣ	Τ.Κ. ΡΙΖΩΝ	Τ.Κ. ΡΙΖΩΝ	
2	4	ΓΗΠΕΔΟ	ΔΗΜΟΣ ΤΡΙΠΟΛΗΣ	Τ.Κ. ΚΕΡΑΣΙΑΣ	Τ.Κ. ΚΕΡΑΣΙΑΣ	
3	4	ΓΗΠΕΔΟ	ΔΗΜΟΣ ΤΡΙΠΟΛΗΣ	ΘΕΣΗ «ΛΑΓΑΝΕΙΚΑ» Τ.Κ. ΚΟΛΛΙΝΩΝ	Τ.Κ. ΚΟΛΛΙΝΩΝ	
4	4	ΓΗΠΕΔΟ	ΔΗΜΟΣ ΤΡΙΠΟΛΗΣ	ΘΕΣΗ «ΒΕΡΒΕΝΑ» Τ.Κ. ΠΗΓΑΔΑΚΙΩΝ	Τ.Κ. ΠΗΓΑΔΑΚΙΩΝ	
5	4	ΓΗΠΕΔΟ ΜΠΑΣΚΕΤ	ΔΗΜΟΣ ΤΡΙΠΟΛΗΣ	Τ.Κ. ΑΛΩΝΙΣΤΑΙΝΑΣ	Τ.Κ. ΑΛΩΝΙΣΤΑΙΝΑΣ	
6	4	ΓΗΠΕΔΟ 5Χ5	ΔΗΜΟΣ ΤΡΙΠΟΛΗΣ	Τ.Κ. ΡΟΕΙΝΟΥ	Τ.Κ. ΡΟΕΙΝΟΥ	
7	4	ΓΗΠΕΔΟ ΜΠΑΣΚΕΤ	ΔΗΜΟΣ ΤΡΙΠΟΛΗΣ	Τ.Κ. ΡΟΕΙΝΟΥ	Τ.Κ. ΡΟΕΙΝΟΥ	

Το Δημοτικό Αθλητικό Κέντρο (Δ.Α.Κ.) Τρίπολης, διαθέτει σύγχρονες εγκαταστάσεις και άρτιο εξοπλισμό, όπως: κλειστό γυμναστήριο (μπάσκετ- βόλεϊ), κλειστό κολυμβητήριο, αίθουσες γυμναστικής, 3 ανοιχτά γήπεδα τένις, 2 ανοιχτά γήπεδα μπάσκετ, γήπεδο ποδοσφαίρου- στίβου, βοηθητικό γήπεδο ρήψεων, γήπεδο beach volley. Στο Δ.Α.Κ. Τρίπολης διοργανώνεται ο κύριος όγκος των αθλητικών γεγονότων στο Δήμο.

Το Κλειστό Γυμναστήριο διαθέτει: Μπασκέτες Ολυμπιακών Προδιαγραφών. Ηλεκτρονικό πίνακα και πίνακες 30". Κερκίδες χωρητικότητας 500 ατόμων. Τέσσερα αποδυτήρια και ανεξάρτητο αποδυτήριο διαιτητών. Μικροφωνική εγκατάσταση. Δυο σάουνες. Αίθουσα γυμναστικής. Αίθουσα τζούντο. Πλήρη γραμματεία. Δάπεδο με παρκέ όπου μπορούν να εξυπηρετηθούν το βόλεϊ, το μπάσκετ, το χάντμπολ και το πινγκ-πονγκ.

Το Κλειστό Κολυμβητήριο διαθέτει: Κολυμβητική δεξαμενή 50μ. ολυμπιακών διαστάσεων. Μικρή πισίνα εκμάθησης. Κερκίδα χωρητικότητας 600 ατόμων. Τέσσερα αποδυτήρια με ντους και στεγνωτήρες κεφαλής. Οκτώ αντικυματικές διαδρομές. Ηλεκτρονικά χρονόμετρα. Μικροφωνική εγκατάσταση. Τέρματα και υλικά για πόλο. Αίθουσα προπόνησης. Πλήρη γραμματεία. Πλήρες μηχανοστάσιο. Ηλεκτρονικό σύστημα χλωρίωσης του νερού.

Οι Αίθουσες Ενδυνάμωσης διαθέτουν: Ηρακλή 7 θέσεων. Πλήρη σειρά άρσης βαρών με 2 πάγκους. Τέσσερα πολύζυγα. Είναι πλήρως εξοπλισμένες με όργανα.

Ανοιχτά Γήπεδα: Τέσσερα μπάσκετ. Δυο βόλεϊ. Δυο τένις. Το Γήπεδο Ποδοσφαίρου διαθέτει: Χλοοτάπητα. Διαστάσεις για αγώνες Α' Εθνικής Κατηγορίας. Βοηθητικά τέρματα. Υπόγεια διάβαση αθλητών. Τέσσερα αποδυτήρια πλήρως εξοπλισμένα. Ο Στίβος περιλαμβάνει τα εξής: Κονίστρα έξι διαδρόμων από ελαστικό τάπητα 400 μέτρων. Δυο σκάμματα μήκους-τριπλούν. Βαλβίδες σφυροβολίας, σφαιροβολίας, ακοντισμού και δισκοβολία με κλωβό. Στρώμα ύψους επί κοντώ. Λίμνη για αγώνα φυσικών εμποδίων.

Πλήρη εξοπλισμό σε όργανα όπως εμπόδια, ακόντια, σφαίρες, σφύρες και κοντάρια επί κοντώ. Όλα ολυμπιακών προδιαγραφών. Βοηθητικοί Χώροι Δύο αίθουσες ενδυνάμωσης πλήρως εξοπλισμένες με όργανα. Βοηθητικός χώρος ρίψεων. Βαλβίδα σφαιροβολίας.

Στεγασμένοι χώροι : Έναν για γραμματεία αγώνων και ένα για γραμματεία τύπου

Αθλητικά Σωματεία και Σύλλογοι

Στο Δήμο Τρίπολης δραστηριοποιείται πλήθος συλλόγων και σωματείων με πλούσια παράδοση σε πολλά αθλήματα, όπως: στίβος, γυμναστική, ποδηλασία, κολύμβηση, ορειβασία, πολεμικές τέχνες, σκοποβολή, ομαδικά αθλήματα κλπ. Ενδεικτικά αναφέρονται: Α.Γ.Σ. ΤΑΕ KWON DO "ΑΡΗΣ", Α.Ε. "Ολυμπιάδα" Τεγέας, Α.Ο. "Αναγέννηση", Α.Ο. SHOTOKAN ΤΡΙΠΟΛΗΣ ΤΙΓΡΗΣ & ΔΡΑΚΟΣ, (KARATE-DO), Α.Ο. Τρίπολης, Α.Ο. Χειροσφαίρισης-Αντισφαίρισης, ΑΡΚΑΔΙΚΟΣ Β.Σ., Α.Σ. "Ηφαιστος", Α.Σ. "ΚΟΡΟΙΒΟΣ", Α.Σ. "Πάνας" Κανδήλας, Α.Σ. "Προμηθέας", Αερολέσχη Αρκαδίας, Αθλητική Ακαδημία Τρίπολης, Αθλητικός όμιλος, Αθλητικός Σύλλογος Τρίπολης, Α.Ο. ΑΡΚΑΣ, Γυμναστικός Σύλλογος Αρκαδίας, Α.Γ.Ο Τρίπολης, Ελληνική Ομάδα Διάσωσης Αρκαδίας, Ελληνικός Ορειβατικός Σύλλογος Τρίπολης, Κολυμβητικός Όμιλος Τρίπολης "ΠΟΣΕΙΔΩΝ", Κολυμβητικός Όμιλος Τρίπολης (ΚΟΑ Τρίπολης), Αθλητική Ένωση Τρίπολης (Α.Ε.Τ.) (κολύμβηση), ΛΕ.ΜΟ.Τ. (Λέσχη Μοτοσικλετιστών Τρίπολης), Α.Ο. Σκοποβολής Τρίπολης, ΠΕΛΟΨ Σκοπευτικός Όμιλος, Σκοπευτικός Όμιλος Τρίπολης, Σύλλογος αντισφαίρισης Τρίπολης (Σ.Α.Τ) (Tennis Club Τρίπολης), Σύλλογος Αρκάδων Ορειβατών και Οικολόγων (Σ.Α.Ο.Ο.), Σύλλογος γονέων και κηδεμόνων φιλάθλων Τζούντο, Σύλλογος δρομέων υγείας Τρίπολης, Σύλλογος μαζικής άθλησης «Κούρος», Σύλλογος SHAOYUN KUNG FU, Σύλλογος σωματικής διάπλασης, Σύνδεσμος κριτών Κλασικού Αθλητισμού Αρκαδίας, Μεσσηνίας,

Λακωνίας, Αστέρας Τρίπολης ΠΑΕ, Παναρκαδικός ΑΟ, Παγγορτυνιακός Αθλητικός Όμιλος, Α.Ε.Κ Τρίπολης, Άρης Τρίπολης, Αθλητικός Γυμναστικός Σύλλογος Παν. Ελαιοχωρίου, Α.Ο. "ΔΟΞΑ" Τρίπολης, Α.Ο. Ελπίδα Τρίπολης, Αθλητικός Όμιλος Κάψια, Αθλητική Ένωση Κορυθίου, Μαντινειακός Αθλητικός Όμιλος, Αθλητικός Όμιλος Νεστώνης, Σύλλογος Σωματικής Αγωγής Ορχομενός Λεβιδίου, Π.Α.Ο Κανδήλας, Αθλητικός Όμιλος Τεγέας, Μέγας Αλέξανδρος Τρίπολης, Δόξα Τρίπολη, Εξωραϊστικός Μορφωτικός Αθλητικός Σύλλογος Ηρακλής Σκοπής,

Αθλητικές διοργανώσεις

Στο Δήμο Τρίπολης υλοποιούνται σημαντικά αθλητικά γεγονότα, σε τοπικό, περιφερειακό, πανελλαδικό αλλά και διεθνές επίπεδο, με τη συνεργασία του Δήμου, της Περιφέρειας και των τοπικών συλλόγων και φορέων, όπως: Το Πανελλήνιο Πρωτάθλημα κολύμβησης 2012, Πανελλήνιο Πρωτάθλημα Πάλης εφήβων 2013, διεθνές Τουρνουά Πόλο γυναικών «Κύπελλο Θέτις» 2012, διεθνής αθλητική συνάντηση Στίβου Ελλάδα-Κύπρος 2013, 72η Πανελλήνια ορειβατική συνάντηση στο όρος Μαίναλο, Παγκόσμιο Πρωτάθλημα Roller Ski 2012 και 2013, Πανελλήνιο Πρωτάθλημα Ταχύτητας Αυτοκινήτου 2012, Πανελλήνιο Πρωτάθλημα επιτραπέζιας αντισφαίρισης – Ping Pong, «Ping Pong Open 2012», Αγώνες στίβου στη Δημοτική Ενότητα Βαλτετσίου, Αγώνες τένις ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΕΙΑ Tripolis Tennis Open, All Star Game Πελοποννήσου, Τουρνουά μπάσκετ.

Η νέα δημοτική Αρχή σε συνεργασία με τις υπηρεσίες του Δήμου και του Πανεπιστημίου καταρτίζει πρόταση στα πλαίσια του Ευρωπαϊκού Προγράμματος Erasmus+, με την δημιουργία διακρατικής σύμπραξης στον τομέα του Αθλητισμού για τους Νέους.

Σκοπός της είναι η πλήρης αξιοποίηση των υφιστάμενων αθλητικών εγκαταστάσεων (με μικρές βελτιώσεις), της εμπειρίας διοργάνωσης αθλητικών γεγονότων, του γεωγραφικού σημείου του προορισμού που διαθέτει ο Δήμος και η ευκολία πρόσβασης, της ιστορικής κληρονομιάς της περιοχής, του όγκου των αθλητικών σωματείων και των ενεργών αθλητών της τοπικής κοινωνίας, για την διοργάνωση μεγάλων αθλητικών γεγονότων και την σύνδεση αυτών με την ανάδειξη του αθλητικού τουρισμού στο Δήμο Τρίπολης αλλά και την υποψηφιότητα στο θεσμό της Ευρωπαϊκής Πρωτεύουσας Πόλης για το έτος 2021.

Προγράμματα Άθλησης για όλους (ΠΑγΟ)

Ο Δήμος Τρίπολης, μετά την έγκριση του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού (η οποία χορηγείται μετά από αίτημα που υποβάλλει ο Δήμος και ισχύει για μια περίοδο) υλοποιεί από το 2011 προγράμματα άθλησης για όλους (ΠΑγΟ) με τίτλο:

1. «ΑΣΚΗΣΗ ΕΝΗΛΙΚΩΝ». 2. «ΑΣΚΗΣΗ ΚΑΙ ΓΥΝΑΙΚΑ». 3. «ΑΣΚΗΣΗ ΚΑΙ ΝΕΟΙ». 4. «ΑΣΚΗΣΗ ΣΤΗΝ ΕΦΗΒΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ» 5. «ΠΑΙΔΙ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ»

Τα προγράμματα είναι δωρεάν, απευθύνονται σε παιδιά, εφήβους και ενήλικες και έχουν μεγάλη ανταπόκριση και συμμετοχή, καθώς μικροί και μεγάλοι εκδήλωσαν το ενδιαφέρον τους από την πρώτη στιγμή της εφαρμογής τους. Τα τμήματα που εγκρίθηκαν, οργανώθηκαν και λειτούργησαν με μεγάλη επιτυχία. Στα πρόγραμμα απασχολήθηκαν δύο (2) καθηγητές φυσικής αγωγής με σύμβαση εργασίας

ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου. Στόχος είναι η βελτίωση του βιολογικού επιπέδου και της ποιότητας ζωής των αθλουμένων, η καλλιέργεια αθλητικού χαρακτήρα και αθλητικής συνείδησης, η αξιοποίηση του ελεύθερου χρόνου, η διέξοδος από τα καθημερινά προβλήματα, η ανάπτυξη διαπροσωπικών σχέσεων και η αναψυχή των αθλουμένων. Ταυτόχρονα δόθηκε η ευκαιρία αναγνώρισης του δικαιώματος της άθλησης για όλους τους πολίτες, ανεξαρτήτως φύλου, ηλικίας, εθνικότητας, φυσικής κατάστασης, μόρφωσης, κοινωνικής τάξης και οικονομικής κατάστασης δίνοντας τη δυνατότητα να ασχοληθούν με τον αθλητισμό

2.1.4 Ανταγωνιστικότητα-Επιχειρηματικότητα-Καινοτομία

Η ανάλυση που ακολουθεί αποσκοπεί στην παρουσίαση των βασικών δραστηριοτήτων (ιδιαιτεροτήτων, συνθηκών και των υποδομών) της Τοπικής Οικονομίας που συνθέτουν το **Ανταγωνιστικό προφίλ** του Δήμου και οι οποίες με τις κατάλληλες παρεμβάσεις μπορούν επίσης να καταστήσουν τον Δήμο της Τρίπολης πρότυπο και κινητήρια δύναμη για την ανάκαμψη της οικονομίας στην ευρύτερη περιοχή.

Η Δημοτική Αρχή στοχεύει στην ενίσχυση των κλάδων αιχμής της τοπικής οικονομίας που προωθούν την καινοτομία και την ανταγωνιστικότητα, με παράλληλη αύξηση της απασχόλησης, κυρίως των νέων. Ειδικότεροι στόχοι είναι η ανάπτυξη της εξωστρέφειας, η στήριξη των νέων επιχειρηματιών, κυρίως στους τομείς του τουρισμού, του πολιτισμού και της αγροτικής οικονομίας, η τόνωση της ερευνητικής δραστηριότητας και η διασύνδεσή της με την παραγωγή. Για το σκοπό αυτό θα αξιοποιήσει προτάσεις δράσεων για την τοπική αγρο-διατροφική αλυσίδα στα πλαίσια του URBACTIII δημιουργώντας τις απαραίτητες διακρατικές συμμαχίες για την διάχυση καλών πρακτικών στην τόνωση της αγροτικής οικονομίας. Πραγματοποιεί επίσης αδελφοποιήσεις και συνεργασίες με Ιδρύματα της Τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στον εθνικό και ευρωπαϊκό χώρο για την αξιοποίηση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων της περιοχής.

2.1.4.1 Τουριστική πολιτική

Ο Δήμος Τρίπολης έχει ανακηρυχθεί σε τουριστικό Δήμο με το υπ'αριθμ. Π.Δ. 899/1976, ΦΕΚ 329/1976 τεύχος Α', έτσι όπως συμπληρώθηκε με το Π.Δ. 664/1977/ΦΕΚ222/1977/τεύχοςΑ'. Στο πλαίσιο αυτό, και προκειμένου να προωθηθεί η τουριστική ανάπτυξη συστάθηκε για πρώτη φορά Επιτροπή Τουριστικής Ανάπτυξης και Προβολής.

Η νέα Δημοτική Αρχή σε συνεργασία με όλους του εμπλεκόμενους φορείς στο χώρο ήδη καταρτίζει ολοκληρωμένο σχέδιο τουριστικής προβολής του Δήμου (Business plan) με στόχος την συνδυαστική προβολή και προώθηση των φυσικών ή ανθρωπογενών πλεονεκτημάτων, προκειμένου για την αύξηση της επισκεψιμότητας της περιοχής, την αύξηση της εξωστρέφειας και την ανάδειξη της περιοχής σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο. Αναλυτικότερα σχεδιάζει την συνολική φωτογράφιση δικτυακή παρουσίαση εκθεσιακή συμμετοχή, διαφήμιση, ανάπτυξη δημοσίων σχέσεων έκδοση εντύπων, δημιουργία έντυπου και ηλεκτρονικού τουριστικού οδηγού και άλλων στοχευόμενων δράσεων. Επίσης

σχεδιάζει δράσεις που θα αυξήσουν την επισκεψιμότητα της περιοχής και θα της δώσουν προβάδισμα ως προορισμό, όπως η ενοποίηση των αρχαιολογικών χώρων, ανάδειξη νέων σημείων ιστορικής αξίας, υποστήριξης ανάπτυξης αγροτουριστικών καταλυμάτων και ανάπτυξη νέων μορφών τουρισμού όπως αυτόν του περιπατητικού τουρισμού και ιατρικού τουρισμού με στόχο την αποκατάσταση κ.α.

2.1.4.2 Εναλλακτικές μορφές τουρισμού

Ο Δήμος Τρίπολης, είναι μια περιοχή με πλούσια ιστορία από την αρχαιότητα έως τους νεώτερους χρόνους, σημάδια της οποίας, όπως αρχαιολογικοί χώροι, ιστορικοί τόποι, παραδοσιακοί οικισμοί, μοναστήρια, υπάρχουν παντού, διάσπαρτα, να μαρτυρούν αυτήν την ιστορία. Το Μαίναλο, σημείο αναφοράς του Δήμου, αλλά και ολόκληρης της Αρκαδίας, καθώς και τα υπόλοιπα βουνά, όπου πλάστηκε το Αρκαδικό Ιδεώδες, που υμνήθηκε στη δυτική Ευρώπη στα χρόνια της Αναγέννησης.. Πολλά είναι επίσης τα μνημεία που μαρτυρούν τις μεγάλες μάχες της Επανάστασης του 1821 που έλαβαν χώρα στην περιοχή. Επίσης, πολλοί πνευματικοί άνθρωποι, που διακρίθηκαν στη μουσική, στον γραπτό λόγο, στο θέατρο και στις θετικές επιστήμες, γεννήθηκαν σε αυτόν τον τόπο. Ο τουρισμός στο Δήμο Τρίπολης, παρόλο το μεγάλο φυσικό και πολιτιστικό πλούτος της περιοχής δεν είναι ιδιαίτερα ανεπτυγμένος κι αυτό διότι δε διαθέτει παγκόσμιας εμβέλειας αξιοποιημένους αρχαιολογικούς χώρους. Υπάρχει επομένως ενδιαφέρον για την ανάπτυξη ήπιων μορφών τουρισμού. Αυτές οι μορφές εναλλακτικού τουρισμού μπορούν να συνδυαστούν με τον αγροτουρισμό, με σκοπό την ανάπτυξη της οικονομίας του τόπου, όπου τα εξαιρετικής ποιότητας αγροτικά προϊόντα και τα παράγωγά τους, αποτελούν μεγάλο πλεονέκτημά της περιοχής. Για την περαιτέρω ανάπτυξη του Αγροτουρισμού στο Δήμο, κρίνεται σκόπιμο να γίνει μια διασύνδεση του **Αγροτουρισμού** με άλλες μορφές εναλλακτικού τουρισμού, που θα μπορούσαν επίσης να αναπτυχθούν στο Δήμο.

Στην δυσμενή σημερινή οικονομική συγκυρία αλλά και στην κρίση που βιώνει η χώρα μας και γενικότερα η παγκόσμια κοινότητα, το Αρκαδικό Ιδεώδες και οι αρχές που πρεσβεύει, όπως η ευαισθησία, η δικαιοσύνη, η απλότητα, η επιστροφή στην ουσία και στη χαρά της ζωής, η αγάπη για τον άνθρωπο και το περιβάλλον, μπορούν να δώσουν λύσεις στα σύγχρονα παγκόσμια προβλήματα, να ενθαρρύνουν δημιουργικές πρωτοβουλίες, να προωθήσουν την πράσινη τεχνολογία, τη δημοκρατική οργάνωση των κοινοτήτων και την παραγωγή δημιουργικής στρατηγικής για αποτελεσματική τοπική δράση. Έτσι, τα τελευταία χρόνια έχει ξεκινήσει μια εκ νέου μελέτη του Αρκαδικού Ιδεώδους και πώς αυτό θα μπορούσε να συνδεθεί με τη σημερινή πραγματικότητα. Η Αρκαδία και συγκεκριμένα ο Δήμος Τρίπολης, θα μπορούσε να γίνει πρεσβευτής αυτών των αρχών και ιδεών.

Η δημιουργία θεματικών διαδρομών και η συνένωση αρχαιολογικών χώρων και η διασύνδεση τους με τους χώρους φυσικού κάλλους μπορούν να δημιουργήσουν ένα προφίλ ελκυστικό για τον επισκέπτη.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Ο Συνεδριακός Τουρισμός, μέσα από συνέδρια, συμπόσια, θεματικές ημερίδες και σε συνδυασμό με δράσεις όπως, επισκέψεις στα κατάφυτα βουνά με τα άφθονα νερά, στις ειδυλλιακές τοποθεσίες και στις ηλιόλουστες κοιλάδες, αλλά και στους αρχαιολογικούς χώρους, στους παραδοσιακούς οικισμούς και

στα ιστορικά μνημεία, θα μπορούσε να αποτελέσει μια δυναμική εξέλιξη της παντοτινής περιήγησης, να γίνει το εφαλτήριο ενός άλλου τρόπου προσέγγισης της πραγματικότητας και να δώσει πιθανά λύσεις σε προβλήματα που απασχολούν την ανθρωπότητα, με την αναθεώρηση του μέχρι τώρα τρόπου σκέψης. Οι υποδομές της Τρίπολης, αλλά και της ευρύτερης περιοχής του Δήμου, είναι άρτιες για τη φιλοξενία υψηλών προδιαγραφών συνεδρίων, συμποσίων και ημερίδων, με σημαντικότερη αυτών, το κτίριο του Πνευματικού Κέντρου. Σε συνδυασμό και με τη γεωγραφική θέση του Δήμου και την πολύ κοντινή απόσταση της Τρίπολης από την Αθήνα, φαίνεται ότι ο Δήμος Τρίπολης διαθέτει όλες τις προϋποθέσεις για την ανάπτυξη του Συνεδριακού Τουρισμού.

Επίσης, ο Συνεδριακός Τουρισμός μπορεί να αναπτυχθεί σημαντικά στην περιοχή του Δήμου Τρίπολης και λόγω άλλων πλεονεκτημάτων που διαθέτει η Τρίπολη, όπως ο ρόλος της ως διοικητικό κέντρο της Περιφέρειας Πελοποννήσου, το ότι είναι η έδρα του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου και ότι διαθέτει το Περιφερειακό Γενικό Νοσοκομείο.

ΑΘΛΗΤΙΚΟΣ – ΠΡΟΠΟΝΗΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ & ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑΣ

Ο αθλητισμός έχει μια πολύ μακρά ιστορία στην Αρκαδία. Στο Λύκαιο όρος έγιναν οι πρώτοι αγώνες, τα Λύκαια, πολύ πριν τους αγώνες στην Ολυμπία, που στην ουσία ήταν οι πρόδρομοι των Ολυμπιακών αγώνων. Εκεί καλλιεργήθηκαν υψηλά ιδανικά, άνθισε η Αρκαδική σκέψη και πραγματοποιήθηκε το πρώτο Κοινό των Αρκάδων. Οι Αρκάδες αθλητές αγωνίζονταν χωρίς να αναφέρεται το όνομα της ιδιαίτερης πατρίδας τους, αλλά με το εθνικό τους όνομα, Αρκάδες. Τα σύγχρονα Λύκαια αναβίωσαν το 1973 και διοργανώνονται κάθε 4 χρόνια, στο ίδιο ακριβώς σημείο που τελούνταν τότε, σε 1.300 m υψόμετρο, με τον ίδιο αρχαιοπρεπή τρόπο και είναι Παναρκαδικές αθλητικές, μουσικές και πνευματικές εορτές με Πανελλήνια συμμετοχή, αλλά και παγκόσμια απήχηση. Είναι οι μοναδικοί ίσως αθλητικοί και πνευματικοί αγώνες, που είναι σταθερά προσηλωμένοι στα αρχαία πρότυπα, διατηρούν άθικτα τα αγνά ιδανικά τους, αποβλέπουν δε τελικά στην ψυχική, σωματική και πνευματική υγεία των νέων, καθώς και στην ηθική τελείωση του ανθρώπου. Υπηρετούν την αντίληψη της προστασίας της Ελληνικής Πολιτιστικής μας φυσιογνωμίας και κληρονομιάς από κάθε ξενόφερτη αλλοτρίωση και φιλοδοξούν να συμβάλλουν θετικά στην πολιτιστική, αθλητική και πνευματική ανάπτυξη όλης της Αρκαδίας.

Στον τομέα του Προπονητικού Τουρισμού, η Τρίπολη θα μπορούσε να αποτελέσει αθλητικό – προπονητικό κέντρο, προωθώντας συνεργασίες με ξένα πρακτορεία, με σκοπό την προσέλκυση προπονητικού τουρισμού προσφέροντας ελκυστικά πακέτα, καθώς επίσης με συλλόγους/σωματεία κι Εθνικές Αθλητικές Ομοσπονδίες για την προετοιμασία των αντίστοιχων αθλητικών αποστολών. Αυτό μπορεί να πραγματοποιηθεί με την ανάπτυξη δράσεων με σκοπό την ανάδειξη του Δήμου ως Αθλητικό Προπονητικό Κέντρο, όπως η αξιοποίηση των υφιστάμενων αθλητικών εγκαταστάσεων, η αξιολόγηση των απαιτούμενων προδιαγραφών των εγκαταστάσεων, η ανάπτυξη στρατηγικών συνεργασιών με φορείς του αθλητισμού από το Εθνικό και Διεθνές περιβάλλον, η Σύμπραξη Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ) για τη δημιουργία νέου Κέντρου Προπονητικού Αθλητικού Τουρισμού, αλλά και μέσω του Συνεδριακού Τουρισμού, με τη διεξαγωγή προπονητικών συνεδρίων.

Στον τομέα της ανάπτυξης του εναλλακτικού αθλητικού τουρισμού ή Τουρισμού Περιπέτειας, ανταγωνιστικό πλεονέκτημα του προορισμού, του Δήμου Τρίπολης δηλαδή, μπορεί να αποτελέσει ο σχεδιασμός οργανωμένων δράσεων περιπέτειας, αναψυχής και εναλλακτικών δραστηριοτήτων, με σκοπό την προβολή του Δήμου Τρίπολης ως προορισμού παροχής μεγάλου εύρους δραστηριοτήτων έντονου ή ήπιου αθλητικού τουρισμού. Πρόκειται για σχεδιασμένα προγράμματα ψυχαγωγικών και αθλητικών δράσεων, σε συνεργασία με τοπικούς συλλόγους και λέσχες, καθώς και τις τουριστικές επιχειρήσεις (ξενοδοχεία, τουριστικά γραφεία κλπ). Στόχος είναι η αξιοποίηση του φυσικού τοπίου σε συνδυασμό με ήπια διαμορφωμένες εγκαταστάσεις παροχής συμπληρωματικών υπηρεσιών (π.χ. mountain bike, rafting, ποδηλατοδρομίες, χειμερινό σκι, ιππασία για παιδιά), η επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου και η δημιουργία προστιθέμενης αξίας για τους τουριστικούς επισκέπτες.

ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΟΣ & ΦΥΣΙΟΛΑΤΡΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Ο Δήμος Τρίπολης είναι ιδανικός τόπος για την ανάπτυξη του Φυσιολατρικού και Οικολογικού Τουρισμού, μέσω επισκέψεων, περιηγήσεων, περιπάτων. Το Μαίναλο, όπου υπάρχει και ανεπτυγμένο, δίκτυο μονοπατιών και τα υπόλοιπα βουνά, που ανήκουν στο δίκτυο Natura, τα δάση, τα άλση, τις κοιλάδες και τα ποτάμια. Μέρη αναλλοίωτα, σαν να μην πέρασε άνθρωπος από εκεί, που υμνούν τη φύση.

Η λίμνη Τάκα, επίσης, που είναι από τους σημαντικότερους εσωτερικούς υγρότοπους της Πελοποννήσου, όπου συγκεντρώνονται πολλά υδρόβια πουλιά και η οποία κατά την εαρινή μετανάστευση, είναι ο 2ος σημαντικός υγρότοπος (μετά το δέλτα του Ευρώτα), που συναντούν τα πουλιά μετά τη διάσχιση της Μεσογείου. Ανήκει κι αυτή στο δίκτυο Natura κι όπου μετά από προσεκτικές παρεμβάσεις, μπορεί να προσφέρει τη δυνατότητα για αναψυχή και οικοτουρισμό. Με τη δημιουργία ενός Κέντρου Ενημέρωσης, αλλά και Περιβαλλοντικών Διαδρομών, μπορούν να υποστηριχθούν τέτοιες δραστηριότητες.

Το Σπήλαιο Κάψια, δημιούργημα της φύσης, που ήρθε στο φως, δέχεται καθημερινά επισκέπτες για να τους εντυπωσιάσει με τα μυστικά της φύσης. Επίσης τα καταφύγια άγριας ζωής, μπορούν να μυήσουν τους επισκέπτες στην ουσία της οικολογίας. Ακόμη κι η επίσκεψη στα μεγάλα αιολικά πάρκα στις Δ.Ε. Σκιρίτιδας και Βαλτεσίου, που ως Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας, στοχεύουν στην αειφορία και «δείχνουν» προς την οικολογική συνείδηση, μπορεί να συμβάλει στην ανάπτυξη του Οικολογικού Τουρισμού.

Όλοι αυτοί οι χώροι μπορούν να συμβάλουν στην ανάπτυξη του Οικολογικού, Φυσιολατρικού και Περιηγητικού Τουρισμού στο Δήμο Τρίπολης, με την προϋπόθεση ότι θα γίνει η κατάλληλη προβολή τους, κυρίως αυτών των χώρων που δεν είναι ευρέως γνωστοί.

ΟΙΝΟΤΟΥΡΙΣΜΟΣ -ΔΡΟΜΟΙ ΚΡΑΣΙΟΥ

Στην Ελλάδα, όπως και σε όλες τις χώρες της λεκάνης της Μεσογείου, η αμπελοοινική παράδοση είναι ιδιαίτερα πλούσια. Το κρασί δεν είναι συνδεδεμένο μόνο με τις διατροφικές συνήθειες του Έλληνα, αλλά και με τη θρησκευτική και λαϊκή παράδοση και με την πολιτιστική κληρονομιά. Για τη διατήρηση και ανάδειξη αυτής της κληρονομιάς, αναπτύχθηκε μια ειδική μορφή Αγροτουρισμού, οι Δρόμοι του Κρασιού, που προτείνει στον επισκέπτη να ακολουθήσει μια προσεκτικά επιλεγμένη διαδρομή, η οποία

διασχίζει τα πιο γραφικά σημεία μιας αμπελουργικής ζώνης και να επισκεφτεί επιλεγμένες οινοπαραγωγικές μονάδες, να δοκιμάσει τα τοπικά κρασιά, συνοδευόμενα από παραδοσιακές γεύσεις της περιοχής και να περιηγηθεί σε παραδοσιακούς οικισμούς, αρχαιολογικούς χώρους κ.α. αξιοθέατα. Πρόκειται για μια σχετικά νέα μορφή τουρισμού, απόλυτα εναρμονισμένη με το φυσικό περιβάλλον και άριστα οργανωμένη, που στοχεύει στην ουσιαστική γνωριμία με τον κάθε τόπο, μέσα από την παράδοση της αμπελουργίας και οινοποιίας. Κατά μήκος των διαδρομών, εστιατόρια, ταβέρνες και ξενοδοχεία, προσφέρουν ποιοτική φιλοξενία και συμπληρώνουν τη γνωριμία με την Ελλάδα και τον πολιτισμό της. Το κρασί, όπως παλαιότερα το μετάξι, έχει δημιουργήσει ιδιαίτερη γεωγραφία. Οι Δρόμοι του Κρασιού στην Ελλάδα, διέρχονται μέσα από τις σημαντικότερες αμπελουργικές οινοποιητικές περιοχές. Έτσι, δίνεται η ευκαιρία στον ταξιδιώτη να απολαύσει εξαιρετικά κρασιά μικρής παραγωγής, βιολογικής καλλιέργειας, βραβευμένα και καταξιωμένα σε διεθνείς διαγωνισμούς, ακριβώς στον τόπο παραγωγής τους. Η γνωριμία με τον κόσμο του κρασιού, είναι μια βαθειά μυσταγωγική εμπειρία, που επιτρέπει στον άνθρωπο να εκτιμήσει ακόμα περισσότερο αυτό το εκλεκτό προϊόν. Οι δρόμοι του κρασιού στην Ελλάδα, συμπεριλαμβάνουν τις σημαντικότερες οινοπαραγωγές περιοχές.

Ο Δήμος Τρίπολης, έχει βέβαια περιοχές που ανήκουν στους δρόμους του κρασιού και όπως αναφέρθηκε νωρίτερα, τα περισσότερα οινοποιία βρίσκονται βόρεια της Τρίπολης, στη Δ.Ε. Μαντινείας και ανατολικά της, στη Δ.Ε. Κορυθίου και αποτελούν το μεγαλύτερο τμήμα της αμπελουργικής ζώνης του Π.Ο.Π. (ΟΠΑΠ) Μαντινεία. Είναι μια πολύ όμορφη περιπέτεια η επίσκεψη στη ζώνη των παραδοσιακών οινοποιείων, με μια περιήγηση στις αρχαιότητες της Αρκαδίας. Τα οινοποιία της Μαντινείας είναι ένας ολόκληρος κόσμος παράδοσης και απόλαυσης. Μπαίνοντας μέσα στα μυστικά του οίνου, θα απολαύσει ακόμα περισσότερο το εκλεκτό κρασί Μαντινεία. Με μια βόλτα στα παραδοσιακά οινοποιία, θα ανακαλύψει ο επισκέπτης το θησαυρό που προσφέρει η μαντινειακή γη στους λάτρεις του κρασιού.

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Ο πολιτιστικός τουρισμός ή τουρισμός της πολιτιστικής κληρονομιάς αποτελεί μια αναδυόμενη μορφή τουρισμού που αποβλέπει προς την ποιότητα και τη βιώσιμη ανάπτυξη. Αυτό το είδος τουρισμού δίνει έμφαση στη διατήρηση, την αναβίωση και την αξιοποίηση των πολιτιστικών πόρων για τη δημιουργία τουριστικών ροών. Σύμφωνα με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Τουρισμού, ο πολιτιστικός τουρισμός αναφέρεται στη μετακίνηση των ανθρώπων με απώτερο κίνητρο την παρακολούθηση πολιτιστικών δρωμένων, όπως επισκέψεις σε μουσεία, μνημεία, αρχαιολογικούς χώρους, φεστιβάλ και ταξίδια με σκοπό το προσκύνημα. Επίσης ο Θρησκευτικός - Προσκυματικός τουρισμός, γνωρίζει μια αξιοσημείωτη άνθηση τα τελευταία χρόνια με ραγδαία αυξανόμενη τάση ανάπτυξης σε πολλές χώρες που διαθέτουν τις προϋποθέσεις για να δεχθούν τους επισκέπτες-προσκυνητές στηρίζοντας έτσι τις εθνικές τους οικονομίες, καθώς είναι σαφές πως η συστηματική εκμετάλλευσή του δημιουργεί οικονομικό προϊόν.

Στο Δήμο της Τρίπολης αν και υπάρχει πλούσιο υπόβαθρο δεν είναι ανεπτυγμένος κυρίως λόγω της ελλείψης αξιοποίησης του και προβολής του σε εθνικό και παγκόσμιο επίπεδο.

Η μυθολογία, οι αρχαίες πόλεις και τα ερείπια αυτών, οι ναοί και τα ιερά των θεών του παρελθόντος, το Αρκαδικό Ιδεώδες, τα αρχαία θέατρα, τα κάστρα και οι ακροπόλεις, τα πεδία των μαχών της Επανάστασης του 1821, το παρατηρητήριο και το σπίτι του Κολοκοτρώνη, τα μουσεία, τα διατηρητέα κτίρια και οι παραδοσιακοί οικισμοί, που αποτυπώνουν και διασώζουν τις τεχνικές του παρελθόντος, αλλά και τα μοναστήρια και οι εκκλησίες, φάροι της ορθοδοξίας στη δύσκολη περίοδο της Τουρκοκρατίας και με ενεργό συμμετοχή στα χρόνια του Αγώνα της απελευθέρωσης, όλα έχουν αφήσει το δικό τους αποτύπωμα στον πολιτισμό, την ιστορία και τη θρησκεία και είναι άρρηκτα δεμένα με τη ζωή των Αρκάδων και των υπολοίπων Ελλήνων, είτε ζουν σε στην Ελλάδα, είτε οπουδήποτε στον κόσμο. Αποτελούν πόλο έλξης για τους επισκέπτες που θέλουν να μάθουν, να γνωρίσουν την ιστορία και τον πολιτισμό.

Η Αρκαδία έχει μια ιδιαιτερότητα. Ενώ βρίσκεται πάντα μέσα στο πνεύμα των καιρών, κρατάει με ζήλο τις παραδόσεις της. Ήδη από την αρχαιότητα, χρέωναν στους Αρκάδες όλες τις καινοτομίες: την εγχρήματη συναλλαγή, την εφεύρεση της αρχιτεκτονικής, τη μουσική, τη συνάθροιση σε πόλεις και είναι αλήθεια πως οι επιστήμες, οι τέχνες και το εμπόριο άνθησαν πολύ νωρίς στην Αρκαδία. Ταυτόχρονα όμως, οι στενοί δεσμοί των Αρκάδων και η αγάπη για τον τόπο τους, έχει σαν αποτέλεσμα να κρατούν ζωντανές τις πανάρχαιες παραδόσεις τους. Ένα ιδιαίτερο είδος ζωής, σε σχέση με τη φύση, με την απλότητα και το μέτρο, έχει δημιουργήσει την αρκαδική μοναδικότητα, που παραμένει αναλλοίωτη μέσα στους αιώνες. Μια ζωή που κυλλά εναρμονισμένη με το ρυθμό του κόσμου και των εποχών. Έθιμα που δείχνουν το θαυμασμό των ανθρώπων για το μυστήριο της ζωής, τελούνται με τον ίδιο τρόπο όπως χιλιάδες χρόνια πριν.

Το πολιτιστικό απόθεμα του Δήμου Τρίπολης συνίσταται στα ακόλουθα:

Η βαθιά θρησκευτικότητα των Αρκάδων, ταυτίστηκε με την ορθοδοξία. Όμως ο τρόπος που τιμούνται ο Σωτήρας, η Παναγία και οι Άγιοι, έχει τη σφραγίδα της αρχέγονης κοινότητας. Κάθε καλοκαίρι, σε όλα τα εκκλησάκια που είναι αφιερωμένα στον Προφήτη Ηλία στήνεται τρελό πανηγύρι, όπως κάποτε προς τιμή του Απόλλωνα. Στη Νεστάνη, τιμάται ο Αϊ Γιώργης, στον ίδιο τόπο που γίνονταν οι γιορτές για τη Δήμητρα και τη Δέσποινα, με την παραδοσιακή τσιπιανίτικη φορεσιά, με γκλίτσες καταστόλιστες από λουλούδια, χορεύουν όλοι έναν πανάρχαιο κύκλιο χορό, τραγουδώντας το τραγούδι του Αϊ Γιώργη. Νομίζει κανείς ότι βρίσκεται σε αρχαία τραγωδία. Τα πανηγύρια προς τιμήν της Παναγίας είναι άφθονα, αφού η Παναγία τιμάται στην Αρκαδία πάρα πολύ, μιας και κάθε χωριό της έχει αφιερωμένη και μια εκκλησία. Παντού οι Αρκάδες, με αφορμή κάποιο πανηγύρι ή κάποια γιορτή δοξάζουν τη ζωή. Οι Αρκάδες της διασποράς, με αφορμή το πανηγύρι του χωριού τους, βρίσκουν την ευκαιρία να επιστρέψουν στη γενέθλια γη.

2.1.4.3 Αγροτική Ανάπτυξη

Το γεγονός ότι ο Δήμος Τρίπολης είναι ένας ορεινός – ημιορεινός Δήμος, του προσδίδει έναν αγροκτηνοτροφικό προσανατολισμό. Οι πεδιάδες που διαθέτει το Μαντινειακό οροπέδιο κι άλλες μικρότερες εκτάσεις, σε συνδυασμό με την ποιότητα εδάφους και τη γονιμότητα που διαθέτουν αλλά και του κλίματος που επικρατεί στην περιοχή, παράγουν ιδιαίτερες ποικιλίες προϊόντων, που είναι

αναγνωρισμένες για την ποιότητα και τη νοστιμιά τους και εκτός συνόρων της χώρας. Όμως και τα βουνά της Τρίπολης είναι ένας τόπος που παράγονται, κατόπιν καλλιέργειας κι όχι μόνο, υψηλής ποιότητας αγροτικά κτηνοτροφικά και δασικά προϊόντα.

Η Αρκαδική γη παράγει τα πάντα. Η διατροφή των Αρχαίων Αρκάδων, λιτή και στηριζόμενη στους ξηρούς καρπούς τα φρούτα και το μέλι αποτελεί επιταγή μίμησης στις Ευρωπαϊκές κοινωνίες.

Στον πρωτογενή τομέα, στους οικισμούς που βρίσκονται στο Αρκαδικό οροπέδιο κυριαρχεί η γεωργική παραγωγή με κύρια προϊόντα τα μήλα, αχλάδια, πατάτα, σκόρδο, κηπευτικά, αμπέλια ενώ στους πιο ορεινούς οικισμούς κυριαρχεί η κτηνοτροφία.

Τα **βασικά προϊόντα του Δήμου** είναι τα μήλα (κυρίως ποικιλία Πηλαφά, προϊόν ΠΟΠ), τα αχλάδια, το βύσσινο, το κεράσι, το κάστανο, το κρασί-κυρίως ποικιλία Μοσχοφίλερο (από την ποικιλία Μοσχοφίλερο παράγεται το κρασί ΠΟΠ Μαντινεία), τα κηπευτικά, τα σιτηρά, το σκόρδο, η πατάτα, τα γαλακτοκομικά προϊόντα (φέτα ορεινής Αρκαδίας ΠΟΠ), το μέλι περιοχής Μαινάλου (προϊόν ΠΟΠ).

Τα προϊόντα ΠΟΠ στα όρια του Δήμου Τρίπολης είναι τρία: 1) τα μήλα Ντελίσσιους Πηλαφά Τριπόλεως (Δημοσιευμένες προδιαγραφές 315778/14-01-1994, ΦΕΚ 17/14-01-94), 2) το μέλι Ελάτης Μαινάλου Βανίλια (Δημοσιευμένες προδιαγραφές 313049/14-01-1994, ΦΕΚ 16/14-01-94), και 3) Οίνου ΠΟΠ Μαντινεία (ΦΕΚ 224/Α/26-10-2011 και ΦΕΚ 57/Α/27-3-1996 περί αναγνώρισης οίνων ονομασίας προέλευσης ανωτέρας ποιότητας ΜΑΝΤΙΝΕΙΑ). Τα γαλακτοκομικά προϊόντα της Αρκαδίας έχουν μεγάλη παράδοση, είναι εξαιρετικά και ιδιαίτερα γνωστά.

Αναλυτικότερα για την παραγωγή προϊόντων όπως:

- πατάτες («πατάτες Τριπόλεως», ή πατάτες «βουρβούρων» κ.α.), στο Δήμο Τρίπολης καλλιεργούνται συνολικά 9.070 στρέμματα πατάτας (Δ.Ε. Τεγέας 3.110 στρ., Δ.Ε. Κορυθίου 1.900 στρ., Δ.Ε. Μαντινείας 1.560 στρ., Δ.Ε. Τρίπολης 1.500 στρ., Δ.Ε. Σκιρίτιδας 500 στρ., Δ.Ε. Βαλτετσίου 500 στρ.) (στατιστικά στοιχεία του Δήμου 2012)
- μήλα, στο Δήμο Τρίπολης καλλιεργούνται περίπου 1500 στρέμματα, μήλα Ντελίσσιους Πηλαφά, ενώ η παραγωγή φτάνει τους 1500-2000 τόνους, χωρίς όμως να υπάρχουν πρόσφατα και έγκυρα στοιχεία. Τα μήλα Ντελίσσιους Πηλαφά καταλαμβάνουν περίπου το 50% της μηλοκαλλιέργειας της περιοχής, με τάση μείωσης καθώς τα τελευταία χρόνια φυτεύονται νέες ποικιλίες μηλιάς.

Επιπλέον ονομαστά προϊόντα που καλλιεργούνται στο Δήμο είναι τα σκόρδα, τα κεράσια, τα βύσσινα, τα κάστανα, τα αχλάδια καθώς επίσης το γάλα και το τρυφερό κρέας των αιγοπροβάτων. Επίσης, τα προϊόντα του δάσους, τα βότανα και τα μυρωδικά που φύονται σε ακαλλιέργητες περιοχές και το μοναδικό μέλι. Επίσης στο Δήμο Τρίπολης καλλιεργούνται περίπου 13.000 στρέμματα με 210.000 ελαιόδεντρα. Η καλλιέργεια επικεντρώνεται κυρίως στην Τ.Κ. Ελαιοχωρίου, Αγριακόνας και Κολλινών. Οι ποικιλίες που καλλιεργούνται είναι: Μανάκι, Αθηνολιά, Λαδολιά και σε μικρότερες ποσότητες Κορωνέικη και Αγουρομάνακο. (στατιστικά στοιχεία του Δήμου 2012).

Η **παραγωγή πατατόσπορου** έχει ιδιαίτερη σημασία για το Δήμο Τρίπολης. Ξεκίνησε με 100-200 στρέμματα και σήμερα έχει φτάσει στα 650 στρέμματα περίπου, με παραγωγή που φτάνει τα 1200 κιλά ανά στρέμμα περίπου. Η παραγωγή εντοπίζεται κυρίως στην Τ.Κ. Βουρβούρων και δευτερευόντως στην

περιοχή της Μηλιάς. Οι προοπτικές αλλά και οι προβλέψεις δείχνουν περαιτέρω αύξηση αλλά και επέκταση σε νέες περιοχές, όπως την Τ.Κ. Κάψια. Για το 2015 προβλέπεται φύτευση 1000 στρεμμάτων. Η περιοχή είναι από τις λίγες περιοχές της χώρας που λειτουργεί κρατικό κέντρο παραγωγής πατατόσπορου. Επίσης είναι από τις λίγες πλέον περιοχές της Ελλάδος (αν όχι η μόνη), που παράγει ανοιξιότιπο πατατόσπορο. Η ποιότητα του πατατόσπορου που παράγεται στην περιοχή είναι εξαιρετικής ποιότητας και φαίνεται να παρουσιάζει πλεονεκτήματα στην απόδοση σε σχέση με τον εισαγόμενο πατατόσπορο. Η καλλιέργεια πατατόσπορου από νέους ανθρώπους έχει ενδιαφέρον καθώς υπάρχει μεγάλη ζήτηση ενώ και η τιμή είναι σχετικά καλή και σταθερή. Οι ανάγκες της χώρας σε πατατόσπορο ξεπερνούν τους 25.000 τόνους και κατά το μεγαλύτερο μέρος καλύπτονται με εισαγωγή.

Η **λειτουργία μονάδων αγροτουρισμού** (μικρές ατομικές ή οικογενειακές μονάδες φιλοξενίας και εστίασης, παραδοσιακές ταβέρνες) συνδυάζουν την παραγωγή του πρωτογενή τομέα με πλήθος τοπικών προϊόντων μεταποίησης στον αγροτικό χώρο. Έτσι, οι επισκέπτες σε αυτούς τους ξενώνες, έχουν την ευκαιρία να έρθουν κοντά στη φύση και στην αγροτική ζωή, συμμετέχοντας στις αγροτικές και κτηνοτροφικές εργασίες, βιώνοντας έτσι τη ζωή του γεωργού και του κτηνοτρόφου και προσεγγίζοντας τη διαδικασία παραγωγής όλων αυτών των προϊόντων της καθημερινής διατροφής και να γευτούν τα τοπικά εδέσματα. Κάθε χωριό στο Δήμο έχει και τη δική του γαστρονομική παράδοση, με κοινό παρονομαστή τα αναλλοίωτα αρκαδικά προϊόντα. Με τις μοναδικές αυτές πρώτες ύλες, όπως τα εκλεκτά κρέατα, τα βιολογικά λαχανικά, τα αρωματικά φρούτα, τα αυθεντικά τυροκομικά, τα ζυμαρικά ντόπιας παραγωγής, τα μοναδικά βότανα, το πεντανόστιμο ψωμί από τους παραδοσιακούς φούρνους, τα γλυκά του κουταλιού φτιαγμένα από φρούτα και καρπούς της περιοχής, το μέλι και το ντόπιο κρασί, η αρκαδική κουζίνα έχει κερδίσει την προτίμηση των επισκεπτών της περιοχής. Με αυτόν τον τρόπο διατηρούνται και διαδίδονται οι παραδοσιακές συνταγές της γιαγιάς, αλλά και οι τεχνικές και τα βήματα τεχνιτών και περνάνε από γενιά σε γενιά, συνεχίζοντας το ταξίδι τους στους αιώνες.

Οι επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στο Δήμο Τρίπολης με επιτυχία στο δευτερογενή τομέα, αφορούν κυρίως στον κλάδο της **οινοποιίας και των γαλακτοκομικών προϊόντων**. Τα γαλακτοκομικά προϊόντα που παράγονται στο Δήμο Τρίπολης, είναι περιζήτητα σε όλες τις αγορές, όπως η γραβιέρα και η φέτα Τριπόλεως, με την πικάντικη γεύση, αλλά και τα υπόλοιπα γαλακτοκομικά προϊόντα, μυζήθρα, γιαούρτι και άλλα τυριά, καθώς επίσης και τα παραδοσιακά ζυμαρικά φτιαγμένα από γάλα και αυγά ντόπιας παραγωγής.

Στα χωριά του Δήμου Τρίπολης, θα συναντήσουμε πλήθος **προϊόντων μεταποίησης**, προϊόν οικογενειακών επιχειρήσεων κυρίως, όπως το παστό, η πηχτή και τα λουκάνικα, όλων των ειδών τα παραδοσιακά ζυμαρικά και ο τραχανάς, τα γλυκά του κουταλιού και οι μαρμελάδες από φρούτα και καρπούς που καλλιεργούνται στην περιοχή, όπως κάστανα, μήλα, καρύδια, σταφύλια, κυδώνια, κεράσια, βύσσινα και αχλάδια, αλλά και άλλα παραδοσιακά γλυκά, φτιαγμένα με αυθεντικές χιλιόχρονης συνταγές και τα οποία είναι οι γευστικοί πρεσβευτές της Αρκαδίας. Η **γαστρονομία** της Αρκαδίας είναι μια ιδιαίτερη περίπτωση, κερδίζει τους επισκέπτες με την απλότητα και την καθαρότητά της. Στο πλήθος των μαγαζιών και των ταβερνών, η παράδοση αυτή προσφέρεται στους επισκέπτες με αφοσίωση και φροντίδα. Τα προϊόντα αυτά προορίζονται κυρίως για ντόπια κατανάλωση, είτε των

μόνιμων κατοίκων του Δήμου, είτε των τουριστών που επισκέπτονται την περιοχή, χωρίς να έχει γίνει μέχρι τώρα κάποιο άνοιγμα σε αγορές έξω από το νομό Αρκαδίας.

Ένας άλλος κλάδος, λιγότερο αναπτυγμένος στο Δήμο μας, είναι αυτός της **μεταποίησης των προϊόντων δασοπονίας**, δηλαδή των προϊόντων του δάσους. Αν και ένα σημαντικό τμήμα του Δήμου καλύπτεται από δάση κι ενώ παλαιότερα λειτουργούσε στην περιοχή του Χρυσοβιτισίου, στις παρυφές του ελατοδάσους του Μαινάλου, ένα μεγάλο εργοστάσιο επεξεργασίας ξυλείας, που διαδραμάτισε σπουδαίο ρόλο στην οικονομία της Αρκαδίας, στις μέρες μας δεν γίνεται ουσιαστική εκμετάλλευση της ξυλείας των δασών, πέρα από κάποιες μικρές βιοτεχνίες ξύλου που λειτουργούν στην περιοχή του Δήμου. Βέβαια, εδώ θα πρέπει να τονίσουμε ότι, η οποιαδήποτε ανάπτυξη του κλάδου αυτού θα ήταν επιθυμητή μόνο εάν κι εφόσον γινόταν με σεβασμό στο φυσικό περιβάλλον και χωρίς να δημιουργούσε προβλήματα στο ζωογόνο δάσος.

Αντίθετα ο **κλάδος της μελισσοκομίας**, είναι αρκετά ανεπτυγμένος στην περιοχή, προσφέροντας το μοναδικής αξίας μέλι ελάτης Μαινάλου βανίλια, που όπως αναφέρθηκε είναι χαρακτηρισμένο ως προϊόν Π.Ο.Π. Όσον αφορά στη μεταποίηση στον κλάδο αυτό, εννοούμε τη συσκευασία του ίδιου του μελιού, αλλά και άλλων προϊόντων της μελισσοκομίας, όπως η γύρη, η πρόπολη και ο βασιλικός πολτός. Τα προϊόντα αυτά, είναι πολύ σημαντικά και για την χρήση τους στην φαρμακολογία και στην κοσμετολογία.

Τέλος, τα **προϊόντα λαϊκής τέχνης**, που δεν έχουν σχέση με τη μεταποίηση προϊόντων του πρωτογενούς τομέα, αλλά πρόκειται για υφαντά, ξυλόγλυπτα, παραδοσιακά μαγειρικά σκεύη, χαλκώματα και κεντήματα, τα οποία είναι λίγα από τα δείγματα της αρκαδικής τέχνης που μπορεί κάποιος να βρει στην Αρκαδία. Γυναίκες που ποτέ δεν αποκόπηκαν από τις ρίζες τους και τεχνίτες που έμαθαν την τέχνη από τον πατέρα τους και τον παππού τους, συνεχίζουν αδιάλειπτα την προσφορά τους. Στα χωριά και στην Τρίπολη, σε κάθε γωνιά της Αρκαδίας, μπορεί ο ταξιδιώτης να βρει ένα αυθεντικό έργο λαϊκής τέχνης. Τα μοτίβα που χρησιμοποιούνται είναι αρχέγονα, οι τεχνικές πατροπαράδοτες. Φυτικά μοτίβα στα υφαντά, γεωμετρικές συμμετρίες στα κεντήματα, χρώματα και υλικά μοναδικά, δίνουν την ευκαιρία στους σημερινούς επισκέπτες να νιώσουν τη μαγεία ενός παρελθόντος, που στην Αρκαδία δεν έσβησε ποτέ.

Αμπελοκαλλιέργεια-οινοπαραγωγή

Η αμπελοκαλλιέργεια και η παραγωγή οίνου για το Δήμο Τρίπολης και το Μαντινειακό οροπέδιο αποτελούν σημαντικές δραστηριότητες. Σύμφωνα με στοιχεία του Δήμου (Αμπελουργικό μητρώο 2012), στα όρια του Δήμου Τρίπολης καλλιεργούνται 14.760,95 στρέμματα αμπέλου από 2.082 παραγωγούς. Στη περιοχή υπάρχουν επίσης αρκετά οινοποιεία. Η Μαντινεία έχει μεγάλη παράδοση στην αμπελοκαλλιέργεια ήδη από τους αρχαίους χρόνους. Πρόκειται για την «...Μαντινήν ερατεινήν...» την όμορφη Μαντινεία, όπως αναφέρει ο Όμηρος στην Ιλιάδα (Β, 606). Ο Αρχιεπίσκοπος Ευστάθιος Θεσσαλονίκης (12ος αι.) στις «Παρεκβολαί εις την Ομήρου Ιλιάδα» αναφέρει :«... ερατεινήν δε αυτήν ο ποιητής λέγει, διότι πεδιάς έστι και πολυάμπελος...».

Η κύρια ποικιλία που καλλιεργείται στην περιοχή είναι το μοσχοφίλερο. Πρόκειται για μια από τις σημαντικότερες και πιο γνωστές αυτόχθονες ποικιλίες του ελληνικού οίνου. Ανήκει σε μια κατηγορία

ποικιλιών που ονομάζονται γενικότερα Φιλέρια. Από αυτήν την ποικιλία παράγεται ο οίνος με Προστατευόμενη Ονομασία Προέλευσης (Π.Ο.Π.) "MANTINEIA". (ΦΕΚ 224/A/ 26 – 10 – 2011): Σύμφωνα με το Προεδρικό Διάταγμα 92/2011, η προστατευόμενη Ονομασία Προέλευσης «Μαντίνεια», αναγνωρίζεται για τους λευκούς ξηρούς και λευκούς αφρώδεις οίνους ποιότητας, οι οποίοι παράγονται από σταφύλια των ποικιλιών Μοσχοφίλερο σε ποσοστό τουλάχιστον 85% και Ασπρούδες. Τα σταφύλια προέρχονται από αμπέλια που καλλιεργούνται στη κτηματική περιοχή του Δήμου Τρίπολης. Το ανωτέρω Π.Δ. αντικατέστησε το Π.Δ. 70/1996 περί αναγνώρισης οίνων ονομασίας προέλευσης ανώτερης ποιότητας MANTINEIA (ΦΕΚ 57/A/27-3-1996). Η αμπελουργική ζώνη της Μαντινείας βρίσκεται στο Αρκαδικό- Μαντινειακό οροπέδιο.

Η περιοχή του Μαντινειακού οροπεδίου, στην καρδιά της Πελοποννήσου, είναι γνωστή για τα κρασιά της από αρχαιοτάτων χρόνων. Πολυστάφυλο χαρακτηρίζει τη Μαντινεία ο Όμηρος, ενώ ο Πausanias στα Αρκαδικά του, κάνει ειδικό, εκτεταμένο αφιέρωμα. Μάλιστα, στα βόρεια όριά της, σε περιοχή που σήμερα ανήκει στην Κλειτορία Καλαβρύτων, αναφέρεται ως αξιοπερίεργο ένα ήδη παλιό κλήμα, που υπάρχει και σήμερα και είναι γνωστό ως Κλήμα του Πausanias, το οποίο θεωρείται ότι είναι το παλαιότερο κλήμα στον κόσμο και είναι προστατευόμενο μνημείο της φύσης. Το κρασί από αρχαιοτάτων χρόνων, στην Αρκαδία, είναι ένα ιερό δώρο, δεν είναι απλά ένα προϊόν. Για να παραχθεί, χρειάζεται θρεπτικό χώμα, ήπιους χειμώνες, λεπτές βροχές, ήλιο, προφύλαξη από τους ανέμους. Όλη η φύση εργάζεται για να γίνει το σταφύλι κι από εκεί και μετά αναλαμβάνει ο άνθρωπος. Η οινική παράδοση είναι μακραίωνη στην Αρκαδία. Κάθε μπουκάλι κρασί κρύβει μέσα του σοφία, τεχνική, αγάπη και αφοσίωση αιώνων.

Τα περισσότερα οινοποιεία βρίσκονται βόρεια της Τρίπολης, στη Δ.Ε. Μαντινείας και ανατολικά της, στη Δ.Ε. Κορυθίου και αποτελούν το μεγαλύτερο τμήμα της αμπελουργικής ζώνης του Π.Ο.Π. (ΟΠΑΠ) Μαντίνεια. Παρότι, τώρα πια, το μοσχοφίλερο καλλιεργείται και σε άλλες περιοχές της Ελλάδας, η σχέση μοσχοφίλερο – Μαντίνεια είναι άρρηκτη και ιδιαίτερος δημοφιλής, αφού από τον Οκτώβριο του 2012 στην Ονομασία Προέλευσης Μαντίνεια, περιλαμβάνονται και αφρώδεις οίνοι που παράγονται από μοσχοφίλερο (ΦΕΚ 2899/B/20-12-2011). Οινoturισμός στην Αρκαδία, σημαίνει οινoturισμός στη Μαντινεία και στη ζώνη της, αφού εκεί, κατά μήκος των δρόμων του κρασιού της Μαντινείας, θα βρουν οι οινόφιλοι σχεδόν όλα τα επισκέψιμα οινοποιεία (πχ δρόμοι κρασιού).

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΔΗΜΟ ΤΡΙΠΟΛΗΣ-2014

Η κτηνοτροφία στο Δήμο Τρίπολης αποτελεί σημαντικό τμήμα για τον πρωτογενή τομέα. Παράγονται γαλακτοκομικά προϊόντα εξαιρετικής ποιότητας τα οποία έχουν μεγάλη φήμη και ζήτηση στις αγορές.

Ο συνολικός αριθμός μικρών ζώων (πρόβατα- γίδια) στο Δήμο Τρίπολης ανέρχεται σε 84.810 ζώα (πιν. 1). Κατά σειρά, ο μεγαλύτερος αριθμός μικρών ζώων εμφανίζεται στη ΔΕ Λεβιδίου (22.797 ζώα και ποσοστό 26,9%), στη ΔΕ Μαντινείας (20.852 ζώα και ποσοστό 24,6%) και ΔΕ Βαλτετσίου (10.039 ζώα και ποσοστό 11,8%). Οι υπόλοιπες Δ.Ε εμφανίζουν αριθμό κάτω από 10.000 ζώα.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΔΗΜΟ ΤΡΙΠΟΛΗΣ (μικρά ζώα)			
ο /α	Δ.Ε.	Αρθ. μικρών ζώων 2014	Αρθ. κτηνοτρόφων 2014
1	ΔΕ Βαλτετσίου	10039	67
2	ΔΕ Κορυθίου	7060	52
3	ΔΕ Λεβιδίου	22797	143
4	ΔΕ Μαντινείας	20852	146
5	ΔΕ Σκιρίτιδας	7021	34
6	ΔΕ Τεγέας	3849	24
7	ΔΕ Τρίπολης	6260	29
8	ΔΕ Φαλάνθου	6932	37
	ΣΥΝΟΛΟ	84810	532

Από πλευράς Τ.Κ, στην πρώτη 10αδα, βρίσκονται: 1) Τ.Κ. Κανδήλας με 6.995 ζώα, 2) Τ.Κ. Νεστάνης με 6.711 ζώα, 3) Τ.Κ. Λουκά με 5.221 ζώα, 4) Τ.Κ. Βαλτετσίου με 5.180 ζώα, 5) Τ.Κ. Αρτεμισίου με 4.112 ζώα, 6) Τ.Κ. Βλαχέρνας με 4.048 ζώα, 7) Τ.Κ. Δάρα με 3861 ζώα, 8) Τ.Κ. Κολλινών με 3.347 ζώα, 9) Τ.Κ. Περθωρίου με 3.260 ζώα, 10) Τ.Κ. Αγιωργίτικων με 3.065 ζώα. Στην Τ.Κ Βλαχοκερασιάς υπάρχουν 2.657 ζώα και στην Τ.Κ. Λίμνης 2.178 ζώα. Οι υπόλοιπες Τ.Κ. του Δήμου εμφανίζουν αριθμό ζώων από 2.000 και κάτω.

Σε σχέση με το έτος 2011 (87.462 μικρά ζώα), σε επίπεδο Δήμου εμφανίζεται μείωση του αριθμού των μικρών ζώων κατά 2.652 ζώα (ποσοστό 3%). Παρατηρούμε ότι στις τρεις (3) ΔΕ με τον μεγαλύτερο αριθμό ζώων (ΔΕ Μαντινείας, ΔΕ Λεβιδίου, ΔΕ Βαλτετσίου), υπάρχει μείωση του αριθμού ζώων. Στις άλλες 5 Δ.Ε. εμφανίζεται αύξηση του αριθμού μικρών ζώων. Όμως επειδή στις περιοχές αυτές, ο αριθμός των ζώων σε απόλυτο αριθμό είναι μικρός, δεν μπορεί να αναστραφεί η τάση μείωσης στο σύνολο του Δήμου. Θα πρέπει επίσης να σημειωθεί, η πολύ μεγάλη αύξηση των μικρών ζώων στη Δ.Ε Σκιρίτιδας (7021 ζώα το 2014 από 4762 το 2011, ποσοστό αύξησης 47%), καθόσον δημιουργήθηκε στην Τ.Κ Κολλινών μεγάλη κτηνοτροφική μονάδα.

Ο αριθμός των κτηνοτρόφων μικρών ζώων στο Δήμο Τρίπολης είναι 532. Στη ΔΕ Μαντινείας εμφανίζονται 146 κτηνοτρόφοι, στη ΔΕ Λεβιδίου 143, στη ΔΕ Βαλτετσίου 67 και ακολουθούν οι άλλες ΔΕ με μικρότερο αριθμό. Ο αριθμός των κτηνοτρόφων το 2011 στο Δήμο Τρίπολης ήταν 548.

Σχετικά με τα μεγάλα ζώα, στο σύνολο του Δήμου καταγράφονται 1805 ζώα και 40 κτηνοτρόφοι. Το έτος 2011 ο αριθμός μεγάλων ζώων ήταν 1374 ζώα (1200 βοοειδή, 174 ίπποι) και 31 κτηνοτρόφοι. Και εδώ παρατηρούμε μεγάλη αύξηση ζώων στη Δ.Ε Σκιρίτιδας, που οφείλεται στην κτηνοτροφική μονάδα βοοειδών που δημιουργήθηκε στην Τ.Κ. Κολλινών με 548 ζώα. Στη ΔΕ Σκιρίτιδας καταγράφονται 601 μεγάλα ζώα, στη Δ.Ε Λεβιδίου 496, στη ΔΕ Βαλτετσίου 230 κ.ο.κ

Τα παραπάνω στοιχεία, υπολογίστηκαν με βάση τις δηλώσεις των παραγωγών για την εισαγωγή των ζώων τους, στα κοινοτικά βοσκοτόπια του Δήμου Τρίπολης, σύμφωνα με την αρθ. 283/2014 απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου με θέμα: «Καθορισμός δικαιώματος βοσκής των εκτάσεων των Δ.Ε. Βαλτετσίου, Κορυθίου, Λεβιδίου, Μαντινείας, Σκιρίτιδας, Τεγέας, Τρίπολης και Φαλάνθου για το έτος 2014».

2.1.4.4 Επιχειρηματικότητα- καινοτομία

Η επιχειρηματικότητα, η προσανατολισμένη στην ενσωμάτωση της καινοτομίας αποτελεί σημαντική απάντηση στα σοβαρά προβλήματα της τοπικής ευημερίας που δημιουργεί τόσο το μεγάλο ποσοστό ανεργίας όσο και το γενικότερο κλίμα της οικονομικής κρίσης.

Η εποχή μας είναι πρόσφορη για καινοτομίες. Η επιλογή της ποιότητας έναντι της ποσότητας, η αξιοποίηση συγκριτικών πλεονεκτημάτων σε συνδυασμό με την ένταξη της χρήσης του διαδικτύου σε όλες τις επιχειρηματικές λειτουργίες δημιουργούν μια νέα επιχειρηματική κουλτούρα, τη «νέα επιχειρηματικότητα» που συντίθεται από: τη στροφή σε εξειδικευμένα προϊόντα και υπηρεσίες, την περιβαλλοντικά φιλική επιχειρηματική δραστηριότητα, τη χρήση των νέων τεχνολογιών και ειδικότερα του διαδικτύου και των εφαρμογών του. Οι ΤΕΠ μπορούν και πρέπει να αποτελέσουν τα βασικά εργαλεία για την ανάπτυξη της έρευνας, τη συνεχή οργανωσιακή βελτίωση, τη μείωση του κόστους, τη βελτίωση της αποδοτικότητας και της παραγωγικότητας, την απλοποίηση και την ευελιξία, την οργάνωση των δομών και των διεργασιών όλων των επιχειρήσεων καθώς και του κράτους, τη διεύρυνση των επιχειρηματικών δυνατοτήτων των μικρών επιχειρηματιών, αυτοαπασχολούμενων, γυναικών, ανέργων, νέων, ΑμΕΑ, κατοίκων απομακρυσμένων και νησιωτικών περιοχών, μέσω της συμμετοχής τους στην κοινωνία της πληροφορίας και το ηλεκτρονικό εμπόριο.

Η Νέα Δημοτική αρχή στοχεύει στην ενεργοποίηση των υφιστάμενων και στην δημιουργία νέων μηχανισμών για την ενίσχυση και διευκόλυνση της επιχειρηματικότητας οργανωμένη ολοκληρωμένη και σταθερή βάση.

Σχεδιάζει την δημιουργία Κέντρο Υποδοχής και Ενημέρωσης Επενδυτών, ένας συμβουλευτικός σταθμός στήριξης που θα στεγάζεται σε δημοτικό χώρο, σε ένα φιλόξενο τεχνολογικά εξοπλισμένο περιβάλλον, για τους νέους επιχειρηματίες. Στόχος θα είναι η πληροφόρηση η παρακολούθηση και συμβουλευτική των νέων επιχειρηματιών αλλά και η παροχή κινήτρων για την ανάπτυξη της νεανικής επιχειρηματικότητας και σε ενέργειες δημοσιότητας (καμπάνια ενημέρωσης) για τα κίνητρα, τις δυνατότητες ανάπτυξης επιχειρηματικής δράσης και τα προγράμματα χρηματοδότησης νέων επιχειρήσεων από ευρωπαϊκούς, εθνικούς ή περιφερειακούς πόρους.

Όσον αφορά τα κίνητρα, ο Δήμος Τρίπολης σκοπεύει να εισηγηθεί στο ΔΣ την λήψη απόφασης του για απαλλαγή των νεοσύστατων ή των υπό σύσταση επιχειρήσεων από τα δημοτικά τέλη για τρία έτη. Οι δικαιούχοι θα είναι ιδιωτικές επιχειρήσεις οποιασδήποτε μορφής αρκεί σε περιπτώσεις φυσικών προσώπων αυτοί να είναι κάτω των 40 ετών και σε περιπτώσεις νομικών προσώπων την πλειοψηφία να έχει φυσικό πρόσωπο επίσης κάτω των 40 ετών. Προκειμένου να επωφεληθεί από την απαλλαγή των δημοτικών τελών, η επιχείρηση θα οφείλει να λειτουργήσει για τουλάχιστον τρία έτη από την υπαγωγή της στο πρόγραμμα.

Το Βραβείο στήριξης Μικρομεσαίων στήριξης MME "Entrepreneurial European Region award by the European Commission", είναι μια πρόκληση που θα μπορούσε ο Δήμος Τρίπολης να αναλάβει να επιτύχει για το έτος 2016, εφόσον κατά το έτος 2015 θα έχει επιτύχει τους όρους υποψηφιότητας. Η ωφελιμότητα

είναι πολλαπλή τόσο για την ενδυνάμωση των ΜΜΕ στην περιοχή, όσο για την δημοσιότητα που θα λαβει ο Δήμος αλλά και για το χρηματικό έπαθλο που δίνεται στον νικητή του βραβείου.

Η νέα Δημοτική Αρχή στοχεύει στον προσανατολισμό των υπηρεσιών του Δήμου στην διεκδίκηση υποψηφιότητας για το βραβείο αυτό καθώς ο στόχος του βραβείου αυτού, είναι η ανάπτυξη και εδραίωση της επιχειρηματικής δραστηριότητας, αναγνωρίζοντας το ρόλο των δήμων στην ανάπτυξη των ειδικών, αποτελεσματικών μέτρων για τη στήριξη της επιχειρηματικότητας.

Το βραβείο αυτό, που δημιουργήθηκε σε συνεργασία με το INFO, σκοπεύει να προωθήσει την επιχειρηματική κουλτούρα και το πνεύμα, να δώσει αξία σε εξωγενείς πόρους, την απλοποίηση των δημοτικών κανονιστικών πλαισίων, την εφαρμογή ευνοϊκότερων όρων για τους επιχειρηματίες, υποστήριξη και παρακολούθηση των επιχειρηματικών πρωτοβουλιών, καθώς και να δώσει αξία στους τόπους όπου πραγματοποιούνται αυτές οι επιχειρηματικές πρωτοβουλίες. Ο στόχος είναι να εξασφαλιστεί η ενότητα δράσης μεταξύ τοπικών και περιφερειακών διοικήσεων, έτσι ώστε με ένα συντονισμένο, αποδοτικό και αποτελεσματικό τρόπο, να ανθίσει ένα επιχειρηματικό περιβάλλον που οδηγεί στην δημιουργία θέσεων εργασίας και ανάπτυξης επιχειρηματικών πρωτοβουλιών.

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΤΡΙΠΟΛΗΣ

Σύμφωνα με στοιχεία 2014 του Επιμελητηρίου Αρκαδίας, στο νομό Αρκαδίας δραστηριοποιούνται συνολικά 6406 επιχειρήσεις. Από αυτές, 3704 επιχειρήσεις δραστηριοποιούνται στο Δήμο Τρίπολης (ποσοστό 58%). Στην Δημοτική Κοινότητα Τρίπολης δραστηριοποιείται ο μεγαλύτερος αριθμός των επιχειρήσεων (2749).

Αναλυτικά, ο αριθμός των επιχειρήσεων του Δήμου Τρίπολης ανά Δημοτική Ενότητα, παρουσιάζεται στον κατωτέρω πίνακα:

α /α	Δ.Ε.	Αριθμός Επιχειρήσεων
1	ΔΕ Βαλτετσίου	47
2	ΔΕ Κορυθίου	78
3	ΔΕ Λεβιδίου	209
4	ΔΕ Μαντινείας	124
5	ΔΕ Σκιρίτιδας	60
6	ΔΕ Τεγέας	198
7	ΔΕ Τρίπολης	2963
8	ΔΕ Φαλάνθου	24
	ΣΥΝΟΛΟ	3704

2.1.4.5 Πολιτιστικό απόθεμα: Υποδομές, Δράσεις

Ο Δήμος της Τρίπολης διαθέτει πλούσιο Τουριστικό Απόθεμα και πλήθος συλλόγων πολιτιστικών, εξωραϊστικών, χριστιανικών, φιλανθρωπικών, φυσιολατρικών, μουσικοχορευτικών, γεωργικών και πολλών άλλων, δραστηριοποιούνται για χρόνια στο Δήμο, έχοντας ο καθένας να παρουσιάσει το έργο του, μικρό ή μεγάλο, έχοντας όμως πάντα σα στόχο τη συμμετοχή στα κοινά και στη διατήρηση και διάδοση της πολιτισμικής μας κληρονομιάς. Όπως και τα λαογραφικά μουσεία που υπάρχουν σε

διάφορα χωριά, τα οποία οι ίδιοι οι κάτοικοι «έστησαν» με μεράκι και με αγάπη στις παραδόσεις και τα ήθη και έθιμα του τόπου.

Οι πιο σημαντικές εκδηλώσεις που γίνονται σε επίπεδο Δήμου είναι:

Το Πάσχα, με τις φημισμένες εκδηλώσεις του

Οι εκδηλώσεις των Χριστουγέννων

Οι εκδηλώσεις για την Άλωση της Τριπολιτσάς στις 23 Σεπτεμβρίου

Το φεστιβάλ για το πολιτιστικό καλοκαίρι, με συναυλίες, θεατρικές και χορευτικές παραστάσεις

Το Καρναβάλι

Χορωδιακές συναντήσεις

Επετειακή χορευτική συνάντηση Λυκείων Ελληνίδων

Εκδήλωση – αφιέρωμα στον ποιητή Νίκο Γκάτσο

Πανλεβιδιώτικο αντάμωμα

Εκδήλωση για τα μήλα Τριπόλεως ΠΙΛΑΦΑ

Η Γιορτή του Σκόρδου στα Λιθοβούνια

Γιορτή της Ελιάς στη Τ.Κ. Ελαιοχωρίου

Η εμποροπανήγυρη στην Τεγέα το Δεκαπενταύγουστο, με την Παμπελοποννησιακή Έκθεση και πλήθος εκδηλώσεων

Η νέα Δημοτική Αρχή σχεδιάζει την ίδρυση και λειτουργία του "Σπιτιού του Πολιτισμού" σε ιδιόκτητο δημοτικό κτήριο για την στέγαση των πολιτιστικών σωματείων αλλά και της φιλαρμονικής του Δήμου.

Η φιλαρμονική του Δήμου αποτελεί το σημαντικότερο πολιτιστικό θεσμό που ανήκει στο Δήμο

2.1.4.6 Μουσείο Πόλης

Ο Δήμος της Τρίπολης έχει είδη αναλάβει ενέργειες με σκοπό την δημιουργία ενός Μουσείου Πόλης με την χρήση των νέων τεχνολογιών και με την φιλοσοφία που διέπει την ίδρυση και λειτουργία των Μουσείων Πόλεων ανά την Ευρώπη, όπου τα μουσεία αυτά είναι χώροι προώθησης της ταυτότητας των πόλεων, παρουσίασης του τρόπου ζωής των κατοίκων της. και των σημαντικότερων σημείων ενδιαφέροντος των πόλεων τόσο για τον επισκέπτη όσο για τους ντόπιους. Ενσωματώνει την σύγχρονη μουσικολογική αντίληψη όπου αναπροσδιορίζεται ο ρόλος του μουσείου πόλης, δεν έχει χωρικές δεσμεύσεις και αξιοποιεί μέσω καινοτομιών και χρήση ΤΠΕ το πολιτιστικό απόθεμα της πόλης, όπως τα Μουσείων, κρατικά και ιδιωτικά, όλων των ειδών (ιστορικά, αρχαιολογικά, λαογραφικά, θεματικά, κ.λπ.), με σκοπό τη διάχυση του πολιτισμού στην κοινωνία (γνώση, κουλτούρα, παιδεία, καλλιέργεια, ευαισθησία, ουμανισμός πολιτιστική κληρονομιά, τέρψη, κ.λπ.), δηλαδή την αναβάθμιση του «ανθρώπινου και του κοινωνικού κεφαλαίου», και τη σύνδεση με το Τουρισμό, ιδιαίτερα με τον Πολιτιστικό (μαζί με το Θρησκευτικό), τον Αστικό και το Συνεδριακό Τουρισμό.

Η νέα τάση των μουσείων πόλης ανά την Ευρώπη επικεντρώνεται στην προσπάθεια το μουσείο να μην βρίσκεται απλά μέσα στην πόλη, αλλά να μιλά γι αυτήν και τους ανθρώπους της. Δυνητικά, είναι ένας χώρος που όλες οι διαφορετικές φωνές και μαρτυρίες συναντώνται και εκτίθενται δημόσια, μέσα από μια αρμονική συνύπαρξη αντικειμένων, ιστοριών και προφορικών μαρτυριών.

Με πρωτοβουλία του Δήμου Τρίπολης, διεξήχθη διαβούλευση με κεντρικό θέμα τη διερεύνηση της δυνατότητας, της σκοπιμότητας, της εφικτότητας και της ωφελιμότητας δημιουργίας στην Τρίπολη ενός Μουσείου Πόλης. Ενός νέου μουσειακού θεσμού στον οποίο επικεντρώνεται διεθνώς η νέα τάση της Μουσειολογίας (Παρίσι, Λονδίνο, Σάλτσμπουργκ, Βιέννη, Γάνδη, Ρότερνταμ, Λίβερπουλ, Ντένβερ, κ.λπ.).

Και τούτο γιατί η εγκαθίδρυση ενός Μουσείου Πόλης στην Τρίπολη θα αποτελέσει μια καινοτόμο, ρηξικέλευθη και νεωτερική προσπάθεια, πρωτόγνωρη για τα μέχρι σήμερα δεδομένα, η οποία θα επιφέρει σημαντικά κοινωνικά, πολιτισμικά, οικονομικά και αναπτυξιακά οφέλη όχι μόνο στο Δήμο Τρίπολης αλλά και στην ευρύτερη χωρική ενότητα της Αρκαδίας καθώς και ολόκληρης της Περιφέρειας Πελοποννήσου.

Συνδέεται με δράσης αστικής ανανέωση, την αστική αναζωογόνηση, τη βελτίωση της λειτουργικότητας και την αναβάθμιση της ανταγωνιστικότητας της πόλης και συμβάλει έμπρακτα ώστε να καταστήσει την Τρίπολη μια εξωστρεφή και εμβληματική πόλη καθώς και μια πόλη μαγνήτη που θα προσελκύει επισκέπτες στο πλαίσιο του μεγάλου ανταγωνισμού των πόλεων που επιδιώκουν να καταστούν τόποι προορισμού. Είναι επίσης ένα σημαντικό εργαλείο και ένας ισχυρός μηχανισμός επίτευξης στόχων Πολιτισμός (με το ευρύτερο εννοιολογικό περιεχόμενο του όρου) σε συνδυασμό με τους άλλους πόρους και τα λοιπά συγκριτικά πλεονεκτήματα που διαθέτει ο τόπος.

Επίσης συνδέεται με την προσπάθεια υποβολής υποψηφιότητας της Τρίπολης ως Πολιτιστικής Πρωτεύουσας της Ευρώπης για το 2021. Θα πρέπει να επισημανθεί ότι το Μουσείο Πόλης είναι ένα διακριτό και σημαντικό εγχείρημα Πολιτιστικής Πολιτικής το οποίο μπορεί να υπάρξει ανεξάρτητα από την έκβαση που θα έχει η υποψηφιότητα της Τρίπολης ως Πολιτιστικής Πρωτεύουσας της Ευρώπης. Απλά, η ύπαρξη του Μουσείου Πόλης θα επηρεάσει θετικά την προσπάθεια της Δημοτικής Αρχής στο πλαίσιο του σταθμισμένου και πολυκριτηριακού μοντέλου αξιολόγησης των υποψηφιοτήτων που θα ξεκινήσει μετά τη λήξη της υποβολής του φακέλου.

Πρόκειται για ένα αξιόλογο, καινοτόμο, ρηξικέλευθο, μοντέρνο και νεωτερικό εγχείρημα το οποίο, θα αποτελέσει σημαντικό παράγοντα επίρρωσης του brand name της Τρίπολης, ενίσχυσης της εξωστρέφειας και της προβολής της πόλης, αναβάθμισης της Τρίπολης σε ανταγωνιστικό τόπο προορισμού.

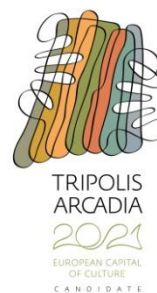
Για τη δημιουργία του μουσείου και την ιστορική τεκμηρίωση του όλου εγχειρήματος είναι απαραίτητη η συγκέντρωση και έρευνα όλων των παρακάτω πηγών που θα βοηθήσουν να αποκατασταθούν όψεις του παρελθόντος. Αυτό προϋποθέτει επιτόπια έρευνα στην Τρίπολη κ.α. για τον εντοπισμό κατ' αρχάς του υλικού. Σε ένα ακόμα επίπεδο από αυτή την έρευνα, θα προκύψουν υλικά και μη τεκμήρια, τα οποία θα αποτελέσουν τα εκθέματα του μουσείου αλλά και του διαδικτυακού χώρου. Το στάδιο αυτό έχει ήδη υλοποιηθεί από τον ιστορικό Χρίστο Χρυσανθακόπουλο, σε συνεργασία με του φορείς της πόλης.

Η εμπλοκή των πολιτών για τη δημιουργία του μουσείου είναι κομβικό ζήτημα. Στόχος είναι η ενεργοποίηση του δημιουργικού δυναμικού της πόλης μέσα από συγκεκριμένες δράσεις με σκοπό την ευαισθητοποίηση των ανθρώπων για το χώρο που ζουν και το παρελθόν τους αλλά και την ένταξη ενός μουσείου πόλης στην κουλτούρα των κατοίκων της. Οι ίδιοι όχι μόνο θα έχουν λόγο για το μουσείο,

αλλά θα εμπλακούν ενεργά στη δημιουργία του. Στόχος είναι όλη η πόλη να γίνει ένα εργαστήριο ιστορίας, δημιουργώντας έτσι ένα «οικομουσείο», πέρα από τα όρια του χώρου που θα στεγαστεί το μουσείο. Για το σκοπό αυτό ενδεικτικές δράσεις θα είναι η πραγματοποίηση σεμιναρίων και θα υλοποιηθούν θεματικά εργαστήρια όπου για παράδειγμα οι μαθητές με καθοδήγηση θα μελετήσουν και θα φτιάξουν την ιστορία του σχολείου τους, τα μέλη σωματείων και συλλόγων την αντίστοιχη ιστορία κ.λπ. Όλα αυτά μετά στο τελικό στάδιο θα ενταχθούν στο μουσείο. Το κέρδος μιας τέτοιας δράσης είναι πολλαπλό και πολλαπλασιαστικό, καθώς οι πολίτες θα θεωρούν το μουσείο της πόλης, «δικό» τους μουσείο και θα τους έχει δοθεί η ευκαιρία να εμπλακούν, να μάθουν, να δημιουργήσουν και να επανεξετάσουν τη σχέση τους με το χώρο και το χρόνο..

Ο Δήμος Τρίπολης στο πλαίσιο των δράσεων για τη δημιουργία του Μουσείου Πόλης της Τρίπολης, πραγματοποίησε «βραδιές μνήμης», κύκλος συναντήσεων, στο φιλόξενο χώρο της Δημόσιας Βιβλιοθήκης Τρίπολης, με στόχο να δημιουργηθεί μια κοινότητα πολιτών, όπου οι συμμετέχοντες σε χαλαρό κλίμα θα θυμούνται και θα συζητούν για τη ζωή στην Τρίπολη τα παλαιότερα χρόνια. Στη συνάντηση οι συμμετέχοντες έφεραν αντικείμενα, φωτογραφίες και οτιδήποτε άλλο ξυπνά αναμνήσεις, ώστε να είμαι μια αφορμή για να ξετυλιχτούν οι ιστορίες. Παράλληλος στόχος αυτής της δράσης είναι η δημιουργία μιας εθελοντικής ομάδας προφορικής ιστορίας, η οποία μετά από εκπαίδευση θα ξεκινήσει να συγκεντρώνει προφορικές μαρτυρίες για το παρελθόν και το παρόν της πόλης μας. Πχ Το θέμα της πρώτης συνάντησης ήταν οι εορτές, οι δημόσιες τελετές και οι πολιτιστικές εκδηλώσεις. Τα θέματα ήταν: οι δημόσιες τελετές, οι εκδηλώσεις, οι ιδιωτικές τελετές και εορτασμοί, η παιδική ηλικία, το παιχνίδι, η διασκέδαση, η σχέση των κατοίκων με το παρελθόν τους, οι έμφυλες σχέσεις, οι ιδιαίτεροι τύποι της πόλης στα προηγούμενα χρόνια. Με μια πιο συστηματική καταγραφή προφορικών μαρτυριών το υλικό θα μπορούσε να αξιοποιηθεί και στο Μουσείο Πόλης της Τρίπολης.

2.1.4.7 Υποψηφιότητα στο θεσμό Ευρωπαϊκή Πρωτεύουσα Πόλη 2021

Όλη η Ευρώπη Μια Αρχαδία.

Ο θεσμός της Ευρωπαϊκής Πολιτιστικής Πρωτεύουσας (Ε.Π.Π.) ξεκίνησε το 1985, με πρωτοβουλία της Μελίνας Μερκούρη (1983). Αποτελεί «το πλησίασμα των λαών της Ευρώπης». Η ανάδειξη κάθε

χρόνο μιας διαφορετικής πτυχής του ευρωπαϊκού πολιτισμού, που να χρωματίζει με τον δικό της τρόπο τον πολιτισμό στην Ευρώπη και να αναδεικνύει στην πράξη την άποψη, πως η διαφορετικότητα στη βάση κάποιων κοινών χαρακτηριστικών είναι αυτό, που ενώνει πολιτιστικά της Ευρώπη. Η Αθήνα ήταν η πρώτη πόλη που κατέκτησε τον τίτλο και έκτοτε το χρίσμα της Ε.Π.Π. έχουν λάβει περί τις 46 πόλεις, με τον αριθμό να αυξάνεται διαρκώς κατά δύο πόλεις κατ' έτος.

Στόχος του θεσμού αυτού είναι ο εορτασμός των πολιτιστικών δεσμών που συνδέουν και ενώνουν τους Ευρωπαίους. Τον θεσμό κατέστησαν ελκυστικό στα μάτια των Ευρωπαίων πολιτών, η δυνατότητα συνεργασίας μεταξύ των κοινοτικών οργάνων, της εθνικής, περιφερειακής και της τοπικής διοίκησης, η δυνατότητα ελεύθερης ερμηνείας του από τις πόλεις, που ελάμβαναν το χρίσμα και το γεγονός ότι όλοι οι πολίτες μιας πόλης που παίρνει ή έστω διεκδικεί το χρίσμα έχουν την δυνατότητα να αναμειχθούν στη διοργάνωση, γιατί πάνω απ' όλα είναι ένας θεσμός που αφορά αυτούς τους ίδιους.

Οι χώρες έχουν το δικαίωμα να συμμετάσχουν στη δράση σύμφωνα με τη χρονολογική σειρά, που έχει αποφασισθεί και παρατίθεται στο Παράρτημα της Απόφασης – Πρότασης. Επίσης, οι χώρες έχουν το δικαίωμα να συμμετάσχουν σε ανοικτό διαγωνισμό, που θα προκηρύσσεται κάθε τρία χρόνια για τον ίδιο τίτλο και παράλληλα με τους διαγωνισμούς στα δύο κράτη - μέλη.

Το 2021 θα αναδεχθεί μια Ε.Π.Π. από την Ελλάδα και μια από την Ρουμανία. Κάθε κράτος μέλος είναι υπεύθυνο για τη διοργάνωση του διαγωνισμού μεταξύ των πόλεων του. Οι αιτήσεις κοινοποιούνται στην Επιτροπή από το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος. Η επιλογή των δύο πόλεων (μία από κάθε χώρα) θα πραγματοποιηθεί από ευρωπαϊκή ομάδα ανεξάρτητων εμπειρογνομόνων. Για την Ελλάδα η προθεσμία συμμετοχής στην πρόσκληση υποβολής αιτήσεων υποψηφιότητας λήγει τον Οκτώβριο του 2015, δηλαδή το αργότερο 10 μήνες από τη δημοσίευση της πρόσκλησης.

Καθώς μια Ευρωπαϊκή Πρωτεύουσα Πολιτισμού προκειμένου να είναι επιτυχημένη δεν χρειάζεται να είναι μεγάλη, αλλά χρειάζεται να είναι σε θέση να επιτύχει και να επιδείξει τόσο την Μοναδικότητα της, όσο και την Ευρωπαϊκή της Διάσταση, η πόλη της Τρίπολης μπορεί να είναι υποψήφια για την διεκδίκηση του χρίσματος. Ο Δήμος έχει ήδη ξεκινήσει τις προετοιμασίες για την υποβολή υποψηφιότητας.

Η υποψηφιότητα της πόλης μας θα στοχεύσει στην ανάδειξη της μοναδικότητας της πόλης της Τρίπολης σε σχέση με άλλες υποψήφιες ελληνικές πόλεις, για την διεκδίκηση του τίτλου και στην ενδυνάμωση των στοιχείων που προσδίδουν στην πόλη της Τρίπολης την Ευρωπαϊκή διάσταση, που απαιτείται να έχει, προκειμένου να διεκδικήσει με επιτυχία τον εν λόγω τίτλο.

Έχει συναφθεί Προγραμματική Σύμβαση με τα Νομικά Πρόσωπα του Δήμου Προκειμένου για την δημιουργία και λειτουργία του Γραφείου Διεκδίκησης. Έχει επιλεγεί έπειτα από καλλιτεχνικό διαγωνισμό σε ερασιτέχνες και επαγγελματίες το λογότυπο για την υποψηφιότητα και έχει συσταθεί η Επιτροπή Διεκδίκησης.

Στην επιτροπή διεκδίκησης, της οποίας επικεφαλής έχει τεθεί ο σκηνοθέτης Κώστας Γαβράς συμμετέχουν (με αλφαβητική σειρά): Αγλαΐα Αρχοντίδου - Αργύρη, διευθύντρια Μουσείου Πόλεως των Αθηνών, Θανάσης Βαλτινός, αντιπρόεδρος Ακαδημίας Αθηνών, Κώστας Γαβράς, σκηνοθέτης, Μαρία Γεωργοπούλου, διευθύντρια Γενναδείου Βιβλιοθήκης, Άγγελος Δεληβορριάς, τ. διευθυντής του Μουσείου

Μπενάκη, Χρήστος Ζερεφός, ακαδημαϊκός, Καθηγητής Φυσικής της Ατμόσφαιρας, Μίκης Θεοδωράκης, μουσικοσυνθέτης, Νίκος Μανωλόπουλος, τ. διευθυντής Μεγάρου Μουσικής, Γιώργος Μιχαλακόπουλος, ηθοποιός, Παντελής Σκαγιάννης, Καθηγητής Πολιτικής Υποδομών, Καίτη Τζιτζικώστα, πρόεδρος Εθνικής Επιτροπής Unesco.

2.1.4.8 Αδελφοποιήσεις

«Αδελφοποίηση είναι η προσέγγιση δύο κοινοτήτων που επιδιώκουν με αυτό τον τρόπο να λειτουργήσουν με ευρωπαϊκή προοπτική, προκειμένου να αντιμετωπίζουν τα προβλήματά τους και να αναπτύσσουν μεταξύ τους ολοένα στενότερους δεσμούς φιλίας» Jean Bareth, ένας από τους ιδρυτές του Συμβουλίου Ευρωπαϊκών Δήμων και Περιφερειών (CEMR), μετά το Β' Παγκόσμιο Πόλεμο.

Για την επιτυχία των αδελφοποιήσεων κρίσιμη είναι η διπλή δέσμευση που απαιτείται τόσο εκ μέρους των τοπικών αρχών, όσο και των πολιτών των αδελφοποιημένων πόλεων. Δεν μπορεί να υπάρξει αδελφοποίηση χωρίς την ενεργό συμμετοχή των πολιτών! Αυτή η διττή φύση απαιτεί συχνά τη θέσπιση μιας επιτροπής αδελφοποίησης, στην οποία μετέχουν τοπικοί αξιωματούχοι και πολίτες.

Το πρόγραμμα Ευρώπη για τους Πολίτες προάγει το θεσμό των αδελφοποιήσεων. Συμβάλλει στην προαγωγή της κατανόησης μεταξύ της Ένωσης και των πολιτών της, επιδιώκει να ενισχύσει την ευαισθητοποίηση αναφορικά με την έννοια του να είναι κανείς Ευρωπαίος, και βοηθά στην ανάπτυξη ενός αισθήματος ευρωπαϊκής ταυτότητας Αδελφοποιημένες Πόλεις

Η πόλη της Τρίπολης έχει αδελφοποιηθεί με την πόλη του Reine στην Γερμανία, την πόλη του Παραλιμνίου στην Κύπρο και την Ιερή πόλη Μεσολογγίου. Επίσης ο Δήμος Τρίπολης είναι αδελφοποιημένος με την πόλη της Πάφου. Η αδελφοποίηση με το Δήμο της Πάφου πραγματοποιήθηκε το 2010 από τον καποδιστριακό Δήμο Τεγέας στο πλαίσιο των ιστορικών δεσμών που συνδέουν τις δύο περιοχές και της περαιτέρω σύσφιξης των σχέσεων και της συνεργασίας.

Το Reine αδελφοποιήθηκε με την πόλη της Τρίπολης το έτος 2000. Βρίσκεται στην Βόρεια Γερμανία στο κρατίδιο της Κάτω Σαξωνίας, πρωτεύουσα της οποίας είναι το Αννόβερο. Έχει περίπου 50.000 κατοίκους και είναι πρωτεύουσα της ομώνυμης περιφέρειας που αριθμεί 120.000 κατοίκους. Παραδοσιακά υπήρξε η πόλη της χαλυβουργίας. Σήμερα αναπτύσσει ποικίλη οικονομική δραστηριότητα και διαθέτει σύγχρονες βιομηχανικές και βιοτεχνικές μονάδες και μοντέρνα τεχνολογικά πάρκα.

Το Παραλίμινο αδελφοποιήθηκε με την πόλη της Τρίπολης το έτος 2008. Ο Δήμος Παραλιμνίου βρίσκεται στο νοτιοανατολικό άκρο της Κύπρου, στην επαρχία Αμμοχώστου και έχει πληθυσμό περίπου 13.000 κατοίκους. Είναι μια μικρή πόλη που παρουσιάζει σημαντική ανάπτυξη στην οικονομική και πολιτιστική της ζωή.

Η αδελφοποίηση του Δήμου Τρίπολης με το Δήμο της Ιερής Πόλης Μεσολογγίου πραγματοποιήθηκε το 2013, δεδομένου ότι υπάρχει ένα ευρύ πεδίο ανταλλαγής απόψεων, τεχνογνωσίας και υλοποίησης κοινών δράσεων σε σειρά πεδίων, όπως του πολιτισμού, αθλητισμού, κοινωνικής αλληλεγγύης, τουρισμού κ.λπ., με σκοπό τη διασύνδεση των δύο πόλεων και τη βελτίωση των παρεχόμενων προς τους πολίτες υπηρεσιών και την αναβάθμιση της ποιότητας ζωής τους.

Το χρονικό διάστημα 21-24 Σεπτεμβρίου 2012, στο πλαίσιο του προγράμματος «Ευρώπη για τους πολίτες», πραγματοποιήθηκε στην Τρίπολη, συνάντηση με τις αδελφοποιημένες πόλεις του Reine και του Παραλμνίου. Μέσα από τις εκδηλώσεις, workshops και τραπέζες συζητήσεων που πραγματοποιήθηκαν στα πλαίσια της συνάντησης, προωθήθηκε η δημιουργία ουσιαστικών δεσμών μεταξύ των τριών αδελφοποιημένων πόλεων, η άμεση ανταλλαγή πληροφοριών και καλών πρακτικών, η δικτύωση διαφόρων ομάδων επαγγελματικών και μη, η δημιουργία κοινής ευρωπαϊκής ταυτότητας των πολιτών και η περαιτέρω συνεργασία μεταξύ των αδελφοποιημένων πόλεων.

2.1.4.9 Διαδημοτικές συνεργασίες

Οι Δήμοι Τρίπολης και Γορτυνίας, αποσκοπώντας στην εξασφάλιση πόρων από τα Ευρωπαϊκά Προγράμματα συγχρηματοδότησης έργων για την υλοποίηση δράσεων βιώσιμης ανάπτυξης με αξιοποίηση των χαρακτηριστικών στοιχείων του όρους Μαινάλου αλλά και της ευρύτερης περιοχής του, η οποία περιλαμβάνει εκτάσεις αμφοτέρων των Δήμων, πρόκειται να συνάψουν διαδημοτική συνεργασία με στόχο τη σύνταξη και υποβολή κοινής πρότασης προς διεκδίκηση χρηματοδότησης απευθείας από την Ε.Ε..

Η σύναψη συνεργασίας μεταξύ των δύο Δήμων αφενός βασίζεται στην γειτνίαση των δύο Δήμων και στο κλίμα καλής συνεργασίας που επικρατεί, αφετέρου δε αποφασίστηκε καθώς η πρόταση προς υποβολή θα ισχυροποιηθεί, προς αμοιβαίο όφελος, μέσω του ενιαίου διαδημοτικού σχήματος, με αποτέλεσμα την αναβάθμιση και των δύο Δήμων, αλλά και την απόκτηση της ανάλογης εμπειρίας.

Η ανάπτυξη κοινού σχεδίου περί της αξιοποίησης του Πάρκου Μαινάλου και της ευρύτερης περιοχής του, με χρηματοδότηση από προγράμματα της Ε.Ε.. Ο στόχος της συνεργασίας αυτής των δύο Δήμων είναι η σύνταξη ενιαίας πρότασης που θα αφορά δράσεις σχετικά με την περιοχή του Πάρκου Μαινάλου, της περιοχής του Λάδωνα και των μονοπατιών του Δήμου Γορτυνίας, ως και της λίμνης Τάκας στο Δήμο Τρίπολης, η οποία βρίσκεται σε υψόμετρο 650 μέτρα στο οροπέδιο της Τεγέας και σε απόσταση 10 χιλιόμετρα από την Τρίπολη.

Προγραμματικές Συμβάσεις του Δήμου Τρίπολης

Ο Δήμος στα πλαίσια του Νόμου 3852/2010 έχει αναλάβει την διοικητική υποστήριξη της λειτουργίας των τεχνικών υπηρεσιών όμορων Δήμων:

1) Προγραμματική Σύμβαση με το Δήμο Μεγαλόπολης για την διοικητική υποστήριξη των τεχνικών υπηρεσιών του Δήμου Μεγαλόπολης από το Δήμο της Τρίπολης.

2) Προγραμματική Σύμβαση με το Δήμο Ν. Κυνουρίας για την διοικητική υποστήριξη των τεχνικών υπηρεσιών του Δήμου Ν. Κυνουρίας από το Δήμο της Τρίπολης.

3) Προγραμματική Σύμβαση με το Δήμο Γορτυνίας για την αμοιβαία παραχώρηση οχημάτων

Επίσης έχει αναλάβει την διοικητική υποστήριξη προκειμένου για την υλοποίηση έργων ΕΣΠΑ Δήμων που δεν διαθέτουν διαχειριστική επάρκεια:

1) Προγραμματική Σύμβαση με το Δήμο Ερμιονίδας για την υλοποίηση της Πράξης με τίτλο: «Αγροτική παραγωγή, τουρισμός, ανάδειξη ευκαιριών του Δήμου Ερμιονίδας» που χρηματοδοτείται από το Ε.Π. «Ψηφιακή Σύγκλιση» του Ενδιάμεσου Φορέα Διαχείρισης «ΕΦΔ Ε.Ε.Τ.Α.Α. Μέσω

Προγραμματικής Σύμβασης, ο Δήμος Τρίπολης, ο οποίος διαθέτει επιβεβαίωση διαχειριστικής επάρκειας για έργα συγχρηματοδοτούμενα από το ΕΣΠΑ, υποστηρίζει το Δήμο Ερμιονίδας για την υλοποίηση του έργου.

2) Προγραμματική Σύμβαση με το Δήμο Πόρου για την υλοποίηση της Πράξης με τίτλο: “Απεικόνιση χωροταξικών και πολεοδομικών δεδομένων του Δήμου Πόρου” που θα χρηματοδοτείται από το Ε.Π. «Ψηφιακή Σύγκλιση» του Ενδιάμεσου Φορέα Διαχείρισης «ΕΦΔ Ε.Ε.Τ.Α.Α.». Μέσω Προγραμματικής Σύμβασης, ο Δήμος Τρίπολης, ο οποίος διαθέτει επιβεβαίωση διαχειριστικής επάρκειας για έργα συγχρηματοδοτούμενα από το ΕΣΠΑ, υποστηρίζει το Δήμο Πόρου για την υλοποίηση του έργου.

Ο Δήμος συνεργάζεται επίσης με πολλούς φορείς προκειμένου για την υλοποίηση έργων της ευθύνης του ή διαδημοτικά έργα:

1) Προγραμματική Σύμβαση πολιτισμικής ανάπτυξης, με το Υπουργείο Παιδείας & Θρησκευμάτων, Πολιτισμού & Αθλητισμού και την Περιφέρεια Πελοποννήσου για το έργο: «Ανασκαφική έρευνα στο αρχαίο θέατρο Ορχομενού Αρκαδίας».

2) Προγραμματική Σύμβαση πολιτισμικής ανάπτυξης, με το Υπουργείο Παιδείας & Θρησκευμάτων, Πολιτισμού & Αθλητισμού και την Περιφέρεια Πελοποννήσου για την παραλαβή και αποπληρωμή των μελετών για την αποκατάσταση και διαμόρφωση του κτιρίου του Ματζούνειου του Δήμου Τρίπολης σε πολιτιστικό κέντρο.

3) Προγραμματική Σύμβαση με την Αποκεντρωμένη Διοίκηση Πελοποννήσου, Δυτικής Ελλάδας και Ιονίου και Δήμου Τρίπολης για την υποβοήθηση άσκησης ορισμένων αρμοδιοτήτων των υπηρεσιών της Δ/σης Υδάτων – Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού που αφορούν την χωρική περιοχή αρμοδιότητας του Δήμου.

4) Προγραμματική Σύμβαση με την Περιφέρεια Πελοποννήσου, Δήμους της Περιφέρειας Πελ/σου και την Ανώνυμη Αναπτυξιακή Εταιρία ΟΤΑ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ Α.Ε. με αντικείμενο την σύμπραξη των φορέων αυτοδιοίκησης για την καταπολέμηση κουνουπιών στην Περιφέρεια Πελοποννήσου.

5) Προγραμματική Σύμβαση με το Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου για την ανάπτυξη συνεργατικών δράσεων, στους τομείς του πολιτισμού, της εκπαίδευσης, της παιδείας, της τεχνολογίας, της οικονομίας, των πολιτικών υγείας, της πρόληψης της παραβατικότητας, των πολιτικών εθελοντισμού, της διαχείρισης κινδύνων, της διαχείρισης και οργάνωσης αθλητισμού, των πολιτικών μετανάστευσης και καταπολέμησης του κοινωνικού αποκλεισμού και των κοινωνικών ανισοτήτων.

6) Προγραμματική Σύμβαση με το ΤΕΙ Κρήτης για την υλοποίηση ερευνητικού- αναπτυξιακού προγράμματος, που έχει στόχο την ανάπτυξη μιας σειράς δράσεων και υποδομών, την ενημέρωση και εκπαίδευση των πολιτών αλλά και τη συλλογή πρωτογενών πληροφοριών και δεδομένων, που θα βοηθήσουν την εφαρμογή – στο άμεσο μέλλον – ενός ολοκληρωμένου συστήματος διαχείρισης των αστικών στερεών αποβλήτων (ΑΣΑ) του Δήμου Τρίπολης.

Τέλος ο Δήμος έχει συνάψει προγραμματικές συμβάσεις για τις ανάγκες υλοποίηση έργων ή για την υποστήριξη της λειτουργία τους με τα Νομικά Πρόσωπα του Δήμου, με το Ίδρυμα Βοσνιώτη, την Δημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης Αποχέτευσης Τριπόλεως (ΔΕΥΑΤ)

2.1.4.10 Συμμετοχή σε Ευρωπαϊκά Δίκτυα.

Ο Δήμος Τρίπολης συμμετέχει στα παρακάτω Δίκτυα:

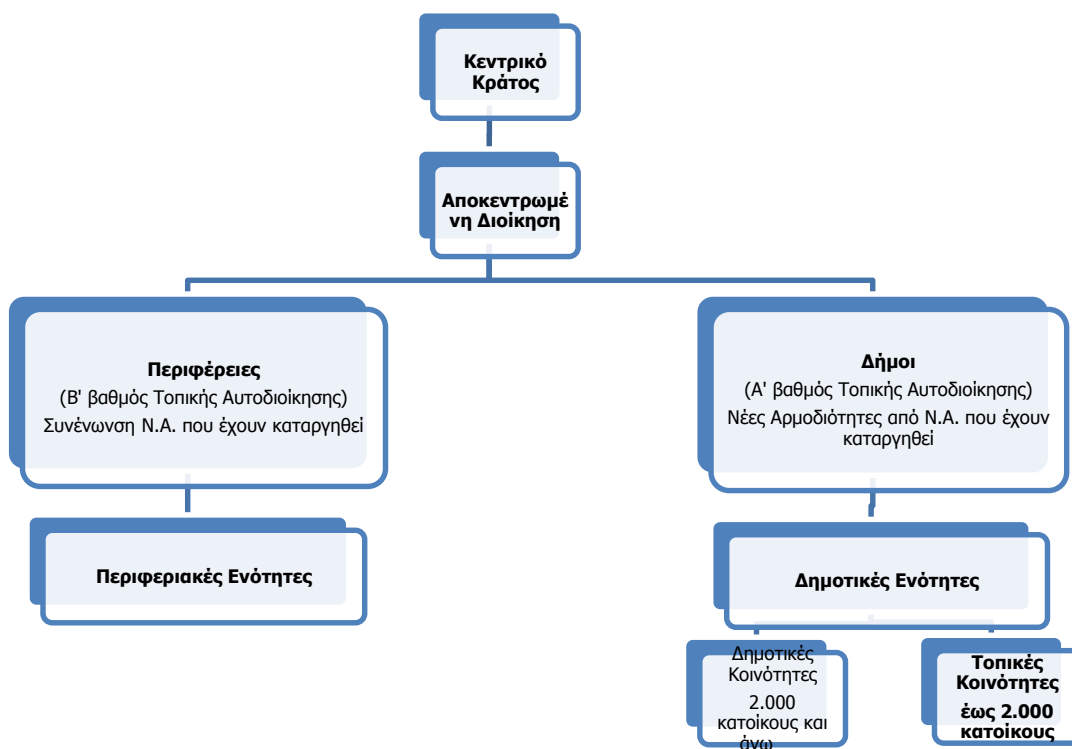
A) Δίκτυο Μαρτυρικών Πόλεων και Χωριών της Ελλάδας περιόδου 1940-1945 "Ελληνικά Ολοκαυτώματα". Ως μαρτυρικά χωριά και πόλεις χαρακτηρίζονται στην Ελλάδα, χωριά ή πόλεις τα οποία έχουν υποστεί μεγάλες καταστροφές από ξένους εισβολείς ή κατακτητές σε περιόδους πολεμικών συγκρούσεων. Το Δίκτυο έχει έδρα την Μαρτυρική Πόλη Καλαβρύτων, και ιστορική έδρα το Μαρτυρικό Χωριό Ρίζα Ιεράπετρας. Στο Δήμο Τρίπολης, η Βλαχέρνα με το Π.Δ. 140/2005 (ΦΕΚ 197/Α/2005) έχει χαρακτηριστεί ως Μαρτυρικό Χωριό.

B) Εθνικό Διαδημοτικό Δίκτυο Υγιών Πόλεων - Προαγωγής Υγείας. Το Εθνικό Διαδημοτικό Δίκτυο Υγιών Πόλεων - Προαγωγής Υγείας έχει ως αποκλειστικό του σκοπό την Πρόληψη των Νοσημάτων, την Προαγωγή της Υγείας, τον Προσυμπτωματικό Έλεγχο των πληθυσμιακών ομάδων υψηλού κινδύνου και γενικότερα την προώθηση ολοκληρωμένων Πολιτικών και Δράσεων στο πεδίο της Δημόσιας Υγείας. Δραστηριοποιείται κυρίως στους τομείς της Υγειονομικής Ενημέρωσης, της Προστασίας του Περιβάλλοντος και της Προληπτικής Ιατρικής. Σήμερα αριθμεί 155 Καλλικρατικούς Δήμους – Μέλη από όλες τις Περιφέρειες της χώρας. Διοικείται από 11μελές Δ.Σ

2.2 Σύντομη περιγραφή Διοικητικής Οργάνωσης του Δήμου:

2.2.1 Οργάνωση και Λειτουργία του Δήμου

Με το Ν. 3852/2010 (ΦΕΚ 87 Α' /2010) «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα Καλλικράτης» διαμορφώνεται ένα νέο πλαίσιο ανάπτυξης της Τοπικής Διακυβέρνησης μέσω των αιρετών Περιφερειών και των νέων, ισχυροποιημένων Ο.Τ.Α. Α' βαθμού

Οι ρυθμίσεις του νόμου 3852/2010 στοχεύουν να εξασφαλίσουν για τη σύγχρονη αυτοδιοίκηση το χαρακτήρα: της εγγύτητας στη λήψη αποφάσεων, της χρηστής διακυβέρνησης, της εποπτείας και του ελέγχου, της κοινωνικής και οικονομικής συνοχής, της ενίσχυσης του ρόλου και των δικαιωμάτων του πολίτη, του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης

Με τον τρόπο αυτό, **οι δύο βαθμοί λειτουργούν μόνο εντός των ορίων των αρμοδιοτήτων που τους απονέμονται και οι σχέσεις τους δεν είναι σχέσεις ιεραρχίας και ελέγχου αλλά σχέσεις συνεργασίας και συναλληλίας.**

Ειδικά για τους πολίτες των τοπικών κοινωνιών και τις Ευάλωτες Κοινωνικές Ομάδες (ΕΚΟ), η δημιουργία και αποτελεσματική λειτουργία ισχυρών και αποκεντρωμένων αυτοδιοικητικών οντοτήτων, με σημαντικές αρμοδιότητες και αναπτυξιακές ευθύνες, φέρνει κοντά τους τη διοίκηση, με αποτέλεσμα να σταματά την υποχρέωσή τους να επισκέπτονται τις κεντρικές υπηρεσίες για διεκπεραίωση των υποθέσεών τους.

Επιπλέον, οι οντότητες αυτές ανασυντάσσουν και ενεργοποιούν δυνάμεις για καλύτερο σχεδιασμό, συντονισμό, προγραμματισμό και τελικά υλοποίηση πολιτικών και προγραμμάτων κοινωνικού χαρακτήρα.

2.2.1.1 Όργανα διοίκησης

Με τον νόμο 3852/2010 («Καλλικράτης») η αρχιτεκτονική του συστήματος διακυβέρνησης αναλύεται πιο κάτω: Ο **Δήμαρχος** είναι στο επίκεντρο του συστήματος διακυβέρνησης διότι είναι ο πολιτικός και διοικητικός προϊστάμενος του διοικητικού μηχανισμού του Δήμου και ο ηγέτης της πλειοψηφούσας δημοτικής παράταξης που καθορίζει, με την ευρεία πλειοψηφία που της δίνει το εκλογικό σύστημα, την πορεία του Δήμου διαμέσου των αποφάσεων του Δημοτικού Συμβουλίου. Ο Δήμαρχος έχει άμεση λαϊκή νομιμοποίηση η οποία θωρακίζει θεσμικά τον ηγετικό του ρόλο. Τον ρόλο του προϊσταμένου των υπηρεσιών αλλά ασκεί ο **Γενικό Γραμματέα**, ο οποίος επικουρεί τον Δήμαρχο στο διοικητικό του ρόλο. Η θεσμοθέτηση της **Εκτελεστικής Επιτροπής** επιτρέπει στον Δήμαρχο να ασκήσει το συντονιστικό επιτελικό του ρόλο και τον καθιστά ουσιαστικά ηγέτη μίας «οιωνεί δημοτικής κυβέρνησης». Είναι ένα επιτελικό όργανο και Ο ρόλος της είναι κυρίως ο συντονισμός της εκτελεστικής λειτουργίας και ειδικότερα της υλοποίησης του προγράμματος της δημοτικής αρχής. Ο Δήμαρχος πλέον ασκεί τον διοικητικό και επιτελικό του ρόλο όχι απλά συνεπικουρούμενος από τους **Αντιδημάρχους** αλλά ως επικεφαλής ενός συντονιστικού συλλογικού οργάνου που συναποτελείται από αυτόν και τους Αντιδημάρχους, της Εκτελεστικής Επιτροπής. Έτσι η εκτελεστική λειτουργία του Δημάρχου συλλογικοποιείται με τρόπο ώστε να ενισχύεται ο συντονισμός στην άσκηση των δημοτικών πολιτικών. Ο Δήμαρχος ενισχύεται στον επιτελικό του ρόλο με τη νομοθετική αναγνώριση της αρμοδιότητας να συγκροτεί **Ομάδες Διοίκησης Έργου** και **Ομάδες Εργασίας** στις οποίες μετέχουν δημοτικοί σύμβουλοι, προσωπικό του Δήμου και δημόσιοι υπάλληλοι και ιδιώτες με σκοπό την μελέτη και επεξεργασία ζητημάτων του Δήμου έτσι ώστε τα αρμόδια για την λήψη αποφάσεων όργανα να έχουν στη διάθεσή τους τεκμηριωμένες προτάσεις και εισηγήσεις. Η νομοθετική αναγνώριση αυτής της ευχέρειας παρέχει στον Δήμαρχο ένα σημαντικό

εργαλείο για την σοβαρή και υπεύθυνη αντιμετώπιση κρίσιμων τοπικών θεμάτων. Οι **Αντιδήμαρχοι** έχουν τις αρμοδιότητες που τους αναθέτει ο Δήμαρχος και κατά τομείς αρμοδιοτήτων για όλη την δημοτική περιφέρεια και κατά τόπο, στις δημοτικές ενότητες. Ο αριθμός των Αντιδημάρχων προσδιορίζεται με βάση τον πληθυσμό και τον αριθμό των δημοτικών ενοτήτων και για το Δήμο Τρίπολης είναι πέντε (5). Το **Δημοτικό Συμβούλιο** είναι το ανώτερο βουλευόμενο όργανο του Δήμου και έχει τη γενική αποφασιστική αρμοδιότητα, δηλαδή αποφασίζει για όλα τα θέματα τα οποία δεν ανατίθενται ρητά σε άλλο όργανο του Δήμου. Το Δημοτικό Συμβούλιο εγκρίνει τα κάθε είδους προγράμματα του Δήμου και ελέγχει την υλοποίησή τους. Η **Οικονομική Επιτροπή** είναι το όργανο που διαδέχεται την «δημαρχιακή επιτροπή» αφού αποκτά το μεγαλύτερο μέρος των αρμοδιοτήτων της. Η Οικονομική Επιτροπή παρακολουθεί και ελέγχει την οικονομική λειτουργία του δήμου. Σε Δήμους με πληθυσμό άνω των 10.000 κατοίκων συγκροτείται νέο όργανο αντίστοιχο της Οικονομικής Επιτροπής, η **Επιτροπή Ποιότητας Ζωής**. Με τη συγκρότησή της ένας κρίσιμος και διαρκώς αναπτυσσόμενος τομέας δημοτικής πολιτικής, όπως είναι τα ζητήματα περιβαλλοντικής προστασίας και ιδιαίτερα τα πολεοδομικά και χωροταξικά, γίνεται αντικείμενο ενός συλλογικού και αντιπροσωπευτικού οργάνου περισσότερο ευέλικτου από το πολυπληθές Δημοτικό Συμβούλιο. Σε Δήμους με πληθυσμό άνω των 10.000 κατοίκων συγκροτείται η **Δημοτική Επιτροπή Διαβούλευσης** με απόφαση του Δ.Σ. με την πλειοψηφία των 2/3 των μελών του εντός 2μήνου από την εγκατάσταση των δημοτικών αρχών. Έχει μόνο συμβουλευτικές αρμοδιότητες επί θεμάτων του δήμου.

Επίπεδα ενδοδημοτικής αποκέντρωσης είναι οι δημοτικές και οι τοπικές κοινότητες. Όργανα της δημοτικής κοινότητας είναι το Συμβούλιο Δημοτικής Κοινότητας και ο Πρόεδρος του Το Συμβούλιο της δημοτικής κοινότητας ασκεί αρμοδιότητες στα όρια της διοικητικής ενότητας, εκφράζει γνώμες και διατυπώνει προτάσεις είτε με δική του πρωτοβουλία είτε κατόπιν παραπομπής, από τα αρμόδια όργανα του δήμου.

Οι τοπικές κοινότητες διακρίνονται σε εκείνες που έχουν πληθυσμό άνω των 300 κατοίκων και σε εκείνες που έχουν λιγότερους από 300 κατοίκους. Στην πρώτη κατηγορία όργανα είναι το Συμβούλιο και ο Πρόεδρος, ενώ στην δεύτερη κατηγορία εκλέγεται ένας μόνο εκπρόσωπος της κοινότητας. Στις τοπικές κοινότητες, με ευθύνη του εκπροσώπου της τοπικής κοινότητας ή του Προέδρου του Συμβουλίου της τοπικής κοινότητας σε συνεργασία με τον αρμόδιο Αντιδήμαρχο, καλούνται οι κάτοικοι και οι φορείς της τοπικής κοινότητας, τουλάχιστον μια φορά κατ' έτος σε συνέλευση, και προτείνουν στα αρμόδια όργανα του δήμου, ανάλογα με το χαρακτήρα των αναγκών των κατοίκων της τοπικής κοινότητας και τις προτεραιότητες για την τοπική ανάπτυξη, τις δράσεις που πρέπει να αναλάβει ο δήμος.

2.2.1.2 Διάρθρωση υπηρεσιών

Η διοικητική διάρθρωση του Δήμου Τρίπολης ακολουθεί τον ΟΕΥ όπως αυτός έχει ψηφιστεί και δημοσιευθεί στο υπ' αριθμ. 2025/Β'9-9-2011 ΦΕΚ και περιλαμβάνει τις παρακάτω οργανικές μονάδες, ομαδοποιημένες σε ενότητες συναφούς σκοπού και αντικειμένου ως ακολούθως:

ΕΝΟΤΗΤΑ Β : ΕΠΙΤΕΛΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

1. Διεύθυνση Προγραμματισμού, Ανάπτυξης και Οργάνωσης και Πληροφορικής που περιλαμβάνει ειδικότερα τα παρακάτω τμήματα:

- α) Τμήμα Προγραμματισμού, Ανάπτυξης και Οργάνωσης
- β) Τμήμα Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ)

ΕΝΟΤΗΤΑ Γ : ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

1. Διεύθυνση Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης που περιλαμβάνει ειδικότερα τα παρακάτω τμήματα:

- α) Τμήμα Αγροτικής Παραγωγής
- β) Τμήμα Αδειοδοτήσεων και Ρύθμισης Εμπορικών Δραστηριοτήτων
- γ) Τμήμα Απασχόλησης και Τουρισμού

ΕΝΟΤΗΤΑ Δ : ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΖΩΗΣ

1. Διεύθυνση Περιβάλλοντος, Πρασίνου, Καθαριότητας και Ανακύκλωσης που περιλαμβάνει ειδικότερα τα παρακάτω τμήματα:

- α) Τμήμα Περιβάλλοντος και Πολιτικής Προστασίας
- β) Τμήμα Καθαριότητας, Αποκομιδής απορριμμάτων και Ανακύκλωσης
- γ) Τμήμα Διαχείρισης και Συντήρησης Οχημάτων
- δ) Τμήμα Ειδικών Συνεργειών και Συντήρησης Πρασίνου

ΕΝΟΤΗΤΑ Ε : ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ, ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

1. Διεύθυνση Κοινωνικής Προστασίας, Παιδείας και Πολιτισμού που περιλαμβάνει ειδικότερα τα παρακάτω τμήματα :

- α) Τμήμα Κοινωνικής Πολιτικής και Ισότητας των φύλων
- β) Τμήμα Προστασίας και Προαγωγής της Δημόσιας Υγείας
- γ) Τμήμα Παιδείας και Δια βίου μάθησης, Πολιτισμού και Αθλητισμού.

ΕΝΟΤΗΤΑ ΣΤ : ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ

1. Διεύθυνση Διοικητικών Υπηρεσιών που περιλαμβάνει ειδικότερα τα παρακάτω τμήματα :

- α) Τμήμα Υποστήριξης Πολιτικών Οργάνων του Δήμου
- β) Τμήμα Δημοτικής Κατάστασης, Ληξιαρχείου και Αλλοδαπών
- γ) Τμήμα Ανθρώπινου Δυναμικού και Διοικητικής Μέριμνας

2. Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών που περιλαμβάνει ειδικότερα τα παρακάτω τμήματα:

- α) Τμήμα Προϋπολογισμού, Λογιστηρίου και Προμηθειών
- β) Τμήμα Εσόδων και Δημοτικής Περιουσίας
- γ) Τμήμα Ταμείου

3. Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών και Πολεοδομίας που περιλαμβάνει ειδικότερα τα παρακάτω τμήματα:

- α) Τμήμα Έκδοσης Οικοδομικών Αδειών και Ελέγχου Κατασκευών
- β) Τμήμα Πολεοδομικών Εφαρμογών
- γ) Τμήμα Τεχνικών Έργων και Μελετών
- δ) Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Έργων και Συγκοινωνιών
- ε) Τμήμα Συνεργειών

4. Διεύθυνση Κέντρων Εξυπηρέτησης Πολιτών που περιλαμβάνει ειδικότερα τα τμήματα :

- α) Εξυπηρέτησης πολιτών και
- β) Εσωτερικής Ανταπόκρισης

Επίσης στη Διεύθυνση ΚΕΠ υπάγονται και τα τμήματα ΚΕΠ που λειτουργούν ως αποκεντρωμένες υπηρεσίες στις Δημοτικές Ενότητες του Δήμου. Οι Κεντρικές Υπηρεσίες είναι εγκατεστημένες στην έδρα του Δήμου, τη δημοτική ενότητα Τρίπολης

2.2.1.3 Αρμοδιότητες

Αρμοδιότητες Γενικού Γραμματέα : Προϊσταται αμέσως μετά το Δήμαρχο, όλων των υπηρεσιών του Δήμου και προσυπογράφει τα έγγραφα που υπογράφει ο Δήμαρχος και για τα οποία του έχει μεταβιβάσει με απόφασή του, το δικαίωμα υπογραφής. Υποστηρίζει το Δήμαρχο στα διοικητικά του καθήκοντα υλοποιώντας τις αρμοδιότητες που του εκχωρεί ο Δήμαρχος με απόφασή του. Οι αρμοδιότητες αυτές αφορούν κυρίως στο συντονισμό των δημοτικών υπηρεσιών, έτσι ώστε να εξασφαλίζεται με αποδοτικό τρόπο η αποτελεσματικότητα στην επίτευξη των περιοδικών στόχων και

προγραμμάτων που αποφασίζονται από τα πολιτικά όργανα του Δήμου. Ειδικότερα ο Γενικός Γραμματέας, σύμφωνα με το άρθρο 161 του Ν. 3584/2007 και το άρθρο 38 του Ν. 3801/2008 ασκεί όλες τις αρμοδιότητες όπως αυτές περιγράφονται αναλυτικά στον ισχύοντα ΟΕΥ.

Αρμοδιότητες Ιδιαίτερου Γραφείου Δημάρχου

Το Ιδιαίτερο Γραφείο Δημάρχου παρέχει κάθε είδους διοικητική και γραμματειακή υποστήριξη προς τον Δήμαρχο και ιδίως όλες τις αρμοδιότητες όπως αυτές περιγράφονται αναλυτικά στον ισχύοντα ΟΕΥ.

Αρμοδιότητες Αυτοτελούς Γραφείου Επικοινωνίας και Δημοσίων Σχέσεων

Σχεδιάζει και εισηγείται την επικοινωνιακή πολιτική. Οργανώνει και υλοποιεί κάθε είδους εκδηλώσεις του Δήμου (συνέδρια, συνελεύσεις, εορτές κλπ) καθώς και προγράμματα προβολής του έργου και των υπηρεσιών που παρέχει ο Δήμος. Σχεδιάζει, εισηγείται και εφαρμόζει προγράμματα ενημέρωσης των πολιτών Παρακολουθεί συστηματικά τα δημοσιεύματα (έντυπα και ηλεκτρονικά) σχετικά με τις δραστηριότητες του Δήμου και ενημερώνει σχετικά τα όργανα διοίκησης και τις υπηρεσίες του Δήμου. Τηρεί αρχείο των δημοσιεύσεων καθώς και των σχετικών απαντήσεων του Δήμου. Διαχειρίζεται τις σχέσεις του Δήμου με τον ηλεκτρονικό και έντυπο τύπο και τα μέσα μαζικής ενημέρωσης και επιμελείται των δημοσιευμάτων και των δελτίων τύπου του Δήμου. Επιμελείται των ενημερωτικών εκδόσεων ή εκπομπών του Δήμου στα ΜΜΕ.

Αρμοδιότητες Νομικής Υπηρεσίας: Η Νομική Υπηρεσία παρέχει νομική υποστήριξη προς τα αιρετά όργανα του Δήμου και τις δημοτικές υπηρεσίες για την προώθηση των επιδιώξεων/ στόχων/ συμφερόντων του Δήμου.

Αρμοδιότητες Αυτοτελούς Γραφείου Διαφάνειας

Το Αυτοτελές Γραφείο Διαφάνειας είναι αρμόδιο για το σχεδιασμό και την εφαρμογή συστημάτων και διαδικασιών που επιδιώκουν την διασφάλιση της διαφάνειας στις κάθε είδους σχέσεις του Δήμου προς τρίτους.

Αρμοδιότητες Αυτοτελούς Γραφείου Διοικητικής Βοήθειας

Το Γραφείο Διοικητικής Βοήθειας είναι αρμόδιο για την παροχή διοικητικής βοήθειας σε άτομα που έχουν αντικειμενική αδυναμία προσπέλασης στις δημοτικές υπηρεσίες ή στα Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών (ΚΕΠ).

Αρμοδιότητες Ιατρού Εργασίας – Τεχνικού Ασφαλείας

Οι αρμοδιότητες του Ιατρού Εργασίας και του Τεχνικού ασφαλείας καθορίζονται από τις διατάξεις του Ν. 3850/2010.

(α) Αρμοδιότητες Ιατρού Εργασίας

Συμβουλευτικές αρμοδιότητες του ιατρού εργασίας

Ο ιατρός εργασίας παρέχει υποδείξεις και συμβουλές στον εργοδότη, στους εργαζομένους και στους εκπροσώπους τους, γραπτά ή προφορικά, σχετικά με τα μέτρα που πρέπει να λαμβάνονται για τη σωματική και ψυχική υγεία των εργαζομένων. Τις γραπτές υποδείξεις ο ιατρός εργασίας καταχωρεί σε ειδικό βιβλίο. Ο εργοδότης λαμβάνει γνώση ενυπογράφως των υποδείξεων που καταχωρούνται σε αυτό το βιβλίο.

Επίβλεψη της υγείας των εργαζομένων

Ο ιατρός εργασίας επιβλέπει την εφαρμογή των μέτρων προστασίας της υγείας των εργαζομένων και πρόληψης των ατυχημάτων. Για το σκοπό αυτό:

Ο ιατρός εργασίας έχει υποχρέωση να τηρεί το ιατρικό και επιχειρησιακό απόρρητο.

Ο ιατρός εργασίας αναγγέλλει μέσω της επιχείρησης στην Επιθεώρηση Εργασίας ασθένειες των εργαζομένων που οφείλονται στην εργασία.

Ο ιατρός εργασίας πρέπει να ενημερώνεται από τον εργοδότη και τους εργαζομένους για οποιοδήποτε παράγοντα στο χώρο εργασίας που έχει επίπτωση στην υγεία.

(β) Αρμοδιότητες τεχνικού ασφαλείας

(β.1) Συμβουλευτικές αρμοδιότητες του τεχνικού ασφαλείας

Ο τεχνικός ασφαλείας παρέχει στον εργοδότη υποδείξεις και συμβουλές, γραπτά ή προφορικά, σε θέματα σχετικά με την υγεία και ασφάλεια των εργαζομένων και την πρόληψη των εργατικών ατυχημάτων. Τις γραπτές υποδείξεις ο τεχνικός ασφαλείας καταχωρεί σε ειδικό βιβλίο της επιχείρησης, το οποίο σελιδομετρείται και θεωρείται από την Επιθεώρηση Εργασίας. Ο εργοδότης έχει υποχρέωση να λαμβάνει γνώση ενυπογράφως των υποδείξεων που καταχωρούνται σε αυτό το βιβλίο.

ΕΠΙΤΕΛΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

Αρμοδιότητες Διεύθυνσης Προγραμματισμού, Ανάπτυξης και Οργάνωσης και Πληροφορικής

Η Διεύθυνση Προγραμματισμού, Ανάπτυξης και Οργάνωσης και Πληροφορικής του Δήμου είναι αρμόδια για την υποστήριξη των οργάνων διοίκησης, των υπηρεσιών και των νομικών προσώπων του Δήμου κατά τις διαδικασίες σύνταξης, παρακολούθησης και αξιολόγησης των αποτελεσμάτων των περιοδικών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων και των Ετησίων Προγραμμάτων Δράσης, την παρακολούθηση της αποτελεσματικότητας και απόδοσης των υπηρεσιών του Δήμου κατά την επίτευξη των περιοδικών στόχων του και τον σχεδιασμό και την παρακολούθηση της εφαρμογής των εσωτερικών οργανωτικών συστημάτων του Δήμου υπό συνθήκες διασφάλισης του επιθυμητού επιπέδου ποιότητας των παρεχομένων κάθε είδους υπηρεσιών. Επίσης είναι αρμόδιο για τη διασφάλιση της ένταξης των πολιτικών ισότητας των φύλων στις τοπικές πολιτικές. Επιπρόσθετα το Τμήμα είναι αρμόδιο για την ανάπτυξη, εγκατάσταση, λειτουργία και συντήρηση των συστημάτων Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών του Δήμου, περιλαμβανομένης της ευθύνης εκπλήρωσης του έργου του ΚΟ.Σ.Ε. (Κομβικό Σημείο Επαφής) του Δήμου, όπως προβλέπεται στο άρθρο 19 του Ν. 3882 / 2010.

Οι αρμοδιότητες των επί μέρους τμημάτων της Διεύθυνσης Προγραμματισμού, Ανάπτυξης και Οργάνωσης και Πληροφορικής είναι οι εξής:

ΕΝΟΤΗΤΑ Γ : ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Αρμοδιότητες Διεύθυνσης Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης

Η Διεύθυνση Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης είναι αρμόδια για την προστασία και ανάπτυξη της φυτικής παραγωγής και της ζωικής παραγωγής στην περιοχή του Δήμου, την υποστήριξη του αγροτικού κόσμου για την βελτίωση των μεθόδων εργασίας και την καλύτερη οργάνωση των αγροτικών εκμεταλλεύσεων, την παρακολούθηση, αδειοδότηση και εποπτεία των εμπορικών δραστηριοτήτων στην περιοχή του Δήμου, την προστασία του καταναλωτή, την προώθηση της απασχόλησης και την εφαρμογή ενεργειών τουριστικής ανάπτυξης. Οι συγκεκριμένες αρμοδιότητες της Διεύθυνσης στο πλαίσιο της αποστολής της, καθορίζονται από τις ισχύουσες διατάξεις Νόμων, Διαταγμάτων και Υπουργικών Αποφάσεων.

Οι αρμοδιότητες των επί μέρους οργανωτικών μονάδων της Διεύθυνσης Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης είναι οι εξής:

ΕΝΟΤΗΤΑ Δ : ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΖΩΗΣ

Αρμοδιότητες Διεύθυνσης Περιβάλλοντος, Πρασίνου, Καθαριότητας και Ανακύκλωσης

Η Διεύθυνση Περιβάλλοντος, Πρασίνου, Καθαριότητας και Ανακύκλωσης είναι αρμόδια για την προστασία και αναβάθμιση του τοπικού φυσικού, αρχιτεκτονικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος με τη λήψη των καταλλήλων μέτρων και τη ρύθμιση των σχετικών δραστηριοτήτων για την εξασφάλιση της αποκομιδής και της μεταφοράς των απορριμμάτων, της χωριστής αποκομιδής και μεταφοράς των ανακυκλώσιμων υλικών, την εξασφάλιση της καθαριότητας των κοινοχρήστων χώρων, καθώς και για τη συντήρηση των χώρων πρασίνου. Η Διεύθυνση είναι αρμόδια για την ενεργειακή διαχείριση, τη λειτουργία των Κοιμητηρίων και των Δημοτικών Σφαγείων καθώς και για την Πολιτική Προστασία στο επίπεδο του Δήμου. Οι συγκεκριμένες αρμοδιότητες της Διεύθυνσης στο πλαίσιο της αποστολής της, καθορίζονται από τις ισχύουσες διατάξεις Νόμων, Διαταγμάτων και Υπουργικών Αποφάσεων.

Οι αρμοδιότητες των επί μέρους οργανικών μονάδων της Διεύθυνσης Περιβάλλοντος, Πρασίνου, Καθαριότητας και Ανακύκλωσης είναι οι εξής:

ΕΝΟΤΗΤΑ Ε : ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ, ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

Αρμοδιότητες Διεύθυνσης Κοινωνικής Προστασίας, Παιδείας και Πολιτισμού

Η Διεύθυνση Κοινωνικής Προστασίας, Παιδείας και Πολιτισμού είναι αρμόδια για το σχεδιασμό και την εφαρμογή της κοινωνικής πολιτικής, των πολιτικών ισότητας των φύλων καθώς και για την προστασία και προαγωγή της δημόσιας υγείας στην περιοχή του Δήμου, με τη λήψη των καταλλήλων μέτρων και τη ρύθμιση των σχετικών δραστηριοτήτων. Συγχρόνως η Διεύθυνση είναι αρμόδια για την προώθηση και ρύθμιση ζητημάτων της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, την προώθηση της Δια Βίου Μάθησης, καθώς και για το σχεδιασμό και την εφαρμογή προγραμμάτων Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νέας Γενιάς. Επίσης η Διεύθυνση συνεργάζεται με τις διοικήσεις των Ν.Π.Δ.Δ., έτσι ώστε να διασφαλίζεται η εναρμόνιση των αποτελεσμάτων από τη δραστηριοποίησή τους, για την επίτευξη των στόχων του Δήμου. Οι συγκεκριμένες αρμοδιότητες της Διεύθυνσης στο πλαίσιο της αποστολής της, καθορίζονται από τις ισχύουσες διατάξεις Νόμων, Διαταγμάτων και Υπουργικών Αποφάσεων.

ΕΝΟΤΗΤΑ ΣΤ : ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ

Αρμοδιότητες Διεύθυνσης Διοικητικών Υπηρεσιών

Η Διεύθυνση Διοικητικών Υπηρεσιών είναι αρμόδια για την τήρηση των διαδικασιών και αρχείων που αφορούν την δημοτική κατάσταση και την καταγραφή των ληξιαρχικών γεγονότων στην περιοχή του Δήμου και για τον σχεδιασμό και τον συντονισμό εφαρμογής των πολιτικών, συστημάτων και διαδικασιών που αποσκοπούν στην ορθολογική διοίκηση / διαχείριση του ανθρώπινου δυναμικού του Δήμου. Παράλληλα η Διεύθυνση είναι αρμόδια για την γραμματειακή υποστήριξη των πολιτικών οργάνων του Δήμου, τη λειτουργία του κεντρικού πρωτοκόλλου και την παροχή γενικών υπηρεσιών διοικητικής υποστήριξης προς τις δημοτικές υπηρεσίες. Οι συγκεκριμένες αρμοδιότητες της Διεύθυνσης στο πλαίσιο της αποστολής της, καθορίζονται από τις ισχύουσες διατάξεις Νόμων, Διαταγμάτων και Υπουργικών Αποφάσεων.

Στη Διεύθυνση υπάγονται διοικητικά και τα αποκεντρωμένα Γραφεία Διοικητικών και Οικονομικών Θεμάτων και Συντήρησης Υποδομών, μόνο σε ότι αφορά Διοικητικά Θέματα.

Οι αρμοδιότητες των επί μέρους οργανικών μονάδων της Διεύθυνσης Διοικητικών Υπηρεσιών είναι οι εξής:

Αρμοδιότητες Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών

Η Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών είναι αρμόδια για την αποτελεσματική τήρηση των οικονομικών προγραμμάτων λειτουργίας του Δήμου, τη σωστή απεικόνιση των οικονομικών πράξεων και τη διαχείριση των εσόδων και δαπανών του, καθώς και τη διασφάλιση και αξιοποίηση της δημοτικής περιουσίας και την αποτελεσματική διενέργεια όλων των νόμιμων διαδικασιών που απαιτούνται για την προμήθεια υλικών, εξοπλισμού και υπηρεσιών του Δήμου.

Στη Διεύθυνση υπάγονται διοικητικά και τα αποκεντρωμένα Γραφεία Διοικητικών και Οικονομικών Θεμάτων και Συντήρησης Υποδομών, μόνο σε ότι αφορά Οικονομικά Θέματα.

Οι συγκεκριμένες αρμοδιότητες της Διεύθυνσης στο πλαίσιο της αποστολής της, καθορίζονται από τις ισχύουσες διατάξεις Νόμων, Διαταγμάτων και Υπουργικών Αποφάσεων.

Οι αρμοδιότητες των επί μέρους οργανικών μονάδων της Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών είναι οι εξής:

Αρμοδιότητες Διεύθυνσης Τεχνικών Υπηρεσιών και Πολεοδομίας

Η Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών είναι αρμόδια για τη μελέτη, εκτέλεση και συντήρηση των κάθε είδους τεχνικών έργων του Δήμου, με στόχο την έγκαιρη, οικονομική και άριστη από επιστημονικής απόψεως πραγματοποίησή τους. Συγχρόνως η Διεύθυνση είναι αρμόδια για την εξασφάλιση βελτιωμένων συνθηκών ασφαλούς μετακίνησης και κυκλοφορίας των δημοτών και των οχημάτων τους, καθώς και για τον έλεγχο εγκαταστάσεων, την έκδοση αδειών εγκαταστάσεων και εγκαταστατών κυρίως στον τομέα των μεταφορών. Παράλληλα η Διεύθυνση είναι αρμόδια για την εφαρμογή του πολεοδομικού σχεδιασμού, την έκδοση και έλεγχο εφαρμογής των οικοδομικών αδειών και τον έλεγχο των κατασκευών. Οι συγκεκριμένες αρμοδιότητες της Διεύθυνσης στο πλαίσιο της αποστολής της, καθορίζονται από τις ισχύουσες διατάξεις Νόμων, Διαταγμάτων και Υπουργικών Αποφάσεων.

Στην Διεύθυνση υπάγονται διοικητικά, και ειδικότερα στο Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Έργων και Συγκοινωνιών, τα αποκεντρωμένα Γραφεία Διοικητικών και Οικονομικών Θεμάτων και Συντήρησης Υποδομών, μόνο όσον αφορά τα Θέματα Συντήρησης Υποδομών.

Οι αρμοδιότητες των επί μέρους οργανωτικών μονάδων της Διεύθυνσης Τεχνικών Υπηρεσιών και Πολεοδομίας είναι οι εξής:

Αρμοδιότητες Διεύθυνσης Κέντρων Εξυπηρέτησης Πολιτών (Κ.Ε.Π.)

Η Διεύθυνση Κέντρων Εξυπηρέτησης Πολιτών (Κ.Ε.Π.) είναι αρμόδια για την παροχή διοικητικών πληροφοριών και τη διεκπεραίωση των υποθέσεων των πολιτών από την υποβολή της αίτησης μέχρι την έκδοση της τελικής πράξης, σε συνεργασία με τις καθ' ύλην αρμόδιες υπηρεσίες και σύμφωνα με τον κεντρικό σχεδιασμό του Υπουργείου. Εσωτερικών Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης.

Στη Διεύθυνση υπάγονται διοικητικά τα Τμήματα ΚΕΠ Α' και Β' που λειτουργούν στη Δημοτική Ενότητα Τρίπολης καθώς και τα αποκεντρωμένα Τμήματα Κ.Ε.Π. σε επιμέρους δημοτικές ενότητες.

Οι αρμοδιότητες των επιμέρους τμημάτων της Διεύθυνσης Κ.Ε.Π. είναι οι εξής:

Οι **Αποκεντρωμένες Υπηρεσίες** του Δήμου είναι εγκατεστημένες στην έδρα δημοτικών ενοτήτων, εξυπηρετούν τις δημοτικές και τοπικές κοινότητες της ενότητας και περιλαμβάνουν υπηρεσίες οι οποίες υπάγονται διοικητικά σε αντίστοιχες Διευθύνσεις ή Τμήματα των Κεντρικών Υπηρεσιών του Δήμου, ανάλογα με το αντικείμενο τους.

Με την υπ' αριθμ. 87/2011 απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Τρίπολης, όπως αυτή δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ 966/ΤΕΥΧΟΣ Β'/25-05-2011 αποφασίστηκε η συγχώνευση των υφιστάμενων Νομικών Προσώπων του Δήμου Τρίπολης και η σύσταση ενός Νομικού Προσώπου Δημοσίου Δικαίου με την επωνυμία «ΝΟΜΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΟ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΔΗΜΟΥ ΤΡΙΠΟΛΗΣ», το οποίο διέπεται από τις διατάξεις του Ν. 3463/2006.

Το νέο Νομικό Πρόσωπο, το οποίο έχει ως έδρα την πόλη της Τρίπολης, έχει ως κύριους σκοπούς, σύμφωνα με το καταστατικό του, τους εξής:

- Την πνευματική και πολιτιστική ανάπτυξη των κατοίκων του Δήμου
- Την ικανοποίηση των αναγκών στον τομέα του αθλητισμού, τον συντονισμό των αθλητικών δραστηριοτήτων, τη διοργάνωση κάθε μορφής αθλητικών πνευματικών, πολιτιστικών και καλλιτεχνικών εκδηλώσεων, τη συγκρότηση και ανάπτυξη Αθλητικών Τμημάτων, τη διοργάνωση συνεδρίων, σεμιναρίων, διαλέξεων στον τομέα αθλητικού, κοινωνικού και καλλιτεχνικού ενδιαφέροντος.
- Την διοίκηση, διαχείριση και συντήρηση των αθλητικών εγκαταστάσεων του Δήμου
- Την οργάνωση Δημοτικής Βιβλιοθήκης και τη διατήρηση και αξιοποίηση των προσωπικών αντικειμένων του Αλέξανδρου Παπαναστασίου
- Την οργάνωση και λειτουργία Βιβλιοθήκης και συλλογής έργων του μεγάλου συμπολίτη ποιητή Νίκου Γκάτσου και τη διάδοση του έργου του
- Την πνευματική και πολιτιστική ανάπτυξη, με διοργάνωση πολιτιστικών, εορταστικών, θρησκευτικών εκδηλώσεων προς διατήρηση ηθών, εθίμων και τοπικών παραδόσεων
- Την παροχή ιατροκοινωνικής προστασίας στα ηλικιωμένα άτομα
- Την παροχή ενιαίας προσχολικής αγωγής και η υποστήριξη και βοήθεια στα παιδιά να αναπτυχθούν ολόπλευρα σωματικά, νοητικά, συναισθηματικά και κοινωνικά, καθώς και την ημερήσια διατροφή και φροντίδα στα παιδιά που φιλοξενούνται
- Τη λειτουργία μουσικών, θεατρικών, χορευτικών τμημάτων για την εκμάθηση της ελληνικής μουσικής, χορού, φωτογραφίας, θεάτρου ως και τη λειτουργία κινηματογραφικής λέσχης
- Τη διατήρηση της παραδοσιακής αρχιτεκτονικής
- Την οργάνωση τμήματος πληροφορικής
- Την ενασχόληση και προσπάθεια επίλυσης θεμάτων που αφορούν την γεωργία, κτηνοτροφία, δενδροκομία, αμπελουργία και μελισσοκομία
- Την προώθηση δημοσίων σχέσεων με όλους τους φορείς και την διαδημοτική συνεργασία σε θέματα πολιτιστικού, κοινωνικού, θρησκευτικού, ψυχαγωγικού και επιστημονικού ενδιαφέροντος
- Την κοινωνική μέριμνα και την εξασφάλιση ανεκτού βιοτικού επιπέδου στους πολίτες
- Την δημιουργία, οργάνωση και λειτουργία του δημοτικού κοιμητηρίου του Δήμου Τρίπολης

Επίσης, με τις υπ' αριθμ. 88/2011 και 89/2011 αποφάσεις του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Τρίπολης, όπως αυτές δημοσιεύθηκαν στο ΦΕΚ 966/ΤΕΥΧΟΣ Β'/25-05-2011, αποφασίστηκε αντίστοιχα η συγχώνευση των Σχολικών Επιτροπών Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης του Δήμου Τρίπολης σε ένα Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου με την επωνυμία «Σχολική Επιτροπή Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης»

και η συγχώνευση των Σχολικών Επιτροπών Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης σε ένα Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου με την επωνυμία «Σχολική Επιτροπή Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης», τα οποία επίσης διέπονται από τις διατάξεις του Ν. 3463/2006.

Έργο των Σχολικών Επιτροπών Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης του Δήμου Τρίπολης είναι η διαχείριση των πιστώσεων, που τους διατίθενται για την κάλυψη των δαπανών λειτουργίας των αντίστοιχων σχολείων (θέρμανσης, φωτισμού, ύδρευσης, τηλεφώνου, αποχέτευσης, αγοράς αναλωσίμων υλικών κλπ.), η εκτέλεση έργων για την επισκευή και συντήρηση των αντίστοιχων σχολείων και του κάθε είδους εξοπλισμού τους, η εισήγηση προς την αντίστοιχη Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας ή Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης αντίστοιχα για τον Εφοδιασμό από τον Ο.Σ.Κ. των αντίστοιχων σχολείων με έπιπλα και εξοπλιστικά είδη και από το ΥΠ.Δ.Β.Μ.Θ. με βιβλία για τις αντίστοιχες σχολικές βιβλιοθήκες, η διαχείριση των εσόδων από τη ενδεχόμενη εκμετάλλευση των σχολικών κυλικείων, καθώς και η λήψη κάθε άλλου μέτρου που κρίνεται αναγκαίο για τη στήριξη της διοικητικής λειτουργίας των σχολικών μονάδων.

2.2.1.5 Ανθρώπινο δυναμικό

Ο αριθμός των εργαζομένων τακτικού προσωπικού είναι 268 άτομα (208 μόνιμοι, 49 αορίστου, 11ορισμένοι χρόνου) και το οποίο πλαισιώνεται από 20 οκτάμηνα καθαριότητας, 10 δίμηνα καθαριότητας, 25-30 δίμηνα πυροπροστασίας, 30 δίμηνα για την κατασκήνωση, και 5 εργαζομένους δομής ΕΣΠΑ (Ξενώνας Φιλοξενίας Γυναικών Θυμάτων Βίας).

Συνοπτικός πίνακας υπάρχουσας στελέχωσης κατά κλάδο

A/A	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΚΛΑΔΟΥ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΥΠΗΡΤΟΥΝΤΩΝ
	ΥΕ	69
	ΔΕ	108
	ΤΕ	37
	ΠΕ	54
	ΣΥΝΟΛΟ	268

Συνοπτικός πίνακας υπάρχουσας στελέχωσης κατά Οργανική Μονάδα

ΟΡΓΑΝΙΚΗ ΜΟΝΑΔΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΥΠΗΡΤΟΥΝΤΩΝ
Ιδιαίτερο γραφείο Δήμαρχου και αυτοτελή γραφεία υπαγόμενα στον Δήμαρχο	9
Προγραμματισμού, Ανάπτυξης και Οργάνωσης και Πληροφορικής	8
Κοινωνικής Προστασίας, Παιδείας και Πολιτισμού	12
Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης	10
Περιβάλλοντος, Πρασίνου, Καθαριότητας και Ανακύκλωσης	90
Τεχνικών Υπηρεσιών και Πολεοδομίας	46
Οικονομικών Υπηρεσιών	23
Διοικητικών Υπηρεσιών	41
ΚΕΠ	29
ΣΥΝΟΛΟ	268

Οι κενές θέσεις που έχουν διατηρηθεί σύμφωνα με το ΦΕΚ 3229/4-12-2012 είναι

A/A	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΚΛΑΔΟΥ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΥΠΗΡΤΟΥΝΤΩΝ
	ΠΕ	8
	ΤΕ	7
	ΔΕ	4
	ΥΕ	8
	ΣΥΝΟΛΟ	27

Οι θέσεις αυτές για την κατηγορία ΠΕ και ΤΕ προκύπτουν από ανάγκες άσκησης των νέων αρμοδιοτήτων των Δήμων, την κατηγορία ΔΕ αφορούν σε κυρίως την έλλειψη ειδικότητας χειριστών Η/Υ και για την κατηγορία ΥΕ αφορούν κυρίως στην ειδικότητα εργατών καθαριστών όπου παρουσιάζεται σημαντική έλλειψη προσωπικού.

Επίσης διατηρούνται κενές οι 42 θέσεις από προκήρυξη που έχει ολοκληρώσει τις διαδικασίες της από το 2011.(ΦΕΚ 132/26-3-2009)

A/A	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΚΛΑΔΟΥ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΥΠΗΡΤΟΥΝΤΩΝ
	ΠΕ	3
	ΤΕ	6
	ΔΕ	11
	ΥΕ	22
	ΣΥΝΟΛΟ	42

Εκ των οποίων υπηρετούν σήμερα 11 άτομα με σχέση ορισμένου χρόνου.

Οι κενές θέσεις που προέκυψαν λόγω συνταξιοδότησης, μετατάξεων και ενδο-δημοτικής κινητικότητας είναι

A/A	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΚΛΑΔΟΥ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΥΠΗΡΤΟΥΝΤΩΝ
	ΠΕ	4
	ΤΕ	2
	ΔΕ	19
	ΥΕ	7
	ΣΥΝΟΛΟ	32

Αναλυτικά η στελέχωση του Δήμου ως σήμερα :

Ακολουθεί αναλυτικός Πίνακας των αναλυτικών ειδικοτήτων των υπηρετούντων υπαλλήλων κατά κλάδο και οργανική μονάδα που ανήκουν. Να σημειωθεί ότι στον πίνακα που ακολουθεί απεικονίζεται η κύρια απασχόληση και τοποθέτηση των υπάλληλων ενώ οι υπηρετούντες υπάλληλοι προσφέρουν υπηρεσίες υπηρετώντας παράλληλα και σε τμήματα στην ίδια Διεύθυνση ή άλλη Διεύθυνση, αναλόγως της ειδικότητάς τους, προκειμένου για την άσκηση όλου του φάσματος των αρμοδιοτήτων του Δήμου, είτε αυτών που παραδοσιακά ασκούνταν από τους Δήμους είτε αυτών που μεταφέρθηκαν.

1	ΔΝΣΗ	ΤΜΗΜΑ	ΚΛΑΔΟΣ / ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ	ΠΡΟΙΣΤΑΜΕΝΟΣ
2	Ιδιαίτερο Γραφείο Δημάρχου	Ιδιαίτερο Γραφείο Δημάρχου	ΔΕ1 Διοικητικού	
3	Ιδιαίτερο Γραφείο Δημάρχου	Ιδιαίτερο Γραφείο Δημάρχου	ΔΕ1 Διοικητικού	
4	Ιδιαίτερο Γραφείο Δημάρχου	Ιδιαίτερο Γραφείο Δημάρχου	ΔΕ1 Διοικητικού	
5	Ιδιαίτερο Γραφείο Δημάρχου	Ιδιαίτερο Γραφείο Δημάρχου	ΔΕ28 Χειριστών Μηχανημάτων έργων	
6	Ιδιαίτερο Γραφείο Δημάρχου	Ιδιαίτερο Γραφείο Δημάρχου	ΤΕ22 Διοίκησης Μονάδων Τοπικής Αυτοδιοίκησης	
7	Αυτοτελές Γραφείο Διοικητικής Βοήθειας	Αυτοτελές Γραφείο Διοικητικής Βοήθειας	ΔΕ1 Διοικητικού	
8	Αυτοτελές Γραφείο Επικοινωνίας και Δημοσίων Σχέσεων	Αυτοτελές Γραφείο Επικοινωνίας και Δημοσίων Σχέσεων	ΔΕ Δημοσιογράφων	
9	Αυτοτελές Γραφείο Επικοινωνίας και Δημοσίων Σχέσεων	Αυτοτελές Γραφείο Επικοινωνίας και Δημοσίων Σχέσεων	ΔΕ Δημοσιογράφων	
10	Αυτοτελές Γραφείο Επικοινωνίας και Δημοσίων Σχέσεων	Αυτοτελές Γραφείο Επικοινωνίας και Δημοσίων Σχέσεων	ΔΕ Δημοσιογράφων	
11	Διοικητικών Υπηρεσιών	Ανθρώπινου Δυναμικού και Διοικητικής Μέριμνας	ΔΕ1 Διοικητικού	
12	Διοικητικών Υπηρεσιών	Ανθρώπινου Δυναμικού και Διοικητικής Μέριμνας	ΤΕ22 Διοίκησης Μονάδων Τοπικής Αυτοδιοίκησης	
13	Διοικητικών Υπηρεσιών	Ανθρώπινου Δυναμικού και Διοικητικής Μέριμνας	ΔΕ1 Διοικητικού	
14	Διοικητικών Υπηρεσιών	Ανθρώπινου Δυναμικού και Διοικητικής Μέριμνας	ΔΕ1 Διοικητικού	
15	Διοικητικών Υπηρεσιών	Ανθρώπινου Δυναμικού και Διοικητικής Μέριμνας	ΠΕ1 Διοικητικού	Τμήματος
16	Διοικητικών Υπηρεσιών	Ανθρώπινου Δυναμικού και Διοικητικής Μέριμνας	ΤΕ17 Διοικητικού - Λογιστικού	
17	Διοικητικών Υπηρεσιών	Ανθρώπινου Δυναμικού και Διοικητικής Μέριμνας	ΥΕ16 Εργατών Καθαριότητας (Καθαριστριών Δημοτικών κτηρίων)	
18	Διοικητικών Υπηρεσιών	Ανθρώπινου Δυναμικού και Διοικητικής Μέριμνας	ΔΕ Διοικητικού	
19	Διοικητικών Υπηρεσιών	Ανθρώπινου Δυναμικού και Διοικητικής Μέριμνας	ΥΕ Προσωπικού Καθαριότητας (Οδοκαθαριστών)	
20	Διοικητικών Υπηρεσιών	Ανθρώπινου Δυναμικού και Διοικητικής Μέριμνας	ΔΕ Διοικητικού- Λογιστικού	
21	Διοικητικών Υπηρεσιών	Ανθρώπινου Δυναμικού και Διοικητικής Μέριμνας	ΠΕ1 Διοικητικού	

22	Διοικητικών Υπηρεσιών	Ανθρώπινου Δυναμικού και Διοικητικής Μέριμνας	ΠΕ1 Διοικητικού	
23	Διοικητικών Υπηρεσιών	Ανθρώπινου Δυναμικού και Διοικητικής Μέριμνας	ΔΕ Διοικητικού	
24	Διοικητικών Υπηρεσιών	Ανθρώπινου Δυναμικού και Διοικητικής Μέριμνας	ΔΕ38 Προσωπικού Η/Υ	
25	Διοικητικών Υπηρεσιών	Ανθρώπινου Δυναμικού και Διοικητικής Μέριμνας	ΠΕ1 Διοικητικού	Τμήματος
26	Διοικητικών Υπηρεσιών	Δημοτικής Κατάστασης , Ληξιαρχείου και Αλλοδαπών	ΔΕ1 Διοικητικού	
27	Διοικητικών Υπηρεσιών	Δημοτικής Κατάστασης , Ληξιαρχείου και Αλλοδαπών	ΔΕ1 Διοικητικού	
28	Διοικητικών Υπηρεσιών	Δημοτικής Κατάστασης , Ληξιαρχείου και Αλλοδαπών	ΔΕ1 Διοικητικού	Τμήματος
29	Διοικητικών Υπηρεσιών	Δημοτικής Κατάστασης , Ληξιαρχείου και Αλλοδαπών	ΔΕ1 Διοικητικού	
30	Διοικητικών Υπηρεσιών	Δημοτικής Κατάστασης , Ληξιαρχείου και Αλλοδαπών	ΔΕ1 Διοικητικού	
31	Διοικητικών Υπηρεσιών	Δημοτικής Κατάστασης , Ληξιαρχείου και Αλλοδαπών	ΔΕ1 Διοικητικού	
32	Διοικητικών Υπηρεσιών	Δημοτικής Κατάστασης , Ληξιαρχείου και Αλλοδαπών	ΔΕ1 Διοικητικού	
33	Διοικητικών Υπηρεσιών	Υποστήριξης Πολιτικών Οργάνων	ΔΕ Διοικητικού	
34	Διοικητικών Υπηρεσιών	Υποστήριξης Πολιτικών Οργάνων	ΠΕ1 Διοικητικού	Τμήματος
35	Διοικητικών Υπηρεσιών	Υποστήριξης Πολιτικών Οργάνων	ΤΕ22 Διοίκησης Μονάδων Τοπικής Αυτοδιοίκησης	
36	Διοικητικών Υπηρεσιών	Υποστήριξης Πολιτικών Οργάνων	ΔΕ1 Διοικητικού	
37	Διοικητικών Υπηρεσιών	Υποστήριξης Πολιτικών Οργάνων	ΔΕ Διοικητικού	
38	Διοικητικών Υπηρεσιών	Υποστήριξης Πολιτικών Οργάνων	ΤΕ22 Διοίκησης Μονάδων Τοπικής Αυτοδιοίκησης	
39	Διοικητικών Υπηρεσιών	Υποστήριξης Πολιτικών Οργάνων	ΔΕ1 Διοικητικού	
40	Διοικητικών Υπηρεσιών	Υποστήριξης Πολιτικών Οργάνων	ΔΕ Χειριστών Η/Υ	
41	Διοικητικών Υπηρεσιών	Υποστήριξης Πολιτικών Οργάνων	ΔΕ Προσωπικού Η/Υ	
42	Διοικητικών Υπηρεσιών		ΠΕ Διοικητικού	Διεύθυνσης
43	Διοικητικών Υπηρεσιών	Ανθρώπινου Δυναμικού και Διοικητικής Μέριμνας	ΠΕ Διοικητικού - Οικονομικού	
44	Κοινωνικής Προστασίας, Παιδείας και Πολιτισμού	Κοινωνικής Πολιτικής και Ισότητας των φύλων	ΤΕ2 Κοινωνικών Λειτουργιών	

45	Κοινωνικής Προστασίας, Παιδείας και Πολιτισμού	Κοινωνικής Πολιτικής και Ισότητας των φύλων	ΔΕ Διοικητικού- Λογιστικού	
46	Κοινωνικής Προστασίας, Παιδείας και Πολιτισμού	Κοινωνικής Πολιτικής και Ισότητας των φύλων	ΤΕ17 Διοικητικού - Λογιστικού	Τμήματος
47	Κοινωνικής Προστασίας, Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας και δια Βίου μάθησης, πολιτισμού και αθλητισμού	ΠΕ 10 Καθηγητών (Φυσικής Αγωγής)	
48	Κοινωνικής Προστασίας, Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας και δια Βίου μάθησης, πολιτισμού και αθλητισμού	ΔΕ1 Διοικητικού	Τμήματος
49	Κοινωνικής Προστασίας, Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας και δια Βίου μάθησης, πολιτισμού και αθλητισμού	ΠΕ1 Διοικητικού	Τμήματος
50	Κοινωνικής Προστασίας, Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας και δια Βίου μάθησης, πολιτισμού και αθλητισμού	ΔΕ Διοικητικού	
51	Κοινωνικής Προστασίας, Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας και δια Βίου μάθησης, πολιτισμού και αθλητισμού	ΔΕ Σχολικών φυλάκων	
52	Κοινωνικής Προστασίας, Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας και δια Βίου μάθησης, πολιτισμού και αθλητισμού	ΠΕ10 Καθηγητών (φυσικής αγωγής)	
53	Κοινωνικής Προστασίας, Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας και δια Βίου μάθησης, πολιτισμού και αθλητισμού	ΔΕ Διοικητικού	
54	Κοινωνικής Προστασίας, Παιδείας και Πολιτισμού	Προστασίας και Προαγωγής της Δημόσιας Υγείας	ΤΕ2 Κοινωνικών Λειτουργιών	Τμήματος
55	Κοινωνικής Προστασίας, Παιδείας και Πολιτισμού		ΠΕ1 Διοικητικού (κοινωνιολόγων)	Διεύθυνσης
56	Οικονομικών Υπηρεσιών	Εσόδων και Δημοτικής Περιουσίας	ΔΕ1 Διοικητικού	Τμήματος
57	Οικονομικών Υπηρεσιών	Εσόδων και Δημοτικής Περιουσίας	ΤΕ17 Διοικητικού - Λογιστικού	
58	Οικονομικών Υπηρεσιών	Εσόδων και Δημοτικής Περιουσίας	ΔΕ1 Διοικητικού	
59	Οικονομικών Υπηρεσιών	Εσόδων και Δημοτικής Περιουσίας	ΠΕ1 Οικονομολόγων	
60	Οικονομικών Υπηρεσιών	Εσόδων και Δημοτικής Περιουσίας	ΥΕ κλητήρων - θυρωρών	
61	Οικονομικών Υπηρεσιών	Εσόδων και Δημοτικής Περιουσίας	ΔΕ1 Διοικητικού	
62	Οικονομικών Υπηρεσιών	Προϋπολογισμού, Λογιστηρίου και Προμηθειών	ΠΕ1 Διοικητικού (Οικονομολόγων)	
63	Οικονομικών Υπηρεσιών	Προϋπολογισμού, Λογιστηρίου και Προμηθειών	ΠΕ Διοικητικού - Οικονομικού	
64	Οικονομικών Υπηρεσιών	Προϋπολογισμού, Λογιστηρίου και Προμηθειών	ΠΕ Διοικητικού - Οικονομικού	
65	Οικονομικών Υπηρεσιών	Προϋπολογισμού, Λογιστηρίου και Προμηθειών	ΠΕ1 Διοικητικού (Οικονομολόγων)	

66	Οικονομικών Υπηρεσιών	Προϋπολογισμού, Λογιστηρίου και Προμηθειών	ΠΕ1 Διοικητικού (Οικονομολόγων)	
67	Οικονομικών Υπηρεσιών	Προϋπολογισμού, Λογιστηρίου και Προμηθειών	ΠΕ1 Διοικητικού (Οικονομολόγων)	
68	Οικονομικών Υπηρεσιών	Προϋπολογισμού, Λογιστηρίου και Προμηθειών	ΠΕ1 Διοικητικού (Οικονομολόγων)	
69	Οικονομικών Υπηρεσιών	Προϋπολογισμού, Λογιστηρίου και Προμηθειών	ΔΕ1 Διοικητικού	
70	Οικονομικών Υπηρεσιών	Προϋπολογισμού, Λογιστηρίου και Προμηθειών	ΔΕ1 Διοικητικού	Τμήματος
71	Οικονομικών Υπηρεσιών	Προϋπολογισμού, Λογιστηρίου και Προμηθειών	ΤΕ17 Διοικητικού - Οικονομικού	
72	Οικονομικών Υπηρεσιών	Προϋπολογισμού, Λογιστηρίου και Προμηθειών	ΥΕ κλητήρων	
73	Οικονομικών Υπηρεσιών	Ταμείου	ΤΕ17 Διοικητικού - Λογιστικού	
74	Οικονομικών Υπηρεσιών	Ταμείου	ΔΕ1 Διοικητικού	
75	Οικονομικών Υπηρεσιών	Ταμείου	ΤΕ17 Διοικητικού - Λογιστικού	
76	Οικονομικών Υπηρεσιών	Ταμείου	ΔΕ1 Διοικητικού	Τμήματος
77	Οικονομικών Υπηρεσιών	Ταμείου	ΔΕ15 Εισπρακτόρων εσόδων ΟΤΑ	
78	Οικονομικών Υπηρεσιών		ΠΕ Διοικητικού - Οικονομικού	Διεύθυνσης
79	Περιβάλλοντος, Πρασίνου, Καθαριότητας και Ανακύκλωσης	Διαχείρισης και Συντήρησης Οχημάτων	ΤΕ Εργοδηγών	Τμήματος
80	Περιβάλλοντος, Πρασίνου, Καθαριότητας και Ανακύκλωσης	Διαχείρισης και Συντήρησης Οχημάτων	ΥΕ Προσωπικού Καθαριότητας (Οδοκαθαριστών)	
81	Περιβάλλοντος, Πρασίνου, Καθαριότητας και Ανακύκλωσης	Διαχείρισης και Συντήρησης Οχημάτων	ΔΕ26 Μηχανοτεχνιτών αυτοκινήτων	
82	Περιβάλλοντος, Πρασίνου, Καθαριότητας και Ανακύκλωσης	Διαχείρισης και Συντήρησης Οχημάτων	ΔΕ29 Οδηγών Αυτοκινήτων	
83	Περιβάλλοντος, Πρασίνου, Καθαριότητας και Ανακύκλωσης	Διαχείρισης και Συντήρησης Οχημάτων	ΔΕ26 Μηχανοτεχνιτών αυτοκινήτων	
84	Περιβάλλοντος, Πρασίνου, Καθαριότητας και Ανακύκλωσης	Διαχείρισης και Συντήρησης Οχημάτων	ΔΕ29 Οδηγών Αυτοκινήτων	
85	Περιβάλλοντος, Πρασίνου, Καθαριότητας και Ανακύκλωσης	Διαχείρισης και Συντήρησης Οχημάτων	ΔΕ Τεχνικών (Οδηγών)	

86	Περιβάλλοντος, Πρασίνου, Καθαριότητας και Ανακύκλωσης	Διαχείρισης και Συντήρησης Οχημάτων	ΔΕ29 Οδηγών Αυτοκινήτων	
87	Περιβάλλοντος, Πρασίνου, Καθαριότητας και Ανακύκλωσης	Διαχείρισης και Συντήρησης Οχημάτων	ΔΕ29 Οδηγών Αυτοκινήτων	
88	Περιβάλλοντος, Πρασίνου, Καθαριότητας και Ανακύκλωσης	Διαχείρισης και Συντήρησης Οχημάτων	ΔΕ 29 Οδηγών αυτοκινήτων	
89	Περιβάλλοντος, Πρασίνου, Καθαριότητας και Ανακύκλωσης	Ειδικών συνεργείων και συντήρησης πρασίνου	ΥΕ εργατών πάρκων	
90	Περιβάλλοντος, Πρασίνου, Καθαριότητας και Ανακύκλωσης	Ειδικών συνεργείων και συντήρησης πρασίνου	ΥΕ16 Προσωπικού Καθαριότητας (Οδοκαθαριστών)	
91	Περιβάλλοντος, Πρασίνου, Καθαριότητας και Ανακύκλωσης	Ειδικών συνεργείων και συντήρησης πρασίνου	ΥΕ εργατών πάρκων	
92	Περιβάλλοντος, Πρασίνου, Καθαριότητας και Ανακύκλωσης	Ειδικών συνεργείων και συντήρησης πρασίνου	ΥΕ16 Προσωπικού Καθαριότητας (Εργάτες Πάρκων)	
93	Περιβάλλοντος, Πρασίνου, Καθαριότητας και Ανακύκλωσης	Ειδικών συνεργείων και συντήρησης πρασίνου	ΔΕ 35 Κηπουρών	
94	Περιβάλλοντος, Πρασίνου, Καθαριότητας και Ανακύκλωσης	Ειδικών συνεργείων και συντήρησης πρασίνου	ΥΕ εργατών πάρκων	
95	Περιβάλλοντος, Πρασίνου, Καθαριότητας και Ανακύκλωσης	Ειδικών συνεργείων και συντήρησης πρασίνου	ΥΕ16 Προσωπικού Καθαριότητας (Εργατών πάρκων)	
96	Περιβάλλοντος, Πρασίνου, Καθαριότητας και Ανακύκλωσης	Ειδικών συνεργείων και συντήρησης πρασίνου	ΥΕ16 Προσωπικού Καθαριότητας (Εργατών γενικά)	
97	Περιβάλλοντος, Πρασίνου, Καθαριότητας και Ανακύκλωσης	Ειδικών συνεργείων και συντήρησης πρασίνου	ΠΕ Γεωπόνων	Τμήματος
98	Περιβάλλοντος, Πρασίνου, Καθαριότητας και Ανακύκλωσης	Ειδικών συνεργείων και συντήρησης πρασίνου	ΥΕ εργατών πάρκων	
99	Περιβάλλοντος, Πρασίνου, Καθαριότητας και Ανακύκλωσης	Καθαριότητας, αποκομιδής απορριμμάτων και ανακύκλωσης	ΥΕ16 Προσωπικού Καθαριότητας (Οδοκαθαριστών)	
100	Περιβάλλοντος, Πρασίνου, Καθαριότητας και Ανακύκλωσης	Καθαριότητας, αποκομιδής απορριμμάτων και ανακύκλωσης	ΥΕ Καθαριστριών σχολικών κτηρίων	
101	Περιβάλλοντος, Πρασίνου, Καθαριότητας και Ανακύκλωσης	Καθαριότητας, αποκομιδής απορριμμάτων και ανακύκλωσης	ΥΕ Εργατών Καθαριότητας (Καθαριστριών Δημοτικών κτηρίων)	
102	Περιβάλλοντος, Πρασίνου, Καθαριότητας και Ανακύκλωσης	Καθαριότητας, αποκομιδής απορριμμάτων και ανακύκλωσης	ΔΕ29 Οδηγών Αυτοκινήτων	

154	Περιβάλλοντος, Πρασίνου, Καθαριότητας και Ανακύκλωσης	Καθαριότητας, αποκομιδής απορριμμάτων και ανακύκλωσης	ΥΕ Καθαριστριών σχολικών κτηρίων	
155	Περιβάλλοντος, Πρασίνου, Καθαριότητας και Ανακύκλωσης	Καθαριότητας, αποκομιδής απορριμμάτων και ανακύκλωσης	ΥΕ Καθαριστριών σχολικών κτηρίων	
156	Περιβάλλοντος, Πρασίνου, Καθαριότητας και Ανακύκλωσης	Καθαριότητας, αποκομιδής απορριμμάτων και ανακύκλωσης	ΥΕ Καθαριστριών σχολικών κτηρίων	
157	Περιβάλλοντος, Πρασίνου, Καθαριότητας και Ανακύκλωσης	Καθαριότητας, αποκομιδής απορριμμάτων και ανακύκλωσης	ΥΕ Καθαριστριών σχολικών κτηρίων	
158	Περιβάλλοντος, Πρασίνου, Καθαριότητας και Ανακύκλωσης	Καθαριότητας, αποκομιδής απορριμμάτων και ανακύκλωσης	ΥΕ16 Προσωπικού Καθαριότητας (Δημοτικών Αφοδευτηρίων)	
159	Περιβάλλοντος, Πρασίνου, Καθαριότητας και Ανακύκλωσης	Καθαριότητας, αποκομιδής απορριμμάτων και ανακύκλωσης	ΥΕ16 Προσωπικού Καθαριότητας (οδοκαθαριστών)	
160	Περιβάλλοντος, Πρασίνου, Καθαριότητας και Ανακύκλωσης	Καθαριότητας, αποκομιδής απορριμμάτων και ανακύκλωσης	ΥΕ οδοκαθαριστών	
161	Περιβάλλοντος, Πρασίνου, Καθαριότητας και Ανακύκλωσης	Περιβάλλοντος και Πολιτικής Προστασίας	ΔΕ1 Διοικητικού	
162	Περιβάλλοντος, Πρασίνου, Καθαριότητας και Ανακύκλωσης	Περιβάλλοντος και Πολιτικής Προστασίας	ΔΕ28 Χειριστών Μηχανημάτων έργου	
163	Περιβάλλοντος, Πρασίνου, Καθαριότητας και Ανακύκλωσης	Περιβάλλοντος και Πολιτικής Προστασίας	ΤΕ 13 Τεχν. Γεωπονίας	
164	Περιβάλλοντος, Πρασίνου, Καθαριότητας και Ανακύκλωσης	Περιβάλλοντος και Πολιτικής Προστασίας	ΠΕ Γεωπόνων	Τμήματος
165	Περιβάλλοντος, Πρασίνου, Καθαριότητας και Ανακύκλωσης	Περιβάλλοντος και Πολιτικής Προστασίας	ΤΕ Μηχανολόγων Μηχανικών	
166	Περιβάλλοντος, Πρασίνου, Καθαριότητας και Ανακύκλωσης	Περιβάλλοντος και Πολιτικής Προστασίας	ΔΕ29 Οδηγών Αυτοκινήτων	
167	Περιβάλλοντος, Πρασίνου, Καθαριότητας και Ανακύκλωσης	Περιβάλλοντος και Πολιτικής Προστασίας	ΔΕ28 Μηχανημάτων έργων	
168	Περιβάλλοντος, Πρασίνου, Καθαριότητας και Ανακύκλωσης		ΤΕ3 Πολιτικών Μηχανικών	Διεύθυνσης
169	Προγραμματισμού, Ανάπτυξης και Οργάνωσης και Πληροφορικής	Προγραμματισμού, Ανάπτυξης και Οργάνωσης	ΠΕ3 Πολιτικών Μηχανικών	Τμήματος
170	Προγραμματισμού, Ανάπτυξης και Οργάνωσης και Πληροφορικής	Προγραμματισμού, Ανάπτυξης και Οργάνωσης	ΤΕ Πολιτικών Δομικών έργων- Μηχανικών	

171	Προγραμματισμού, Ανάπτυξης και Οργάνωσης και Πληροφορικής	Προγραμματισμού, Ανάπτυξης και Οργάνωσης	ΠΕ Πολιτικών Μηχανικών	
172	Προγραμματισμού, Ανάπτυξης και Οργάνωσης και Πληροφορικής	Προγραμματισμού, Ανάπτυξης και Οργάνωσης	ΠΕ Δασολόγων	
173	Προγραμματισμού, Ανάπτυξης και Οργάνωσης και Πληροφορικής	Προγραμματισμού, Ανάπτυξης και Οργάνωσης	ΠΕ3 Πολιτικών Μηχανικών	
174	Προγραμματισμού, Ανάπτυξης και Οργάνωσης και Πληροφορικής	Προγραμματισμού, Ανάπτυξης και Οργάνωσης και Πληροφορικής	ΠΕ7 Χημικών Μηχανικών	
175	Προγραμματισμού, Ανάπτυξης και Οργάνωσης και Πληροφορικής	Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών	ΠΕ 6 Τοπογράφων Μηχανικών	Τμήματος
176	Προγραμματισμού, Ανάπτυξης και Οργάνωσης και Πληροφορικής		ΠΕ1 Διοικητικού (Οικονομολόγων)	Διεύθυνσης
177	Τεχνικών Υπηρεσιών και Πολεοδομίας	Έκδοσης Οικοδομικών αδειών και Ελέγχου Κατασκευών	ΠΕ Αρχιτεκτόνων Μηχανικών	Τμήματος
178	Τεχνικών Υπηρεσιών και Πολεοδομίας	Έκδοσης Οικοδομικών αδειών και Ελέγχου Κατασκευών	ΔΕ Δομικών έργων (εργοδηγών)	
179	Τεχνικών Υπηρεσιών και Πολεοδομίας	Έκδοσης Οικοδομικών αδειών και Ελέγχου Κατασκευών	ΠΕ Πολιτικών Μηχανικών	
180	Τεχνικών Υπηρεσιών και Πολεοδομίας	Έκδοσης Οικοδομικών αδειών και Ελέγχου Κατασκευών	ΔΕ Δακτυλογράφων - στενογράφων	
181	Τεχνικών Υπηρεσιών και Πολεοδομίας	Ηλεκτρομηχανολογικών έργων και Συγκοινωνιών	ΠΕ 5 Μηχανολόγων Μηχανικών	
182	Τεχνικών Υπηρεσιών και Πολεοδομίας	Ηλεκτρομηχανολογικών έργων και Συγκοινωνιών	ΤΕ4 Ηλεκτρολόγων Μηχανικών	
183	Τεχνικών Υπηρεσιών και Πολεοδομίας	Ηλεκτρομηχανολογικών έργων και Συγκοινωνιών	ΤΕ4 Ηλεκτρολόγων Μηχανικών	
184	Τεχνικών Υπηρεσιών και Πολεοδομίας	Ηλεκτρομηχανολογικών έργων και Συγκοινωνιών	ΤΕ4 Ηλεκτρολόγων Μηχανικών	
185	Τεχνικών Υπηρεσιών και Πολεοδομίας	Ηλεκτρομηχανολογικών έργων και Συγκοινωνιών	ΠΕ 5 Μηχανολόγων Μηχανικών	
186	Τεχνικών Υπηρεσιών και Πολεοδομίας	Ηλεκτρομηχανολογικών έργων και Συγκοινωνιών	ΤΕ4 Ηλεκτρολόγων Μηχανικών	Τμήματος
187	Τεχνικών Υπηρεσιών και Πολεοδομίας	Ηλεκτρομηχανολογικών έργων και Συγκοινωνιών	ΠΕ Πολιτικών Μηχανικών	

188	Τεχνικών Υπηρεσιών και Πολεοδομίας	Πολεοδομικών Εφαρμογών	ΠΕ6 Τοπογράφων Μηχανικών	
189	Τεχνικών Υπηρεσιών και Πολεοδομίας	Πολεοδομικών Εφαρμογών	ΠΕ6 Τοπογράφων Μηχανικών	Τμήματος
190	Τεχνικών Υπηρεσιών και Πολεοδομίας	Πολεοδομικών Εφαρμογών	ΤΕ Εργοδηγών	
191	Τεχνικών Υπηρεσιών και Πολεοδομίας	Συnergείων	ΥΕ16 Εργατών Καθαριότητας	
192	Τεχνικών Υπηρεσιών και Πολεοδομίας	Συnergείων	ΔΕ30 Τεχνιτών (υδραυλικών)	
193	Τεχνικών Υπηρεσιών και Πολεοδομίας	Συnergείων	ΔΕ 30 Τεχνιτών (Ξυλοτύπου σκυροδέματος)	
194	Τεχνικών Υπηρεσιών και Πολεοδομίας	Συnergείων	ΥΕ16 Εργατών Γενικών καθηκόντων	
195	Τεχνικών Υπηρεσιών και Πολεοδομίας	Συnergείων	ΔΕ Τεχνιτών (Γενικά)	
196	Τεχνικών Υπηρεσιών και Πολεοδομίας	Συnergείων	ΥΕ Εργατών Καθαριότητας	
197	Τεχνικών Υπηρεσιών και Πολεοδομίας	Συnergείων	ΔΕ30 Τεχνιτών (σιδηρουργών)	
198	Τεχνικών Υπηρεσιών και Πολεοδομίας	Συnergείων	ΥΕ Προσωπικού Καθαριότητας (Εργατών γενικά)	
199	Τεχνικών Υπηρεσιών και Πολεοδομίας	Συnergείων	ΔΕ 30 Τεχνιτών (Ξυλοτύπου σκυροδέματος)	
200	Τεχνικών Υπηρεσιών και Πολεοδομίας	Συnergείων	ΔΕ30 Τεχνιτών (ελαιοχρωματιστών)	
201	Τεχνικών Υπηρεσιών και Πολεοδομίας	Συnergείων	ΔΕ30 Τεχνιτών (Γενικά)	
202	Τεχνικών Υπηρεσιών και Πολεοδομίας	Συnergείων	ΔΕ28 Χειριστών Μηχανημάτων έργου	
203	Τεχνικών Υπηρεσιών και Πολεοδομίας	Συnergείων	ΥΕ16 Προσωπικού Καθαριότητας (Εργατών γενικά)	
204	Τεχνικών Υπηρεσιών και Πολεοδομίας	Συnergείων	ΔΕ30 Τεχνιτών (γενικά)	

205	Τεχνικών Υπηρεσιών και Πολεοδομίας	Συνεργείων	ΔΕ30 Τεχνιτών (γενικά)	
206	Τεχνικών Υπηρεσιών και Πολεοδομίας	Συνεργείων	ΔΕ30 Τεχνιτών (Γενικά)	
207	Τεχνικών Υπηρεσιών και Πολεοδομίας	Συνεργείων	ΔΕ24 Ηλεκτρολόγων	
208	Τεχνικών Υπηρεσιών και Πολεοδομίας	Συνεργείων	ΔΕ30 Τεχνιτών (ξυλουργών)	
209	Τεχνικών Υπηρεσιών και Πολεοδομίας	Τεχνικών έργων και μελετών	ΠΕ3 Πολιτικών Μηχανικών	
210	Τεχνικών Υπηρεσιών και Πολεοδομίας	Τεχνικών έργων και μελετών	ΠΕ4 Αρχιτεκτόνων Μηχανικών	
211	Τεχνικών Υπηρεσιών και Πολεοδομίας	Τεχνικών έργων και μελετών	ΠΕ3 Πολιτικών Μηχανικών	
212	Τεχνικών Υπηρεσιών και Πολεοδομίας	Τεχνικών έργων και μελετών	ΠΕ3 Πολιτικών Μηχανικών	
213	Τεχνικών Υπηρεσιών και Πολεοδομίας	Τεχνικών έργων και μελετών	ΔΕ Τεχνικών (Οδηγών)	
214	Τεχνικών Υπηρεσιών και Πολεοδομίας	Τεχνικών έργων και μελετών	ΠΕ6 Τοπογράφων Μηχανικών	
215	Τεχνικών Υπηρεσιών και Πολεοδομίας	Τεχνικών έργων και μελετών	ΤΕ Πολιτικών Δομικών έργων- Μηχανικών	
216	Τεχνικών Υπηρεσιών και Πολεοδομίας	Τεχνικών έργων και μελετών	ΤΕ3 Πολιτικών Μηχανικών	
217	Τεχνικών Υπηρεσιών και Πολεοδομίας	Τεχνικών έργων και μελετών	ΠΕ3 Πολιτικών Μηχανικών	Τμήματος
218	Τεχνικών Υπηρεσιών και Πολεοδομίας	Τεχνικών έργων και μελετών	ΤΕ Πολιτικών έργων υποδομής	
219	Τεχνικών Υπηρεσιών και Πολεοδομίας	Τεχνικών έργων και μελετών	ΠΕ Μηχανικών (αγρονόμων - τοπογράφων - μηχανικών)	
220	Τεχνικών Υπηρεσιών και Πολεοδομίας	Τεχνικών έργων και μελετών	ΔΕ Τεχνικών (Εργοδηγών)	
221	Τεχνικών Υπηρεσιών και Πολεοδομίας	Τεχνικών έργων και μελετών	ΤΕ Μηχανικών	
222	Τεχνικών Υπηρεσιών και Πολεοδομίας	Τεχνικών έργων και μελετών	ΠΕ 3 Μηχανολόγων Μηχανικών	
223	Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης	Αγροτικής Παραγωγής	ΤΕ13 Τεχν. Γεωπονίας	
224	Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης	Αγροτικής Παραγωγής	ΠΕ 9 Γεωπόνων	Τμήματος
225	Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης	Αδειοδοτήσεων και ρύθμισης Εμπορικών Δραστηριοτήτων	ΔΕ1 Διοικητικού	

226	Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης	Αδειοδοτήσεων και ρύθμισης Εμπορικών Δραστηριοτήτων	ΤΕ3 Πολιτικών Μηχανικών	Τμήματος
227	Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης	Απασχόλησης και Τουρισμού	ΔΕ Δημοσιογράφων	
228	Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης	Απασχόλησης και Τουρισμού	ΔΕ1 Διοικητικού	Τμήματος
229	Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης	Απασχόλησης και Τουρισμού	ΔΕ Δημοσιογράφων	
230	Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης	Απασχόλησης και Τουρισμού και Ηλεκτρομηχανολογικών έργων και Συγκοινωνιών	ΔΕ Τεχνιτών- Ραδιοχηλιπτών	
231	Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης	Απασχόλησης και Τουρισμού και Ηλεκτρομηχανολογικών έργων και Συγκοινωνιών	ΔΕ Τεχνιτών (Ραδιοχηλιπτών)	
232	Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης		ΤΕ Τοπογράφων Μηχανικών	Διεύθυνσης
233	ΔΕ Κορυθίου	ΔΕ Κορυθίου	ΔΕ1 Διοικητικού	
234	ΔΕ Λεβιδίου	ΔΕ Λεβιδίου	ΔΕ14 Ελεγκτών εσόδων - εξόδων ΟΤΑ	
235	ΔΕ Λεβιδίου	ΔΕ Λεβιδίου	ΔΕ1 Διοικητικού	
236	ΔΕ Λεβιδίου	ΔΕ Λεβιδίου	ΥΕ Εργατών Καθαριότητας	
237	ΔΕ Μαντινείας	ΔΕ Μαντινείας	ΔΕ28 Χειριστών Μηχανημάτων έργου	
238	ΔΕ Σκιρίτιδας	ΔΕ Σκιρίτιδας	ΔΕ1 Διοικητικού	
239	ΔΕ Τεγέας	ΔΕ Τεγέας	ΔΕ1 Διοικητικού	
240	ΔΕ Φαλάνθου	ΔΕ Φαλάνθου	ΔΕ1 Διοικητικού	
241	ΚΕΠ	ΚΕΠ Α	ΠΕ Διεκπεραίωσης Υποθέσεων Πολιτών	
242	ΚΕΠ	ΚΕΠ Α	ΤΕ Διεκπεραίωσης Υποθέσεων Πολιτών (ΚΕΠ)	
243	ΚΕΠ	ΚΕΠ Α	ΠΕ Διεκπεραίωσης Υποθέσεων Πολιτών	
244	ΚΕΠ	ΚΕΠ Α	ΔΕ1 Διοικητικού	
245	ΚΕΠ	ΚΕΠ Α	ΤΕ Διεκπεραίωσης Υποθέσεων Πολιτών (ΚΕΠ)	
246	ΚΕΠ	ΚΕΠ Α	ΤΕ 17 Διοικητικού - Λογιστικού	Διεύθυνσης

247	ΚΕΠ	ΚΕΠ Α	ΔΕ1 Διοικητικού	Τμήματος
248	ΚΕΠ	ΚΕΠ Β	ΠΕ Διεκπεραίωσης Υποθέσεων Πολιτών	
249	ΚΕΠ	ΚΕΠ Β	ΔΕ Διεκπεραίωσης Υποθέσεων Πολιτών	
250	ΚΕΠ	ΚΕΠ Β	ΔΕ1 Διοικητικού	Τμήματος
251	ΚΕΠ	ΚΕΠ Βαλτετσίου	ΠΕ Διεκπεραίωσης Υποθέσεων Πολιτών	
252	ΚΕΠ	ΚΕΠ Βαλτετσίου	ΤΕ Διεκπεραίωσης Υποθέσεων Πολιτών	
253	ΚΕΠ	ΚΕΠ Βαλτετσίου	ΔΕ1 Διοικητικού	Τμήματος
254	ΚΕΠ	ΚΕΠ Κορυθίου	ΔΕ1 Διοικητικού	Τμήματος
255	ΚΕΠ	ΚΕΠ Κορυθίου	ΤΕ Διεκπεραίωσης Υποθέσεων Πολιτών	
256	ΚΕΠ	ΚΕΠ Κορυθίου	ΠΕ Διεκπεραίωσης Υποθέσεων Πολιτών	
257	ΚΕΠ	ΚΕΠ Λεβιδίου	ΤΕ Διεκπεραίωσης Υποθέσεων Πολιτών (ΚΕΠ)	
258	ΚΕΠ	ΚΕΠ Λεβιδίου	ΔΕ1 Διοικητικού	Τμήματος
259	ΚΕΠ	ΚΕΠ Μαντινείας	ΔΕ1 Διοικητικού	Τμήματος
260	ΚΕΠ	ΚΕΠ Μαντινείας	ΠΕ Διεκπεραίωσης Υποθέσεων Πολιτών	
261	ΚΕΠ	ΚΕΠ Μαντινείας	ΠΕ Διεκπεραίωσης Υποθέσεων Πολιτών	
262	ΚΕΠ	ΚΕΠ Σκιρίτιδας	ΠΕ Διεκπεραίωσης Υποθέσεων Πολιτών	
263	ΚΕΠ	ΚΕΠ Σκιρίτιδας	ΔΕ1 Διοικητικού	Τμήματος
264	ΚΕΠ	ΚΕΠ Τεγέας	ΔΕ Διεκπεραίωσης Υποθέσεων Πολιτών	
265	ΚΕΠ	ΚΕΠ Τεγέας	ΔΕ Διεκπεραίωσης Υποθέσεων Πολιτών	
266	ΚΕΠ	ΚΕΠ Τεγέας	ΔΕ Διεκπεραίωσης Υποθέσεων Πολιτών	
267	ΚΕΠ	ΚΕΠ ΦΑΛΑΝΘΟΥ	ΤΕ Διεκπεραίωσης Υποθέσεων Πολιτών (ΚΕΠ)	
268	ΚΕΠ	ΚΕΠ ΦΑΛΑΝΘΟΥ	ΔΕ1 Διοικητικού	Τμήματος
269	ΚΕΠ	ΚΕΠ Τεγέας	ΔΕ1 Διοικητικού	Τμήματος

2.2.2 Οικονομικά στοιχεία του

2.2.2.1 Κινητή και Ακίνητη περιουσία

Όσον αφορά στην αξιοποίηση της δημοτικής περιουσίας είναι πλέον επιτακτική ανάγκη για τον Δήμος. Η νέα Δημοτική Αρχή έχει τοποθετήσει την αξιοποίηση της δημοτικής περιουσίας κατά τον καλύτερο δυνατό τρόπο, στις προτεραιότητες των υπηρεσιών του Δήμου. Εξετάζεται κάθε ενδεχόμενη πρόταση για την αξιοποίηση των ακινήτων του Δήμου και των κληροδοτημάτων του που μπορούν να αποφέρει έσοδα. Επιπλέον παραχωρούνται δικαιώματα για χρήση καταστημάτων που βρίσκονται σε κατάλληλες θέσεις, έτσι ώστε να αξιοποιηθούν κατάλληλα και να συμβάλουν στην τόνωση του τουρισμού και του Τριτογενούς τομέα.

Επίσης παραχωρούνται δημοτικά κτίρια για πολιτιστικές χρήσεις, για τη στέγαση οργανισμών, οργανώσεων και συλλόγων, για κοινωνικές δραστηριότητες αλλά και για κάθε είδους άλλη δραστηριότητα με περιεχόμενο συλλογικό και κοινωνικό.

Η απογραφή των παγίων περιουσιακών στοιχείων του Δήμου Τρίπολης έπειτα από την συγχώνευση των παλαιών δήμων περιλαμβάνει χιλιάδες εγγραφές που αφορούν κτίρια, εκτάσεις γης, δρόμους, παιδικές χαρές, σχολεία, πλατείες, πηγές, πηγάδια και πολλά άλλα. Τέλος πραγματοποιείται η τακτοποίηση των εκκρεμοτήτων που αυτά παρουσιάζουν στον διοικητικό φάκελο ιδιοκτησίας τους, όπως των σχολικών κτηρίων που παραμένουν στην ιδιοκτησία του ΟΣΚ και δεν έχει ως σήμερα πραγματοποιηθεί η οριστική παράδοση τους στο Δήμο από τον εν λόγω οργανισμό, προκειμένου αυτά να μπορούν να προταθούν σε χρηματοδοτικά προγράμματα για την ενεργειακή αναβάθμισή τους.

2.2.2.2 Πορεία υλοποίησης Χρηματοδοτήσεων ΕΣΠΑ κτλ

Στην τρέχουσα προγραμματική περίοδο του ΕΣΠΑ 2007-2013 ο Δήμος Τρίπολης (μαζί με την ΔΕΥΑΤ) αξιοποιώντας τις χρηματοδοτικές ευκαιρίες αρκετών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων ένταξε και υλοποίησε έργα ΕΣΠΑ προϋπολογισμού ένταξης περίπου 25εκ ευρώ, η υλοποίηση των οποίων αναμένεται εντός του 2015. Επιπλέον πραγματοποίησε προτάσεις στα ΕΠ του ΕΣΠΑ ύψους 27εκ ευρώ οι οποίες είναι σε αξιολόγηση και δεν έτυχα χρηματοδότησης λόγω της υπερκάλυψης των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων.

Επίσης ο Δήμος προετοιμάζει τις προτάσεις του για την νέα Προγραμματική Περίοδο για την Νέα Προγραμματική Περίοδο 2014-2020

2.2.2.3 Οικονομικά Αποτελέσματα

Η Οικονομική Υπηρεσία του Δήμου αφού έλαβε υπόψη της τα έσοδα- έξοδα και γενικά τα οικονομικά δεδομένα, όπως αποτυπώνονται στα βιβλία και στοιχεία του Δήμου μας, διαβιβάζει προς την οικονομική επιτροπή τους κάτωθι πίνακες εκτέλεσης προϋπολογισμού 2014:

Πίνακας 1: Αποτελέσματα εκτέλεσης προϋπολογισμού εσόδων 2014

Κ.Α.	ΑΝΑΚΕΦΑΛΑΙΩΣΗ ΕΣΟΔΩΝ	Προϋ/σμός 1	Βεβαιωθέντα 2	% 2/1	Εισπραχθέντα 3	%	
						3/1	3/2
0	Τακτικά Έσοδα	19.035.250,23	18.009.680,51	94,61%	17.926.474,24	94,18%	99,54%
1	Πρόσοδοι από ακίνητη περιουσία	372.600,00	431.792,25	115,89%	350.048,98	93,95%	81,07%
2	Πρόσοδοι από κινητή περιουσία	262.000,00	50.521,49	19,28%	50.521,49	19,28%	100,00%
3	Έσοδα από ανταποδοτικά τέλη και δικαιώματα	4.000.000,00	3.237.657,54	80,94%	3.237.657,54	80,94%	100,00%
4	Έσοδα από λοιπά τέλη - δικαιώματα και παροχή υπηρεσιών	1.004.489,23	1.211.752,50	120,63%	1.211.752,50	120,63%	100,00%
5	Φόροι και εισφορές	472.000,00	235.438,95	49,88%	235.438,95	49,88%	100,00%
6	Έσοδα από επιχορηγήσεις	12.844.811,00	12.709.750,92	98,95%	12.708.737,92	98,94%	99,99%
7	Λοιπά τακτικά έσοδα	79.350,00	132.766,86	167,32%	132.316,86	166,75%	99,66%
1	Έκτακτα Έσοδα	12.904.308,61	3.929.643,45	30,45%	3.879.436,22	30,06%	98,72%
11	Έσοδα από εκποίηση κινητής και ακίνητης περιουσίας	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00%	0,00%
12	Επιχορηγήσεις για κάλυψη λειτουργικών δαπανών	565.463,86	329.906,82	58,34%	329.906,82	58,34%	100,00%
13	Επιχορηγήσεις για επενδυτικές δαπάνες	11.727.269,85	3.110.556,17	26,52%	3.110.556,17	26,52%	100,00%
14	Δωρεές - κληρονομίες - κληροδοσίες	230.074,90	23.183,33	10,08%	23.183,33	10,08%	0,00%
15	Προσαυξήσεις - πρόστιμα - παράβολα	373.500,00	440.286,80	117,88%	392.651,80	105,13%	89,18%
16	Λοιπά έκτακτα έσοδα	8.000,00	25.710,33	321,38%	23.138,10	289,23%	90,00%
2	Έσοδα παρελθόντων οικονομικών ετών	186.000,00	322.678,85	173,48%	60.642,24	32,60%	18,79%
21	Τακτικά Έσοδα	96.000,00	144.880,56	150,92%	42.520,69	44,29%	29,35%
22	Έκτακτα Έσοδα	90.000,00	177.798,29	197,55%	18.121,55	20,14%	10,19%

3	Εισπράξεις από δάνεια και απαιτήσεις από Π.Ο.Ε	5.004.997,00	5.825.543,77	116,3 9%	466.635,72	9,32%	0,00%
31	Εισπράξεις από δάνεια	317.745,00	0,00	0,00%	0,00	0,00%	0,00%
32	Εισπρακτέα υπόλοιπα προηγούμενων οικονομικών ετών	4.687.252,00	5.825.543,77	124,2 8%	466.635,72	9,96%	0,00%
4	Εισπράξεις υπέρ Δημοσίου και τρίτων	427.533,10	393.542,74	92,05 %	351.127,08	82,13%	89,22%
41	Εισπράξεις υπέρ Δημοσίου	333.533,10	344.539,71	103,3 0%	307.156,50	0,00%	0,00%
42	Εισπράξεις υπέρ τρίτων	94.000,00	49.003,03	52,13 %	43.970,58	46,78%	89,73%
5	Χρηματικό υπόλοιπο προηγούμενου έτους	5.730.468,76	4.015.407,97	70,07 %	4.015.407,97	0,00%	0,00%
	Σύνολα Εσόδων	43.288.557,70	32.496.497,29	75,07 %	26.699.723,47	61,68%	82,16%

Πίνακας 2: Αποτελέσματα εκτέλεσης προϋπολογισμού δαπανών 2014

Κ.Α.	ΑΝΑΚΕΦΑΛΑΙΩΣ Η ΕΞΟΔΩΝ	Προϋ/σ	Δεσμε/ν	%	Τιμολογη	%	Ενταλθέντ	Πληρωθέντα	%	%	%
		μός	τα		θέντα		α				
		1	2	2/1	3	3/1	4	5	5/1	5/2	5/3
60	Έξοδα	22.578.3 53,93	21.078.4 70,55	93, 36%	19.649.66 4,65	300 ,00%	19.238.851, 25	19.238.851,25	85,2 1%	91,27 %	97,91 %
60	Αμοιβές & έξοδα προσωπικού	7.200.41 5,59	6.931.09 0,28	96, 26%	6.412.268 ,85	89, 05%	6.412.268,8 5	6.412.268,85	89,0 5%	92,51 %	100,0 0%
61	Αμοιβές αιρετών και τρίτων	2.442.48 1,45	2.412.66 6,16	98, 78%	2.150.202 ,98	88, 03%	2.053.589,5 0	2.053.589,50	84,0 8%	85,12 %	95,51 %
62	Παροχές τρίτων	2.684.78 1,00	2.491.36 7,94	92, 80%	2.370.908 ,63	88, 31%	2.217.592,0 5	2.217.592,05	82,6 0%	89,01 %	93,53 %
63	Φόροι - Τέλη	72.560,7 8	54.610,3 9	75, 26%	54.610,39	75, 26%	54.610,39	54.610,39	75,2 6%	100,0 0%	100,0 0%
64	Λοιπά Γενικά Έξοδα	812.665, 13	753.742, 22	92, 75%	660.159,0 1	81, 23%	608.671,09	608.671,09	74,9 0%	80,75 %	92,20 %
65	Πληρωμές για εξυπηρέτηση δημοσίας πίστωσης	290.000, 00	290.000, 00	10 0,00%	278.123,2 6	95, 90%	278.123,26	278.123,26	95,9 0%	95,90 %	100,0 0%
66	Δαπάνες προμήθειας αναλωσίμων	837.579, 01	793.757, 85	94, 77%	699.682,0 2	83, 54%	632.088,20	632.088,20	75,4 7%	79,63 %	90,34 %
67	Πληρωμές - μεταβιβάσεις τρίτων	8.222.87 0,97	7.346.57 8,93	89, 34%	7.019.052 ,73	85, 36%	6.977.251,1 3	6.977.251,13	84,8 5%	94,97 %	99,40 %

68	Λοιπά Έξοδα	15.000,0 0	4.656,78	31, 05%	4.656,78	31, 05%	4.656,78	4.656,78	31,0 5%	0,00%	0,00%
7	Επενδύσεις	14.633.2 87,64	12.211.3 38,52	83, 45%	4.161.289 ,85	28, 44%	3.993.809,0 7	3.993.809,07	27,2 9%	32,71 %	95,98 %
71	Αγορές κτιρίων, τεχνικών έργων και προμήθειες παγίων	1.131.98 9,93	465.446, 84	41, 12%	430.986,9 4	38, 07%	404.994,43	404.994,43	35,7 8%	87,01 %	93,97 %
73	Έργα	11.061.8 56,97	10.257.3 59,49	92, 73%	3.231.527 ,23	29, 21%	3.168.266,4 0	3.168.266,40	28,6 4%	30,89 %	98,04 %
74	Μελέτες, έρευνες, πειραματικές εργασίες κ.λ.π.	2.408.94 0,74	1.458.03 2,19	60, 53%	468.775,6 8	19, 46%	390.548,24	390.548,24	16,2 1%	26,79 %	83,31 %
75	Τίτλοι πάγιας επένδυσης (συμμετοχές σε επιχειρήσεις)	30.500,0 0	30.500,0 0	10 0,00%	30.000,00	98, 36%	30.000,00	30.000,00	98,3 6%	0,00%	0,00%
8	Πληρωμές Π.Ο.Ε., αποδόσεις και προβλέψεις	5.985.27 6,10	1.582.66 3,00	26, 44%	1.486.494 ,57	24, 84%	901.161,16	901.161,16	15,0 6%	56,94 %	60,62 %
81	Πληρωμές Π.Ο.Ε	1.176.60 1,75	1.168.92 1,40	99, 35%	1.161.415 ,49	98, 71%	576.551,64	576.551,64	49,0 0%	49,32 %	49,64 %
82	Αποδόσεις	414.502, 35	413.741, 60	99, 82%	325.079,0 8	78, 43%	324.609,52	324.609,52	78,3 1%	78,46 %	99,86 %
85	Προβλέψεις μη εισπραχτές	4.394.17 2,00	0,00	0,0 0%	0,00	0,0 0%	0,00	0,00	0,00 %	0,00%	0,00%
9	Αποθεματικό										
	ΣΥΝΟΛΑ ΔΑΠΑΝΩΝ	43.196.9 17,67	34.872.4 72,07	80, 73%	25.297.44 9,07	58, 56%	24.133.821, 48	24.133.821,48	55,8 7%	69,21 %	95,40 %

Σύμφωνα με τις οδηγίες του Υπουργείου είμαστε υποχρεωμένοι να εξετάσουμε την πορεία των Ιδίων Εσόδων μας και να παρακολουθούμε τις αποκλίσεις τους. Για το λόγο αυτό παρακάτω παραθέτουμε πίνακα με τα εισπραχθέντα ποσά του 2014 με τα εισπραχθέντα του 2013:

ΚΑΕ	ΟΜΑΔΑ ΕΣΟΔΩΝ	01.01. – 31.12.2013	01.01. – 31.12.2014
01	Πρόσοδοι από ακίνητη περιουσία	410.579,36	345.148,98
02	Πρόσοδοι από κινητή περιουσία	223.364,70	50.521,49
03	Έσοδα από ανταποδοτικά τέλη & δικαιώματα	3.226.976,11	3.237.657,54
04	Έσοδα από λοιπά τέλη & δικαιώματα & παροχή υπηρεσιών	977.453,52	1.211.752,50

05	Φόροι & Εισφορές	347.627,15	235.438,95
07	Λοιπά Τακτικά Έσοδα	29.988,48	132.316,86
11	Έσοδα από εκποίηση κινητής & ακίνητης περιουσίας	0,00	0,00
14	Δωρεές κληρονομίες κληροδοσίες	241.903,66	23.183,33
15	Προσαυξήσεις πρόστιμα παράβολα	295.405,23	392.651,80
16	Λοιπά έκτακτα έσοδα	39.344,64	23.138,10
21	Έσοδα ΠΟΕ που βεβαιώνονται πρώτη φορά Τακτικά	273.154,30	42.520,69
22	Έσοδα ΠΟΕ που βεβαιώνονται για πρώτη φορά ΕΚΤΑΚΤΑ	64.976,18	18.121,55
	ΣΥΝΟΛΟ	6.130.773,33	5.712.451,79

Το ποσοστό απόκλισης ανέρχεται στο ποσό €6,82%, εντός του ορίου του 10%, το οποίο τίθεται ως όριο από τις οδηγίες του Υπουργείου.

Επίσης πρέπει να σημειωθεί ότι η μεγάλη απόκλιση που προκύπτει:

- στον Κ.Α. 14 με τίτλο: «Δωρεές, κληρονομίες, κληροδοσίες», οφείλεται στο γεγονός ότι κατά το έτος 2013 βεβαιώθηκαν στον προϋπολογισμό του Δήμου για πρώτη φορά τα έσοδα από την Κληρονομιά Κουτσογιαννόπουλου, ενώ για το 2014 το κεφάλαιο είναι εγγεγραμμένο στο αποθεματικό και στον Κ.Α. 14 εισπράττονται μόνο οι τόκοι,
- στον Κ.Α. 21 με τίτλο: «Έσοδα ΠΟΕ που βεβαιώνονται πρώτη φορά Τακτικά», οφείλεται στο γεγονός ότι κατά το έτος 2013-2014 δεν υπήρξε καθυστέρηση στην συγκέντρωση των απαιτούμενων στοιχείων για την έγκαιρη βεβαίωση των εσόδων εντός του οικονομικού έτους που είχε δημιουργηθεί η απαίτηση.

Η τελική εικόνα εσόδων – εξόδων για το 2014, διαμορφώνεται ως εξής:

Έσοδα	26.699.723,47
Έξοδα	24.133.821,48
Χρηματικό Υπόλοιπο	2.565.901,99

2.3 Αξιολόγηση υφιστάμενης κατάστασης

2.3.1 Αξιολόγηση υφιστάμενη

2.3.1.1 SWOT Ανάλυση

Ακολουθεί SWOT ανάλυση για την αξιολόγηση του Εσωτερικού και του Εξωτερικού περιβάλλοντος του Δήμου Τρίπολης. Στην ανάλυση που ακολουθεί προσδιορίζονται προκειμένου να αξιοποιηθούν τα δυνατά σημεία και οι μελλοντικές ευκαιρίες, ενώ παράλληλα εντοπίζονται τα μειονεκτήματα και οι απειλές προκειμένου να αντιμετωπιστούν με κατάλληλα διαρθρωτικά μέτρα και παρεμβάσεις.

Η ονομασία SWOT προέρχεται από τα αρχικά των λέξεων: **S**trengths (πλεονεκτήματα), **W**eakness (αδυναμίες), **O**pportunities (ευκαιρίες), **T**hreats (απειλές.) και περιέχει τόσο ποιοτικά όσο και ποσοτικά στοιχεία

Κατά την ανάλυση SWOT μελετάμε τα δυνατά (Strengths) και αδύνατα (Weaknesses) σημεία μίας μονάδας / περιοχής / οργανισμού, καθώς και τις ευκαιρίες (Opportunities) και απειλές (Threats) που υπάρχουν. Τα δυνατά και αδύνατα σημεία αφορούν το εσωτερικό περιβάλλον του οργανισμού και της περιοχής, όπως προκύπτουν από τους εσωτερικούς πόρους του Δήμου (π.χ. ικανότητες προσωπικού και στελεχών, ιδιότητες και χαρακτηριστικά του οργανισμού, τεχνογνωσία, χρηματοοικονομική κατάσταση, ικανότητα να ανταποκριθεί σε νέες επενδύσεις, κ.λπ.). Αντιθέτως οι ευκαιρίες και απειλές αντανακλούν μεταβλητές του εξωτερικού περιβάλλοντος του οργανισμού και της περιοχής και τις οποίες θα πρέπει να εντοπίσει, να προσαρμοστεί ή και να προσαρμόσει όπου είναι εφικτό (π. χ. ρυθμίσεις στο νομικό περιβάλλον, δημιουργία / εμφάνιση νέων αγορών, κ. λπ.).

Με την εφαρμογή της SWOT ανάλυσης εντοπίζονται οι κλάδοι κλειδιά στην εθρύτερη περιφέρεια του Δήμου, δηλαδή οι κλάδοι που δημιουργούν τις ισχυρότερες πολλαπλασιαστικές επιδράσεις στην οικονομία της περιοχής και από την άποψη αυτή είναι ένας ισχυρός παράγοντας ενίσχυσης της ενδογενούς ανάπτυξης στο Δήμο. Έτσι, οριοθετούνται συγκεκριμένοι τομείς οικονομικής δραστηριότητας, όπως η «Ευρώπη 2020» προτείνει, αλλά και οι κλάδοι που εντοπίζονται θα μπορούσαν, με βάση τα σύγχρονα εργαλεία π.χ. clusters, να αποτελέσουν μοχλούς ανάπτυξης του Δήμου και της ευρύτερης περιφέρειας.

Εσωτερικό Περιβάλλον	Εξωτερικό Περιβάλλον
Δυνατά Σημεία	Ευκαιρίες
Αδύνατα Σημεία	Απειλές

Στο παρόν κεφάλαιο, παρουσιάζονται τα συμπεράσματα που ανέδειξε η αξιολόγηση των πρωτογενών στοιχείων για τη διάγνωση της υφιστάμενης κατάστασης στο εσωτερικό περιβάλλον του Δήμου Τρίπολης. Η ανάλυση επικεντρώνεται στα δομικά, λειτουργικά, οργανωτικά και οικονομικά χαρακτηριστικά του εσωτερικού περιβάλλοντος του Δήμου και των Νομικών Προσώπων του.

Για τα θέματα εσωτερικής ανάπτυξης η αξιολόγηση γίνεται σε κάθε μία από τις παρακάτω ενότητες: Δραστηριότητες και Διαδικασίες, Οργάνωση και Συνεργασίες, Ανθρώπινο Δυναμικό & Υλικοτεχνική Υποδομή, Οικονομικά στοιχεία

Θέματα Εσωτερικής Ανάπτυξης	Προβλήματα & Περιορισμοί	Δυνατότητες & Ευκαιρίες
<p>Δραστηριότητες τεχνικών, πολεοδομικών και περιβαλλοντικών υπηρεσιών</p>	<p>γραφειοκρατικές εσωτερικές διαδικασίες (αδειοδοτήσεις, εγκρίσεις κ.α) στην διαδικασία υλοποίησης των έργων εκτενές εύρος του αντικειμένου της Τεχνικής Υπηρεσίας έλλειψη ηλεκτρονικών προγραμμάτων και συστημάτων νέων τεχνολογιών στην διαχείριση των έργων Έλλειψη ειδικοτήτων Έλλειψη εξειδικευμένου επιστημονικού προσωπικού</p>	<p>Δυνατότητα βελτίωσης της ποιότητας της λειτουργίας μέσω εισαγωγής διαδικασιών παρακολούθησης ποιότητας και συστημάτων διαχείρισης έργων Άριστη συνεργασία με άλλες Υπηρεσίες του Δήμου Δυνατότητες ενίσχυσης της ανάπτυξης ανθρωπίνων πόρων Συμμετοχή στην νέα προγραμματική περίοδο ΣΕΣ 2014-2020 και σε προγράμματα και πρωτοβουλίες της Ε.Ε.</p>
<p>Δραστηριότητες κοινωνικών και πολιτιστικών υπηρεσιών</p>	<p>Περιοστές υφιστάμενων επιχορηγήσεων από κεντρικούς φορείς ή καθυστερήσεις στη ροή των επιχορηγήσεων Μη επαρκής αξιοποίηση των εθνικών και ευρωπαϊκών κονδυλίων</p>	<p>Ενίσχυση του ρόλου του ΝΠΙΔΔ του Δήμου για την συμμετοχή του στην διεκδίκηση της υποψηφιότητας ΕΠΠ 2021 Υποστήριξη του ρόλου των Σχολικών Επιτροπών Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Πληθώρα δραστηριοτήτων που κινεί το ενδιαφέρον του κοινού και μεγάλη συμμετοχή των πολιτών στις δράσεις Υποψηφιότητα στο θεσμό Ευρωπαϊκή Πολιτιστική Πρωτεύουσα πόλη για το έτος 2021</p>
<p>Δραστηριότητες υπηρεσιών οικονομικής ανάπτυξης και απασχόλησης</p>	<p>Αντενέργειες υπηρεσίες του Δήμου για θέματα απασχόλησης Μη αξιοποίηση των εθνικών και ευρωπαϊκών κονδυλίων</p>	<p>Ενεργοποίηση του Γραφείου Απασχόλησης στο Δήμο, Συμμετοχή στο πρόγραμμα URBACT III</p>
<p>Δραστηριότητες οριζόντιων και υποστηρικτικών υπηρεσιών</p>	<p>Γραφειοκρατία που επιβαρύνει τις διοικητικές υπηρεσίες και τις συναλλαγές με τους πολίτες Έλλειψη διαδικασιών παρακολούθησης και αξιολόγησης της λειτουργίας των υπηρεσιών Οι αδυναμίες στοχοθεσίας, παρακολούθησης και μέτρησης των αποτελεσμάτων και αξιολόγησης της απόδοσης και της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών Έλλειψη προσωπικού Έλλειψη κατάλληλου εξοπλισμού</p>	<p>Εφαρμογή προτύπου ποιότητας ISO Ενεργοποίηση διαδικασιών καλύτερου προγραμματισμού Βελτίωση της αποδοτικότητας των υπηρεσιών Βελτίωση της υλικοτεχνικής υποδομής μέσω συγχρηματοδοτούμενων έργων</p>

<p>Διαδικασίες διοίκησης</p>	<p>Ελλιπείς διαδικασίες προγραμματισμού, παρακολούθησης και αξιολόγησης της λειτουργίας του Δήμου</p> <p>Μη επαρκώς σαφής καθορισμός αρμοδιοτήτων και υποχρεώσεων ανάμεσα στις υπηρεσίες</p>	<p>Δυνατότητα αξιοποίησης δεικτών αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας για τη βελτίωση της διοίκησης των υπηρεσιών του Δήμου</p> <p>Τροποποίηση υφιστάμενου Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας με αποσαφήνιση των αρμοδιοτήτων και των ρόλων των τμημάτων και την συγκρότηση των αναγκαίων Οργανικών μονάδων του Δήμου για τη βελτίωση της διοικητικής ικανότητας των υπηρεσιών του και της διαχειριστικής του επάρκειας στην Νέα Προγραμματική Περίοδο ΣΕ 2014-2020 .</p> <p>Προγράμματα / Ημερίδες κατάρτισης - επιμόρφωσης των αιρετών σε θέματα οργάνωσης, λειτουργίας, νομικού πλαισίου των Ο.Τ.Α. που προσφέρονται από το Ινστιτούτο Τοπικής Αυτοδιοίκησης και την Ελληνική Εταιρεία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης</p>
<p>Διαδικασίες που βελτιώνουν της σχέση του Δήμου με την κοινωνία και τον πολίτη</p>	<p>Ανάγκη αύξησης της ανταπόκρισης των Τμημάτων / Γραφείων του Δήμου Τρίπολης στις ανάγκες των πολιτών</p>	<p>Δυνατότητες βελτίωσης διαδικασιών διαχείρισης αιτημάτων και παράπονων πολιτών και αξιολόγησης των Τμημάτων / Γραφείων του Δήμου Τρίπολης από τους δημότες</p> <p>Ενεργοποίησης της διαδικασίας για την ηλεκτρονική υποβολή αιτημάτων / παραπόνων στην ιστοσελίδα του Δήμου Τρίπολης</p> <p>Ενεργοποίηση συμμετοχής των πολιτών στα κοινά του Δήμου</p>
<p>Κρίσιμα ζητήματα</p>		

Ενίσχυση της στελέχωσης των Τμημάτων για την αποτελεσματικότερη και αποδοτικότερη διεκπεραίωση των εργασιών και την καλύτερη παροχή υπηρεσιών

Έλλειψη συντονισμού μεταξύ των Τμημάτων / Γραφείων του Δήμου Τρίπολης και του προσωπικού του Δήμου

Ελλείψει επαρκούς αριθμού και εξειδικευμένου προσωπικού

Ανάγκη βελτίωσης των διαδικασιών προγραμματισμού, παρακολούθησης και αξιολόγησης της λειτουργίας του Δήμου

Θεματική Ενότητα: Οργάνωση και Συνεργασίες

Θέματα Εσωτερικής Ανάπτυξης	Προβλήματα & Περιορισμοί	Δυνατότητες & Ευκαιρίες
Δομές (όργανα και υπηρεσίες)	Ανάγκη αναδιοργάνωσης του ΟΕΥ	Αναδιοργάνωση Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας με γνώμονα τον εξορθολογισμό στην διάρθρωση των οργανωτικών δομών του Δήμου για τη μέγιστη αξιοποίηση του υπηρετούντος προσωπικού και τη βέλτιστη διαχείριση των πόρων, κάτω από το πρίσμα του ιδιαίτερου πρωταγωνιστικού ρόλου που καλούνται οι Δήμοι να διαδραματίσουν στην εφαρμογή της κοινωνικής συνοχής της χώρας, αλλά και ιδιαίτερα του κομβικού αναπτυξιακού ρόλου του Δήμου Τρίπολης που καλείτε να εκπληρώσει στην ευρύτερη περιοχή
Συστήματα διαχείρισης και λειτουργίας	Απουσία εφαρμογής συστημάτων ποιότητας και έλεγχου	Δυνατότητα εφαρμογής συστημάτων διαχείρισης της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών (ISO) Επέκταση στην Νέα Προγραμματική Περίοδο ΣΕ 2014-2020 της υπάρχουσας πιστοποίησης διαχειριστικής επάρκειας του Δήμου για το ΕΣΠΑ 2007-2014
Συνεργασίες και Δικτύωση του Δήμου με άλλους φορείς	Ανενεργή συμμετοχή του Δήμου σε Δίκτυα και ελλιπή ανάπτυξη συμμαχιών και συνεργασιών για την προώθηση των τοπικών υποθέσεων σύμφωνα με τα ευρωπαϊκά δεδομένα	Ενίσχυση της εξωστρέφειας και ανάπτυξη στενής συνεργασίας με τους γειτονικούς Δήμους Συμμετοχή του Δήμου σε Δίκτυα Ανάπτυξη συμμαχιών σε εθνικό και Ευρωπαϊκό επίπεδο για την αξιοποίηση Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων Αξιοποίηση νέων τεχνολογιών για δικτύωση και συνεργασίες Σημαντική τεχνογνωσία σε θέματα Διοικητικής Υποστήριξης
Κρίσιμα ζητήματα		

Ανάγκη αναδιοργάνωσης του Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας με γνώμονα τον εξορθολογισμό στην διάρθρωση των οργανωτικών δομών του Δήμου για τη μέγιστη αξιοποίηση του υπηρετούντος προσωπικού και τη βέλτιστη διαχείριση των πόρων, κάτω από το πρίσμα του ιδιαίτερου πρωταγωνιστικού ρόλου που καλούνται οι Δήμοι να διαδραματίσουν στην εφαρμογή της κοινωνικής συνοχής της χώρας, αλλά και ιδιαίτερα του κομβικού αναπτυξιακού ρόλου του Δήμου Τρίπολης που καλείτε να εκπληρώσει στην ευρύτερη περιοχή.

Ενίσχυση της εξωστρέφειας και ανάπτυξη συμμαχιών με τους γειτονικούς και μη ΟΤΑ, με ευρωπαϊκούς φορείς και και συμμετοχή του σε Ευρωπαϊκά και πανελλήνια δίκτυα

Θεματική Ενότητα: Ανθρώπινο Δυναμικό και Υλικοτεχνική Υποδομή

Θέματα Εσωτερικής Ανάπτυξης	Προβλήματα & Περιορισμοί	Δυνατότητες & Ευκαιρίες
Ανθρώπινο δυναμικό	Ανάγκη επιμόρφωσης του ανθρώπινου δυναμικού σε θέματα Διοίκησης, νέας νομοθεσίας, νέων κανονισμών και τεχνολογιών, ευαισθητοποίησης στα σύγχρονα προβλήματα, στην Νέα Προγραμματική και στα Ευρωπαϊκά Προγράμματα Ανάγκη αύξησης του αριθμού του προσωπικού ΠΕ και ΤΕ με σύγχρονες ειδικότητες, βάση των προβλεπόμενων στον νέο Ο.Ε.Υ. θέσεων Ανάγκη επανατοποθέτησης των υπαλλήλων, σύμφωνα με το νέο οργανόγραμμα που πρόκειται προκύψει από την τροποποίηση του ΟΕΥ	Αξιοποίηση προγραμμάτων επιμόρφωσης και κατάρτισης του Προσωπικού Σύγχρονη διοικητική δομή που προβλέπεται από τον ΟΕΥ Αναμένουμε την υλοποίηση των αποτελεσμάτων προκήρυξης πρόσληψης προσωπικού η οποία έχει ολοκληρωθεί και είναι σε αναστολή λόγω μνημονίου
Εξοπλισμός	Απαξιωμένος ηλεκτρονικός εξοπλισμός	Μέγιστη αξιοποίηση των δυνατοτήτων που προσφέρει ο υπάρχων Η/Μ εξοπλισμός Αναβάθμιση του υπάρχοντος εξοπλισμού μέσω συγχρηματοδοτούμενων έργων
Μηχανοργάνωση / ΤΠΕ	Ανάγκη περαιτέρω αξιοποίησης των Τ.Π.Ε για τη βελτίωση της παραγωγικότητας Έλλειψη υποχρεωτικού προγράμματος εκπαίδευσης των χρηστών ΤΠΕ Ελλιπής στελέχωση οργανικού προσωπικού ειδικότητας ΠΕ – ΤΕ Πληροφορικής Χαμηλός βαθμός εξωστρέφειας των πληροφοριακών συστημάτων Ελλιπής αξιοποίηση δικτυακών προϊόντων (π.χ. εκτυπωτών) Ελάχιστες On-line υπηρεσίες	Αξιοποίηση του Σύζευξις Δυνατότητα εφαρμογής προγράμματος Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης Ελαχιστοποίηση τηλεφωνικών δαπανών με χρήση VoIP τηλεφωνίας Ολοκλήρωση σημαντικών έργων ΤΠΕ στο Δημόσιο Τομέα στο πλαίσιο του Γ' ΚΠΣ (Σύζευξις, Δημοτολόγιο, e-procurement, Police on Line κλπ.) Ο συνδυασμός μεγάλων επενδύσεων σε τομείς αιχμής της ελληνικής οικονομίας (ενέργεια, τουρισμός, αγροτοβιομηχανικός τομέας κλπ.) θα οδηγήσει σε αύξηση χρήσης ΤΠΕ
Κτιριακές εγκαταστάσεις	Ανάγκη βελτίωσης των κτιριακών εγκαταστάσεων του Δήμου Ανάγκη για επέκταση των χώρων εργασίας ορισμένων Τμημάτων / Γραφείων του Δήμου	Νέο Κτήριο
Κρίσιμα ζητήματα		

Αναβάθμιση των γνώσεων του ανθρώπινου δυναμικού του Δήμου και συμμετοχή σε προγράμματα επιμόρφωσης-ενημέρωσης
 Αξιοποίηση ευρυζωνικών υποδομών και πιλοτικών/καινοτόμων εφαρμογών – Διασφάλιση της «τεχνολογικής ετοιμότητας» του Δήμου μακροπρόθεσμα
 Ολοκλήρωση «ενιαίας» τεχνολογικής πλατφόρμας του Δήμου και διασφάλιση εσωτερικής και εξωτερικής διαλειτουργικότητας
 Αναβάθμιση παρεχόμενων υπηρεσιών από το Δήμο προς τους πολίτες και τις επιχειρήσεις (σταδιακή μετάβαση στα επίπεδα 3 και 4)
 Ανάγκη βελτίωσης των εσωτερικών λειτουργιών του Δήμου. Εισαγωγή συστήματος ηλεκτρονικής διαχείρισης εγγράφων
 Ανάγκη ανάπτυξης διαδικασιών αμφίδρομης επικοινωνίας και συμμετοχής των πολιτών
 Απόκτηση κτιριακών εγκαταστάσεων του Δήμου

Θεματική Ενότητα: Οικονομικά		
Θέματα Εσωτερικής Ανάπτυξης	Προβλήματα & Περιορισμοί	Δυνατότητες & Ευκαιρίες
Έσοδα	Καθυστερήσεις στο μηχανισμό είσπραξης και μη βεβαίωσης εσόδων Περιορισμένα έσοδα	Ενεργοποίηση ηλεκτρονικών συστημάτων για την βελτίωση του μηχανισμού είσπραξης εσόδων
Δαπάνες		Συγκράτηση λειτουργικών δαπανών
Δημοτική περιουσία	Ανάγκη αξιοποίησης της περιουσίας του Δήμου Τρίπολης	Συμμετοχή ιδιωτών μέσω έργων Σ.Δ.Ι.Τ. στην αξιοποίηση της περιουσίας του Δήμου
Κρίσιμα ζητήματα		

**Ανάγκη αξιοποίησης της περιουσίας του Δήμου Τρίπολης
 Αξιοποίηση δυνατοτήτων Νέας Προγραμματικής περιόδου 2014-2020 και των πόρων της Ε.Ε. – Βέλτιστη απορρόφηση**

2.1.1.1 Συνθετική Διάγνωση

Έχοντας αναλύσει το εσωτερικό και το εξωτερικό περιβάλλον του Δήμου Τρίπολης, και έχοντας επισημάνει τόσο την δυναμική και τις προοπτικές όσο και τις απειλές και τις ελλείψεις, προχωρούμε σε μια συγκεντρωτική αποτίμηση των παραπάνω στοιχείων έτσι ώστε να υπάρχει εύκολη κατηγοριοποίηση και πρόσβαση στα σημεία αυτά.

Strengths- Δυνατότητες	Weaknesses- Αδυναμίες
<p>Σημαντικό αγροτικό, εμπορικό και οικονομικό κέντρο του Νομού Διοικητικό κέντρο της Περιφέρειας Πελοποννήσου Σταυροδρόμι όλων των οδικών αξόνων της Περιφέρειας Πλεονεκτική γεωγραφική θέση Ύπαρξη Υδροβιότοπου «Λίμνη Τάκα» και ορεινού όγκου του Μαινάλου, Πάρωνα και Αρτεμισίου Ύπαρξη πολλών δασών, αλσών και αλσυλλίων Ελάχιστα προβλήματα ρύπανσης ύπαρξη μηχανισμού ανακύκλωσης Ύπαρξη Πανεπιστημιακού Ιδρύματος Ικανοποιητικές υποδομές εκπαίδευσης Περιουσία και κληροδοτήματα του Δήμου Έμπειρα στελέχη Άριστη συνεργασία των υπηρεσιών του Δήμου με άλλες Υπηρεσίες και φορείς Σημαντική εμπειρία από την υλοποίηση έργων στο ΕΣΠΑ και από πόρους της Ε.Ε. Δυνατότητα αξιοποίησης δεικτών αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας για τη βελτίωση της διοίκησης των υπηρεσιών του Δήμου Λειτουργία υφιστάμενου Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας με αποσαφήνιση των αρμοδιοτήτων και των ρόλων των Τμημάτων / Γραφείων του Δήμου Προγράμματα / Ημερίδες κατάρτισης – επιμόρφωσης των υπαλλήλων και των αιρετών σε θέματα οργάνωσης, λειτουργίας, νομικού πλαισίου των Ο.Τ.Α. που προσφέρονται από το Ινστιτούτο Τοπικής Αυτοδιοίκησης και την Ελληνική Εταιρεία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης Λειτουργίας μονάδας Προγραμματισμού και Ανάπτυξης Βελτίωση της υλικοτεχνικής υποδομής μέσω συγχρηματοδοτούμενων έργων Εξαιρετικής ποιότητας αγροτικά προϊόντα Έδρα της Περιφέρειας (διοικητικό κέντρο) Πλούσιο πολιτιστικό απόθεμα (αρχαιολογικοί χώροι, χώροι πολιτισμοί, φυσικού κάλλους κτλ) Ύπαρξη μεγάλου αριθμού συλλόγων που δραστηριοποιούνται στην περιοχή στον πολιτισμό, αθλητισμό κα</p>	<p>Συσπείρωση του πληθυσμού στη ΔΕ Τρίπολη Έλλειψη αεροπορικής Πρόσβασης Ανεργές σιδηροδρομικό Δικτύου Περιορισμένη οικονομική ανάπτυξη Μειούμενη τουριστική κίνηση λόγω ελλιπούς αξιοποίησης αρχαιολογικών χώρων, μνημείων και χώρων φυσικού κάλλους Αυξανόμενη συγκέντρωση νιτρικών ιόντων στον υδροφόρο ορίζοντα Ανάγκη επέκτασης – βελτίωσης δικτύων ύδρευσης Προβλήματα ανεργίας, κυρίως για τους νέους και τις γυναίκες Επιχειρηματικότητα βασισμένη στην αυτοαπασχόληση Έλλειψη αρδευτικών δικτύων- μη ολοκληρωμένα μεγάλα αρδευτικά έργα Τάκα κα Κανδύλα Διαχείριση απορριμμάτων Μη επαρκής αριθμός απορριματοφόρων Μειωμένη ανταγωνιστικότητα αγροτικών προϊόντων/ Υποτονικός Πρωτογενής Τομέας Ανεπαρκές υφιστάμενο δίκτυο Ηλεκτροφωτισμού Κυκλοφοριακό πρόβλημα και έλλειψη χώρων στάθμευσης Ελλιπής πολεοδομικός και οικιστικός σχεδιασμός Ελλείψεις στις υποδομές ΑΜΕΑ Ύπαρξη ανοργάνωτου καταυλισμού Αθίγγανων Έλλειψη αμιγώς βρεφικού σταθμού Έλλειψη ποδηλατοδρόμων Ανάγκη αναβάθμισης και βελτίωσης των πεζοδρομίων Έλλειψη ικανού δικτύου αθλητικών υποδομών Μη επαρκής χρήση στα δημοτικά κτήρια ανανεώσιμων πηγών ενέργειας Ελλείψεις σε ειδικότητες προσωπικού, υλικοτεχνικής υποδομής και εξοπλισμού και ιδιόκτητου κτηρίου στέγασης υπηρεσιών Ύπαρξη συστήματος GIS μόνο στις περιοχές εντός σχεδίου και σε απλή μορφή Ανάγκη τροποποίησης Εσωτερικού Οργανισμού Υπηρεσίας Δυσκολίες στην διεκπεραίωση των διαδικασιών, που καθιστούν την αναδιοργάνωση Έλλειψη σωστής ροής πληροφοριών και συνεργασιών μεταξύ των διευθύνσεων του Δήμου Ύπαρξη τμημάτων που λειτουργούν με προσωπικό που στελεχώνει και άλλα τμήματα Ανάγκη αύξησης της ανταπόκρισης των Τμημάτων / Γραφείων του Δήμου Τρίπολης στις ανάγκες των πολιτών Ανάγκη βελτίωσης των διαδικασιών προγραμματισμού, παρακολούθησης και αξιολόγησης της λειτουργίας του Δήμου και ποιοτικής απόδοσης αυτών Σαφέστερος καθορισμός αρμοδιοτήτων και υποχρεώσεων ανάμεσα στις υπηρεσίες Ανάγκη καταπολέμησης της γραφειοκρατίας με στόχο την απλούστευση και επιτάχυνση</p>

	των διοικητικών διαδικασιών και συναλλαγών με τους πολίτες Ανάγκη ενεργοποίησης υπηρεσιών για θέματα απασχόλησης Αποτελεσματική αξιοποίηση των εθνικών και ευρωπαϊκών κονδυλίων Περικοπές υφιστάμενων επιχορηγήσεων από κεντρικούς φορείς ή καθυστερήσεις στη ροή των επιχορηγήσεων
Opportunities- Ευκαιρίες	Threats- Απειλές
<p>Αξιοποίηση της γεωγραφικής θέσης της Πόλης Περαιτέρω ανάπτυξη του Τριτογενούς Τομέα και ανάδειξη της πόλης σε εμπορικό και οικονομικό κέντρο της ευρύτερης περιοχής Υπαρξη ΒΙ.ΠΕ Τρίπολης Υπαρξη υποδομής στρατιωτικού αεροδρομίου στον Δήμο με δυνατότητες μετατροπής σε πολιτικό</p> <p>Αξιοποίηση του χώρου του στρατοπέδου εάν αυτό μετακινηθεί Εγκαταστάσεις Περιφερειακού Νοσοκομείου, φυλακών και άλλων κρατικών υποδομών στην πόλη της Τρίπολης Υπαρξη Πανεπιστημιακού Ιδρύματος Καλές προοπτικές απασχόλησης – Νέες δυνατότητες Δυναμικότητα Δήμου Αυξημένη πολιτιστική δραστηριότητα Λειτουργία της Δημοτικής Κοινωφελούς Επιχείρησης Τρίπολης, του ΝΠΔΔ του Δήμου και των Σχολικών Επιτροπών Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Πληθώρα δραστηριοτήτων που κινεί το ενδιαφέρον του κοινού και μεγάλη συμμετοχή των πολιτών στις δράσεις Δυνατότητες ανάπτυξης διαδικασιών διαχείρισης αιτημάτων και παράπονων πολιτών και αξιολόγησης των Τμημάτων / Γραφείων του Δήμου Τρίπολης από τους δημότες μέσω της Διαδικτυακής Πύλης Ενεργή συμμετοχή των πολιτών στα κοινά του Δήμου μέσω τη συμμετοχή στις επιτροπές από το Ν Καλλικράτη Νέα προγραμματική Περίοδο 2014-2020 Άμεση πρόσβαση, ενημέρωση και πληροφόρηση των πολιτών για τις αποφάσεις των Συμβουλίων Δημοτικών / Τοπικών Κοινοτήτων, του Δημοτικού Συμβουλίου και των επιτροπών του Δήμου μέσω της ανάρτησης στο Πρόγραμμα Διαύγεια</p>	<p>Προβληματικές αγροτικές καλλιέργειες Αναπτυξιακά προβλήματα στον Αγροτικό τομέα Αρνητικές Επιπτώσεις από την λειτουργία ΒΙ.ΠΕ κοντά στο κέντρο της πόλης Εγκατάλειψη των μικρότερων ΔΕ του Δήμου και μετεγκατάσταση των κατοίκων στη ΔΕ Τρίπολης ή/και προς μεγαλύτερα αστικά κέντρα Γήρανση πληθυσμού Περιβαλλοντικοί κίνδυνοι και φυσικές, καταστροφές (πυρκαγιές, πλημμύρες, κτλ) Αυξανόμενη συγκέντρωση νιτρικών ιόντων στον υδροφόρο ορίζοντα Κίνδυνος υπεράντησης υδροφόρου ορίζοντα Αύξηση της ανεργίας Αύξηση αριθμού άπορων οικογενειών Περιορισμένη ανάπτυξη εθελοντισμού σε θέματα κοινωνικής πρόνοιας, πολιτισμού και προστασίας περιβάλλοντος</p>

2.4 Στρατηγική του Δήμου Τρίπολης και αναπτυξιακές προτεραιότητες ΕΠ 2014-2020

2.4.1 Αποστολή –Όραμα-Αρχές

Αρχές

Ο Δήμος Τρίπολης, ως πρωτοβάθμιος Οργανισμός Τοπικής Αυτοδιοίκησης, ρυθμίζει όλες τις τοπικές υποθέσεις, σύμφωνα με τις αρχές της επικουρικότητας και της εγγύτητας, με στόχο την προστασία, την ανάπτυξη και τη συνεχή βελτίωση των συμφερόντων και της ποιότητας ζωής της τοπικής κοινωνίας, συνεπικουρούμενη από τα Νομικά Πρόσωπα που συστήνει ή/ και συμμετέχει.

Ο Δήμος ασκεί όλες τις αρμοδιότητες που προβλέπει ο Νόμος του Καλλικράτη και οι οποίες αποτυπώνονται στον ισχύοντα καθs φορά Οργανισμό Εσωτερικής του Υπηρεσίας, με τον πιο ωφέλιμο τρόπο, στο πλαίσιο της νομιμότητας και χωρίς διακρίσεις, προς όλους ανεξαιρέτως τους πολίτες που διαβιούν σε αυτόν, για την καλύτερη εξυπηρέτηση αυτών, προτάσσοντας το σεβασμό στον άνθρωπο και επιδιώκοντας την αρμονική συνύπαρξη του με το φυσικό περιβάλλον. Μεριμνά για την πλήρη αξιοποίηση όλων των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών του Δήμου αλλά και όσων ευκαιριών δύναται παρουσιάζονται και την δημιουργία των κατάλληλων συνθηκών για την εξάλειψη των απειλών και την μετατροπή των αδυναμιών σε παράγοντες επιτυχίας για την περιοχή παρέμβασής του.

Αποστολή

Η βέλτιστη διακυβέρνηση των τοπικών υποθέσεων και η παροχή τόσο δημοσίων υπηρεσιών και δημόσιων αγαθών για την άμεση, έκαιρη και με το συμφερότερο τρόπο, ικανοποίηση των αναγκών των κατοίκων, των επισκεπτών και όλων των τοπικών φορέων, με απώτερο σκοπό μια διατηρήσιμη και δίκαιη, κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη της περιοχής του Δήμου Τρίπολης αλλά και του ευρύτερου αγροτικού χώρου, κατανοώντας τον αναπτυξιακό του ρόλο στην περιοχή της Αρκαδίας.

Όραμα

Την επόμενη πενταετία, η **Δημοτική Αρχή**, οι **υπηρεσίες** του Δήμου και το **Δημοτικό Συμβούλιο** του Δήμου Τρίπολης, άρρηκτα συνδεδεμένοι ως ο πιο κοντινός στο πολίτη, σεβαστός κυβερνητικός φορέας, θα δράσουν:

με αίσθημα ευθύνης και με σεβασμό στα ανθρώπινα δικαιώματα, στο φυσικό περιβάλλον
και με την ενεργή συμμετοχή των πολιτών στην λήψη των αποφάσεων,

με σκοπό την διασφάλιση της κοινωνικής συνοχής, την ανάπτυξη θέσεων εργασίας, την ανάπτυξη της τεχνολογίας, την προώθηση της καινοτομίας και την αξιοποίηση όλων των σημαντικών πόρων και

των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών της ευρύτερης περιοχής του αγροτικού χώρου και αναπτύσσοντας σημαντικές συμμαχίες για την ανάπτυξη της τοπικής οικονομίας .

Επιπλέον θα επιδιώξουν να δημιουργήσουν μια ευρωπαϊκή "έξυπνη" πόλη, άνετη και ελκυστική για διαβίωση, σπουδές ή αναψυχή και έναν Δήμο πρότυπο, που να είναι καθαρός, όμορφος, σύγχρονος και σε ευημερία, που σεβόμενος τις επερχόμενες γενεές, να ανταποκρίνεται στις προσδοκίες και να εξυπηρετεί τις ανάγκες των δημοτών του και των επισκεπτών του.

2.4.2 Στρατηγική

Οι δυσμενείς οικονομικές συνθήκες που αντιμετωπίζει η χώρα σε συνδυασμό με τις διεθνείς συγκυρίες, οι στόχοι στην ευρωπαϊκή Στρατηγική για το 2020 και το νέο ΕΣΠΑ έχουν διαμορφώσει για τους Δήμους, ένα πλαίσιο με προκλήσεις στο χώρο της τεχνολογίας, οικονομίας, κάνοντας επιτακτική την ανάγκη της αλλαγής της μέχρι τώρα πορείας τους.

Η συνεισφορά των πόλεων και των περιφερειών στην αύξηση της ανταγωνιστικότητας της οικονομίας και της κοινωνικής συνοχής έχει αναγνωριστεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση ως καθοριστικός παράγοντας από όλα τα επίπεδα άσκησης πολιτικής.

Η δημιουργία υπερ-τοπικών, διαδημοτικών συμμαχιών και συνεργασιών με τα Ιδρύματα της Τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στον εθνικό και ευρωπαϊκό χώρο είναι πλέον σημαίνουσας σημασίας για την υλοποίηση των στόχων ενός Οργανισμού τοπικής αυτοδιοίκησης.

Στρατηγική

Ο Δήμος Τρίπολης να καταστεί πρότυπος Δήμος, με την αξιοποίηση της τεχνολογίας, τη δημιουργία της απαραίτητης υποδομής, τη βελτίωση του επιπέδου ασφάλειας και υγείας, τη διατήρηση και βελτίωση του περιβάλλοντος με έμφαση στην ενεργειακή πολιτική και την προώθηση του πολιτισμού, του αθλητισμού, της ψυχαγωγίας, της κοινωνικής πρόνοιας και αναζωογόνηση του αγροτικού χώρου και την δημιουργία ισχυρών συμμαχιών για την υλοποίηση των στόχων του. Παράλληλα αναλαμβάνει τις ευθύνες του αναπτυξιακού του ρόλου στην ευρύτερη περιοχή.

ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ

Για την υλοποίηση της στρατηγικής του, ο Δήμος θα ενισχύσει την συμμετοχή των πολιτών στην λήψη των αποφάσεων και μέσω συνεχούς διαδικασίας ενδυνάμωσης θεσμοθετημένων φορέων, άτυπων ομάδων πολιτών αλλά και όλων των κατοίκων προκειμένου ο σχεδιασμός των πολιτικών, δράσεων και έργων να είναι από κάτω προς τα πάνω(bottom up) και η υλοποίηση αυτών να χαίρει αποδοχής και υποστήριξης όλων των εμπλεκόμενων μερών.

Η συμμετοχή όλων αλλά κυρίως η ενεργοποίηση της συμμετοχής των νέων αποτελεί κυρίαρχο πυλώνα υλοποίησης της στρατηγικής του.

Με την εφαρμογή συστημάτων ουσιαστικής διαβούλευσης με του πολίτες και κατάλληλους για κάθε περίπτωση εμπλεκόμενους φορείς (stakeholders).

Η στρατηγική του Δήμου είναι προσανατολισμένη στην δημιουργία αποτελεσμάτων και στην προοπτική διατήρησης αυτών.

2.4.3 Γενικοί στρατηγικοί στόχοι

2.4.3.1 Γενικοί στρατηγικοί στόχοι Τοπικής Ανάπτυξης

Θεματικός Τομέας	Γενικοί στρατηγικοί στόχοι τοπικής ανάπτυξης
Περιβάλλον και Ποιότητα Ζωής	Εκπόνηση και εφαρμογή ολοκληρωμένης ενεργειακής πολιτικής Ευαισθητοποίηση των πολιτών στην εκδήλωση περιβαλλοντικής και οικολογικής συμπεριφοράς Αξιοποίηση και Προστασία των Φυσικών Πόρων Ανάδειξη κοινόχρηστων & κοινωφελών χώρων Βελτίωση υποδομών : οδικού δικτύου, δικτύων ύδρευσης-άρδευσης και συστημάτων αποχέτευσης υγρών και στερεών αποβλήτων
Κοινωνική Πολιτική, Παιδεία, Πολιτισμός και Αθλητισμός	Σχεδιασμός και εφαρμογή ολοκληρωμένης κοινωνικής πολιτικής Ενσωμάτωση κοινωνικών ομάδων που αντιμετωπίζουν προβλήματα οικονομικού και κοινωνικού αποκλεισμού Δημιουργία νέων υποδομών πολιτισμού και αξιοποίηση υφιστάμενων χώρων πολιτιστικής σημασίας και ανάδειξη νέων Υποψηφιότητα στο θεσμό της Ευρωπαϊκή Πρωτεύουσα Πόλη για το έτος 2021 Αναβάθμιση υφιστάμενων υποδομών εκπαίδευσης Αξιοποίηση και συντήρηση υφιστάμενων αθλητικών εγκαταστάσεων και διοργάνωση αθλητικών γεγονότων
Τοπική οικονομία και απασχόληση	Αξιοποίηση συγκριτικών πλεονεκτημάτων της περιοχής Αναζωογόνηση αγροτικής οικονομίας και σύνδεση του αγροτικού χώρου με το αστικό περιβάλλον Ενίσχυση της απασχόλησης των ευαίσθητων κοινωνικά ομάδων πληθυσμού και των απόρων Βελτίωση της διοικητικής εξυπηρέτησης των πολιτών Προώθηση Τουριστικού Προϊόντος του Δήμου Ενίσχυση της Επιχειρηματικότητας

2.4.3.2 Γενικοί στρατηγικοί στόχοι Εσωτερικής Ανάπτυξης

Θεματικός Τομέας	Γενικοί στρατηγικοί στόχοι εσωτερικής ανάπτυξης
Δραστηριότητες και Διαδικασίες Λειτουργίας	Ποιότητα και μειωμένο κόστος των παρεχόμενων υπηρεσιών προς τους πολίτες Εισαγωγή συστημάτων ποιότητας Συμμετοχή των πολιτών στην λήψη των αποφάσεων Νομιμότητα και Διαφάνεια σε όλες τις διαδικασίες λειτουργίας
Οργάνωση και Συνεργασίες	Αναδιοργάνωση των δομών του Δήμου Ανάπτυξη συνεργασιών και ενίσχυση της εξωστρέφειας του Δήμου σε τοπικό και ευρωπαϊκό επίπεδο Ανάπτυξη συμμαχιών για την έρευνα και τεχνολογία
Ανθρώπινο Δυναμικό και Υλικοτεχνική Υποδομή	Εξασφάλιση ιδιοκτητής κτηριακής υποδομής στέγασης των διοικητικών υπηρεσιών Βελτίωση της υλικοτεχνικής υποδομής Αξιοποίηση Νέων Τεχνολογιών Ενίσχυση της στελέχωσης Ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού του Δήμου και των Νομικών του Προσώπων μέσω στοχευόμενων προγραμμάτων Επιμόρφωση
Οικονομικά	Αξιοποίηση Εθνικών και Ευρωπαϊκών χρηματοδοτήσεων Μείωση κόστους λειτουργίας Αξιοποίηση της περιουσίας του Δήμου Τρίπολης

2.4.4 Άξονες και μέτρα ΕΠ 2014-2020

Η στρατηγική του Δήμου οργανώνεται σε τέσσερις άξονες:

Άξονας 1^{ος} «Περιβάλλον και ποιότητα ζωής»

Άξονας 2^{ος} «Κοινωνική πολιτική, υγεία, παιδεία, πολιτισμός και αθλητισμός»,

Άξονας 3^{ος} «Τοπική οικονομία και απασχόληση»

Άξονας 4^{ος} «Βελτίωση Διοικητικής ικανότητας του Δήμου»

για κάθε έναν από τους οποίους εξειδικεύονται σε Μέτρα και Στόχους.

Άξονας 1^{ος} «Περιβάλλον και ποιότητα ζωής»

- 1.1 Παραγωγή και εξοικονόμηση Ενέργειας
- 1.2 Οικιστικό Περιβάλλον
- 1.3 Μεταφορές- Κυκλοφορία-Συγκοινωνία-Σταθμευση
- 1.4 Δίκτυα και Υποδομές Ύδρευση και Αποχέτευσης
- 1.5 Διαχείριση αποβλήτων- απορριμμάτων
- 1.6 Φυσικό Περιβάλλον και βιοποικιλότητας

Άξονας 2^{ος} «Κοινωνική πολιτική, υγεία, παιδεία, πολιτισμός και αθλητισμός»,

- 2.1 Υγεία
- 2.2 Κοινωνική πολιτική
- 2.3 Πολιτισμός
- 2.4 Εκπαίδευση
- 2.5 Αθλητισμός

Άξονας 3^{ος} «Τοπική οικονομία και απασχόληση»

- 3.1 Εναλλακτικός Τουρισμός –Επισκεψιμότητα-Τουριστικό προϊόν
- 3.2 Καινοτομία και Επιχειρηματικότητα
- 3.3 Αγροτική Ανάπτυξη
- 3.4 Απασχόληση

Άξονας 4^{ος} «Βελτίωση Διοικητικής ικανότητας του Δήμου»

- 4.1 Αναβάθμιση υπηρεσιών του Δήμου
- 4.2 Αναβάθμιση της οικονομικής κατάστασης του Δήμου

2.4.5 Αξιοποίηση Χρηματοδοτικών ευκαιριών

2.4.5.1 *Νέο στρατηγικό πλαίσιο αναφοράς ΣΕΣ 2014-2020*

Η αξιοποίηση των αναπτυξιακών πόρων των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων (ΕΔΕΤ) για την περίοδο 2014-2020 θα συμβάλει, στο βαθμό που τους αναλογεί, σημαντικά στις θεσμικές και οργανωτικές αλλαγές που έχουν ξεκινήσει στην Ελλάδα για τη μετάβαση σε - ένα νέο αναπτυξιακό υπόδειγμα το οποίο αποβλέπει στη διασφάλιση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων στον παγκόσμιο χώρο με περαιτέρω αναβάθμιση και δημιουργία νέων ανταγωνιστικών πλεονεκτημάτων, τόσο σε εθνικό όσο και σε περιφερειακό επίπεδο.

Βασική επιδίωξη αποτελεί το να εξασφαλιστούν οι προϋποθέσεις για μια ευημερία που θα στηρίζεται στην **ανταγωνιστικότητα, την καινοτομία και την εξωστρέφεια των επιχειρήσεων της χώρας, συμπεριλαμβανομένων αυτών του πρωτογενή τομέα**. Και η πρώτη επιδίωξη γι' αυτό είναι **να υπάρξει συμφιλίωση με την ιδέα του επιχειρηματικού κέρδους ως κινήτρου για την επενδυτική πρωτοβουλία, εξοστρακίζοντας** από τις επιλογές μας την **κρατικοδίαιτη επιχειρηματικότητα** και τη λογική του εύκολου και βραχυπρόθεσμου οφέλους. Χρειάζεται **μετάβαση στην ποιοτική επιχειρηματικότητα, με αιχμή την καινοτομία και αύξηση της εγχώριας προστιθέμενης αξίας**.

Οι Ευρωπαϊκοί πόροι είναι, περισσότερο από ποτέ άλλοτε, κρίσιμοι για την Ελλάδα, καθώς σε μεγάλο βαθμό είναι και οι μοναδικοί διαθέσιμοι για παροχή κινήτρων αναπτυξιακών επενδύσεων, τουλάχιστον σε μεσοπρόθεσμο ορίζοντα. Το γεγονός αυτό, σε συνδυασμό με τους περιορισμούς των πόρων (οικονομικών αλλά και ανθρώπινων), καθιστά την ιεράρχηση των προτεραιοτήτων και την έμφαση που θα δοθεί σ' αυτές στο προκαθορισμένο χρονικό διάστημα, περισσότερο αναγκαίες από ποτέ.

Για την προγραμματική περίοδο 2014-2020 η Ελλάδα στοχεύει πρωτίστως στη μεταφορά των εν ανεπαρκεία επενδυτικών πόρων από μη διεθνώς εμπορεύσιμους τομείς σε εμπορεύσιμους τομείς και στην εφαρμογή ενός νέου μοντέλου ανάπτυξης που δεν θα στηρίζεται πλέον στην κατανάλωση και τον δανεισμό, αλλά σε υγιείς επενδύσεις που δημιουργούν βιώσιμες θέσεις απασχόλησης.

Η νέα αναπτυξιακή στρατηγική που διέπει το **Εταιρικό Σύμφωνο για το Πλαίσιο Ανάπτυξης (ΕΣΠΑ) 2014-2020** που περιγράφεται αναλυτικά στη συνέχεια, **συνάδει** απόλυτα τόσο με τις **ανάγκες και τις δυνατότητες** της χώρας, όσο και με τα διαλαμβανόμενα στο **Κοινό Στρατηγικό Πλαίσιο (ΚΣΠ)**, στο **Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων**, τις **Ειδικές Συστάσεις του Συμβουλίου** για τη χώρα, καθώς και με τους στόχους για έξυπνη, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη της ευρωπαϊκής στρατηγικής **Ε2020**.

Ο αναπτυξιακός σχεδιασμός για την Ελλάδα του 2020 αποβλέπει **«στην αναγέννηση της ελληνικής οικονομίας με ανάταξη και αναβάθμιση του παραγωγικού και κοινωνικού ιστού της χώρας και τη δημιουργία και διατήρηση βιώσιμων θέσεων απασχόλησης, έχοντας ως αιχμή την εξωστρέφει, καινοτόμο και ανταγωνιστική επιχειρηματικότητα και γνώμονα την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής και της αρχές της αειφόρου ανάπτυξης»**.

Τα μέτρα και οι μεταρρυθμίσεις που θα πραγματοποιηθούν εντός και εκτός του πλαισίου του ΕΣΠΑ 2014-2020 επιδιώκεται να οδηγήσουν σε: αύξηση των παραγωγικών επενδύσεων και της απασχόλησης, μείωση της ανεργίας, επαναφορά του κατά κεφαλήν εισοδήματος στα προ της κρίσης επίπεδα, αύξηση της ολικής παραγωγικότητας, μείωση της εξάρτησης της οικονομίας από την εσωτερική κατανάλωση, βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και του ισοζυγίου εμπορικών συναλλαγών, προστασία/ανάδειξη του φυσικού περιβάλλοντος και βελτίωση της ποιότητας ζωής στο δομημένο περιβάλλον, μείωση των οικονομικών, κοινωνικών και χωρικών ανισοτήτων και άμεσο και ορατό εκσυγχρονισμό του κράτους με την προώθηση του συνόλου των απαραίτητων διαρθρωτικών αλλαγών σε όλους τους τομείς.

Οι παρεμβάσεις του ΕΣΠΑ 2014-2020 θα πρέπει να θεωρούνται - και είναι - συμπληρωματικές των γενικότερων παρεμβάσεων που αποβλέπουν σε αύξηση του επιπέδου των ετήσιων επενδύσεων εντός των επόμενων δέκα ετών.

Πέραν των ανωτέρω πρέπει να σημειωθεί ότι στοιχείο της στρατηγικής του νέου ΕΣΠΑ είναι και η χρονική κλιμάκωση των προτεραιοτήτων του καθώς και η όσο το δυνατόν εγκαίριότερη έναρξη των δράσεων/έργων του έτσι ώστε, σε συνδυασμό και με τη συνέχιση της υλοποίησης του ΕΣΠΑ το 2014 και 2015, να τονωθεί η οικονομική δραστηριότητα όσο το δυνατόν περισσότερο ήδη από τα πρώτα χρόνια της νέας περιόδου. Η αντιμετώπιση του οξύτατου προβλήματος της ανεργίας και η άμβλυνση των επιπτώσεων της οικονομικής κρίσης, η οποία οδηγεί όλο και μεγαλύτερα τμήματα του πληθυσμού κάτω από το όριο της φτώχειας, αποτελεί βασική στρατηγική επιλογή.

Για την επίτευξη του αναπτυξιακού οράματος της χώρας επιλέγονται στο πλαίσιο της στρατηγικής οι ακόλουθες πέντε χρηματοδοτικές προτεραιότητες με συγκέντρωση των πόρων σε επιλεγμένους θεματικούς στόχους και επενδυτικές προτεραιότητες που όχι μόνο καλύπτουν τα προβλεπόμενα από τους κανονισμούς ποσοστά, αλλά και θέτουν τον πήχη υψηλότερα.

- 1) Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας των επιχειρήσεων (ιδιαίτερα των ΜΜΕ), μετάβαση στην ποιοτική επιχειρηματικότητα, με αιχμή την καινοτομία και αύξηση της εγχώριας προστιθέμενης αξίας
- 2) Ανάπτυξη και αξιοποίηση ικανοτήτων ανθρώπινου δυναμικού – ενεργός κοινωνική ενσωμάτωση
- 3) Προστασία του περιβάλλοντος – μετάβαση σε μία οικονομία φιλική στο περιβάλλον
- 4) Ανάπτυξη – εκσυγχρονισμός – συμπλήρωση υποδομών για την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη
- 5) Βελτίωση της θεσμικής επάρκειας και της αποτελεσματικότητας της δημόσιας διοίκησης και της Τοπικής Αυτοδιοίκησης

2.4.5.2 Πρόταση Σχεδίου CLLD

Το νέο χρηματοδοτικό εργαλείο Ανάπτυξη με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων Community Lead Local Development - CLLD), το οποίο είναι ένα επιμέρους εργαλείο στόχου ΧΩΡΙΚΗΣ ΣΥΝΟΧΗΣ, προς

χρήση σε υπό-περιφερειακό επίπεδο, και λειτουργεί συμπληρωματικά προς τη λοιπή αναπτυξιακή υποστήριξη σε τοπικό επίπεδο. Αποτελεί το μόνο συγκεκριμένο μέτρο που προβλέπουν οι νέοι κοινοί κανόνες για πραγματικές συνέργειες σε επίπεδο επίτευξης αποτελεσμάτων όσον αφορά την υλοποίηση του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Αγροτικής Ανάπτυξης, του Ταμείου Αλιείας και του Ταμείου Συνοχής. Αυτό μπορεί να καταστήσει το CLLD «υπηρεσία μίας στάσης» για τοπικούς δικαιούχους. Αναπτύσσεται με πρωτοβουλία κοινοτήτων, από ομάδες τοπικής δράσης που απαρτίζονται από εκπροσώπους των τοπικών δημόσιων και ιδιωτικών κοινωνικοοικονομικών συμφερόντων. Χρηματοδοτείται από το Κοινό Στρατηγικό Πλαίσιο (Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης, Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και Ταμείο Συνοχής) στην προγραμματική περίοδο 2014-2020 (τα Ταμεία του ΚΣΠ). Η επιλογή και έγκριση των στρατηγικών θα γίνει από μια κοινή επιτροπή, που θα έχει συσταθεί για το σκοπό αυτό από τις υπόψη διαχειριστικές αρχές, η οποία θα διασφαλίσει ότι οι πολύ-ταμειακές στρατηγικές λαμβάνουν συντονισμένη χρηματοδότηση για τη συνολική στρατηγική. Προϋποθέσεις αυτού του εργαλείου είναι: α) η ανάπτυξη Ολοκληρωμένης Στρατηγικής Τοπικής ανάπτυξης σε πεδίο εφαρμογής, με βάση τις τοπικές ανάγκες και το τοπικό δυναμικό, β) η εφαρμογή του σε συγκεκριμένες εδαφικές ενότητες γ) η συμπεριληψη καινοτόμων στοιχείων στο σχεδιασμό και την εφαρμογή τους.

I) Έναρξης σχεδιασμού και εργασιών διαβούλευσης

Στα πλαίσια του Εργαστηρίου Πολιτικής III, που υλοποιείται σε συνεργασία του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου και του Δήμου, συστάθηκε Ομάδα από εκπρόσωπους φορέων του Δήμου και στελέχη της Διεύθυνσης Προγραμματισμού του Δήμου, με στόχο την ενδυνάμωση των φορέων προκειμένου να συμμετέχουν ενεργά στον Αναπτυξιακό Σχεδιασμό Πρωτοβουλιών Τοπικής Ανάπτυξης. Οι σκοποί της ενέργειας αυτής ήταν:

- η εμπλοκή των τριών βασικών συνιστωσών στην διαδικασία του σχεδιασμού 1. Οι ΔΗΜΟΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ που έχουν το συντονισμό της διαβούλευσης και της ανάπτυξης του σχεδίου, 2. ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ –ΠΑΡΑΓΩΓΟΙ για τον εντοπισμό των «δυναμικών» τομέων, 3. ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ (μέσω του πανεπιστημίου Πελοποννήσου) για την επιλογή τομέων για συμβολή επιστημονικών δυνάμεων
- η Ροή Σχεδιασμού να είναι «από κάτω προς τα πάνω»
- η εμπλοκή των τοπικών φορέων στην διαδικασία σχεδιασμού να ουσιαστική και έπειτα από ενημέρωση με το σύνολο των πληροφοριών για την Νέα προγραμματική,
- η προσέγγιση να είναι περιεκτική, ολοκληρωμένη και σχεδιασμένη σε άμεση επαφή με την τοπική κοινωνία, βάση τοπικών αναγκών και πόρων
- ο σχεδιασμός να είναι προσανατολισμένος στα αποτελέσματα

Έπειτα από 8 συναντήσεις της «ομάδας- πυρήνα» των συμμετεχόντων φορέων, που πραγματοποιήθηκαν από το Δεκέμβριο του 2013 έως τις Αρχές Μαρτίου του 2014 προέκυψε το ακόλουθο Προσχέδιο CLLD:

II) Ανάπτυξης προσχεδίου

Προετοιμασία μιας Πολύ-ταμειακής Πολύ-τομειακής Τοπικής Αναπτυξιακής Στρατηγικής (σύμφωνα με τα Άρθρα. 28 -31 των Κοινών Διατάξεων των Ταμείων)

ΟΡΑΜΑ «Ο αστικός ιστός της πόλης της Τρίπολης «πρεσβευτής» της υπαίθρου του Δήμου Τρίπολης.» Σύνδεση και συνέργεια της έδρας του Δήμου με την ευρύτερη περιοχή, με στόχο την προβολή και ανάδειξη των ιδιαιτεροτήτων και συγκριτικών πλεονεκτημάτων των Δημοτικών Ενοτήτων, προς όφελος των κατοίκων και των επισκεπτών. Καθιστώντας το αστικό κέντρο εκπρόσωπο της περιφέρειας του Δήμου, ευελπιστούμε στην δημιουργία προϋποθέσεων ολοκληρωμένης, κοινωνικά δίκαιης και βιώσιμης ανάπτυξης του συνόλου του Δήμου, μέσω της καινοτομίας και στο πλαίσιο της Πράσινης Οικονομίας.

Γενικοί Στόχοι

Στόχευση : στην ενεργοποίηση και αναζωογόνηση της τοπικής οικονομίας, στην πράσινη και αιεφόρου ανάπτυξη, στην καινοτομία, στην δημιουργία κοινωνικής συνοχής, σε διατηρήσιμα αποτελέσματα

Ειδικό Στόχοι ανά Τομέα δράσης

Στόχοι που αφορούν όλους τους τομείς

δημιουργία διασυνδέσεων δραστηριοτήτων και περιοχών, βελτίωση της ελκυστικότητας της περιοχής, δημιουργία και προβολή της χωρικής ενότητας, μετασχηματισμός προστατευμένων αγροτικών κοινωνιών σε ανταγωνιστικές

Τομέας περιβάλλον

διατήρηση και ανάδειξη οικοσυστημάτων, χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, προστασία αγροτικού τοπίου, αξιοποίηση αρχαιολογικών χώρων και χώρων φυσικού κάλλους, προστασία και αξιοποίηση δασών, προστασία και διαχείριση βιοτόπων και ειδικότερα περιοχών Natura 2000, μείωση της χρήσης αυτοκινήτου και παροχή καλής συγκοινωνίας

Τομέας Τοπικής Οικονομίας

δημιουργία νέων θέσεων εργασίας μέσω της σύνδεσης του τουρισμού και του αγροτικού τομέα αλλά και της συνέργειας του τομέα του πολιτισμού, εκπαίδευσης και έρευνας, χρήση νέων τεχνολογιών, ενίσχυση βιολογικής γεωργίας, υποστήριξη καλών πρακτικών ΜΜΕ

Τομέας Καινοτομία

νέοι τρόποι αξιοποίησης τοπικών πόρων, συνέργεια του τομέα του πολιτισμού, εκπαίδευσης και έρευνας, αποδοτική συνέργεια και συνεργασία περιοχών του Δήμου, ενίσχυση καινοτόμων δράσεων

Τομέας Κοινωνικής συνοχής

κοινωνική ένταξη όλων των κοινωνικών ομάδων (ηλικιωμένοι, άπορες μητέρες, ΑΜΕΑ, Ρομά), άρση των ανισοτήτων και των όρων αποκλεισμού, βελτίωση όσον αφορά τις προοπτικές των νέων, κοινωνική ένταξη όλων των κοινωνικών ομάδων, ειδική μέριμνα ένταξης μεταναστών, εξάλειψη της φτώχειας, δημιουργία κοινωνικών δομών, προώθηση γυναικείας επιχειρηματικότητας.

Ανάπτυξη Αξόνων. Κάθε άξονας έχει 3 συστατικά

σύνδεση με το όραμα / καινοτομία / βιώσιμη ανάπτυξη

ΑΞΟΝΑΣ I «Στροφή στην πράσινη ανάπτυξη»

Σε ένα προικισμένο από την φύση τόπο, όπως αυτός της Αρκαδικής Γης, που βρίσκεται στα διοικητικά όρια του Δήμου Τρίπολης, μπορούμε να επιχειρήσουμε την μετάβαση σε ένα πρότυπο τρόπο ανάπτυξης, που θα επικεντρώνεται στην καινοτομία και θα βασίζεται στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, διαχείρισης υδάτινων πόρων, ενέργειες διαφύλαξης και ανάπτυξης των δασών, διαχείριση αποβλήτων, ανάπλασης αστικών χώρων πρασίνου, προώθησης τουριστικού αποθέματος και σύνδεσης αυτού με την αγροτική παραγωγή.

ΜΕΤΡΟ I.1. Διατήρηση του αναπτυξιακού αποθέματος

Δράσεις I1.1 Καινοτομίες στα συστήματα παραγωγής προϊόντων τοπικής προέλευσης

Δράσεις I1.2 Ενίσχυση καινοτόμων δράσεων επιχειρήσεων στον Τουρισμό

Δράσεις I1.3 Ενίσχυση καινοτομιών εξοικονόμησης ενέργειας και άλλων πόρων στις αγροτικές εκμεταλλεύσεις

Δράσεις I1.4 Ενίσχυση καινοτομιών εξοικονόμησης ενέργειας και άλλων πόρων ΜΜΕ των Δημοτικών ενοτήτων

Δράσεις I1.5 Ενίσχυση καινοτόμων ενεργειών δημοσίων φορέων για την προώθηση της πράσινης ανάπτυξης στο Δήμο

Δράσεις I1.6 Εκπαιδευτικές δράσεις στον επαγγελματικό χώρο της τοπικής πράσινης οικονομίας

ΜΕΤΡΟ I.2 Υποδομές προσανατολισμένες στην πράσινη ανάπτυξη

Δράσεις I2.1 Αξιοποίηση χώρων πολιτισμού

Δράσεις I2.2 Προστασία & ανάδειξη χώρων φυσικού κάλλους

Δράσεις I2.3 Χρήση νέων ΤΠΕ με προσανατολισμό στην πράσινη οικονομία

ΑΞΟΝΑΣ II Ολοκληρωμένη Ανάπτυξη Υπαίθρου- Ενίσχυση διασύνδεσης δραστηριοτήτων και περιοχών του Δήμου με την πόλη της Τρίπολης

Βιώσιμη ανάπτυξη μέσα από την διασύνδεση υπαίθρου και αστικού κέντρου, με σκοπό την ανάδειξη των συγκριτικών πλεονεκτημάτων της περιφέρειας του Δήμου και την παρουσίαση αυτών με καινοτόμο τρόπο, μέσω του αστικού ιστού της πόλης.

ΜΕΤΡΟ II.1. Διασύνδεσης δραστηριοτήτων και περιοχών του Δήμου

Δράσεις II1.1 Δημιουργία ενίσχυση δικτύων φορέων, χώρων και δραστηριοτήτων

Δράσεις II1.2 Καινοτόμες δράσεις περιβαλλοντικής εκπαίδευσης των κατοίκων (μείωσης της χρήσης αυτοκινήτου, ανακύκλωσης κ.α)

Δράσεις II1.3 Καινοτόμες Ενέργειες ανάδειξης τοπικών προϊόντων (δράση σύνδεσης τουρισμού και αγροτικών προϊόντων)

Δράσεις II1.4 Καινοτόμες δράσεις διασύνδεσης πολιτιστικού εκπαιδευτικού

και τουριστικού τομέα (πχ μαθητικού τουρισμού εκπαιδευτικά προγράμματα σε οινοποιία, τυροκομεία κτλ)

ΜΕΤΡΟΠ.2 Υποδομές προώθησης της διασύνδεσης της πόλης και της υπαίθρου του Δήμου

Δράσεις Π2.1 Δημιουργία δομών εκπροσώπησης της υπαίθρου στην πόλη (πχ. Εκθετήριο τοπικών προϊόντων)

Δράσεις Π2.2 Αναπλάσεις υφισταμένων κτηρίων και χώρων στα πλαίσια της διασύνδεσης δραστηριοτήτων του Δήμου

Δράσεις Π2.3 Υποδομές συγκοινωνιακής τοπικής σύνδεσης (Τοπικές Συγκοινωνίες-αγροτική οδοποιία, αναπλάσεις χώρων και κτηρίων με σκοπό την διασύνδεση δραστηριοτήτων, περιοχών, ποδηλατοδρόμοι, θεματικές διαδρομές πχ κρασιού, στα χνάρια του Πausanias κτλ)

Δράσεις Π2.4 Προμήθεια εξοπλισμού ΤΠΕ για την υποστήριξη ολοκληρωμένων δράσεων διασύνδεσης δραστηριοτήτων και περιοχών του Δήμου.

ΑΞΟΝΑΣ ΙΙΙ Πυλώνας κοινωνικής συνοχής στο Δήμο Τρίπολης

Καινοτόμες ενέργειες για την μείωση των ανισοτήτων στην περιφέρεια του Δήμου. Δικτύωση για την κοινωνική συνοχή και διάχυση αυτής από το κέντρο στην περιφέρεια του Δήμου. Προώθηση της επιχειρηματικότητας και της απασχόλησης των νέων , των γυναικών των ανέργων και των κοινωνικά αδυνάτων στις Δημοτικές Ενότητες. Δημιουργία «Φάρων» κοινωνικής μέριμνας και κοινωνικής ένταξης στις Δημοτικές ενότητες.

ΜΕΤΡΟ ΙΙΙ.1. Ολοκληρωμένες παρεμβάσεις Κοινωνικής Συνοχής στις δημοτικές ενότητες

Δράσεις ΙΙΙ1.1 Καινοτόμες δράσεις μείωσης αρνητικών κοινωνικών φαινομένων

Δράσεις ΙΙΙ1.2 Καινοτόμες ενέργειες δημιουργίας θυλάκων για την κοινωνική στήριξη και ενάντια στον κοινωνικό αποκλεισμό

Δράσεις ΙΙΙ1.3 Δημιουργία δικτύων κοινωνικής συνοχής

ΜΕΤΡΟΠ.2 Υποδομές προώθησης δομών Κοινωνικής Συνοχής

Δράσεις ΙΙΙ2.1 Δημιουργία δομών κοινωνικής συνοχής στις δημοτικές ενότητες και αναπλάσεις υφισταμένων κτηρίων και χώρων για την (πχ Δημιουργία «Φάρων» κοινωνικής μέριμνας και κοινωνικής ένταξης)

Δράσεις ΙΙΙ2.2 Χρήση ΤΠΕ στην διαχείριση των κοινωνικών δράσεων

ΙΙΙ)Επόμενα βήματα

1° Βήμα: Σύνταξης εισηγητικής έκθεσης από την Δ/ση Προγραμματισμού και υποβολής του προτεινόμενου προσχεδίου για περαιτέρω διαβούλευση και υποβολή αυτού προς ενημέρωση, σε συνέχεια σχετικής αλληλογραφίας, στην Περιφέρεια Πελοποννήσου και στο ΥΠΑΝ

2° Βήμα: Κινητοποίηση τοπικών δρώντων και «χτίσιμο» της Τοπικής Εταιρικής Σχέσης- Διαβουλεύσεις

Ενεργοποίηση θεσμοθετημένων ή εδραιωμένων σχέσεων και συνεργασιών (όπου υπάρχουν). Συμμετοχή δημοσίων και ιδιωτικών φορέων (σε ισορροπία με τη συμμετοχή και της κοινωνίας των πολιτών). Δέσμευση Τοπικών Δρώντων – Ανάπτυξη Τοπικής Εταιρικής Σχέσης – Δημιουργία Ο.Τ.Δ.

Σχέδιο περαιτέρω Διαβούλευσης

Προσανατολισμένο α)στην Υποβολή κοστολογημένων και ειδικών προτάσεων από φορείς που συμμετάσχουν στο διάλογο, β)στην έμφαση στο στόχο και όχι μόνο στο περιεχόμενο (καλό έργο είναι το χρήσιμο έργο), γ)στην Λογική «ώριμου φρούτου» ή διεκδίκηση ρόλου

Προγραμματισμένες δράσεις για την συνέχεια της Διαβούλευσης

Α)Συνέδρια στις ακόλουθες θεματικές ενότητες: Επιχειρηματικότητα – ΜΜΕ - Καινοτομία /Πολιτισμός – Κοινωνική Συνοχή /Περιβάλλον – Ενέργεια - Υποδομές

Β)Τοπικές Συνελεύσεις

Γ)Θεματικά εργαστήρια των παραγωγικών φορέων-(Focus-groups meetings and workshops)

3ο Βήμα: Επαναφορά των αποτελεσμάτων στην «ομάδα-πυρήνα» για την ενσωμάτωση των αποτελεσμάτων των συνεδρίων, των τοπικών συνελεύσεων και των θεματικών εργαστηρίων για την βελτίωση του σχεδίου.

4ο Βήμα: Διαβούλευση με τοπικούς φορείς με συντονιστή την ΕΕΤΑΑ

5ο Βήμα: Επαναφορά των αποτελεσμάτων στην «ομάδα-πυρήνα» για την εξέλιξη, βελτίωση και περαιτέρω εξειδίκευση του προγράμματος Ξεκάθαροι ρόλοι και αρμοδιότητες – τόσο στην κατανομή προϋπολογισμού, όσο και στην ευθύνη διαχείρισης και υλοποίησης Επιμερισμός ευθύνης υλοποίησης – ουσιαστική εμπλοκή εταίρων

6ο Βήμα: Υποβολή στο ΔΣ Τρίπολης του οριστικού Σχεδίου CLLD προς έγκριση και υποβολή μετά την έγκρισή του στο ΥΠΑΝ

2.4.5.3 Ευρωπαϊκά προγράμματα

Θεωρώντας την ευρωπαϊκή ιθαγένεια σημαντικό στοιχείο για την ενίσχυση και τη διασφάλιση της διαδικασίας της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εξακολουθεί να ενθαρρύνει τη συμμετοχή των ευρωπαίων πολιτών σε δόμηση μιας ακόμα πιο προσιτής Ευρώπης. Στο πλαίσιο αυτό, το πρόγραμμα «Ευρώπη για τους πολίτες», που θεσπίστηκε πρόσφατα για την περίοδο 2014-2020 με τον Κανονισμό υπ'αριθ.390/2014 του Συμβουλίου της 14ης Απριλίου 2014, είναι ένα σημαντικό μέσο που αποσκοπεί να ενθαρρύνει τα 500 εκατομμύρια κατοίκους της Ένωσης να διαδραματίσουν μεγαλύτερο ρόλο στην ανάπτυξη της Ένωσης. Με τη χρηματοδότηση προγραμμάτων και δραστηριοτήτων στις οποίες μπορούν να συμμετάσχουν οι πολίτες, το πρόγραμμα προωθεί την κοινή ιστορία και τις αξίες της Ευρώπης και ενθαρρύνει μια αίσθηση κυριότητας για τον τρόπο με τον οποίον αναπτύσσεται η Ένωση. Το Πρόγραμμα «Ευρώπη για τους Πολίτες» 2014-2020 αποτελεί μια σημαντική ευκαιρία για τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης για να λάβουν χρηματοδότηση, ώστε να αναπτύξουν δραστηριότητες την ενίσχυση της μνήμης και η βελτίωση της ικανότητας συμμετοχής των πολιτών στα κοινά σε επίπεδο Ένωσης. Ο εν λόγω γενικός στόχος υποδιαιρείται σε δύο ειδικούς στόχους, οι οποίοι

είναι οι εξής: α) τόνωση του διαλόγου, του προβληματισμού και της συνεργασίας σχετικά με τη μνήμη, την ολοκλήρωση και την ιστορία της Ένωσης· β) ανάπτυξη της κατανόησης και της δυνατότητας των πολιτών να συμμετέχουν στη διαδικασία διαμόρφωσης της πολιτικής της Ένωσης, και την ανάπτυξη ευκαιριών για αλληλεγγύη, κοινωνική δράση και εθελοντισμό σε ενωσιακό επίπεδο. Προκειμένου να επιτευχθούν οι ανωτέρω στόχοι, προβλέπονται για το πρόγραμμα δύο βασικά σκέλη: α) «Μνήμη και ευρωπαϊκή ιθαγένεια» β) «Συμμετοχή στις δημοκρατικές διαδικασίες και στα κοινά»

Το **URBACT III** είναι η τρίτη περίοδος ενός ευρωπαϊκού προγράμματος Εδαφικής Συνεργασίας που χρηματοδοτείται από κοινού από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης) καθώς και από τα κράτη μέλη. Θα διαρκέσει καθ'όλη την Προγραμματική Περίοδο 2014-2020. Σκοπός του URBACT III είναι να λειτουργήσει ως ένα πρόγραμμα ανταλλαγής καλών πρακτικών και προώθησης της βιώσιμης αστικής ανάπτυξης. Θα επιτρέψει στις ευρωπαϊκές πόλεις να συνεργαστούν και να αναπτύξουν λύσεις για τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν τα αστικά κέντρα σήμερα. Επίσης να ανταλλάξουν καλές πρακτικές και παραδείγματα με όλους τους φορείς που εμπλέκονται στην διαμόρφωση και άσκηση αστικής πολιτικής στην Ευρώπη.

Το URBACT III σκοπεύει να συμβάλει στην επίτευξη των στόχων της Στρατηγικής “Ευρώπη 2020” με την παροχή ενός μηχανισμού για τους φορείς εκείνους που εμπλέκονται στην ανάπτυξη και την εφαρμογή της αστικής πολιτικής. Βασικός σκοπός η ανάπτυξη γνώσεων και δεξιοτήτων που θα βοηθήσουν στην αντιμετώπιση μιας σειράς αναδυόμενων αστικών ζητημάτων, προωθώντας λύσεις για την έξυπνη, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη (οι τρεις προτεραιότητες της Ευρώπης 2020). Αυτό θα έχει θετικές επιπτώσεις στην εφαρμογή των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων της περιόδου 2014-2020, όπου η αστική διάσταση της Πολιτικής Συνοχής είναι ιδιαίτερα ενισχυμένη.

Το πρόγραμμα έχει τέσσερις κύριους στόχους:

- *Ανάπτυξη Ικανοτήτων*: Για να βελτιωθεί η ικανότητα των πόλεων στην διαμόρφωση και διαχείριση βιώσιμων αστικών πολιτικών και πρακτικών με ένα ολοκληρωμένο και συμμετοχικό τρόπο.
- *Σχεδιασμός Πολιτικής*: Για τη βελτίωση του σχεδιασμού των βιώσιμων στρατηγικών και σχεδίων δράσης για τις πόλεις.
- *Εφαρμογή Πολιτικής*: Για τη βελτίωση της εφαρμογής των ολοκληρωμένων και βιώσιμων αστικών στρατηγικών και σχεδίων δράσης στις πόλεις
- *Διαμόρφωση και Ανταλλαγή γνώσεων*: Για να εξασφαλιστεί ότι οι επαγγελματίες και οι φορείς λήψης αποφάσεων σε όλα τα επίπεδα, έχουν αυξημένη πρόσβαση στη γνώση για όλες τις πτυχές που αφορούν στην αειφόρο αστική ανάπτυξη, προκειμένου να βελτιώσουν τις πολιτικές τους.

Για την επίτευξη αυτών των στόχων, URBACT III θα αναπτύξει τρεις τύπους παρεμβάσεων:

Διακρατικές Ανταλλαγές, Ανάπτυξη Ικανοτήτων και Διάδοση – Διάχυση Γνώσης.

Οι παρεμβάσεις αυτές θα αφορούν στις ακόλουθες πέντε θεματικές:

- Ενίσχυση της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας
- Υποστήριξη της μετάβασης προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε όλους τους τομείς
- Προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικότητας των φυσικών πόρων

- Προώθηση της απασχόλησης και υποστήριξη της κινητικότητας του εργατικού δυναμικού
- Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας

Δικαίωμα συμμετοχής έχουν πόλεις από το σύνολο των 28 κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και τις δύο χώρες εταίρους, τη Νορβηγία και την Ελβετία. Η έγκριση του τελικού Οδηγού Προγράμματος, από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, θα γίνει τους αμέσως επόμενους μήνες, ενώ θα διενεργηθούν, κατά την ίδια περίοδο, ενημερωτικές ημερίδες (Info Days) σε όλα τα Κράτη Μέλη. Η πρώτη πρόσκληση υποβολής προτάσεων αναμένεται τον Φεβρουάριο 2015.

Το ELENA είναι ένα «ευρωπαϊκό χρηματοδοτικό μέσο» το οποίο στοχεύει να παρέχει τεχνική βοήθεια στις περιφερειακές και τοπικές αρχές για την επιτάχυνση των επενδυτικών προγραμμάτων τους, στους τομείς της ενεργειακής απόδοσης, των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και των βιώσιμων μέσων μεταφοράς. Υλοποιείται από: Την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (ΓΔ Ενέργειας) σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (EIB) χρησιμοποιώντας οικονομικούς πόρους από το πρόγραμμα «Ευφυής Ενέργεια για την Ευρώπη». Επιλέξιμες δαπάνες για το «ELENA» είναι αυτές που είναι αναγκαίες για την προετοιμασία, την εφαρμογή και τη χρηματοδότηση ενός επενδυτικού προγράμματος. Αυτή η τεχνική υποστήριξη μπορεί να παρασχεθεί, για παράδειγμα για την εκπόνηση μελετών σκοπιμότητας, τεχνοοικονομικών μελετών, για διενέργεια ενεργειακών ελέγχων, για προετοιμασία όρων διαγωνισμών/προσφορών κ.α. Το κόστος του νεοπροσλαμβανόμενου προσωπικού που θα διατεθεί για την ανάπτυξη του επενδυτικού προγράμματος είναι επιλέξιμη δαπάνη. 1. Επενδύσεις στην αύξηση της ενεργειακής απόδοσης σε δημόσια και ιδιωτικά κτίρια, συμπεριλαμβανομένων των κατοικιών κοινωνικής στέγασης και τον οδικό φωτισμό π.χ. ανακαίνιση των κτιρίων με στόχο τη σημαντική μείωση της ενεργειακής κατανάλωσης (τόσο θερμικής και ηλεκτρικής ενέργειας), όπως η θερμική μόνωση, αποτελεσματικός κλιματισμός και αερισμός, αποδοτικός φωτισμός κλπ 2. Ενσωμάτωση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (ΑΠΕ) στο δομημένο περιβάλλον π.χ. φωτοβολταϊκών (PV),θερμικών ηλιακών συστημάτων και αξιοποίηση βιομάζας. 3. Επενδύσεις σε αναβάθμιση, επέκταση ή την κατασκευή νέων δικτύων τηλεθέρμανσης / τηλε-ψύξης, συμπεριλαμβανομένων των δικτύων που βασίζονται σε συνδυασμένη παραγωγή θερμότητας και ηλεκτρισμού (CHP), αποκεντρωμένα συστήματα CHP (σε κτίριο ή επίπεδο γειτονιάς) κ.α. 4. Αστικές μεταφορές προκειμένου να υποστηριχθεί η αύξηση της ενεργειακής αποδοτικότητας και της ενσωμάτωσης των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, π.χ. λεωφορεία υψηλής ενεργειακής απόδοσης, συμπεριλαμβανομένων των υβριδικών λεωφορείων, ηλεκτρικών ή άλλων φιλικών προς το περιβάλλον, επενδύσεις προκειμένου να διευκολυνθεί η εισαγωγή των ηλεκτρικών αυτοκινήτων, επενδύσεις για την εισαγωγή νέων, πιο ενεργειακά αποδοτικών για τη βελτίωση της εφοδιαστικής αλυσίδας εμπορευματικών μεταφορών σε αστικές περιοχές, υποδομές εναλλακτικών καυσίμων κ.α. Το ELENA καλύπτει μέχρι και το 90% των επιλέξιμων δαπανών, με μέγιστη διάρκεια ενός έργου που θα χρηματοδοτηθεί από το ELENA: 3 χρόνια.

Το Πρόγραμμα «Ορίζοντας 2020» αποτελεί προσπάθεια για την ανταπόκριση στην οικονομική κρίση και βελτίωση των μελλοντικών συνθηκών για απασχόληση και ανάπτυξη, για την αντιμετώπιση των ανησυχιών των κρατών σχετικά με την ευημερία, την ασφάλεια και το περιβάλλον και για την ενδυνάμωση της παγκόσμιας θέσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην Έρευνα, Καινοτομία και Τεχνολογία. Το πρόγραμμα υποστηρίζει τη στρατηγική "Ευρώπη 2020" που αναδεικνύει την έρευνα και την καινοτομία ως κεντρικούς μοχλούς για την έξυπνη, βιώσιμη και ολοκληρωμένη ανάπτυξη, στοχεύοντας παράλληλα στην αποτελεσματική αντιμετώπιση σημαντικών κοινωνικών προκλήσεων. Οι τρεις κύριοι βασικοί άξονες του προγράμματος είναι: Επιστημονική Αριστεία (Excellent Science): Επιστημονική έρευνα παγκόσμιου επιπέδου με στόχο την προσέλκυση στην ΕΕ των καλύτερων επιστημόνων. Βιομηχανική Υπεροχή (Industrial Leadership): Στρατηγική επένδυση σε τεχνολογίες-κλειδιά, όπως νανοτεχνολογία-μικροηλεκτρονική, συμμετοχή ιδιωτικού τομέα, δημιουργία καινοτόμων επιχειρήσεων. Κοινωνικές Προκλήσεις (Societal Challenges): Αντιμετώπιση σημαντικών κοινωνικών προκλήσεων, όπως η γήρανση πληθυσμού, εξάντληση ενεργειακών πόρων, αντιμετώπιση κλιματικής αλλαγής.